

Julkinen RDA-sovellusohje (Fennica)

- Julkinen FENNICAN RDA-KUVAILUOHJE (päivitetty 17.9.2019)
  - Johdanto
  - Yleistä
  - Aleph
  - Alkukirjaimet
  - Analyttinen kirjaus
  - Artikkelit
  - Auktoriteettitietueet/Toimijakuvailu
    - Henkilö- ja yhteisöauktoriteetit
      - Henkilöt
      - Yhteisöt
    - Bib-tietueiden ja Auktoriteettitietueiden yhdistäminen
  - CC
  - Diakriitit
  - Digitoidut aineistot
  - DRM
  - Funktiot/roolit/toimijan suhde
  - Hakasulkeet
  - Irtopäällys
  - ISIL-tunnukset
  - Kartta- vai kirjapohja
  - Kielikoodit
  - Kirjoitusohjeita
  - Kokoomateos/Kooste
  - Kokousjulkaisut
  - Kommentaarit
  - Korttien kuvailu
  - Kuvailun kieli ja kirjoitusjärjestelmä
  - Kuvailulehti
  - Kuvateokset
  - Käyttöoikeuksien metatieto
  - Käännökset/alkuperäinen teos
  - Liitteet
  - Lippakirjat (eng Flipback)
  - Lisäpainokset
  - Loppupisteet
  - Lyhenteet
  - MERGE 2
  - Mukaemat, versiot ym.
  - Muototermit
  - Numerot
  - Ohitusindikaattorit
  - Painokset
  - Painosmerkinnöt
  - RDA-muutokset : tietueiden käsittely RDA-konversion jälkeen
    - Hybriditietueet
    - RDA-tietueiksi muuttaminen
    - RDA ja uudet painokset
    - RDA ja vanhat henkilöauktoriteetit
  - Saman nimiset teokset
  - Sarjatiedot aineistossa ja sarja-aineiston ylläpito
  - se on
  - Sidosasu
  - Sitaatit
    - Sitaatit ja tekijän funktio
  - Sivujen laskeminen
  - SUOMI 100 VUOTTA –teksti tai logo
  - Symbolit
  - Tekijyys
    - Tekijän nimi muuttuu - auktorisoitu muoto
    - Teoksen tekijä
    - Ekspression tekijä
    - Kuinka monta tekijää?
    - Epävarma tekijyys
      - Anonyymi tekijä
      - Tekijämerkintö vaihtelee esim. eri painoksissa tai moniosaisessa manifestaatiossa
      - Päävastuullinen/vallitseva tekijä
    - Fiktiivinen tekijä tai eläin tekijänä
    - Moniosaiset monografiat
    - Painokset
    - Sarjakuvat
    - Tekijällä useita identiteettejä
    - Yhteisvastuu vai kooste

- Yhteisvastuu / yhteistyössä tehty
  - Kooste
- Yhteisötekijäisyys
  - Hallinnolliset julkaisut
  - Konsulttifirmat yms. ulkoistukset
  - Työryhmät ym. nimetyt ryhmät
  - Henkilö vai yhteisö?
- Tiedonlähteet
- Transkriptio
- Translitterointi
- Varianttikappale
- Virheet (tarkemmin kunkin elementin kohdalla)
  - Virheellinen ISBN-tunnus
  - Tekijä virheellisesti ensisijaisessa tiedonlähteessä
  - Nimeke virheellisesti ensisijaisessa tiedonlähteessä
  - Virheellinen painostieto
  - Julkaisutiedot virheellisesti
  - Sarjan nimi/numero tms. virheellisesti
- RDA-KUVAILU MARC 21 -FORMAATISSA
  - Kiinteät kentät
    - Leader
      - 006 Välilehti: Elektroninen (Leader 06 = Moniviestin)
      - 007 Välilehti: Äänite
      - 007 Välilehdet: Elektroninen aineisto, Teksti, Moniviestin, Äänite, Kartta
      - 007 Välilehti: Elektroninen aineisto
      - 007 Välilehti: Kartta-aineisto
      - 008 Kontrollikenttä
    - Vaihtuvamittaiset kentät
      - 015 NBN-tunnus (National Bibliography Number) (T)
      - 020 ISBN-tunnus (International Standard Book Number) (T)
      - 024 - Muut standarditunnukset (T)
      - 040 - Luetteloiva organisaatio (ET)
      - 041 - Kielikoodi (T)
      - 042 - Autentikointikoodi (ET)
      - 045 - Ajankohta tai ajanjakso (ET)
      - 046 - Erikoiskoodattu julkaisu-aika (T)
      - 066 - Merkistöt (ET)
      - 080 - Yleinen kymmenluokitus, UDK (T) ja 084 - Muu luokitus (T)
      - 088 - Raporttinumero (T)
  - 100, 600 ja 700 yhteistä
    - 100, 700 roolit/funktiot
  - 1XX Pääkirjauskentät
    - 100 - Pääkirjaus - henkilönnimi (ET)
      - 100-kentän tekijäisyys
        - Aineisto on kirjoitettu yhteistyössä (= pääkirjaus tekijälle)
        - Aineisto on kooste (= pääkirjaus nimekkeelle)
      - Esimerkkejä teoksen tekijyydestä (100-kenttään)
        - Kokoaja, luettelot yms.:
        - Typografisesti korostettu ja päätelty että on päätekijä, vaikka järjestys nimiösvivulla eri:
        - Mukaelmat
        - Haastattelut
        - Valokuvajäljennöksiä taideteoksista tms. (jossa tekstin osuus suurempi)
        - Pseudonyymi tms.
        - Anonyymi, jossa tekijä tiedetään:
    - 110 - Pääkirjaus - yhteisönnimi (ET)
    - 111 - Pääkirjaus - kokouksen nimi (ET)
    - 130 - Pääkirjaus - yhtenäistetty nimeke (ET)
  - 20X-24X Nimeke- ja nimekkeeseen liittyvät kentät
    - 240 - Yhtenäistetty nimeke (ET)
    - 243 - Kokoava yhtenäistetty nimeke (ET)
    - 245 - Nimeke- ja vastuullisuusmerkintä (ET)
    - Isot kirjaimet
    - Virheet
      - Päänimeke 245 Ꞥa
        - Päänimekkeen valinta
        - Vaihtoehtoinen nimeke
        - Rinnakainen päänimeke
      - Muu nimeketieto 245 Ꞥb
        - Moniosaiset monografiat:
        - 245 Ꞥc - Vastuullisuusmerkinnöt
    - 246 - Muut nimekkeet (T)
    - 247 - Aikaisempi nimeke (T)
    - 260 - Julkaisutiedot (T) ISBD:n aikainen kenttä.
    - 263 - Arvioitu julkaisu-aika (ET)
    - 264 - Huomautus tuotanto-, kustannus-, jakelu-, valmistus- ja tekijänoikeustiedoista (T)
      - 264 #0 Tuotantotiedot (T)
      - 264 #1 Julkaisutiedot (T)
        - Kustannuspaikka (RDA 2.8.2, RDA 1.4)
        - Kustantaja (RDA 2.8.4)

- Julkaisuaika (RDA 2.8.6)
  - 264 #2 Jakelutiedot (T)
  - 264 #3 Valmistustiedot (T)
  - 264 #4 Copyright-vuosi
- 3XX Fyysisen kuvailun jne. kentät
  - 300 - Ulkoasutiedot (T)
  - 336 - Sisältötyyppi (T)
  - 337 - Mediatyyppi (T)
  - 338 - Tallennetyyppi (T)
    - Esimerkkejä 336-338-kenttien käytöstä:
  - 340 - Fyysinen väline (T)
  - 344 - Äänen ominaisuudet (T) ja 347 Digitaalisen tiedoston ominaisuudet (T)
  - 380 - Teoksen muoto (T)
- 4XX Sarjamerkintökentät
  - 490 - Sarjamerkintö ei-lisäkirjausmuodossa (T)
- 5XX Huomautuskentät
  - 500 - Yleinen huomautus (T) Teos, Ekspressio, Manifestaatio
  - 502 - Huomautus väitöskirjasta (T)
  - 504 - Huomautus bibliografiasta ym. (T)
  - 505 - Määrämuotoinen huomautus sisällöstä (T)
    - Esimerkkejä rakenteisesta kuvailusta ja 700-kentistä
  - 506 - Huomautus pääsyrajoituksesta (T)
  - 507 - Huomautus graafisen aineiston mittakaavasta (ET)
  - 509 - Suomalainen kenttä: huomautus muusta opinnäytteestä (T)
  - 515 - Huomautus numeroinnista (T)
  - 520 - Huomautus sisällöstä, tiivistelmä tms. (T)
  - 521 - Huomautus kohderyhmästä (T)
  - 530 - Huomautus saatavuudesta toisessa ilmiössä (T)
  - 533 - Huomautus jäljenteestä (T)
  - 534 - Huomautus alkuperäisversiosta (T)
  - 538 - Huomautus järjestelmävaatimuksista (T)
  - 540 - Huomautus käytön ja kopioinnin ehdoista (T)
  - 546 - Huomautus kielistä (T)
  - 563 - Huomautus sidoksesta (T)
  - 567 - Huomautus metodologiasta (T)
  - 583 - Huomautus toimenpiteistä (T)
  - 586 - Huomautus palkinnosta (T)
  - 588 - Kuvailun perusta (T)
  - 59X - Paikalliset huomautukset
- 6xx Asiasanakentät
  - 600 - Henkilönnimi asiasanana (T)
  - 610 - Yhteisönnimi asiasanana (T)
  - 611 - Kokouksen nimi asiasanana (T)
  - 630 - Yhtenäistetty nimeke asiasanana (T)
  - 648 - Aikaa ilmaiseva termi asiasanana (T)
  - 650 - Kontrolloidun asiasanaston asiasana (T)
  - 651 - Maantieteellinen nimi asiasanana (T)
  - 653 - Kontrolloimaton hakuterminä (T)
  - 655 - Aineiston lajityyppi/muoto hakuterminä (T)
- 70X-750 Lisäkirjauskentät
  - 700 - Lisäkirjaus - henkilönnimi (T)
  - 710 - Lisäkirjaus - yhteisönnimi (T)
  - 711 - Lisäkirjaus - kokouksen nimi (T)
  - 730 - Lisäkirjaus - yhtenäistetty nimeke (T)
  - 740 - Lisäkirjaus - kontrolloimaton nimeke (T)
- 76X-79X Linkkikentät
  - 767 - Linkkikenttä - käännös (T)
  - 775 - Linkkikenttä - muu painos (T)
  - 776 - Linkkikenttä - toinen ilmiö (T)
- 80X-830 Sarjalisäyskentät
  - 800 - Sarjalisäkirjaus - henkilönnimi (T)
  - 810 - Sarjalisäkirjaus - yhteisönnimi (T)
  - 830 - Sarjalisäkirjaus - yhtenäistetty nimeke (T)
- 841-88X Varasto- ja sijainti- ym. tietojen kentät
  - 856 - Elektronisen aineiston sijainti ja käyttö (T)
  - 880 - Tiedot vaihtoehtoisella kirjaimistolla (T)
  - 884 - Konversion tiedot (T)
- 9xx suomalaiset kentät
  - 900 - Viittaus - henkilön nimi - suomalainen kenttä (T)
  - 901 - Kirjasto-kohtainen kenttä (T)
  - 902 - Painoskoodi (T)
  - 903 - Kirjasto-kohtainen koodi (T)
  - 904 - Pienpainatekoodi (T)
  - 910 - Viittaus - yhteisönnimi - suomalainen kenttä (T)
  - 911 - Viittaus kokouksen nimestä (T)
  - 960 - Saamelaisbibliografia

Julkinen FENNICAN RDA-KUVAILUOHJE (päivitetty 17.9.2019)

Johdanto

Tämä sovellusohje on tarkoitettu Kansallisbibliografian MARC 21 –formaatin mukaisten bibliografisten tietojen RDA-kuvailun tueksi.

MARC 21 -formaatin indikaattoreista, kentistä ja osakentistä on ohjeistettu lähinnä vain ne kohdat, joita Fennica-kuvailussa käytetään. Esimerkiksi linkkikenttiä 76X-79X ei ole vielä täysimääräisesti hyödynnetty.

Ohjeessa on otettu huomioon Kuvailuvan metatiedon asiantuntijaryhmän (Kumea) bibliografisten tietojen sovellusohje Melinda-kirjastoille ([MARC 21 -sovellusohje \(RDA\)](#)). Fennican sovellusohje on jonkin verran yksityiskohtaisempi nimenomaan kansallisbibliografisen kuvailun vaatimusten ja kokoelman hallinnan osalta.

RDA:n myötä metatiedon tuotanto ei ole pelkkää luettelon tai tietokannan tekemistä. Entiteetti-relaatio-tietomalliin pohjautuva kuvailu ohjaa tuottamaan rakenteistettua, linkitettyä ja sisältölähtöistä metatietoa. RDA-kuvailun mukainen metatiedon tuotanto mahdollistaa konelukuisuuden ja siten automaattisen linkittymisen (URI-tunnisteet) ja paremmat hakutulokset.

Fennica-kuvailussa noudatamme kansallisia ja kansainvälisiä standardeja ja sanastoja, pyrimme metatietojen johdonmukaisuuteen, tarkoituksenmukaisuuteen, luotettavuuteen ja rikkauteen. Metatiedon laadulla edistämme tuloksellista tiedonhakua.

Kansallisbibliografian kuvailu tehdään Melinda-tietokantaan (Aleph), josta tietueet siirtyvät Fennican omaan Voyager-tietokantaan. Kuvailukieli on suomi. Jos Melindassa kuvailu on aloitettu ruotsiksi, kuvailun kieli vaihdetaan suomen kieleen.

Samalla nimellä toistuvasti esiintyvät julkaisut (esim. vuosikirjat) kuvaillaan sarja-aineistona. Jokaisesta manifestaatiosta (esim. painettu ja elektroninen tai mikromuotoinen aineisto) tehdään erilliset tietueet. Tämä vaikuttaa esim. KITT-yhteistilaston tietojen poimintaan.

Yleistä

Ohjeita kuvailuun:

- RDA Toolkit <http://access.rdatoolkit.org/>
- Kumean RDA-ohje: <https://www.kiwi.fi/pages/viewpage.action?pagelId=51282030>
- MARC 21 -formaatti <https://www.kansalliskirjasto.fi/extra/marc21/yleista.htm>, bibliografiset tiedot <https://www.kansalliskirjasto.fi/extra/marc21/bib/>
- Metatietosanasto: <http://finto.fi/mts/fi/> aineistojen kuvailussa tarvittavia termejä ja fraaseja
- Melindan toimintaohje: <https://www.kiwi.fi/display/melinda/Melindan+toimintaohje>
- Toimijakuvailuohje: <https://www.kiwi.fi/display/Toimijakuvailupalvelu/Toimijakuvailuohje>
- Sisällönkuvailuohje: <https://www.kiwi.fi/pages/viewpage.action?pagelId=77366071>
- Muita aineistoja: musiikki: <https://www.kiwi.fi/pages/viewpage.action?pagelId=75216022>
äänikirjat: <https://www.kiwi.fi/pages/viewpage.action?pagelId=66819082> :
elokuvat: [Elokuvat_OLAC_2017_touko.pdf](#) ; Kumean ohje: [Elokuvien kuvailuohje](#)
- sarja-aineisto [Sarja-aineisto RDA](#)
- Kumean verkkoaineiston kuvailuohje: <https://www.kiwi.fi/display/kumea/Verkkoaineiston+kuvailu>

Milloin tehdään uusi kuvailu

- Mikäli ISBN-tunnus muuttuu uudessa painoksessa, tehdään uusi kuvailu.
- Julkaisun jokaisesta ilmasusta (esim. painettu ja elektroninen) tehdään erilliset kuvailutietueet.
- Jos julkaisussa on mainittu sekä sidotun että nidotun ISBN, ne voidaan kuvailla samaan tietueeseen, muutoin eri sidosasuissa olevista julkaisuista tehdään erilliset tietueet.

Aleph

- Sisältövaihtoehdot: <https://www.kiwi.fi/x/b4D9Ag>, Kentän kohdalla Ctrl f8
- Tallennusalustat: <https://www.kiwi.fi/x/qIH9Ag> Ctrl A
Uuden tallennusalustan voi tehdä Aleph-luettelointiohjelmassa luomalla uuden tietueen (joko tyhjältä tai vanhaa tallennusalustaa käyttäen) tai avaamalla jonkin vanhan tietueen, täyttämällä/muokkaamalla siihen halutut tiedot ja tallentamalla sen paikalliselle työasemalle komennolla `*Cataloging* > *Create Template on Local Drive*`
- Haettavissa olevat muut tietokannat: <https://www.kiwi.fi/x/moH9Ag>

Alkukirjaimet

- [RDA 1.7.6](#) :”Jos tiedonlähteessä yksittäisten kirjainten tai alkukirjainten välillä on pisteet, jätetään mahdolliset tyhjämerkit pois kuvailussa.”
Esim. [245 10 Ꞥa Paluu lasikaupunkiin / Ꞥc G.G. Elliot](#)

- **RDA 8.5.6.1 a)** Sen sijaan auktorisoidun henkilön nimien (tarkoittaa 100-, 600- ja 700 – ja 900-kenttiä) etu- tai sukunimen alkukirjain ja **piste erotetaan tyhjämerkillä seuraavasta alkukirjaimesta tai nimestä.**
Esim. 100 1 †a Elliot, G. G., †e kirjoittaja.
- Jos alkukirjainten välillä ei ole pistettä, ne kirjoitetaan yhteen (esim. ALA, IFLA)

Analyyttinen kirjaus

- Kun kirjaus antaa teokseen sisältyvistä nimekkeistä enemmän tietoa kuin päänimeke.
- Analyyttinen kirjaus: "**Lisäkirjauksen kohde sisältyy bibliografisessa tietueessa kuvailtuun kohteeseen**". Yleensä kokoomateos (kooste, aggregaattiteos), jonka sisältö luetteluu yleensä 245- tai 505 –kentässä.
- Kaikista julkaisuun sisältyvistä teoksista voidaan tehdä analyttinen kirjaus. Fennicassa näin tehdään lähinnä antologioista yms. koosteista, kun on kyse ennen julkaistuista teoksista tai niiden käännösten kokoelmista, Esim. novellikokoelmat, proosa- tai tietosteosten kokoelmat. Artikkelikokoelmista ei yleensä tehdä 700 12 / 730 02 kirjauksia.
- Jos on kyse käännöksestä, alkuperäisen kielen mukainen nimeke tulee 7xx-analyttiseksi kirjaukseksi, käännöskieli l-osakenttään ja kaikista käännetyistä nimekkeistä tehdään 740-kenttä.

Esim.

100 1# †a Rinneoja, Jasu, †d 1969- †e kirjoittaja. †0 (FI-ASTERI-N)000152026

245 10 †a Kauno ja Sutki / †c Jasu Rinneoja.

505 00 †t Kauhea juhannus ; †t Kaunon uroteot.

700 12 †i Sisältää (teos): †a Rinneoja, Jasu, †d 1969- †t Kauhea juhannus. †0 (FI-ASTERI-N)000152026

700 12 †i Sisältää (teos): †a Rinneoja, Jasu, †d 1969- †t Kaunon uroteot. †0 (FI-ASTERI-N)000152026

Esim 2.

245 00 †a Cowboy New Yorkissa / †c Barbara Dunlop ; suomentanut Jänis Louhivuori. Kielletty huvi / Sandra Hyatt ; suomentanut Katja Erävistö.

700 12 †i Sisältää (teos): †a Dunlop, Barbara. †t Cowboy in Manhattan, †i suomi. (HUOM! teos A cowboy in Manhattan -teoksen nimessä artikkeli, jota ei merkitä 700 t-kenttään.)

700 12 †i Sisältää (teos): †a Hyatt, Sandra. †t Lessons in seduction, †i suomi.

740 02 †a Cowboy New Yorkissa.

740 02 †a Kielletty huvi.

- HUOM! Kun on kyse 700-kentässä teoksen tekijän ja teoksen suhteesta, ei käytetä enää †e-osakenttää (Kumean päätös 7.5.2019)
- HUOM! t-kentän yhteydessä ei käytetä artikkeleita.
- Lisää esimerkkejä [70X-750 Lisäkirjauskentät700 - Lisäkirjaus - henkilönimi \(T\)](#)

Artikkelit

Näihin marc-osakenttiin ei merkitä artikkeleita nimekkeen alkuun:

- 246 †a • 247 †a • 600/610/611 †t • 700/710/711 †t • 76X-78X †t • 800/810/811 †t

Näissä marc-kentissä käytetään artikkeleita nimekkeen alussa ohitusindikaattorin kanssa:

- 130 †a • 222 †a • 240 †a • 243 †a • 245 †a • 630 †a • 730 †a • 740 †a • 830 †a

Artikkeli tulee myös, kun RDA on määrännyt jäljentämään merkinnön suoraan aineistosta, niin silloin myös artikkeli jäljennetään, vaikka käytettävissä ei olisi ohitusindikaattoria; esimerkiksi 490-kenttä. Artikkelit [RDA C-liitteessä](#) tai [artikkelit.php.pdf](#)

Auktoriteettitietueet/Toimijakuvailu

<https://www.kiwi.fi/display/Toimijakuvailupalvelu/Toimijakuvaילוuhje>

Henkilö- ja yhteisöauktoriteetit

- **Henkilöauktoriteetteihin:** kaikki auktorisoimattomat suomalaiset ja Suomessa julkaisevat henkilöt
- Henkilöauktoriteetteihin kaikki w-alkuiset etu- ja sukunimet, ulkomaiset epäselvät (hankalat, moniosaiset sukunimet, kiinalaiset ja islantilaiset nimet, kyrillisillä kirjaimilla kirjoitetut...), jos löytyy muu muoto kuin jo auktoriteettitietueessa jo on.
- Julkaisussa olevat kyrillisin muodoin olevat henkilö- ja yhteisönimet auktoriteetteihin.
- **Yhteisöauktoriteetteihin** kaikki auktorisoimattomat suomalaiset tai kansainväliset, joissa Suomi mukana
- **Musiikkiin liittyvät auktoriteetit** VIOLAAN (viola-posti@helsinki.fi)

Henkilöt

- RDA-sääntöjen mukaan muutetaan auktoriteetti **myöhemmälle nimelle**, ellei aiempi ole tunnetumpi. Kansallisbibliografiassa aiemmin voitu auktorisoida molemmat muodot ja tehdä ensisijainen auktorisointi hakuelementti julkaisuissa käytetyistä muodoista.

RDA:n mukainen käytäntö vuodesta 2016 uusista henkilönimistä, uusien nimenmuutosten tapahtuessa. Vanhat tietueet ja auktoriteetit pidetään entisellään. Aiempien sääntöjen mukaisia todellisen nimen sallittuja eri nimimuotoja ovat esim. Hietamies, Laila + Hirvisaari, Laila ja Kauranen, Anja + Snellman, Anja + Kauranen Snellman, Anja.

- Jos on noudatettu vielä vanhaa tapaa hyväksyä kaksi identiteettiä oikeille henkilönimille (Hietamies - Hirvisaari yms.) ja 100-kentissä eri painoksissa on eri nimet, tehdään uuteen versioon 500-kentän huomautus "Aiemmat teokset ilmestyneet tekijän nimellä xx.
- Muutosten tapahduttua, auktoriteeteissa tarkistetaan, onko muutos pysyvä, onko kyseessä **todellisen nimen muutos** vai **identiteetin muutos** erilaisten aineistojen mukaan tai **nimimerkillä** tekijyydestä.
- Henkilöllä voi kuitenkin olla edelleenkin eri identiteettien mukaisia auktorisointuja nimimuotoja (esim. kaunoo ja tietoa eri nimillä) sekä pseudonyymejä ja todellisia nimiä (esim. Agatha Christie ja Mary Westmacott).

Yhteisöt

- Yhteisöt usein auktorisointi suomeksi, vaikka julkaisussa olisikin esim. ruotsalainen nimimuoto (ks. 710)
- Jos yhteisön nimestä on käytössä useampia muotoja, valitaan nimi jolla yhteisö yleisesti tunnetaan (yleensä yhteisö käyttää itse itsestään omista julkaisuistaan) tai on vakiintunut muoto. Jos käytetään sekä lyhennettä että avattua muotoa eikä kumpikaan ole vakiintunut, käytetään avattua muotoa.
- Jos yhteisön nimi esiintyy useammalla kielellä, valitaan yhteisön virallisen kielen mukainen nimi. Jos virallisia kieliä on useita, ja suomi on yksi niistä, valitaan suomen kielen mukainen muoto, Jos virallista kieltä ei tiedetä, valitaan julkaisuissa eniten käytetyn kielen mukainen muoto.
- Ahvenanmaalaisten yhteisöjen nimimuodoista valitaan ruotsinkielinen muoto.
- Yhteispohjoismaisista yhteisöistä käytetään suomenkielistä muotoa, jos se esiintyy yhteisön julkaisuissa. Seuraavaksi järjestyksessä ruotsinkielinen ja jos sekään ei esiinny, julkaisun kielen tai julkaisussa ensin mainitun kielen mukainen.
- Ulkomaisia yhteisönnimiä ei yleensä auktorisoida, ellei niillä ole suomenkielistä muotoa tai ne eivät ole yhteispohjoismaisia
- Jos yhteisön nimestä ei käy ilmi, että kyseessä on yhteisö, nimen jälkeen lisätään yhteisön tyyppi tai muu yhteisöön liittyvä määrite (esimerkiksi yhtiö, yhdistys, yhtye, kuoro tai orkesteri). Termit otetaan ensisijaisesti metatietosanakostosta.
- Yhtiötä tarkoittavat adjektiivit ja lyhenteet (esim. Incorporated, Ltd.), valtion omistusta osoittavat sanat ja yhtiön tyyppiä osoittavat sanat ja ilmaiset (esim. osakeyhtiö, Oy) jätetään pois. Jos yhtiötä tms. tarkoittavat sanat ovat olennainen osa nimeä tai nimestä ei muuten käy ilmi, että kyseessä on yhteisö, nämä säilytetään.
- Käytäntö toistaiseksi vaihteleva, esim.

[A-Insinöörit Suunnittelu \(yhtiö\)](#)

[A-Tyyppi \(yhtye\)](#)

[Aboa Mare \(oppilaitos\)](#)

[AbbVie Oy](#)

[AbbVie on monikansallinen yhtiö. Oy -merkinnästä voi päätellä että kyseessä on yhteisö, yhteisön tyyppi on yhtiö \(tarkemmin osakeyhtiö\) ja että yhtiö on rekisteröity Suomeen. \(Toisin kun esim ruotsalainen AbbVie Ab tai englantilainen AbbVie Ltd.\)](#)

[Maan ystävät ry](#)

[Maan ystävät \(Tampere\)](#)

[Maan ystävät \(Turku\)](#)

[Tässä tapauksessa Suomen yhdistysrekisteriin rekisteröidylle keskusjärjestölle on merkitty rekisteröity nimenmuoto \(Maan ystävät ry\) ja paikallisosastot on erotettu toimipaikan mukaan. Suhdetermi merkitään Asterin 510-kenttään \(Laajempi jäsenyhteisö - Alayhteisö\)](#)

Bib-tietueiden ja Auktoriteettitietueiden yhdistäminen

- Aukt-bib-tietueet on linkitetty 0-osakentällä sekä Melindassa että Fennicassa. 0-kentät alkavat tunnuksilla (FIN11) tai (FI-ASTERI-N) ja ne tulee jättää sekä auktoriteetti- että bibliografisiin tietueisiin. Ns. migraatioskripti päivittää samalla myös henkilöiden elinvuodet auktoriteettitietueiden 100-kenttiin ja siitä myös bibliografisiin tietueisiin, jos elinvuodet löytyvät auktoriteettitietueen 046-kentästä.

CC

- Merkitään ©-merkinnöllä (Wikipedia "A Creative Commons (cc) license is one of several public copyright licenses")

Diakriitit

- **RDA 1.7.4** jäljennetään tiedonlähteessä esiintyvässä muodossa. Jos kielen standardin mukaiset diakriitit puuttuvat, lisätään ne kuvailuun (jos tiedetään).
- **Unicode:** https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_Unicode_characters ja <http://www.unicode.org/charts/>
- **Melindan omat ohjeet:** [Virtuaalinäppäimistön muokkaaminen](#) ja [Erikoismerkkien kirjoittaminen Unicode-moodissa](#)

Digitoidut aineistot

- Kuvailaan kuten jäljenne (RDA:ssa jäljenne/jäljennökset)
- Jäljenteen ensisijainen tiedonlähde on itse jäljenne, alkuperäiseen viitataan 776-kentällä
  - Alkuperäisen aineiston tiedot merkitään viittauksen kohteena olevan manifestaation kuvailuun
Esim.
Tunnus Jos ei ole ISBN, Fennicassa annetaan elektronisen monografian skl-tunnus
esim.
015 †a fe20190044 †q PDF †2 skl
Julkaisutiedot digitoivan tahon tiedot,
Esim.
264 1# †a [Helsinki] †b [Geologian tutkimuskeskus], †c 2017.
Huomautus jäljenteestä 533-kenttään
esim.
533 †a Digitaalinen jäljenne. †9 FENNI<KEEP>
533 †a Digitaalinen jäljenne †b Mikkeli †c Kansalliskirjasto / digitointikeskus †d 20150127 †f (maantiede) †n Jälkikäsitellyt:
Tekstintunnistus. Kuvitukset ja kuvatestit tarkistettu.
  - **Käyttöoikeustiedot:** kts. [Käyttöoikeuksien metatieto](#)
Esim.
506 1# †a Aineisto on käytettävissä vapaakappalekirjastoissa. †f Online access with authorization. †2 star †5 FI-Vapaa †9 FENNI<KEEP>
506 0# †a Aineisto on vapaasti saatavissa. †f Unrestricted online accessstar †9 FENNI<KEEP>
  - 540 ## †a Aineisto on käytettävissä tutkimus- ja muihin tarkoituksiin; †b Kansalliskirjasto; †c Laki kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä †u <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20071433> †5 FI-Vapaa †9 FENNI<
540 ## †c Public domain<https://creativecommons.org/publicdomain/zero/1.0/deed.fi> †9 FENNI<KEEP>
  - 542 #1 †l Tekijänoikeudet rauenneet †n tekijänoikeudellinen tila määritelty julkaisuvuoden perusteella †q FI-NL †r FI
542 1# Tekijänoikeuksia voimassa †o 20150127 †r FI
  - **Viittaus alkuperäiseen tehdään** 776-kenttään
Esim.
776 08 †i Digitoitu painetusta: †a Eskola, Pentti. †t Suomen kalkkikivi. †d Helsinki : Suomen geologinen toimisto, 1912. †k Geoteknillisiä tiedonantoja ; n:o 21 †9 FENNI<KEEP>
776 08 †i Alkuperäiskappale: †o f20031603 †t Voyages de la Commission scientifique du Nord en Scandinavie, en Laponie, au Spitzberg et aux Feröe pendant les années 1838, 1839 et 1840 sur la corvette la Recherche, commandée par M. Fabvre. †w 731481 †w (FIN01)000940750 †9 FENNI<KEEP>
  - **Elektronisen aineiston sijainti ja käyttö** 856-kenttään
esim.
856 40 †u <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe201803095568> †z Käytettävissä vapaakappalekirjastoissa †5 FI-Vapaa

DRM

- Ei Fennicassa
- Jos on sama kuin suojaamaton ISBN, ei lisätä DRM-termiä q-kenttään

Funktiot/roolit/toimijan suhde

- Toimijan suhde aineistoon
- Funktiot (roolit) merkitään MARC 21 –formaattissa 1xx, 6xx, 7xx e-kenttään suomenkielisinä ja auki kirjoitettuina. Mutta ei jos kyseessä on toimijan ja teoksen välinen suhde (esim. 700 12 †i Sisältää (teos): -merkintä).
- **Teoksen** tekijyyteen (creator) liittyvä funktio kirjoitetaan ensin (WEMI-järjestys eli teos, ekspressio, manifestaatio, kappale). Jos on useita tekijyyteen liittyviä funktioita ne kirjoitetaan tärkeysjärjestyksessä. Jos teos on kooste ja esim. koko kokoomateoksen toimittaja on vain yhden artikkelin kirjoittaja, merkitään silloinkin roolit WEMI-järjestyksessä (esim. kirjoittaja, toimittaja).

- 100-kentän tekijyys liittyy aina teoksen tekijyyteen (creator-rooli [RDA I.2.1](#)) ja roolit (suhteen määritteet) ovat sen mukaisia, Esim. vaikka julkaisussa olisi toimittaja, mutta kyseessä on teokseen liittyvä tekijyys esim. bibliografian tai sanakirjan tekijä 100 e-kenttään teokseen liittyvä rooli "kokoaja". Jos kuvakirjassa teoksen tekijyys on kuvittajalla, rooliksi tulee "taiteilija", joka on oikea teokseen liittyvä rooli. Samoin esim. toimituskuntien jäsenet voivat olla sekä toimittajia, kokoajia että kirjoittajia.
Esim.
100 1# Ꞥa Kruskopf, P. A., Ꞥd 1805-1852, Ꞥe taiteilija.
245 10 Ꞥa Finska vuer / Ꞥc technade efter naturen och lithographierade af P. A. Kruskopf.
- Joskus pääasiallinen tekijä on niin vahvasti vastuussa suurimman osan luomisesta, että ao. tekijä katsotaan koko teoksen tekijäksi. Esim. henkilö on vastuussa 80 prosentin osuudesta teoksen sisällöstä ja voi olla myös teoksen toimittaja.
Esim.
100 1# Ꞥa Rajala, Jukka.
245 1# Ꞥa Luonnonmukainen maatalous / Ꞥc [Jukka Rajala] ; [kuvitus: Anne Hytönen ja Kirsi Rantanen] ; [valokuvat: Jukka Rajala].
500 ## Ꞥa Päävastuullinen tekijä: Jukka Rajala ; muut kirjoittajat: Kristiina Dredge ja muita
- Jos henkilön funktio ei ilmene vastuullisuustiedoissa, voidaan tarvittaessa kirjoittaa lyhyt ilmaus hakasulkeisiin, jos funktio otetaan aineiston ulkopuolelta. Jos taas funktio on ilmaistu muulla kuin ensisijaisessa tiedonlähteessä, merkitään se huomautuksiin. Ammatit ja tehtävät sekä henki merkitään kaarisulkeisiin, muut määreet ilman sulkuja.
Esim.
100 0# Ꞥa Paleface, Ꞥd 1978- Ꞥe kirjoittaja.
245 10 Ꞥa Viides Maamme-kirja, eli, ajatuksia suomalaisuudesta / Ꞥc Paleface ; [kuvat:] Jani Leinonen [ja muita].
- Jos nimiösivulla tekijöiden välissä on konjunktio tai pilkku, tekijöiden roolit voi ilmaista huomautusalueella. Roolit on ilmoitettava 245 c-kentässä tai 500-kentässä, jos vastuullisuustiedoissa ei selviä, kuka on tehnyt mitään (esim. kirjoittaja ja kuvittaja merkitty nimiösivulle vain N N ja N N).
Esim.
245 10 Ꞥa Vadelmanpunainen / Ꞥc Tuula Pere, Georgia Stylou.
500 ## Ꞥa Teksti: Tuula Pere ; kuvitus: Georgia Stylou.
- Funktion voi jättää 1xx, 7xx -kentistä pois epäselvissä tapauksissa. Esim. presidentin kootut sanonnat, joista ei tiedä onko sitaattit otettu kirjoituksista vai puheista. Joskus ei julkaisusta esim. selviä ovatko nimiösivulla mainitut henkilöt kaikki kirjoittajia.
- Hengelle ei funktioita, esim. 100 1 Luiz, Andre Ꞥc (henki) HUOM! ei pilkkua eikä pistettä kaarisulkeiden ympärille! (Huom. kaarisulkuihin henki ja ammatit, mutta esim. 'pyhä' ei kaarisulkuja.)
- Jos haluaa merkitä roolin, jota ei ole mainittu RDA:ssa ([Liite I](#)) tai Metatietosanastossa (<http://finto.fi/mts/fi/>), tehdään ehdotus Metatietosanastoon (<http://finto.fi/mts/fi/feedback>). Jos roolitermi hyväksytään siellä joko kansalliseksi tai myös RDA I-liitteeseen sisällytettäväksi termiksi, ao. roolitermi on auktorisoidusti käytettävissä.
- Fennicassa ei aiemmin merkitty funktioita yhteisötekijöille 11x, 61X, 71X-kenttiin. Vuodesta 2017 alkaen merkitään funktio (ainakin kun liittyy ensisijaiseen tekijyyteen, eli 110-kentässä).
- Esimerkkejä roolitermien käytöstä
100 1# Ꞥa Paasikivi, J. K., Ꞥd 1870-1956, Ꞥe kirjoittaja. Ꞥ0 (FI-ASTERI-N)000068632
100 1# Ꞥa Levanto, Marjatta, Ꞥd 1944- Ꞥe kirjoittaja, Ꞥe kääntäjä. Ꞥ0 (FI-ASTERI-N)000076632
100 1# Ꞥa Koskinen, Seppo, Ꞥd 1954- Ꞥe haastattelija.
100 1# Ꞥa Koivisto, Jari, Ꞥc (satukirjailija), Ꞥe kirjoittaja, Ꞥe taiteilija. Ꞥ0 (FI-ASTERI-N)000110011
100 0# Ꞥa White Eagle Ꞥc (henki) Ꞥ0 (FI-ASTERI-N)000073810
100 0# Ꞥa Svava Jakobsdóttir, Ꞥe kirjoittaja. Ꞥ0 (FI-ASTERI-N)000067018
100 1# Ꞥa Smith, Elizabeth Ꞥq (Ann Elizabeth), Ꞥe kirjoittaja.
110 2# Ꞥa Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, Ꞥe kirjoittaja.
710 1# Ꞥa Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Ꞥe julkaisija, Ꞥe toimeksiantaja. Ꞥ0 (FI-ASTERI-N)000035090

Hakasulkeet

- Hakasulkeita käytetään vain silloin kun tieto on otettu julkaisun ulkopuolelta
- Hakasulkeita ei tarvita vaikka tieto olisikin otettu aineiston ulkopuolelta, jos elementin tiedonlähde on "mikä tahansa lähde" (esim. ISBN, sidosaus ym. lisäykset 020 q-kentässä, numeroimattomat sivut, 500-kenttä) tai ovat ekspression tai teoksen tietoja (kieli, sisältö, hakuelementti, suhteet jne.)

Irtopäällisyys

- Irtopäällisyys on osa julkaisua ja kuuluu tiedonlähteenä ryhmään "muut julkaisun osat". Irtopäällisyys-huomautus lisätään varastotietoihin kirjastointivaiheessa. Jos tieto on otettu irtopäällisyydestä, tehdään tiedonlähteestä huomautus 588-kenttään.

ISIL-tunnukset

<https://www.kiwi.fi/display/melinda/Melinda-kirjastojen+ISIL-tunnukset> , Fennican tunnus FI-NL, vapaakappelikirjastojen tunus FI-Vapaa

Kartta- vai kirjapohja

- Karttapohjalla kuvaillaan julkaisu silloin, kun teksti on karttojen tukena. Usein tekstissä on karttojen karttaruudustoon viittaavia merkintöjä.

Kielikoodit

- 008- ja 041-kentissä käytetään ISO 689.2 ja Kotoistus -standardien mukaisia (ISO 639-2 (Codes for the Representation on Names of Languages, Part 2 : Alpha-3 Code) ja <https://kotoistus.fi/suosituksset/suosituksset-kiellet-fi-koodi/> . MARC 21 -formaattissa: https://marc21.kansalliskirjasto.fi/kiellet_nimet.htm

Kirjoitusohjeita

- Isot ja pienet kirjaimet <http://www.kielikello.fi/index.php?mid=2&pid=11&aid=1456> . MARC 21 -kentät aloitetaan yleensä isolla alkukirjaimella, paitsi 336-338, 567, 650, 655
- Hakusulkeet ja välimerkit: kaksoispisteet sulkumerkkien sisälle, esim. [kuvaus ja kuvallinen suunnittelu:]
- Maiden ja kaupunkien nimet: MOT: Asutusnimihakemisto, Kotus: https://www.kotus.fi/julkaisut/nimijulkaisut/maat_paakaupungit_ja_kansalaisuudet, Asteri, YSAN maantieteelliset termit , MARC-formaatin maat (https://www.kansalliskirjasto.fi/extra/marc21/maat_nimet.htm) Linkkejä myös: <http://www.kotus.fi/julkaisut/nimijulkaisut/paikannimijulkaisut> -sivulla)
- Ei-latinalaisilla kirjaimilla kirjoitettujen julkaisujen kuvailuihin tehdään translitteroinnit
- Lyhyt/pitkä viiva: Jos nimiösvilla tai muussa luetteloinnin tiedonlähteessä on pitkä viiva, merkitään se tietueeseen lyhyellä viivalla. Pitkä viiva ei tulostu oikein konversioissa.
- Osan numero (EI osanumero tai osannumero)
- 245 c-kenttään [artikkelien] kirjoittajat (EI [artikkelij]kirjoittajat). Huomautuskenttään "artikkelien kirjoittajat".
- Kuvailuun liittyviä fraaseja ja termejä Metatietosanastossa <http://finto.fi/mts/fi/>

Kokoomateos/Kooste

- Kooste kuvaillaan manifestaationa. Yksittäisten osien kääntäjä-, copyright-, sarja- yms. tiedot voi merkitä vaihtuvamittaisten kenttien osakenttään ‡3 (aineiston osa, jota tiedot koskevat) tai 505-kenttään (kääntäjät, copyright-vuodet) tai ne voi jättää merkittämättä, silloin kun yksittäisen osan tiedot löytyvät niiden omista kuvailuista.
- Koosteen osista tehdään analyttiset kirjaukset
- Kooste vai yhteisvastuu, katso tarkemmin kohdasta [Yhteisvastuu vai kooste](#)

Kokousjulkaisut

- RDA 11.13.1.8 Konferenssin tms. numero, ajankohta ja paikka
- Hakutiedot 24.7. Kokouksen virallinen, koko kokouksen nimissä ilmestyvä julkaisu. Sisältää kokouksen esitelmät ja asiaperit joko sanataarkasti tai toimitetussa muodossa. Jos ao. esitelmiä ym. ei ole kokonaisuudessaan julkaisussa, voi kokoukseen viitata 500- (Liittyvä ...) ja 71X-kentillä.
Esim.
245 00 ‡a Kaupungit ratkaisevat : ‡b kaupunkitutkijoiden puheenvuoroja kaupungeista kestävän kehityksen edelläkävijöinä / ‡c [artikkelien kirjoittajat:] Marko Joas [ja seitsemän muuta].
500 ## ‡a Kannessa myös: Helsinki Symposium.
711 2# ‡a Helsinki Symposium ‡d (2019 : ‡c Helsinki)
- Kansainväliset ja valtakunnalliset kokoukset
- Kokouksen nimestä tehdään pääkirjaus silloin, kun julkaisu käsittää kokouksen asia- ja pöytäkirjat toimitetussa muodossa ja kun kokousta voidaan pitää kollektiivisesti toimivana yhteisönä sekä kun kokouksella on kuvailtavassa julkaisussa näkyvästi mainittu erottuva nimi. Koulutustilaisuuksia eivät ole kokousjulkaisuja, eivät myöskään seurojen ja yhdistysten vuosijulkaisut. Kokousjulkaisukoodi merkitään myös kiinteämittaiseen kenttään, merkkipaikka 008/29 koodi 1 = Kokousjulkaisu.
- **Kokousjulkaisua luetteloidessa on ensiksi todettava onko kokouksella oma nimi. Jos kokouksen nimestä esiintyy julkaisussa eri kieliasuja, otsikkoon valitaan vakiintunut tai käytössä oleva suomenkielinen nimimuoto.**
Esim.
111 2# ‡a Suomen tekoälytutkimuksen päivät ‡n (14. : ‡d 2010 : ‡c Espoo)
245 10 ‡a Proceedings of the 14th Finnish Artificial Intelligence Conference, STeP 2010 : ‡b Aalto University School of Science and Technology, Espoo, Finland, August 17-18, 2010 / ‡c Pahikkala [ja muita] (eds.).
- **Kokouksen nimeen lisätään otsikossa kokouksen järjestysnumero (numeron jälkeen piste), tapahtumavuosi ja -paikka. Ulkomaisista paikannimistä pyritään käyttämään vakiintunutta suomenkielistä muotoa. Jos kokouksen istunnot on pidetty kahdessa paikassa, molemmat merkitään otsikkoon.**
Esim.
111 2# ‡a European Conference on Ecological Restoration ‡n (9. : ‡d 2014 : ‡c Oulu)
245 14 ‡a The 9th European Conference on Ecological Restoration : ‡b abstracts : August 3-8, 2014, Oulu, Finland / ‡c editors: Anne Tolvanen and Anne-Maarit Hekkala.
246 18 ‡a SER2014 : ‡bThe 9th European Conference on Ecological Restoration : abstracts

111 2# Ꞁ Baltica Ꞁn (9. : Ꞁd 2013 : Ꞁc Helsinki, Tukholma)
245 10 Ꞁ Baltica IX : Ꞁb international conference on Life management and maintenance for power plants : abstracts : Helsinki - Stockholm - Helsinki, 11-13 June, 2013 / Ꞁc edited by Pertti Auerkari & Juha Veivo.

- **Jos kokousjulkaisun nimeen sisältyy yhteisön nimi ja kokousta tarkoittava yleisnimi, merkitään pääsääntöisesti yhteisö ylähierarkiaksi ja kokous sen alaotsikoksi.**
Esim.
110 2# Ꞁ Kansainvälinen työjärjestö. Ꞁb Työkongressi Ꞁn (102. : Ꞁd 2013 : Ꞁc Geneve)
245 10 Ꞁ ILOn 102. kansainvälinen työkonferenssi 5.-20.6.2013 : Ꞁb Suomen valtuuskunnan raportti.
- Useamman kokouksen yhteisnimekkeellinen julkaisu kuvaillaan yhteisöjen yhteistyönä tehdyksi
Esim.
111 2# Ꞁ Jornadas de Etica, Economia y Religion Ꞁd (2013 : Ꞁc Caracas, Venezuela) Ꞁe kirjoittaja.
245 10 Ꞁ Construir nuevas sociedades : Ꞁb etica y economia / Ꞁc Jose Luis Da Silva, Mario Di Giacomo, coordinadores-editores.
500 ## Ꞁ Compilation of proceedings for two conferences held May 20-21, 2013 in Caracas at the Sala Simon Planas, Universidad Catolica Andres Bello.
700 1# Ꞁ Silva, Jose Luis da, Ꞁd 1963- Ꞁe toimittaja.
711 2# Ꞁ Seminario de Etica Profesional Ꞁn (7th : Ꞁd 2013 : Ꞁc Universidad Catolica Andres Bello) Ꞁe kirjoittaja.
- **Huom! 11X- ja 71X-kentän loppuun sulkujen jälkeen ei tule pistettä.**
Auktorisoidut kokoukset (111- tai 711 -kentät) eivät näy Asterissa, joten ne on tarkistettava aina Voyagerista

Kommentaarit

- Alkuperäisen teoksen osuuden perusteella, sen kirjoittajalle. Sen sijaan, jos kommentaarin osuus voittaa, päähakuelementti kommentoijalle.
Esim.
100 1# Ꞁ Tacitus, Publius Cornelius, Ꞁe kirjoittaja.
245 10 Ꞁ Germaania / Ꞁc Tacitus ; suom. ja lyhyesti selittänyt Edwin Linkomies.

100 1# Ꞁ Kuhanen, Petteri, Ꞁd 1961- Ꞁe kirjoittaja.
245 10 Ꞁ Asunto-osakeyhtiölaki : Ꞁb kommentaari / Ꞁc Petteri Kuhanen, Ari Kanerva, Marina Furuholm, Helena Kinnunen.

Korttien kuvailu

- **Kuvia sisältävät** kuvana visuaalisen aineiston pohjalla 007/00 Aineistoluokka k = kuva 007/01 Aineiston erityismääre o = sana- tai kuvakortti ; 008/33 o = sana- tai kuvakortti ; 300 1 korttipakka tai 1 kotelo tai 1 laatikko (xx korttia), jotka voi vielä tarkentaa ' opetuskorttia', 'kuvakorttia', 'pelikorttia' kts. Metatietosanasto Ꞁc kotelon tms. koko tai jos halutaan korttien koko ja kotelon koko erikseen, Ꞁc-kenttään korttien koko ja vielä kenttiä Ꞁf kotelo tms. ja Ꞁg koko 300 Ꞁa xx korttia ...Ꞁf kotelo 336 stillikuva ; 336 teksti ; 337 käytettävissä ilman laitetta ; 338 kortti
- **Pelkästään tekstiä sisältävät kortit**, tekstinä, 338 kortti

Kuvailun kieli ja kirjoitusjärjestelmä

1) Suoraan aineistossa olevassa muodossa (yleensä elementit, jotka kuuluvat manifestaatioon)

RDA 1.4 -kohdassa luetellaan ne elementit jotka otetaan suoraan aineistosta (nimeke-, vastuullisuus-, painos-, sarja-aineiston numerointi-, tuotanto-, julkaisu- jakelu- ja valmistus- ja sarjatiedot) .

Mutta "lueteltuihin elementteihin tehtävät lisäykset merkitään elementin kielellä tai kirjoitusjärjestelmällä, jollei jonkin elementin merkitsemistä ohjeisteta toisin."(Linjaus RDA 1.4) Jos ei pystytä suoraan merkitsemään ao. kirjoitusjärjestelmällä, translitteroidaan.

Esim.

Den Haag [Nederland] (Kustannuspaikan tietoihin on lisätty maan nimi)

Third [edition] (Painostietoon on lisätty tarkentava sana)

[Käsin väritetty ja korjattu painos] (Lisätty painostieto)

2) Kuvailuyksikön sopimassa muodossa kirjoitettuna (yleensä elementit, jotka kuuluvat teokseen tai ekspressioon)

- Kansallisbibliografiassa kuvailun kieli on suomi
- Vastuullisuusmerkintöihin tehdyt lisäykset suomeksi, esim. [ja viisi muuta] tai [ja 15 muuta] tai [ja muita]
- Kun elementtejä käytetään tarkentavina lisäyksinä, merkitään ne yleensä suomeksi.
- Kaikki muut elementit (mukaan lukien huomautukset) merkitään kuvailevan yhteisön kielellä ja kirjoitusjärjestelmällä.
- Poikkeus: huomautuksiin sisältyvät sitaattit tai nimet tiedonlähteen mukaan.

RDA 0.4.3.7 Tiedot, joita ei jäljennetä aineistosta itsestään, esitetään kuvailevan yhteisön sopimalla kielellä ja kirjoitusjärjestelmällä. Kuvaileva yhteisö voi käyttää useampia kieliä.

Kuvailulehti

- Tiedonlähteenä? Kuuluu julkaisuun, mutta ei samanarvoinen kuin nimiösiivu. Koska kuvailulehti on osa aineistoa, siitä otettuja merkintöjä ei tarvitse laittaa hakasiin.

Kuvateokset

- Julkaisu katsotaan kuvateokseksi, jos siinä on yli puolet kuvia. Tällöin päähakuelementiksi otetaan taiteilija (valokuvaaja, arkkitehti, taiteilija)

Käyttöoikeuksien metatieto

1. **Aineiston käyttöoikeuksista:** Kenellä on pääsy aineistoon.

2. **Aineiston kuvailutietojen käyttöoikeuksista:** Kuka "omistaa" tehdyn luettelointitietueen, esim. organisaatio x on poiminut aineiston y (bibliografiset) tiedot omaan tietokantaansa organisaatiolta z, eikä tietoja saa poimia edelleen. Fennican kuvailutiedot ovat avoimia.

Käyttöoikeuksien metatiedot merkitään seuraaviin aineistotyyppeihin:

- A) **e-monografiat**, jotka ovat käytettävissä vapaakappalekirjastojen erityisillä työasemilla
- B) **digitoidut monografia-aineistot**, jotka ovat käytettävissä vapaasti verkossa (vähäisiä poikkeuksia)
- C) **www-sivujen verkkokeräykset**, jotka ovat käytettävissä ainoastaan vapaakappalekirjastojen erityisillä työasemilla

MARC 21-kentät

506 - Huomautus pääsyräjoituksesta (T)

540 - Huomautus käytön ja kopioinnin ehdoista (T)

542 - Huomautus tekijänoikeudesta (T)

E-monografiat sekä www-sivujen verkkokeräykset

Esim.

506 1# †a Aineisto on käytettävissä vapaakappalekirjastoissa. †f Online access with authorization. †2 star †5 FI-Vapaa

540## †a Aineisto on käytettävissä tutkimus- ja muihin tarkoituksiin; †b Kansalliskirjasto; †c Laki kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä †u <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20071433> †5 FI-Vapaa

- Samassa tietueparissa voi olla, tietueiden historiasta riippuen, joka yksi tai useampi linkkaustavoista käytössä.

Myös vapaasti saatavana

5061# †a Aineisto on vapaasti saatavissa. †fUnrestricted online access. †2star †9FENNI<KEEP>

506 1# †a Aineisto on käytettävissä vapaakappalekirjastoissa. †f Online access with authorization. †2 star †5 FI-Vapaa

540## †a Aineisto on käytettävissä tutkimus- ja muihin tarkoituksiin; †b Kansalliskirjasto; †c Laki kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä †u <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20071433> †5 FI-Vapaa

Digitoidut aineistot, jotka ovat käytettävissä vapaasti verkossa

Esim.

506 0# †a Aineisto on vapaasti saatavissa. †f Unrestricted online Access †2 star

540## †c Public domain †u <https://creativecommons.org/publicdomain/zero/1.0/deed.fi>

Digitoidut julkaisut, joiden tekijänoikeus on voimassa

Esim.

506 1# †a Käytettävissä vapaakappalekirjastoissa. †f Online access with authorization †2 star

542 1# †i 1873 †l Tekijänoikeuksia voimassa †o 20150126 †r FI

- Kaikissa digitoitujen monografia-aineistojen tietueissa on käyttöoikeustiedot.
- E-monografioihin ne on merkitty vuoden 2017 alusta..

Käännökset/alkuperäinen teos

- Alkuperäisen teoksen auktorisoitu hakumuoto merkitään 130- tai 240-kenttään

Esim.

130 4# †a Das grosse Einhorn Fanbuch, †l suomi

240 10 †a Felsteg, †l suomi

- Jos julkaisussa on useita auktorisoidut hakumuodot merkitään 700 12 tai 730 02 -osakentällä "Sisältää teos"

Esim.

700 12 †i Sisältää (teos): †a Stevenson, Robert Louis, †e kirjoittaja. †t Master of Ballantrae, †l ruotsi.

700 12 †i Sisältää (teos): †a Wilde, Oscar, †e kirjoittaja. †t Picture of Dorian Gray, †l ruotsi.

- Jos käännös on tehty välikielestä tai perustuu vain osin johonkin teokseen, alkuperäisen teoksen auktorisoidut hakumuodot kuten ylhäällä, välikielisestä muodoista 700/30-kentät i-kenttään "Käännöksen perustana"

Esim.

041 1# †a fin †k eng †h heb

240 10 Ꞥ Historyah shel ha-mahar, Ꞥ suomi
500 ## Ꞥ Suomennos on tehty englanninkielisestä käännöksestä Homo Deus : a brief history of tomorrow.
(700 1# Ꞥ Käännöksen perustana: Ꞥ Harari, Yuval Noah. Ꞥ Historyah shel ha-mahar, Ꞥ englantia.)*
* 500-kentän huomautus riittää, ellei haluta tehdä erikseen ekspressioviittausta käännöksestä.

Liitteet

- Kirjan karttaliitteistä merkitään koko avuttuna kenttään Ꞥ
Esim.
300 Ꞥa 76 sivua : Ꞥb kuvitettu ; Ꞥc 22 cm + Ꞥe karttaliite (84 x 120 cm)
300 Ꞥa 201 sivua, 4 karttaliiteä (taitettuna) : Ꞥb kuvitettu, kartoja ; Ꞥc 30 cm + Ꞥe karttaliite (82 x 110 cm)
- **Liitteen tiedot 500-kenttään**
Esim.
500 Ꞥa CD-äänilevy: Narkoositerapia : 60 minuuttia amvientia ja avantgardea / Jukka Eronen.
- **Voidaan tehdä myös analyttinen kirjaus**
Esim.
700 12 Ꞥi CD-äänilevy: Ꞥa Eronen, Jukka. Ꞥt Narkoositerapia.
Jos liite ilmestyy myöhemmin kuin varsinainen julkaisu, merkitään liitteen tiedot 500-kenttään, tällöin ei tehdä 300-e-kenttään mitään kirjausta.
- **Erillisten liitteiden merkitseminen: 500-kentän huomautus tai omaksi auktorisoiduksi hakukentäksi 700/730**
Esim. 978-952-93-5645-4 Tiililä: Isänmaa ja äidinkieli
  - a) 500 ## Ꞥa Liite: Isänmaa ja äidinkieli -teoksen henkilöhakemisto / Paul Tiililä (86 sivua ; 30 cm, painettu 2016)
  - b) 700 12 Ꞥi Hakemisto (teos): Ꞥa Tiililä, Paul, Ꞥd 1931- Ꞥt Isänmaa ja äidinkieli -teoksen henkilöhakemisto.
  - c) 700 1# Ꞥi Hakemisto liittyy teokseen: Ꞥa Tiililä, Paul, Ꞥd 1931- Ꞥt Isänmaa ja äidinkieli.

J-liitteessä (ja Metatietosanastossa) näitä suhteita enemmän esim. Liite (teos) ja vastavuoroisesti Liite teokseen
Suositus: Jos erillisellä liitteellä oma isbn, käytetään 700/730-kenttiä, muuten 500-kenttä. Yllä olevassa tapauksessa 500-kenttä ok.

Lippakirjat (eng Flipback)

- 500 Ꞥa Lippakirja. (mahdollisesti 490 Ꞥa Miki@)

Lisäpainokset

- Fennicaan ei kuvailla muuttumattomia painoksia kuin poikkeustapauksissa, koska Kulttuuriaineistojen talletamista ja säilyttämistä koskevan lain voimaantulon (vuonna 2008) jälkeen kirjapainojen ei tarvitse luovuttaa muuttumattomia lisäpainoksia.
- Poikkeuksellisesti kokoelmiin otetaan lisäpainoksia, joiden edellisen painoksen ilmestymisestä on kulunut yli kymmenen vuotta tai jos lisäpainos poikkeaa edellisestä painoksesta siten että painosta on uudistettu, tarkistettu, päivitetty, korjattu tai julkaisun sivumäärä tai koko vaihtelee jonkin verran, mutta kustantaja ei ole kuitenkaan hakenut julkaisulle uutta ISBN:ää. Tällöin kenttään 500 viedään lisäpainosmerkintö ja sulkuihin merkitään edellisestä painoksesta poikkeavat tiedot (sivumäärä, sidosasu, koko, nimeke, alanimeke tms.) .
- Fennicalla on täten usein oma FENNIKEEP-merkinnällä oleva 500-lisäpainoskenttä, joka on syytä jättää omakseen myös Melindaan, vaikka se aiheuttaakin tuplakentän. Tuossa Fennican kentässä on vain ne painokset, jotka meillä on kokoelmissamme.

Loppupisteet

- Jos datassa on kentän lopussa välimerkkejä (sulkeet, kysymysmerkki, huutomerkki, lyhenteen piste tms) ei tule loppupistettä, paitsi kentän 245 c-jälkeen.
- Esim.
245 00 Ꞥa 101 sarjakuvaa Suomesta / Ꞥc toimittaja: Harri Filppa ; [sarjakuvien] tekijät: Ville Ranta [ja 100 muuta].
- MARC 21 -formaatin ohje loppupisteistä [Loppupisteohje](#)

Lyhenteet

- Suomenkieliset lyhenteet: ennen ajanlaskun alkua = eaa., jälkeen ajanlaskun alun = jaa., ja niin edelleen = jne., minuutti = min, numero = nro, sekunti = s, tunti = h

MERGE 2

- Tuupien yhdistämiseen: https://merge.melinda.kansalliskirjasto.fi/#/?_k=yryaki, ohje [MERGE2](#)
- Huom. Selain Firefox tai Crome... (ei Explorerilla)

Mukaelmat, versiot ym.

- MARC 21 500-, 700-, 730- ja 740-kentät, tarkemmin ao. kenttien kohdalla.

Muototermit

- Muototermejä käytetään jos on kyse saman nimisistä teoksista ja teoksen auktorisoidun hakutiedon muodostaminen vaatii lisäelementin mukaan ottoa (muoto, ajankohta, alkuperään liittyvä paikka, muu erottava ominaisuus. [RDA 6.27.1.9](#)).
- Muodon kirjoitetaan sulkuihin yksikössä, termejä Metatietosanastossa <http://finto.fi/mts/fi/page/m991>
Esim.
100 1# Ꞁa Oksanen, Sofi, Ꞁd 1977- Ꞁe kirjoittaja. Ꞁ0 (FIN11)000115003
240 10 Ꞁa Puhdistus (romaanii)
245 10 Ꞁa Puhdistus / Ꞁc Sofi Oksanen.
~~390 ## Ꞁa Romaani~~
700 1# Ꞁi Romaanimukaelman perustana (teos): Ꞁa Oksanen, Sofi, Ꞁd 1977- Ꞁt Puhdistus (näytelmä). Ꞁ0 (FIN11)000115003

Numerot

- Nimekkeessä esiintyvät numerot merkitään siten kun tiedonlähteessä on. Sarjamerkinnössä tiedonlähteessä esiintyvässä muodossa
- Kun numerot merkitään itse (esim. huomautusalueella tai poisjättämisessä), yhdestä kymmeneen kirjoitetaan auki, yli kymmenen luvut merkitään arabialaisin numeroin.
- Sarjamerkinnössä **490-kentässä** ensisijaisessa tiedonlähteessä esiintyvässä muodossa,
- paitsi! sanoin merkityt luvut arabialaisilla numeroilla (ei hakasulkeita).
- paitsi! Jos tiedonlähteessä mukana vuosi, se merkitään aina ensinensimmäiseksi, mikäli numerointi alkaa vuosittain alusta.
- Jos taas numerointi jatkuu yli vuoden, vuosiluku merkitään niin kuin julkaisussa (vuosi loppuun tai alkuun tai ilman vuotta),
- **830-kentän** numerointi tarkistetaan sarja-aineiston tietueesta 362-kentän mallin mukaan.

Esim. a) Numerointi jatkuu yli vuoden merkitään kuten ensisijaisessa tiedonlähteessä
490 1# Ꞁa Pro Terra, Ꞁx [1457-263X] ; Ꞁv 71, 2017
830 #0 Ꞁa Pro Terra, Ꞁx 1457-263X ; Ꞁv 71. (*Numerointi jatkuu yli vuoden, Sarja-aineiston kuvailussa 362 0# Ꞁa 1 (2000)-*)

Esim. b) Numerointi alkaa alusta vuosittain vuosiluku merkitään ennen numeroa, vaikka ensisijaisessa tiedonlähteessä olisi toisin.
490 1# Ꞁa Liikenneviraston oppaita, Ꞁx 1798-6591 ; Ꞁv 2017/3
830 #0 Ꞁa Liikenneviraston oppaita, Ꞁx 1798-6591 ; Ꞁv 2017, 3. (*Numerointi alkaa alusta vuosittain, Sarja-aineiston kuvailussa 362 0# Ꞁa 2012, 1-*)
- Oppikirjat. Numerointi ei tarkoita aina osanumeroa vaan voi tarkoittaa myös luokkatasoa, esim. Suora 7. Samoin lyhenteet MA1, MAB2, KE1 jne. tarkoittavat kursseja, ei julkaisun numeroita, merkitään pää- tai alanimekkeeseen kuuluvaksi.
Esim.
245 10 Ꞁa MA2 Lång : Ꞁb polynomfunktioner och polynomekvationer.
- Avaaminen: Nimekkeen alussa olevat numerot avataan myös kirjoitettuna 246-kenttään. Muualla päänimekkeessä harkinnan mukaan. Vuosilukuja ei tarvitse avata.
- merkintötapa: Suoraan aineistossa toistettavissa elementeissä esiintyvät luvut, jotka on ilmoitettu numeroina tai sanoina, merkitään siinä muodossa kuin ne ovat tiedonlähteessä (nimeke, vastuullisuus, painos ...) Esim. [Neljäs painos](#)
- Sarjatiedoissa (490-kenttä) niin kuin tiedonlähteessä, paitsi sanoin ilmaistut luvut arabialaisilla (ei hakasiin)
- 264 vuodet roomalaisilla, jos niin merkitty tiedonlähteeseen (kiinteisiin kenttiin arabialaisilla), sanallisesti ilmaistut arabialaisilla numeroilla
- 502 väittelyvuosi ja 509 opinnäytteen valmistumisvuosi arabialaisilla

Näyttelyjulkaisut yms.

- Ohje koskee varsinaisten näyttelyjulkaisujen lisäksi näyttelyesitteitä, taiteilijaesitteitä ja museokokoelmien julkaisuja.
- Näyttelyjulkaisun kuvailussa pannaan pääpaino julkaisun kuvailuun. Julkaisua koskevat tekijämerkinnöt sijoitetaan nimeke- ja vastuullisuusalueelle ja näyttelyä koskevat tiedot huomautuksiin.
- Hakuelementit tehdään taiteilijoista, tekstin laatijasta, toimittajista, kääntäjistä ja muista mahdollisista näyttelyjulkaisun laatijoista. Lisäkirjaus tehdään myös museosta tai muusta yhteisöstä, jossa näyttely on pidetty.
- Taiteilijan nimen sisältävän nimekkeen meritseminen: Jos taiteilijan nimi on ensisijaisessa tiedonlähteessä ensimmäisenä, se merkitään päänimekkeen osaksi, muu teksti alanimekkeeksi.
Esim.
100 1# Ꞁa Marttila, Olli, Ꞁe taiteilija.
245 10 Ꞁa Olli Marttila : Ꞁb muistikuvia Litorinasta.
246 30 Ꞁa Muistikuvia Litorinasta
- 1) Tekijyys **taiteilijalle tai nimetylle taitelijaryhmälle**
Näyttelyjulkaisun päähakuelementiksi tulee taiteilijan nimi, jos julkaisu katsotaan kuvateokseksi (yli puolet kuvia) ja jos julkaisu keskittyy yhden taiteilijan teosten esittelyyn.
Esim.
100 1# Ꞁa Laine, Janne, Ꞁd 1970- Ꞁe taiteilija.

245 10 †a Janne Laine †b silence / †c Janne Laine ; toimittaja: Virpi Nikkari ; teksti: Veikko Halmetoja, Virpi Nikkari
246 30 †a Silence
500 ## †a Näyttely 17.1.-26.4.2015, Tampereen taidemuseo, Tampere.
710 2# †a Tampereen taidemuseo.

110 2# a IC-98 (taiteilijaryhmä) †0 (FI-ASTERI-N)000029148

245 10 †a Näkymä vastarannalta = †b A view from the other side / †c IC-98 (Patrik Söderlund & Visa Suonpää).

- 2) Tekijyys **tekstin tekijälle**
Jos yli puolet julkaisusta on tekstiä, tekijyys ratkaistaan tekstin tekijyyden perusteella (yksi tekijä, yhteistyössä tehty, kooste)
- 3) Tekijyys **yhteisölle** (museo, kokoelma tms.)
Useamman kuin yhden taiteilijan teoksista koostuvien näyttelyiden julkaisujen luetteloinnissa valitaan 110-kenttään yhteisö, kun julkaisu on lähtöisin yhteisöstä, yhteisö omistaa kaikki julkaisussa mainitut teokset ja julkaisussa osoitetaan näyttelyn yhteys siihen yhteisöön, joka omistaa ko. teokset. Yhteisönä esiintyy tavallisimmin museo, säätiö tms.
Esim.
110 2# †a Pekka Halosen kokoelma.
245 10 †a OHO : †b nykytaidetta Pekka Halosen kokoelmasta = Contemporary art from Pekka Halonen collection / †c julkaisun toimitus: Tarja Talvitie.

110 2# †a Kuopion kulttuurihistoriallinen museo.
245 10 †a Soitinrakentaja Anderstin vaskipuhaltimet : †b Johann Friedrich Anderstin soittimet Kuopion kulttuurihistoriallisessa museossa †c toimitus: Merja Heiskanen ; käännökset: Outi Pollari = The Johann Friedrich Anderst brass music instrument collection at Kuopio Cultural History Museum / editor: Merja Heiskanen ; translated by Outi Pollari.
500 ## †a Näyttely 23.1.-1.11.2009, Kuopion kulttuurihistoriallinen museo, Kuopio.
- 4) Tekijyys **näyttelylle**. jos sillä on nimi, joka selvästi erottuu julkaisun nimekkeestä tai näyttely esiintyy toistuvasti samalla nimellä. Esim.
111 2# †a Tekstiilaitteen triennaali †n (9. : †d 2012 : †c Turku)
245 10 †a Kuu? : †b IX tekstiilaitteen triennaali

Ohitusindikaattorit

- Ohitusindikaattorin **arvo 0** tarkoittaa, että lajittelu alkaa kentän ensimmäisestä aakkosnumeerisesta merkistä. Arvoa 0 käytetään myös silloin, kun ensimmäistä lajiteltavaa aakkosnumeerista merkkiä edeltää vain jokin erikoismerkki, kuten kysymysmerkit, huutomerkki, sulku- tai lainausmerkit jne.
Esim.
245 10 †a Rouva Kasviksen parhaat
245 10 †a "Ei tarvi pelätä, että ois erilainen"
- Ohitusindikaattorin **arvot 1-9** tarkoittavat, että kenttä sisältää aakkosnumeerisia merkkejä, jotka pitää ohittaa lajittelussa. Indikaattorin arvoksi annetaan niiden merkkien määrä, jotka edeltävät lajittelun aloittavaa merkkiä. Tyypillisiä tapauksia ovat vieraiden kielten määräiset ja epämääräiset artikkelit (esim. En, A, Le, Les, The, Der).
Esim.
240 14 †a The kitten nobody wanted, †l suomi
- **Huom:** Indikaattoriarvon pitää vastata kaikkia merkkipaikkoja, jotka jätetään pois lajittelun alusta, tällöin myös välilyönnit ja erikoismerkit (esim. heittomerkki, väliviiva) lasketaan mukaan.

Painokset

- Uudessa painoksessa ensisijaisessa tiedonlähteessä saattaa olla tekijämerkinnöt eri järjestyksessä kuin edellisessä painoksessa. Jos kyse on kuitenkin sisällöltään samasta julkaisusta, ensisijainen teoksen hakumuoto muodostuu tällöin ensimmäisen painoksen tekijän mukaan.
- Jos uudistetun painoksen sisältö on muuttunut paljon, käsitetään julkaisu uutena teoksena. Uudistettu painos saa uuden kuvailun ja edellisestä edellisestä versiosta tehdään suhdetiedot 700/730-kenttään (i-kenttään 'Teoksen perustana'
Esim.
700 1# †i Teoksen perustana: †a Pekkala, Elise, †d 1959- †t Hankintojen kilpailuttaminen.
730 0# †i Teoksen perustana: †a 218 kysymystä ja vastausta sähköasennusstandardien soveltamisesta.
- Jos kyse on painoksesta, joka ei ylitä teoskynnystä, esim. vain nimeke muuttunut, tehdään tietueeseen 240-kenttä ja 775-viittaus †i Uudistettu painos teoksesta:
- Lisää painosmerkinnöistä mm. kohdissa Tekijyys [Painokset ja RDA ja uudet painokset sekä 250 - Painosmerkintö \(T\)](#)

Painosmerkinnöt

- Jos kokoomateos on yhteisnimekkeetön ja manifestaation nimekkeeksi tulee osien nimekkeet, niihin mahdollisesti sisältyvät painostiedot merkitään 505-kenttään, ei 245 a-kenttään (niin kuin ISBD-säännöissä oli). Fennicassa ei yleensä merkitä näin tarkkaan koosteeseen kuuluvien teosten tietoja.
Esim.
505 00 †t Titanin seireenit / †r Kurt Vonnegut ; suomentanut. Marjatta Kapari, 4. painos. †t Äiti yö / †r Kurt Vonnegut ; suomentanut Marjatta Kapari, Matti Santalahti, 5. painos. †t Kissan kehto / †r Kurt Vonnegut ; suomentanut Marjatta Kapari, 4. painos.
- Lisää painostietojen merkitsemisestä mm. kohdasta [250 - Painosmerkintö \(T\)](#)

RDA-muutokset : tietueiden käsittely RDA-konversioon jälkeen

Hybriditietueet

- Kaikki uudet tietueet, myös ennakkotietueet, laaditaan RDA-ohjeiden mukaisesti. Joitakin rajoituksia on moniosaisissa monografioissa tai vanhoissa auktorisoiduissa tekijänimissä, joita tehdään edelleen hybrideinä.
- Koska RDA-konversio ei tuottanut täydellisiä RDA-tietueita, tietokantoihin jää ns. hybriditietueita, joissa on sekä ISBD- ja RDA-piirteitä. Näitä hybriditietueita ei yleensä tarvitse muokata RDA-tietueiksi. Kirjoitusvirheiden korjaukset, tuplakenttien poistot ym. korjaukset voi tehdä muuttamatta tietuetta RDA-muotoon.
- Moniosaisen oppikirjojen kuvailussa jatketaan vanhaa käytäntöä – usein pääkirjauksen merkitsemistä nimekkeelle – kunnes moniosaisen monografian viimeinenkin osa on saatu ja kuvailtu. Moniosaisen monografioiden yksittäisiä osia ei pidä korjata RDA-tietueiksi ellei sitten korjaa kaikkia osia (vaikutukset esimerkiksi päävastuullisen tekijän merkitsemiseen). Kuvailijan harkintaa voi käyttää (esim. vanhalla mallilla yksi, tulossa viisi, silloin korjataan 1. osa uuden RDA:n mukaan ja jatketaan sitä käytäntöä) HUOM! 040-kenttään ei laiteta e-kenttää, jos tekijäyys jää vanhaan malliin.

RDA-tietueiksi muuttaminen

- Mikäli hybriditietueen haluaa kuitenkin korjata RDA:n mukaiseksi, se on korjattava kaikilta osin, ei riitä, että korjaa esim. vain 260-kentän 264-kentäksi. Kuvailun kohteen on oltava käsillä.
- Vain RDA-ohjeilla kuvailussa tietueessa saa olla kenttä 040 $\neq$ rda.
- Kun tietue korjataan RDA:n mukaiseksi, oma kirjastotunnus merkitään 040-kentän osakenttään $\neq$ d. Osakenttää voi toistaa. Näin myös jos lisää omia merkintöjään jo valmiiseen RDA-tietueeseen.

RDA ja uudet painokset

- **Uudet painokset:** Kun kuvaillaan uusi painos, se tehdään RDA-ohjeiden mukaiseksi. Jos painokseen liittyy edellisiä painoksia ja jos edelliset painokset ovat käsillä, myös nämä tietueet muokataan RDA:n mukaisiksi ja tarvittaessa myös hakutiedot muutetaan.
- **Lisäpainos-tieto** lisätään olemassa olevaan tietueeseen ja tietue muokataan RDA-tietueeksi, jos alkuperäinen painos on käsillä. Tietueen voi myös jättää hybridimuotoon.

RDA ja vanhat henkilöauktoriteetit

- [RDA 9.2.2.7](#) -kohdan mukaista ohjetta viimeisimmän nimen valitsemisesta ensisijaiseksi nimeksi henkilön muuttaessa nimeään aletaan noudattaa vasta vuodesta 2016 alkaen uusista henkilönimistä ([SKL linjaus 9.2.2.7](#)). Sitä ennen tehtyjä tietueita ei muuteta takautuvasti.
  - Suurista hakutietojen muutoksista (pääkirjauksen muutos) ilmoitetaan voy-cat-listalla.

Samat nimiset teokset

- [RDA 6.6.1.3](#) Teoksen muut erottavat ominaispiirteet merkitään joko itsenäisinä elementteinä, osana hakutietoa tai molempina. [6.27.1.9](#). Hakutietoihin tehtävät lisäykset: a) teoksen muoto (näytelmä, radio-ohjelma jne., MARC 21 380-kenttä), b) teokseen liittyvä ajankohta (ilmestymisaika, valmistumisaika jne.), c) teoksen alkuperään liittyvä paikka (kustannuspaikka yms.) ja/tai d) teoksen muu erottava ominaispiirre (esim. julkaisija, elokuvan ohjaajan sukunimi, teoksen kääntäjä, toimittaja?, alanimeke?) RDA-L-listoille käyty tästä keskustelua, Maxwell esim. kirjoitti että mikä tahansa tieto voidaan tulkita teoksen muuksi ominaispiirteeksi ja että kannattaa ottaa se tieto, joka parhaiten erottaa teokset toisistaan.
Esim.
[730 02 \$\neq\$ Sisältää \(teos\): \$\neq\$ a Kotikontujen tienoita tervehtien... \$\neq\$ 1996](#)

Sarjatiedot aineistossa ja sarja-aineiston ylläpito

- Monografiakuvailijan tulee ilmoittaa asia sarja-aineiston ylläpitäjälle seuraavissa tapauksissa :

1) Julkaisussa esiintyy väärä ISSN-tunnus, jota ei vielä löydy sarjatietueesta (kenttä 022)

2) Varianttinen nimekkeet -> Julkaisussa esiintyvä nimeke poikkeaa sarjatietueen 245-kentästä eikä varianttia ole vielä lisätty sarjatietueen 246-kenttään. Muista myös eri kieliversiot.

Huomioitava, että muutos voi olla niin merkittävä, että sarja saa uuden tunnuksen.

3) Osien numeroinnissa selkeä muutos (vrt. sarjan numerointia sarjatietueen 362-kenttään)

4) Jos ISSN-tunnuksella löytyy sarja-aineiston ennakkotietue -> 594-kentässä ENNAKKOTIETO KANSALLISKIRJASTO. Sarjatietoja kannattaa hakea aina myös sarjan nimellä, koska tunnusta ei ole aina painettu julkaisuun.

5) Mahdolliset uudet sarjat -> julkaisussa selkeä sarjan nimi ja numerointi (tässä vaiheessa ei välttämättä ole vielä ISSN-numeroa).

6) Jos sarjalla on ainoastaan joko painetun tunnus tai verkkoaineiston tunnus, tällöin jompikumpi aineistotyyppi on pääasiallisesti ilmestyyvä ja toisesta versiosta ilmestyy vaan satunnaisesti osia. Tällaisissa tapauksissa sarjatietueen kentässä 530 pitää olla seuraavat huomautukset:

530 \$a Julkaistu joitakin sarjan osia myös verkkoaineistona. TAI 530 \$a Julkaistu joitakin sarjan osia myös painettuna.

se on

- RDA:ssa merkintöä on käytetty vain 300-kentässä sivumäärien oikaisussa (300-kentässä ei tarvita hakasulkeita)

Esim.

329, se on 392 sivua.

- Konvertoiduissa hybriditietueissa [i.e.] –merkintö on korvattu [se on] –merkinnöllä.

Sidosasu

- 020 q-kenttään sidottu., nidottu., sidottu, pehmeäkantinen, rengaskirja, sidottu, nahkakantinen, sidottu, kangaskantinen, taitekirja, taitelehti, kansio, arkki jne.
- 500-kenttään: avoselkäinen sidos (sidottu kirja, jonka selkä on päällystämättä ja sidos on näkyvässä)
- Jos on nidottu ja kovakantinen, laitetaan sidosasuksi sidottu kannen mukaan.
- Taitekirja on taitetuista sivuista muodostuva kirja, joka avautuu yhdeksi arkiksi.

Sitaatit

- RDA 1.10.3 ”Aineistosta tai muista lähteistä otetut sitaatit merkitään lainausmerkkeihin. Sitaatin lähde merkitään sitaatin perään, paitsi jos lähde on aineiston ensisijainen tiedonlähde.” ”If needed to clarify that it is a quotation”

Esim.

500## †a ”A textbook for 6th form students” -esipuhe.

Sitaatit ja tekijän funktio

- Jos tiedetään että sitaatit on otettu kirjoituksista, tekijän funktiomerkinneksi kirjoittaja.
- Mutta jos ei tiedä ovatko sitaatit lausuttu puheissa tai muissa julkisissa tilanteissa vai kirjoituksissa esiin tulleita. (Esim. presidenttien sitaatit, trumpismit, bushismit), ei merkitä funktiota ollenkaan.

Sivujen laskeminen

Katso myös kentän 300 -kohdalta [300 - Ulkoasutiedot \(T\)](#)

- Sivujen laskeminen aloitetaan nimiösivulta. Mikäli kansi toimii nimiösivun vastineena, aloitetaan kannesta. Lopusta lasketaan ne sivut, joissa on kirjaan liittyvää asiaa.
- Fennicassa ei lasketa sivuihin kuvailulehteä.
- Julkaisun lisänä olevat irtolehdet merkitään liitteeksi.
- Jos alkusivut on merkitty roomalaisin numeroin, ne merkitään.
- Vähäisiä numeroimattomia sivumääriä ei ilmoiteta. Mainossivut merkitään, kun niitä on enemmän kuin viisi.
- Jos ilmoitussivut sisältyvät 300-kentässä ilmoitettuun sivumäärään ja niitä on enemmän kuin viisi, ilmoitetaan määrä 500-kentässä (500 ## †a 13 sivua ilmoituksia.)
- Verkkoaineistossa numeroimattomat sivut merkitään tiedoston ilmoittaman määrän mukaan.

Esim.

300 ## †a viii, 136 sivua

300 ## †a xvi, 46 sivua, 32 sivua useina numerointijaksoina, 23 numeroimatonta sivua

300 ## †a 97 sivua, 19 numeroimatonta sivua : †b kuvitettu ; †c 25 cm + †e liite (12 sivua)

300 ## †a 470 sivua, 12 ilmoitussivua : †b kuvitettu, kartoja ; †c 31 cm

Numeroidut sivut useina jaksaina

- [RDA 3.4.5.8](#) Monimutkainen tai epäsäännöllinen numerointi: (yleensä valitaan **vaihtoehto b**)

a) Merkitään sivujen, lehtien tai palstojen kokonaismäärä (tyhjät ja ilmoituksia sisältävät sivut sekä muu epäoleellinen materiaali jätetään huomioimatta), jonka jälkeen seuraa ilmaus useina numerointijaksoina, esim. 1000 sivua useina numerointijaksoina

b) Merkitään pääjakson sivujen, lehtien tai palstojen määrä ja lisätään jäljelle jäävien numeroitujen tai numeroimattomien jaksosten kokonaissivumäärä. esim. 520, 223 sivua, 217 sivua useina numerointijaksoina

Numeroimattomat sivut

- [3.4.5.2 RDA](#):ssa on luvussa [3.4.5](#) Tekstin laajuus sivujen merkitsemisestä. Lähes kaikissa tapauksissa on kohdat a, b ja c ja linjauksissa on ohjeistettu käyttämään a:n ja b:n mukaisia ohjeita. Vanhoille aineistoille on omat ohjeensa.
- RDA-luku [3.4.5.3.1](#): Jos aineisto koostuu sekä numeroiduista että numeroimattomista jaksoista, lehdistä tai palstoista, numeroimattomia jaksoja ei huomioida, paitsi jos numeroimaton jakso muodostaa oleellisen osan aineistosta tai numeroimattomaan jaksoon kuuluu sivuja jne. joihin viitataan huomautuksissa.

- Jos numeroimattomia sivuja on useassa jaksossa oleellinen osa, ne lasketaan yhteen tyhjiä sivuja, ilmoitussivuja tms. lukuun ottamatta. ([RDA 3.4.5.8](#))

Tyhjät sivut

- Jos julkaisun sivumäärässä runsaasti tyhjiä sivuja.
Esim.
300 ## Ꞥa 45 numeroimatonta sivua, 58 numeroimatonta tyhjää sivua
500 ## Ꞥa Sivunumeroinnissa xx tyhjää sivua.
500 ## Ꞥa Osa sivuista tyhjiä.

SUOMI 100 VUOTTA –teksti tai logo

- Merkitään kuvailuun 500-kenttään (Ꞥa Suomi 100 -hanke tai Ꞥa Kannessa myös: Suomi 100 tai Ꞥa Näyttely liittyy Suomi 100 -juhluvuosihankeeseen. tai Ꞥa Kannessa myös: Suomi 100 yhdessä. Ꞥa Kannessa myös: Suomi - Finland 100 vuotta.) tai mahdollisesti 490-kenttään (Ꞥa Suomi 100 runokirjaa) tai 246 (Ꞥi Ylänimeke kannessa: Ꞥa Suomi 100 vuotta) -harvemmin ylänimekkeeksi. Variaatioita on (eri lailla esim. nimiösivulla ja takakannessa)

Symbolit

- [RDA 1.7](#): Symbolit ja muut merkinnöt, joita ei pystytä jäljentämään, korvataan sitä kuvaavalla ilmauksella. Symbolia tai muuta merkintää korvaava ilmaus merkitään hakasulkuihin. Tarvittaessa tehdään selittävä huomautus.

Esim. Zuppa di Porri, nimiösivulla vain di Porri kirjoitettuna:
264 #1 Ꞥa Seinäjoki : Ꞥb [Zuppa] di Porri, Ꞥc [2016]
500 ## Ꞥa Kustantajan nimen ensimmäinen sana ilmaistu symbolina.

245 10 Ꞥa I [love] Paris.
500 ## Ꞥa Sana "love" merkitty sydänkuviolla.

- Suomalaisten kirjastojen linjaus http://access.rdatoolkit.org/fipschp1_fips1-275.html , esimerkkejä korvattavista symboleista.
- Tavaramerkin, patentin tms. symbolia ei merkitä. Esim. The Gumby® books of letters, merkitään 245 14 \$a The Gumby books of letters.

Tekijyys

- [SKL-linjaukset kohtaan RDA 19.2](#): Kaikki tekijät merkitään. Linjaukseen voidaan tehdä poikkeus kuvailevan yhteisön harkinnan mukaan. Teoksen tekijäksi merkitään taiteilija silloin, kun teoksen pääosassa ovat taiteilijan luomat teokset, esim. näyttelyluettelo tai muu kooste taiteilijan maalauksista tehdyistä kuvajäljenteistä.
- 100-kentän merkintö liittyy teoksen tekijyyteen (creator-rooli) ja tekijän funktiot valitaan sen mukaisesti [liitteestä I.2.1](#) , Esim. vaikka julkaisussa olisi toimittaja, mutta kyseessä on teokseen liittyvä tekijyys esim. bibliografian tai sanakirjan tekijä 100 e-kenttään teokseen liittyvä rooli "kokoaja". Jos kuvakirjassa tekijyys on kuvittajalla, rooliksi tulee "taiteilija", joka on oikea teokseen liittyvä rooli. Samoin esim. toimituskuntien jäsenet voivat olla sekä toimittajia, kokoajia että kirjoittajia.
- Kokoaja-rooli teoksen tekijänä (100-kenttä) on supistettu bibliografioiden, luetteloiden, sanakirjojen tms. tekijyyteen. Vaikka näissä tiedonlähteissä tekijä nimettäisiinkin toimittajaksi, 100-kentän rooli on kokoaja.

Tekijän nimi muuttuu - auktorisoitu muoto

- Jos tekijän oikea nimi muuttuu, [RDA 9.2.2.7](#) -kohdan mukaan valitaan viimeisin nimi ensisijaiseksi nimeksi. Tästä ohjeesta on muutamia poikkeuksia (ks. [RDA ja vanhat henkilöauktoiteetit](#))
Esim.
100 1# Ꞥa Harju, Heidi, Ꞥe kirjoittaja.
245 10 Ꞥa Uusi päivä : Ꞥb matka kokonaisvaltaiseen muutokseen luonnollisen ravinnon avulla / Ꞥc Heidi Kuusisto.
500 ## Ꞥa Tekijän myöhempi nimi Heidi Harju.
900 1# Ꞥa Kuusisto, Heidi Ꞥy Harju, Heidi

Teoksen tekijä

[RDA 19.2.1.1](#)

- Toimija, joka on vastuussa teoksen sisällön luomisesta. Teoksen tekijöihin kuuluvat myös toimijat, jotka ovat yhdessä vastuussa teoksen luomisesta. Yhteisvastuullisuus on joko samassa roolissa olevien tekijöiden, kuten kirjoittajien, välillä tai eri rooleissa olevien tekijöiden, kuten säveltäjän ja sanoittajan, välillä,
- Joissakin tapauksissa koosteen sisällön valikoimisen, sovittamisen, toimittamisen tms. tuloksena syntyy uusi teos. Tällaisen aggregaattiteoksen koostamisesta vastuussa olevaa toimijaa voidaan pitää koosteen tekijänä.
- Joissakin tapauksissa aiemmin ilmestyneen teoksen muokkaaminen muuttaa alkuperäisen teoksen sisältöä tai luonnetta oleellisesti ja tuloksena syntyy uusi teos. Muokkaamisesta vastuussa olevaa toimijaa voidaan pitää uuden teoksen tekijänä.

Ekspression tekijä

RDA .20.2.1.1

- Toimija, joka osallistuu ekspression toteuttamiseen. Ekspression tekijöihin kuuluvat toimittajat, kääntäjät, musiikin sovittajat, esittäjät jne.
- Ekspression tekijöihin kuuluvat toimittajat, kääntäjät, musiikin sovittajat, esittäjät jne.
- Toisinaan ekspressio käsittää pääasiallisen teoksen lisäksi kommentteja tms., kuvitusta, lisättyjä stemmoja **tms.** Tällaisissa tapauksissa kommenttien tms. kirjoittajia, kuvittajia, lisättyjen stemmojen tms. laatijoita pidetään ekspressioiden tekijöinä.

Kuinka monta tekijää?

- Vastuullisuusmerkintä 245 Ꞥc, teoksen tekijät
noin vuosina 2016-2018 noudatettiin ohjetta, jonka mukaan teokseen liittyviä tekijöitä (creator-rooli) enintään n. 10-11/rooli, muuten 1. tekijä ja hakasulkeisiin puuttuva määrä (esim. " ja 15 muuta") tai jos määrä on liian iso laskottavaksi hakasulkeisiin "ja muita". Poistomerkkejä ei käytetä > **KEVENNYS syksystä 2018 alkaen:**
[RDA 2.4.1 Valinnainen poisjättäminen](#) Jos vastuullisuustietoon sisältyy useamman kuin kolmen samassa roolissa tai yhtäläisessä vastuussa olevan toimijan nimet, merkitään vain kunkin rooli- tai vastuuryhmän ensimmäinen nimi. Poisjättäminen kerrotaan tiivistetysti kuvailevan yhteisön sopimalla kielellä ja kirjoitusjärjestelmällä. Osoitetaan, että tieto on otettu manifestaation ulkopuolelta
Merkitään enintään kolme kussakin roolissa olevaa tekijää.
Jätetään pois jos ao. roolissa on enemmän kuin kolme teoksen tekijää. Merkitään tällöin ensimmäinen kussakin roolissa oleva ja poisjätettyjen lukumäärä, jos ne on järkevää laskea.
Poisjätön merkitsemiskieli Fennicassa: suomi. Esim. [ja kolme muuta] tai [ja muita]
- Vastuullisuusmerkintä 245 Ꞥc, ekspression tekijät
noin vuosina 2016-2018 ekspression liittyviä tekijöitä harkinnan mukaan n. 3-4, muuten 1 ja [xx muuta]. kuvittaja, toimittaja tms. ja esim. merkintä merkintä "ja 4 ja neljä muuta"
KEVENNYS syksystä 2018 alkaen:
Jos vastuullisuustietoon sisältyy useamman kuin kolmen samassa roolissa tai yhtäläisessä vastuussa olevan toimijan nimet, merkitään vain kunkin rooli- tai vastuuryhmän ensimmäinen nimi. Poisjättäminen kerrotaan tiivistetysti kuvailevan yhteisön sopimalla kielellä ja kirjoitusjärjestelmällä. Osoitetaan, että ao. tieto on otettu manifestaation ulkopuolelta.
Merkitään enintään kolme kussakin roolissa olevaa ekspression tekijää.
Jätetään pois jos ao. roolissa on enemmän kuin kolme ekspression tekijää
Fennicassa sovittu kieli: suomi. Esim. [ja kolme muuta] tai [ja muita]
- 505-kentässä harkinnan mukaan. Katso [505 - Määrämuotoinen huomautus sisällöstä \(T\)](#)
- **Hakuelementit 7xx, teoksen tekijät:**
- [Linjaus 19.2:](#)
Noin vuosina 2016-2018 Kaikki tekijät merkitään. Linjaukseen voidaan tehdä poikkeus kuvailevan yhteisön harkinnan mukaan.
KEVENNYS syksystä 2018 alkaen: Tapauskohtaisesti
Fennica:
-Yhteisvastuullisista teoksen tekijöistä kaikki 700 1#-kenttiin
- Kaunokirjallisten teosten kokoelmat: kaikista teoksen tekijöistä hakuelementti 700 1# tai 700 12-kenttiin (mm. romaanien, novellien, runokokoelmien kokoelmat).
- Artikkelien kirjoittajista vain yksi, jos on useampi kuin kolme. Kolme, jos on mainittu kolme.
- Jos Melindaan on jo merkitty esim. useampi artikkelin tekijä, ne annetaan replikoitua myös Fennicaan
- **Hakuelementit 7xx, ekspression tekijät:**
- [Linjaus RDA 20.2:](#)
noin vuosina 2016-2018 Jos samassa roolissa on useampi ekspression tekijä, voidaan soveltaa valinnaista poisjättämistä.
KEVENNYS syksystä 2018 alkaen:
Jos samassa roolissa on useampi ekspression tekijä, ainakin ensimmäinen merkitään. Muut ekspression tekijät merkitään, kun ne katsotaan tärkeiksi.
- **Ryhmien jäsenet:**
- jos **ryhmällä on nimi**, merkitään ryhmän nimi, ei yksittäisiä jäseniä ([RDA 2.4.1.5](#) Jos sekä ryhmän, kokoonpanon, yrityksen tms. jäsenet että ryhmä tms. on kokonaisuudessaan nimetty, jätetään jäsenten nimet pois vastuullisuustiedosta. Jos jäsenten mainitsemista pidetään tärkeänä, merkitään jäsenten nimet huomautuksina vastuullisuudesta.)

- jos **ryhmällä ei ole nimeä** ja ryhmän jäsenet ovat kirjoittajia tai muuten creator-roolissa, merkitään enintään 10-11

- jos **ryhmällä ei ole nimeä** ja ryhmän jäsenet ovat toimittajana, merkitään ensimmäinen
- Ryhmä ja tekijyys ks. Tekijyys > [Yhteisötekijyys](#)
- Katso tarkemmin myös ao. kenttien yhteydessä

Epävarma tekijyys

Anonyymi tekijä

- Jos tekijyys on eri aikoina mainittu eri henkilöille tai tekijä on anonyymi, ensisijainen hakutieto muodostetaan teoksen ensisijaisesta nimekkeestä. ([RDA 6.27.1.8](#))

Tekijämerkintö vaihtelee esim. eri painoksissa tai moniosaisessa manifestaatioissa

- Jos kyseessä on yhteisvastuullinen tekijyys ja tekijyys vaihtelee, muodostetaan teoksen auktorisoitu hakutieto yhdistämällä ensimmäisenä saadussa manifestaatioissa ensimmäisenä mainitun henkilön, suvun tai yhteisön auktorisoitu hakutieto ja teoksen ensisijainen nimeke. ([RDA 6.27.1.3](#))

Päävastuullinen/vallitseva tekijä

- Joskus pääasiallinen tekijä on niin vahvasti vastuussa suurimman osan luomisesta, että ao. tekijä katsotaan koko teoksen tekijäksi. Esim. henkilö on vastuussa 80 prosentin osuudesta teoksen sisällöstä ja voi olla myös teoksen toimittaja.

Esim.

100 1# Ꞥa Hieta-Wilkman, Sinikka, Ꞥd 1953- Ꞥe kirjoittaja.

245 10 Ꞥa SESKO : Ꞥb 50 vuotta asiantuntemusta ja luotettavuutta 1965-2015 Ꞥc toimitus: Lauri Dammert.

500 ## Ꞥa Tekstin pääosin kirjoittaneet Sinikka Hieta-Wilkman ja Lauri Dammert.

700 1# Ꞥa Dammert, Lauri, Ꞥd 1952- Ꞥe kirjoittaja, Ꞥe toimittaja. Ꞥ0 (FI-ASTERI-N)000147491

(*Ensisijaisessa tiedonlähteessä on mainittu vain toimittaja, mutta teoksella on creator-roolissa olevat tekijät (kirjoittajat), joista ensimmäisenä mainittu kirjoittaja merkitään 100-kenttään.*)

Fiktiivinen tekijä tai eläin tekijänä

- Fiktiivinen hahmo tai eläin voidaan katsoa tekijäksi, jos se on mainittu tekijänä ensisijaisessa tiedonlähteessä (Tästä ollaan kuitenkin RDA:n Joint Steering Committee -organisaatioissa mahdollisesti tekemässä muutosta, siten ettei eläin tai fiktiivinen hahmo voisi olla teoksen tekijänä eli creatorina.)

Esim.

100 1# Ꞥa DiFonte, Ugo Ꞥc (fiktiivinen hahmo), Ꞥe kirjoittaja.

100 1# Ꞥa Kakko, Antero Ꞥc (fiktiivinen hahmo), Ꞥe kirjoittaja.

100 1# Ꞥa Persio, Kyösti von Ꞥc (koira), Ꞥe kirjoittaja.

Moniosaiset monografiat

- Tekijyys ensimmäisen osan tekijälle, myöhempiin osiin liittyvät tekijät merkitään lisähakutietoihin. ([RDA 18.4.2.1](#) ja [RDA 6.27.1.](#))
- Jos tekijä vaihtuu myöhemmissä osissa, tehdään huomautus 1.osan tekijästä, jolle ao. osankin tekijyys on laitettu.

Esim.

100 1# Ꞥa Söderberg, Johan, Ꞥe kirjoittaja.

245 10 Ꞥa Maailman taloushistoria. Ꞥp Teollinen aika / Ꞥc Lennart Schön ; suomentanut Paula Autio.

500 ## Ꞥa Ensimmäisen osan tekijä: Johan Söderberg.

Painokset

- Jos eri painoksien ensisijaisessa tiedonlähteessä tekijäkirjaukset vaihtelevat, ensisijaiseksi tekijäksi otetaan **1. painoksen tekijä**. [RDA 6.27.1.4](#) ja [19.2.1](#), ellei kyseessä ole kokonaan uusi teos. Tekijöiden eri järjestyksestä tehdään huomautus.
- Jos teoksesta vastuussa olevien henkilöiden, sukujen tai yhteisöjen järjestys vaihtelee teoksen sisältävissä aineistoissa tai muissa tietolähteissä, teoksen auktorisoitu hakutieto muodostetaan yhdistämällä (tässä järjestyksessä): a) auktorisoitu hakutieto, joka muodostetaan siitä ensimmäisenä mainitusta henkilöistä (katso [9.19.1](#)), suvusta (katso [10.11.1](#)) tai yhteisöstä (katso [11.13.1](#)), joka esiintyy **ensin saadussa aineistossa** b) teoksen ensisijainen nimeke (katso [6.2.2](#))

Sarjakuvat

- Jos ilman osan erillistä nimeä > moniosainen monografia esim. Teräsmies 1, Teräsmies 2 jne. ja kaikilla osilla on eri kirjoittajia,

Koosteita vai yhteistyön tuloksia?

- Jos ajatellaan koosteiksi (jokaisessa osassa erillisiä sarjakuvia, joissa eri tekijöitä) > Nimekkeelle,
- Jos yhteistyön tulokseksi 1. osan 1. tekijälle.
- Jos osilla on omat nimensä, kannattaisi suosia sarjaksi merkitsemistä, mikä taas on ns. pääkirjaus, riippuu siinäkin onko kooste vai yhteistyön tulos (esimerkkejä: 978-88-68736-50-7 Teräsmies. Ensimmäinen osa, Huomispäivän hinta / Pérez, George, 978-88-68737-90-0 Teräsmies. Toinen osa, Salaisuuksia ja valheita / Jurgens, Dan, 978-88-69717-16-1 Teräsmies. Kolmas osa, Raivoisa maailmaloppu / Lodbell, Scott ...)

Tekijällä useita identiteettejä

[RDA 6.27.1.7](#)

- Jos: teoksen tekijällä on useita identiteettejä (katso [RDA 9.2.2.8](#)) ja tekijä on identifioitu teoksen sisältävissä manifestaatioissa vaihtelevasti, silloin muodostetaan teoksen auktorisoitu hakutieto yhdistämällä:

a) auktorisoitu hakutieto identiteetistä, jota on käytetty useimmin teoksen sisältävissä manifestaatioissa (katso [RDA 9.19.1](#))

b) teoksen ensisijainen nimeke (katso [RDA 6.2.2](#)).

- Jos useimmin käytetty identiteetti ei ole helposti selvitetävissä, teoksen auktorisoitu hakutieto muodostetaan yhdistämällä:

a) uusimmassa manifestaatiossa esiintyvän identiteetin auktorisoitu hakutieto

b) teoksen ensisijainen nimeke (katso [RDA 6.2.2](#)).

Esim.

Cunningham, E. V., 1914–2003. *Sylvia* (EI: Fast, Howard, 1914–2003. *Sylvia*)
(Tekijän romaani *Sylvia* julkaistiin (alun perin) pseudonyymillä E. V. Cunningham. Joissakin teoksen sisältävissä aineistoissa kirjailija on identifioitu todellisella nimellä Howard Fast; useimmissa teoksen sisältävissä aineistoissa on käytetty nimeä E. V. Cunningham.)

Yhteisvastuu vai kooste

- **Yleisohje:** Jos nimiösvulla tai kannessa näkyvästi ilmoitettu toimittaja ja kirjoittajat merkitty muualle aineistoon, kannattaa lähteä siitä, että kyseessä olisi kooste - eli auktorisoitu hakutieto muodostetaan kokoomateoksen ensisijaisesta nimekkeestä. Yhteistyössä tehty voi olla myös toimitettu, mutta julkaisussa yleensä ilmaistaan että toimittajalla on vähäisempi rooli. Rajatapauksissa ei kannata mennä muuttamaan Melindaan jo tehtyä kuvailua.

Yhteisvastuu / yhteistyössä tehty

- [RDA 6.27.1.3](#): Jos vastuu teoksen sisällön luomisesta jakautuu useiden henkilöiden, sukujen tai yhteisöjen kesken, muodostetaan teoksen auktorisoitu hakutieto yhdistämällä teoksen päävastuullisen henkilön, suvun tai yhteisön auktorisoitu hakutieto ja teoksen ensisijainen nimeke.
- Yhteisvastuullisesti luotu, kun tekijöiden osuutta ei voi erotella esim. artikkeleihin, runoihin tms. > ensimmäiselle tekijälle.

Kooste

- Saman tekijän useiden teosten kooste > **tekijälle** (creator), jos on yhden tekijän useita teoksia.
- Samojen tekijöiden useiden teosten kooste > yhteisvastuullinen, **ensimmäiselle tekijälle**.
- **Nimekkeelle**, silloin jos on kooste, jossa on useiden kirjoittajien teoksista koostuva julkaisu. [RDA 6.27.1.4](#) Jos kokoomateos sisältää useiden henkilöiden, sukujen tai yhteisöjen teoksia, sen auktorisoitu hakutieto muodostetaan kokoomateoksen ensisijaisesta nimekkeestä)
- Kuvailuun voi lisätä ilmauksen, joka selventää tekijöiden roolia koosteen osien tekijöinä.
Esim. 245 00 †a Nimeke †c [artikkelien] kirjoittajat:
- Koulutusdioja kokoomateoksista: <https://www.kivi.fi/display/Kuvailusaantopalvelu/RDA-verkkokoulutukset>.

SKL-linjaukset yhteistyö vai kooste -valintaan

[SKL-linjaus RDA-lukuun 6.27.1.3](#): Yhteistyössä tehdyn teoksen tunnistaa seuraavista ominaisuuksista:

1. Aineistossa ei ole selkeästi ilmaistu, kuka tekijöistä on päävastuussa.
2. Aineisto ei koostu erillisistä teoksista, joilla on omat tekijänsä.

[SKL-linjaus RDA-lukuun 6.27.1.4](#): Eri tekijöiden teoksista koostuvan kokoomateoksen tunnistaa mm. seuraavista ominaisuuksista:

1. Aineistossa on ilmaistu, kuka on tehnyt minkäkin osan teoksesta.
2. Aineistossa on usein mainittu kokoaja/toimittaja.
3. Tekijöinä on mainittu henkilöitä, jotka eivät ole voineet tehdä teosta yhteistyössä, esim. elinajan perusteella.

- Epävarmoissa tapauksissa nimekkeelle, jos tekijä on anonyymi tai tekijyys vaihtelee esim. eri vuosina julkaistuisissa teoksissa (joskus vanhoissa teoksissa).
- Jos taas julkaisusta ei käy ilmi kuka on tehnyt mitään, eikä päävastuullisuutta voi osoittaa, julkaisu katsotaan yhteistyössä tehdyksi ja tällöin otetaan 100-kenttään julkaisun ensisijaisessa tiedonlähteessä ensin mainittu - moniosaisissa monografioissa 1. osan ja painoksissa 1. painoksen 100-kentässä mainittu tekijä.

Esimerkki 1. Kooste : Usean henkilön koosteen sisällysluettelo voisi olla yllä olevan kaltainen.

Contents

<i>Preface</i>	5
1 From the Spiders' Web: the Historic First Defeat of Queen's Park John Cairney	9
2 There Were No Winners: the Scottish Cup Final of 1909 Hugh MacDonald	31
3 Better than Bannockburn: the Wembley Wizards Frank Gilfeather	53
4 Motherwell: Champions of Scotland Matt Vallance	73
5 Home Before the Postcards: Scotland in the 1954 World Cup Terence Murray	99
6 Nearly Ten Past Halfey: England 9, Scotland 3 Ronnie Esplin	123
7 'The Old Men of Peru' Graham McColl	145
8 The Death of Jock Stein Stephen McGowan	167
9 Aberdeen: the Road to Gothenburg Rob Robertson	191
10 Berti Vogts, Scotland Manager Alan Pattullo	223
<i>The contributors</i>	249

Compilations (Kooste) (British Library Monograph Workflow -ohjeesta)

- If preferred source indicates who created what
- If table of contents, preface, program notes, home page indicates who created what
- If components in resource indicate who created what
- The presence of a compiler or editor/compiler
  - The knowledge that the creator could not possibly have collaborated (e.g., they lived in different times)

Esimerkki 2. Yhteistyössä tehdyn teoksen sisällysluettelo taas:

Índice	
Agradecimientos.....	9
Índice de personajes.....	13
Proemio	29
Siglas	39
Biografías.....	41
Listado cronológico	503
Listado por especialidades	519
Bibliografía consultada y recomendada	533

Collaborations (Yhteistyön tulos)

- If nothing says who created what, assume collaboration

Yhteisötekijäisyys

- [RDA 19.2.1.1.1](#) Yhteisöt katsotaan tekijöiksi, jos teos saa alkunsa tai se julkaistaan yhteisön toimesta ja teos kuuluu johonkin seuraavista ryhmistä:
  - a) teokset, jotka ovat luonteeltaan hallinnollisia ja käsittelevät yhteisöä itseään:
    - i) yhteisön sisäisiä toimintalinjoja, menetelmiä, taloutta ja/tai toimintoja
    - tai ii) yhteisön virkamiehiä, henkilökuntaa ja/tai jäseniä (esim. jäsenluettelot)
    - tai iii) yhteisön aineistoja (esim. kokoelma- tai varastoluetteloita)
  - b) teokset, jotka ovat yhteisön kollektiivisen ajattelun tulos (esim. toimikuntien, komiteoiden raportit tai yhteisön ulkoisia toimintalinjoja ja standardeja koskevat julkilausumat)
  - c) teokset, jotka dokumentoivat lainsäädännöllisten, oikeudellisten, hallinnollisten ja muiden yhteisöjen suorittamat oikeuskäsittelyt
  - d) teokset, jotka raportoivat yhteistoiminnasta, joka liittyy
    - i) konferenssiin (esim. konferenssijulkaisut, pöytäkirjat) – konferenssille
    - tai ii) tutkimusretkikuntaan (esim. tutkimusmatkojen tulokset, tutkimukset)
    - tai iii) tapahtumaan (esim. näyttely, messut, festivaali), jota voidaan pitää yhteisönä (katso [18.1.2](#)) edellyttäen, että konferenssi, tutkimusretkikunta tai tapahtuma on mainittu nimeltä kuvailtavassa aineistossa.

Hallinnolliset julkaisut

- [RDA:ssa 19.21.1.1](#) ja [RDA 19.2.1.1.2](#)
- Vaikka luonteeltaan hallinnollisella julkaisulla mainitaankin jossain "kirjoittaja", ei tätä tule ottaa yleensä päävastuulliseksi tekijäksi, koska esim. ohjelmat, suunnitelmat, lausunnot tms. ovat yleensä suuremman ryhmän tai organisaation vastuulla.

Konsulttifirmat yms. ulkoistukset

- SKL-linjaus [RDA:ssa 19.2.1.1.1](#)
Jos yhteisö käyttää konsulttifirmaa tm. toimijaa, jolle on ulkoistettu itse teoksen tuottaminen, katsotaan konsulttifirma tms. toimija teoksen tekijäksi ainoastaan silloin, kun se on sisällyttänyt teokseen suosituksia, linjauksia tai muita toimenpide-ehdotuksia. Jos konsulttifirma tms. toimija ei ole tuottanut mitään lisäsisältöä teokseen aineiston kokoamisen lisäksi, katsotaan toimeksiantava yhteisö teoksen tekijäksi.

Työryhmät ym. nimetyt ryhmät

- Pääkirjaus (työ)ryhmälle, jos (työ)ryhmällä on oma nimi (esim. mietintö, raportti tms.)
- Esim.
110 1# Ꞁa Ydinenergia-alan tutkimuksen strategiaryhmä.
245 10 a Nuclear Energy Research Strategy / Ꞁc Nuclear Energy Research Strategy Group (YES).

110 2# Ꞁa CoMoViWo Team, Ꞁe kirjoittaja.
245 10 Ꞁa CoMoViWo : Ꞁb teacher's handbook / Ꞁc Kavander, P., Rännäli, M. & Wielgus, J. (eds.). ; CoMoViWo team.
- Jos työryhmällä ei nimeä > pääkirjaus esim. ministeriölle joka on asettanut työryhmän ja 500-kenttään huomautus: Esim. Laatinut liikenne- ja viestintäministeriön asettama työryhmä.
Esim.
110 1# Ꞁa Suomi. Ꞁb Puolustusministeriö.
245 10 Ꞁa Ehdotus sotilastiedustelua koskevaksi lainsäädännöksi : Ꞁb työryhmän mietintö.
- Jos ryhmällä ei virallista nimeä ja yhteistyön tulos > ensimmäisenä mainitulle tekijälle.
Esim.
100 1# Ꞁa Turpeinen, Salla, Ꞁe kirjoittaja.
245 20 Ꞁa Ideoita urheiluseuroille / Ꞁc työryhmä: Salla Turpeinen, Johanna Hentunen, Janne Pyykönen, Kati Lehtonen, Kaarlo Laine.

Henkilö vai yhteisö?

- Jos julkaisu ei kuulu selvästi a-c -kategorioihin, eivät esim. ole yhteisön kollektiivisen ajattelun tulosta ja julkaisussa on nimiösvulla, kannessa ja/tai selässä mainittu henkilötekijät, ensisijaiseksi hakuelementiksi otetaan henkilötekijä (riippumatta siitä, edustaako ao. henkilö jotain yhteisöä tai ei).

Esim.

100 1# Ꞁa Nieminen, Tarja, Ꞁe kirjoittaja.

245 10 Ꞁa Ulkomaista syntyperää olevien työ ja hyvinvointi Suomessa 2014 / Ꞁc Tarja Nieminen, Hanna Sutela, Ulla Hannula [ja 18 muuta] ; Työterveyslaitos, Kotouttamisrahasto, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, Tilastokeskus.

710 2# Ꞁa Terveiden ja hyvinvoinnin laitos.

710 2# Ꞁa Tilastokeskus.

710 2# Ꞁa Työterveyslaitos.

110 2# Ꞁa Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. Ꞁb Kansallinen äitiyshuollon asiantuntijaryhmä.

245 10 Ꞁa Äitiysneuvolaopas : Ꞁb suosituksia äitiysneuvolatoimintaan / Ꞁc Kansallinen äitiyshuollon asiantuntijaryhmä (kirj.) ; Reija Klemetti & Tuovi Hakulinen-Viitanen (toim.).

Tiedonlähteet

- **Painetut julkaisut**
Päänimekkeen tiedonlähde sekä muiden elementtien tiedonlähde, silloin kun se on päänimekkeen tiedonlähde:
  1. nimiösvu tai sen vastine
  2. muu aineistoon sisältyvä lähde,
  3. muu lähde.
- Jos otetaan **muualta** aineistosta
  - a) ilman hakasulkeita
  - b) mutta hakasulkeisiin, jos muuttaa tiedon formaaliin muotoon esim. keskeltä esipuheen tai takakannen lausetta.
Esim. Esipuheessa: "Tämän kolmannen uudistetun painoksen ..."
250 ## Ꞁa [3. uudistettu painos]
- **Äänitteet:**
  1. aineistoon (ei tekstiliitteisiin tai koteloon) painettu tai pysyvästi kiinnitetty etiketti (esim. otsikko CD-levyllä)
  2. aineiston sisäinen lähde kuten nimiönäyttö, jonka tekstimuotoisessa sisällössä esiintyy nimeke muodollisesti esitetynä aineiston liitteenä oleva kotelo (ml.kansilipuke).
- **Videotallenteet, konsolipelit**
  1. alku- tai lopputekstit tai nimiönäyttö (nimiönäytöt)
  2. vaihtoehto: nimekkeen sisältävä etiketti (SKL-linjaus: Pelien kuvailussa noudatetaan vaihtoehtoa.
  3. muu aineistoon sisältyvä lähde
  4. muu lähde
- **Valokuvat** tms. mikä tahansa lähde.
- Kokonaisen elementin sisältö (esim. yhden tekijän tieto vastuullisuusmerkinnössä) otetaan aina yhdestä tiedonlähteestä, ei rakennella eri kohdista. Esim. siten että ottaisi tekijän nimen nimiösvulta ja funktion nimiösvun kääntöpuolelta. Tässä tapauksessa funktio merkittävä huomautuksiin.
- Jos ensisijainen tiedonlähde on päänimekkeen tiedonlähde, sieltä ohjeistetaan ottamaan myös esim. vastuullisuusmerkinnöt ja kustantajamerkinnot. Jos elementtiin kuuluva lisäys (esim. funktio) on muualla aineistossa, ei sitä lisätä ao. elementin osaksi, vaan ao.

asia ilmaistaan huomautuksissa. Sen sijaan aineiston ulkopuolelta otetun lisäyksen voi merkitä hakasulkeisiin ao. elementin kohtaan.

- Muun nimekkeen tiedonlähde on vain päänimekkeen tiedonlähde, muualta julkaisusta otettu alanimeke merkitään 246 30 -kenttään (esim. † Alanimeke kannessa: tai † Osan nimeke kannessa:).
- Rinnakkaisnimekkeen tiedonlähde on mikä tahansa lähde. Rinnakkaisen alanimekkeen tiedonlähde on rinnakkaisen päänimekkeen lähde.
- CIP-laatikko ei ole aineistoon sisältyvä tiedonlähde. On sama kuin ennakkotieto. Vain tunnuksen voi ottaa ennakkotiedosta, jolloin se ilmaistaan (kts. 020)
- **Nimiösiivu RDA:**n sanastossa: "Aineiston alussa oleva sivu, jossa on päänimeke ja usein, mutta ei välttämättä, vastuullisuustiedot sekä julkaisuun liittyvää tietoa. Jos nämä tiedot jakautuvat vastakkaisille sivuille tai seuraaville sivuille (toistettuina tai ilman), katsotaan että nämä sivut yhdessä muodostavat nimiösiivun. British Libraryn kuvailuohjeessa: "if the information given on the title page is given on facing pages or pages on successive leaves, treat those pages collectively as the title page. Treat sources of information identifying individual contents as a collective source of information for the resource as a whole."
- **SKL-linjaus 2.2.2.2:** Nimiösiivun kääntöpuoli sekä nimiösiivua välittömästi edeltävä ja seuraava sivu tulkitaan osaksi nimiösiivua. Varsinainen lähde on **ensisijainen nimiösiivu**.
- **Vyöte** ei aineistoon kuuluva tiedonlähde. Esim. tekijätieto hakasulkeisiin tai huomautuksiin ja 588-kenttään huomautus "Tekijätiedot vyöteestä".
- **Näköispainos RDA 2.2.3.3** Jos manifestaatio on näköispainos tai jäljenne alkuperäisestä julkaisusta ja manifestaatio sisältää sekä jäljenteen että alkuperäisen julkaisun ensisijaisen tiedonlähteen, käytetään jäljenteen tiedonlähdeä aineiston ensisijaisena tiedonlähteenä.

Transkriptio

- tarkoittaa kirjoituksen muuntamista kirjoitusjärjestelmästä toiseen huomioimalla sanojen ääntämistä.
- esim. kiina, korea, japani
- kiina: pinyin-järjestelmän mukaisesti <https://fi.wikipedia.org/wiki/Pinyin> ja <http://www.kielitoimistonohjepankki.fi/selaus/511/ohje/444>.
- japani: Hepburn-järjestelmän uudistetun version mukaisesti https://en.wikipedia.org/wiki/Hepburn_romanization, <https://www.sjfaq.org/afaq/hepburn.html> ja <http://www.kielitoimistonohjepankki.fi/selaus/511/ohje/633>

Translitterointi

- tarkoittaa kirjoituksen muuntamista kirjoitusjärjestelmästä toiseen kirjain kirjaimelta jonkin kaavan mukaan.
- <https://www.kiwi.fi/display/Toimijakuvaupalvelu/Toimijakuvaailun+translitterointiohje>
- Henkilönimien (100-, 600-, 700 kentät) ja yhteisöjen (11X-, 61X ja 71X -kentät) hakutiedoissa käytetään kansallista, kuvailussa kansainvälistä standardia.
- Jos kansallisia standardeja ei ole, käytetään kansainvälisiä ISO-standardia.
- Muussa bibliografisessa kuvailussa käytetään kansainvälistä ISO-standardia.

Kyriliikka

- venäjän kieli: kansallinen: SFS 4900, kansainvälinen: ISO 9
- Kyriliikka ruotsin kielelle poikkeaa jonkin verran suomalaisesta, erityisesti suhuaänteiden kohdalla (š = sj, tš = tj, štš = sjtj, ž = zj). Lisäksi h translitteroidaan ch:llä ja useimmiten j:llä, paitsi kirjainten s, t ja z jälkeen i:llä.
- Kyrillitsaa täydennettyinä lisäyksiä: muut slaavilaiset kielet (ukrainain, valkovenäjä, bulgaria, makedonia, serbia, kirkkoslaavi), suomalais-ugrilaiset ja uralilaiset kielet, turkkilaiset kielet, mongoliset kielet, muita kaukasialaisia (esim. abhaasi, tšetšeeni) ja dagestanilaisia kieliä.
- **kreikka** SFS 5807 (kansallinen), ISO 843 (kansainvälinen), https://fi.wikipedia.org/wiki/Kreikan_kieli ja https://en.wikipedia.org/wiki/ISO_843
- **arabia** SFS 5755 (kansallinen), ISO 233 (kansainvälinen), https://fi.wikipedia.org/wiki/Arabian_kieli ja https://en.wikipedia.org/wiki/ISO_233,
- **heprea** SFS 5824 (kansallinen), ISO 259 (kansainvälinen), <https://fi.wikipedia.org/wiki/Heprea> ja https://en.wikipedia.org/wiki/ISO_259

Varianttikappale

- Tehdään huomautus 500 ##†a -kenttään, jos ulkoasun muutokset ovat niin vähäisiä, ettei uutta kuvailua tarvita (esim. **Varianttikappale** (kannessa: **Oppilaitoksille**), **Varianttikappale** (jakaja: **Familia, erilaiset kannet**), **Varianttikappale** (79 lehteä)

Virheet (tarkemmin kunkin elementin kohdalla)

Virheellinen ISBN-tunnus

- Jos julkaisussa on ISBN-tunnus, jota ei ole jaksotettu (siis ilman väliviivoja), sitä ei enää merkitä virheelliseksi tietueeseen vaan luetteloiija jaksottaa sen ja merkitsee jaksollisena.
- Muodollisesti virheellinen ISBN merkitään samaan 020-kenttään kuin oikea ISBN
- Jos ISBN kuuluu toiselle julkaisulle, se merkitään uuteen 020 -kenttään osakenttään †z
- Katso tarkemmin **020 ISBN-tunnus (International Standard Book Number) (T)**
- Painetussa aineistossa vain verkkoaineiston ISBN ja/tai ISSN:

- Jos painetussa on verkkoaineiston ISBN, saattaa se olla kustantajan virhe, jolloin kirja tulee normaaliin ISBN-korjaukseen. Jos taas painetusta ei ole omaa sarjaa, pitää katsoa erikseen annetaanko painetulle sarjalle oma ISSN
- Jos tunnus on virheellinen annetaan teokselle f-numerollinen tekotunnus + 776-kenttä verkkoaineistosta (tällaisia esim. yliopistojen väitöskirjat, joita painettuna tulee vain muutama yleensä väittelijän kustantamana)
- Julkaisun katsomaan kuuluvan samaan sarjaan kuin verkkoaineiston vastaava., kun sarja-tietueessa lukee 530-kentässä "Julkaistu joitakin sarjan osia myös painettuna." tai vastaava fraasi. Jos ei lue, viedään sarja-aineistojen kuvailijalle tutkittavaksi.

Tekijä virheellisesti ensisijaisessa tiedonlähteessä

- Jos tekijä merkitty virheellisesti ensisijaiseen tiedonlähteeseen eli on päänimekkeen tiedonlähde, merkitään virheellinen tekijätieto 245 c: hen ja huomautetaan oikeasta. Virheistä voi myös ilmoittaa huomautuksissa.
Esim.
100 1# Ꞥa Worrall, Frank, Ꞥe kirjoittaja.
245 10 Ꞥa Jamie Vardy : Ꞥb Leicester City / Ꞥc Frank Worrall ; kääntäjä: Marko Niemi.
500 ## Ꞥa Oikea tekijän nimi: Frank Worrall.
500 ## Ꞥa Nimiosivulla, selässä ja irtopäälyksessä tekijän nimi virheellisesti.

Nimeke virheellisesti ensisijaisessa tiedonlähteessä

- Merkitään sellaisena kuin se on ensisijaisessa tiedonlähteessä (yleensä nimiösivulla)
- Oikeasta nimestä varianttineimeke 246-kenttään
Esim.
245 10 Ꞥa Älykuvio K : Ꞥb 1979 / Ꞥc Elmeri Vehkala.
246 1# Ꞥi Korjattu nimeke: Ꞥa Älykuvio K

Virheellinen painostieto

- Painostieto merkitään niin kuin se on tiedonlähteessä, oikeasta tiedosta tehdään 500-kentän huomautus.
Esim.
250 ## Ꞥa 2. painos.
500 ## Ꞥa Oikea painostieto: 3. painos.

Julkaisutiedot virheellisesti

- Kiinteisiin kenttiin merkitään oikea julkaisuvuosi 008/06 s ja 008/07-11 oikea vuosi.
- 264 #1 –kenttään merkitään aineistossa oleva julkaisuaika.
- Huomautuskentässä huomautus oikeasta julkaisuajasta.
Esim.
008/06 s 008/07-11 2006
264 #1 ...Ꞥc 2060.
500 ## Ꞥa Oikea julkaisuvuosi 2006.

Sarjan nimi/numero tms. virheellisesti

(ensisijaisessa tiedonlähteessä, esim. nimiösivulle ja kanteen):

- 490-kenttään virheellinen muoto
  - 500- ja 830-kenttään oikea muoto
Esim.
490 #1 Ꞥa Ihmisyyden tunnustat, publikation, Ꞥx 0358-8602 ; Ꞥv nr 132
500 ## Ꞥa Oikea sarjan numero on 134.
830 #0 Ꞥa Ihmisyyden tunnustajien julkaisuja, Ꞥx 0358-8602 ; Ꞥv no 134.

RDA-KUVAILU MARC 21 -FORMAATISSA

Kiinteät kentät

Leader

05 Tietueen tila	a: koodaustason korotus, n: uusi, c: korjattu, muutettu
06 Tyyppi	a: tekstiaineisto, e: kartta-aineisto, i: puheäänite, o: moniviestin ...
07 Bibliografinen taso	m: monografia, i: päivittyvä julkaisu, s: kausijulkaisu (RDA:sarja-aineisto)
08 Arkistoaineiston kontrolli	#: ei kontrolloida, a: arkistoaineisto

17 Koodaustaso	#: täydellinen KORJATAAN ALEPHIIN, jos siellä on joku muu taso*
18 Luettelointisäännöt	i: ISBD-välimerkitys
19 Moniosainen julkaisu	#: ei eritelty tai soveltumaton

* Jos tietue ei vielä kb-tasoinen, voi olla joko 4 tai 5. Melindassa olevaa 4-tasoista ei muuteta #-tasoiseksi. Fennican minitietueissa voi olla taso 3 (kokoelmatietueita).

006 Välilehti: Elektroninen (Leader 06 = Moniviestin)

(lisäinformaatio eli tiedot, joita ei voi koodata 008-kenttään)

00 Aineiston muoto	m: elektroninen aineisto
05 Kohderyhmä	# : tuntematon tai ei eritelty
06 Ilmiasu	q: paikalliskäyttöinen tallenne
09 Elektronisen aineiston tyyppi	h: äänitetiedosto
11 Virallisjulkaisu	‡: ei koodattu

007 Välilehti: Äänite

Koodimuotoista erikoistietoa kuvailun kohteen ulkoasusta. Tiedot voivat koskea koko kohdetta tai sen osia kuten liiteaineistoa.

Aineistoluokka	s: äänite
01 Eryitysmääre	d: äänilevy
03 Levyn soitinnopeus	merkitään valikosta sopiva
04 Äänikanavien määrä	‡: ei koodattu
05 Uran leveys tai kaltevuus	‡: ei koodattu
06 Koko	eri kokoja
07 Nauhan leveys	‡: ei koodattu
08 Nauhan raitojen lukumäärä	‡: ei koodattu
09 Levy/lieriö/nauha: tyyppi..	‡: ei koodattu
10 Valmistusmateriaali	m: muovi ja metalli
11 leikkaustapa	‡: ei koodattu
12 Äänentoiston erityispiirteet	‡: ei koodattu
13 Tallennus- ja säilytystekniikka	‡: ei koodattu

007 Välilehdet: Elektroninen aineisto, Teksti, Moniviestin, Äänite, Kartta

00 Aineistoluokka	c: Elektroninen aineisto, t: Teksti, o: Moniviestin, s: Äänite, a: Kartta
01 Eryitysmääre	u: määrittelemätön

007 Välilehti: Elektroninen aineisto

00 Aineistoluokka	c: elektroninen

01 Erityismääre	r: suorakäyttö
03 Väritys	merkitään valikosta sopiva
04 Mitat	merkitään valikosta sopiva
05 Ääni	# : ääneton
06 Kuvan bittitarkkuus	‡: ei koodattu
09 Tiedostomuoto	‡: ei koodattu
10 Laadun varmistus	‡: ei koodattu
11 Aineiston alkuperä	‡: ei koodattu
12 Pakkaustaso	‡: ei koodattu
13 Laatu ja käyttötarkoitus	‡: ei koodattu

007 Välilehti: Kartta-aineisto

00 Aineistoluokka	a: kartta
01 Erityismääre	j: kartta
03 Kartan väritys	a: yksivärinen, c: monivärinen
04 Kartan valmistusmateriaali	a: paperi
05 Jäljennetyyppi	‡: ei koodattu
06 Kartan valmistusmenetelmä	z: muu
07 Polariteetti	‡: ei koodattu

008 Kontrollikenttä

- **00-05: luontipäivä:** ei saa käyttää täyttömerkkiä; yleensä ohjelma luo automaattisesti
- **06: julkaisuajan tyyppi,** vaihtelee, täytettävä aina
  - i: kokoelman kattava jakso m: jakautuu useammalle vuodelle, n: tuntematon, q: epävarma julkaisu aika
- **07-14: julkaisu aika;** merkittävä aina; vrt. 264-kentän julkaisuajan tiedot
  - **07 Julkaisuvuosi 1** yleensä s= yksi, r= näköisp., q= epävarma, t= copyright, c = jatkuva, d = lakannut ilmestymästä. (p=julkaisemattomalle aineistolle, esim. äänite tai käsikirjoitus- **ei monografioissa**)
  - **11 Julkaisuvuosi 2** näköispainoksen alkuperävuosi. copyright-vuosi, tai sarja-aineiston päättymisvuosi (9999)
- **15-17: julkaisumaa;** vrt. 264-kentän julkaisijan kotipaikka
- **18-21: kuvitus;** Fennican merkintöä "ei koodattu" (l) ei saa muuttaa; vrt 300-kentän tiedot. Jos Melindassa merkitty, hyväksytään Fennicaan.
- 008/18 (Kartat) korkeuserojen esitystapa: **# : ei määritelty**
- **22 a:** esikoulutason koulukirja, **b:** alakoulutason koulukirja, **c:** yläkoulutason koulukirja, **d:** lukiotason koulukirja, **j:** lasten- tai nuortenkirja, **f:** selkokirja, tyhjä: tuntematon tai ei eritelty
Fennica ei käytä koodeja e (aikuiset), g (yleinen, jos mikään koodeista a-e, f tai j eivät ole sopivia). Joissakin kirjastoissa koodit g ja e liittyvät lainauskieltoihin siten, että jos on e, merkitsee että on kielletty alle 18-vuotiailta.
- **22 (Kartat) projekti:** **bh: lieriöprojekti**
- **23: ilmiasu:** Fennicassa # tai esim. d (= iso teksti) tai o (= verkkoaineisto)
- **24-27: sisältö;** kuvaa aineiston pääasiallista sisältöä, aineiston tyyppiä; usein myös asiasanana (655-kenttä) **b:** bibliografiat (HUOM! Teos on bibliografia tai sisältää bibliografian, lähdeluettelo ei bibliografia), **c:** luettelot, **d:** sanakirjat, sanastot, **e:** tietosanakirjat, **i:** indeksi- tai abstraktijulkaisut (HUOM! Ei koske julkaisun omaa indeksää), **k:** diskografiat, **l:** lait (HUOM! Kun sisältää jonkin lain kokonaisuudessaan), **m:** opinnäytteet, **q:** filmografiat, **r:** henkilöhakemistot, matrikkelit, **s:** tilastojulkaisut HUOM! Teos on tilasto tai yli puolet teoksesta tilastoja), **u:** standardit, **y:** vuosikirjat, **z:** kansainvälisten sopimukset, **6:** sarjakuva-albumit, **#:** sisältöä ei määritelty
- **24 (Puheäänite).** Liiteaineisto: l: ei koodattu
- **25 Kartta-aineiston tyyppi:** a: yksittäinen kartta, b: karttasarja tai moniosainen kartta, e: Kartasto, atlas
- **28: virallisjulkaisu:** virallisen tahon *julkaisema*; Fennican merkintöä "ei virallisjulkaisu" (#) ei saa muuttaa, **f:** kansallinen
- **29: kokousjulkaisu:** l : ei koodattu (2/2014 lähtien) 1 = kokousjulkaisu
- **30: juhla julkaisu:** 0: ei juhla julkaisu, 1: juhla julkaisu
- **31: hakemisto;** hakemisto *koskee kuvaillavana olevan aineiston sisältöä*, vrt. merkkipaikan 24-27 hakemisto, yleensä l: ei koodattu. Laitetaan vain jos koko julkaisu on hakemisto.

- **33: kirjallisuuslaji:** huomaa koodi 1 (kaunokirjallisuus, ei tarkkaa määritelmää) käytetään sarjakuvien yhteydessä (008/24 = 6), **0:** tietokirjallisuus, **1:** aforismit, sarjakuvat, **d:** draama, kuunnelmat, **e:** esseet, **f:** romaanit, **i:** kirjeet, **j:** lyhytproosa, novellit, satukokoelmat, **m:** yhdistelmät, **p:** runot, **s:** puheet, **u:** tuntematon (mahdoton määritellä)
- **34:** **I:** ei koodattu, **a:** muistelmat, omaelämäkerrat, päiväkirjat (yhden tai useamman henkilön), **b:** yhden henkilön elämäkerta tai henkilöhistoria, **c:** useamman kuin yhden ihmisen elämäkerta, **d:** sisältää elämäkerrallisia tietoja
- **35-37:** sama kuin 041-kentässä ensimmäisenä mainittu kieli, (ei mul, vaikka olisikin 041 useita a-kenttiä)
- **38:** ei käytetä jatkuvassa luetteloinnissa vaan lähinnä takautuvissa konversioissa, **I:** ei koodattu
- **39:** Fennican merkintöä "luetteloiva organisaatio (#) ei saa muuttaa (kentässä 040 FI-NL). Jos #a-kentässä on jonkin muun kirjaston ISIL-tunnus, 008/39 merkitään c (= luettelointiyhteistyö).

Täyttömerkkiä (‡) voidaan käyttää niissä merkkipaikoissa, joissa se on luvallista ja joiden kohdalla luetteloiva organisaatio on päättänyt, ettei se omassa tietokannassaan niitä koodaa. Melindassa voi kuitenkin täydentää näitäkin tietoja täsmällisemmiksi niille merkkipaikoille, joille se on sallittua.

Vaihtuvamittaiset kentät

Tunnisteet 015, 020, 024

[RDA 2.15](#)
[RDA 6.8](#)

- Kaikki tunnisteet merkitään lisäämäreineen. Tunnisteen lähde merkitään silloin kun se on saatu ennakkotiedoista (myös CIP) tai GTIN-koodista. Osakenttä q käytössä vuodesta 2014 lähtien, konvertoitu Melindaan ja Fennicaan kesällä 2015). HUOM! GTIN-koodista ei merkitä virheellistä ISBN:ää.
  - RDA: Manifestaation tunniste on merkkijono, joka liittyy manifestaatioon ja joka erottaa manifestaation toisesta manifestaatiosta.
  - Jos manifestaatiolla on useampi tunniste, valitaan kansainvälisesti hyväksytty tunniste, mikäli mahdollista. Manifestaation muut tunnisteet ovat valinnaisia.
  - merkintö saatavuudesta tehdään 506-kenttään (aiemmin tunnisteen jälkeen)

015 NBN-tunnus (National Bibliography Number) (T)

Manifestaatio

- Merkitään, jos julkaisussa ole ISBN-, ISMN-, tai ISSN-tunnusta
  - Jokaiselle painokselle annetaan oma f-numero ja jokainen f-numerollinen on oma manifestaationsa
  - Jos tiedetään että painos on muuttumaton lisäpainos, voi sen tiedot lisätä saman f-numeron tietueeseen kuin edellinen painos
    - fvvvxxxx = painettu monografia tai moniviestin
    - fevvvxxxx = elektroninen monografia
    - fppvvvxxxx = painettu pienpainate, annetaan sekä yksittäiselle että kokoelmatietueelle
    - fkvvvvxxxx = painettu kausijulkaisu
    - fekvvvvxxxx = elektroninen kausijulkaisu
    - facxxxxx = av-aineisto
    - fcvvvxxxx = kartta-aineisto
    - fdvvvv + paljon muuta riippuen aineiston sisällöstä = digitoitu pienpainate
    - ‡2 - Tunnuksen antaja. Fennica käyttää koodia *skl*.
- Esim.
015 ## ‡a f20112425 ‡q rengaskirja ‡2 skl (Numerosarja alkaa joka vuosi fvvvv0000-numerosta)
Esim. fa+äänitteen signum esim. fac051674 = paikalliset äänitteet
015 ## ‡a fac051674 ‡q CD-äänilevy ‡2 skl

020 ISBN-tunnus (International Standard Book Number) (T)

Manifestaatio [RDA 2.15](#), [RDA 4.2](#)

Ydinelementti

Indikaattorit - molemmat indikaattorit määrittelemättömiä

- ISBN koostuu viidestä osasta: etuliite (978), maatunnus tai kieliryhmän tunnus (Suomi 951 tai 952), kustantajatunnus (esim. Tammi 31), julkaisutunnus (esim. 9520) ja tarkastusmerkki (esim. 5)
- Kustantajatunnus vastaa julkaisuun merkittyä kustantajan nimeä. Suositus on, että vain päävastuullinen kustantaja hankkii tunnuksen. Epäselvissä tapauksissa kustantaja voidaan arvioida kustantajatunnuksesta.
- Mikä tahansa tiedon lähde. ei käytetä hakasulkeita
- Kaikki kuvailun kohteeseen kuuluvat, **samaa ilmiä** koskevat ISBN-tunnukset voidaan haluttaessa merkitä samaan tietueeseen, jolloin kenttää toistetaan. Jos julkaisuun on merkitty esim. sidotun ja nidotun tunnukset tai moniosaisen monografian osan ja

kokonaisuuden tunnukset, ne kaikki merkitään samaan tietueeseen.

- Saman julkaisun **muiden ilmiöiden** ISBN-tunnukset merkitään 776-kenttään.
- Kun julkaisun ISBN-tunnus muuttuu, tehdään aina uusi kuvailu.
- Sekä 10- että 13-merkkinen ISBN-tunnus tallennetaan, jos ne löytyvät julkaisusta. Fennicassa 13-numeroinen kirjataan ensin, koska kansalliset ISBN-keskukset ovat ohjeistaneet kustantajia toimimaan näin.
- Voyagerissa on ISBN:n oikeellisuustarkistus 020-kentässä. Sen toimiminen on tarkistettava luetteloinnin ja hankinnan oletusarvoista. Myös Aleph-järjestelmässä on oikeellisuustarkistus.
- Jos ISBN-tunnuksessa on ongelmia, ota yhteys ISBN-keskukseen (isbn-keskus@helsinki.fi)
- Sarja-aineiston tietueessa ei saa olla kenttää/kenttiä 020. Vastaavasti monografiatietueessa ei saa olla kenttää 022.
- Suomalaisen kirjastoalan linjauksen mukaan merkitään **ensin kuvailtavan manifestaation ISBN-tunnus** esim. yleensä osan ISBN ennen kokonaisuuden ISBN:ää. Jos julkaisussa on mainittu useiden kustantajien tunnukset, kotimainen kustantajan tunnus ensin, muuten esiintymisjärjestyksessä.
- Jos julkaisun myöhempi muuttumaton lisäpainos ilmestyy eri ISBN-numerollisena, se kuvailaan uutena manifestaationa.
- Jos uudella julkaisulla on vain 10-numeroinen ISBN, merkitään 13-numeroinen toiseksi 020-kentäksi.

Osakentät

1a ISBN- tunnus (ET)

- Pelkkä tunnus merkitään väliviivoineen Mikäli ISBN-tunnuksen tarkistusmerkki on 'X', käytetään isoa X-kirjainta. (Vuoden 2007 jälkeen tarkistusmerkinä ei ole käytetty X-kirjainta.)

1c hinta- ja saatavuustiedot (ET)

- Fennica-kuvailussa ei merkitä hintatietoja.

1q tarkentava tieto (T)

- Osakenttä 1q tarkentaa aina osakentässä 1a tai 1z olevaa tietoa. Näin ollen 020-kenttään ei voi tallentaa pelkästään osakenttää 1q. Jos pelkän sidosasun haluaa merkitä, se tallennetaan kenttään 015
- a-osakentässä olevaa ISBN:ää tarkentavat tiedot kustantajasta, osamerkinnöistä tai sidosasusta merkitään tänne. Samaa ISBN-tunnukseen liittyvät useat osakenttään 1a viittaavat tiedot merkitään kukin omaan 1q-osakenttään. Osakentän termit merkitään kuvailukielellä, kokonaisina sanoina. Termejä löytyy metatietosanastosta. Jos tunnisteen on saatu ennakkotiedosta tai GTIN-koodista tai tunnisteen on ISBN-keskuksen korjaama, se merkitään.

Esim.

1a 951-0-20124-3 1q osa 2 1q sidottu
1a 978-952-484-869-5 1q kokonaisuus
1a 951-52-2285-0 1q Söderström 1q sidottu
1a 978-951-1-27641-8 1q EPUB
1a 978-951-51-2536-1 1q nidottu 1q korjattu 1z 978-951-51-2532-3
1a 978-952-318-496-1 1q sidottu 1q GTIN-koodista
1a 978-952-93-5932-5 1q sidottu 1q ennakkotiedosta
1a 978-952-68015-2-0 1q Kindle

- **Sidosasu** merkitään suomeksi kokonaisina sanoina: sidottu, nidottu., sidottu, pehmeäkantinen, rengaskirja (500-kenttään: avoselkäinen sidos)
Esim.
020 1a 978-952-272-713-8 1q sidottu, pehmeäkantinen
- Jos on nidottu ja kovakantinen, laitetaan sidosasuksi sidottu.
- Lippakirjat, sidosasu sidottu
- **Painos/lisäpainos:** Vaikka ISBN olisikin sama eri painoksilla, on tarkistettava aina ettei sisällössä ole tapahtunut niin suuria muutoksia, että tarvittaisiin uusi ISBN (esim. tilastot uudistettu). Jos kustantaja ei suostu antamaan uutta ISBN:ää, julkaisu kuvailaan f-numerolla.
- **Jaksottamaton ISBN-tunnus:** Jos julkaisussa on ISBN-tunnus, jota ei ole jaksotettu (siis ilman väliviivoja), sitä ei enää merkitä virheelliseksi tietueeseen vaan luetteloija jaksottaa sen ja merkitsee jaksollisena.
- **Virheellisesti jaksotettu ISBN-tunnus:** Jos julkaisussa on virheellisesti jaksotettu ISBN, ei merkitä virheelliseksi, vaan jaetaan oikeaksi.

1z peruttu tai virheellinen ISBN-tunnus (T)

- z-kenttään ei merkitä virh.- tai virheellinen-termejä Opac-näyttö ilmaisee sen tekstinä Virheellinen ISBN

- €€€€€€ jos muodollisesti virheellinen samaan 020-kenttään
Esim.. ‡a 978-951-785-138-1 ‡q sidottu ‡q korjattu ‡z 978-951-785-139-8
- jos ISBN-keskuksen korjaama merkitään 'korjattu'
Esim. ‡a 978-951-785-138-1 ‡q sidottu ‡q korjattu ‡z 978-951-785-139-8
- jos ISBN kuuluu toiselle julkaisulle tehdään oma 020 z-alkuinen kenttä,
Esim. 020 ## ‡z 978-952-257-679-2

ISBN verkkoaineistossa (katso myös 776- ja 856- kentät)

- jos julkaisussa on virheellinen verkkoaineiston tunnus, merkitään oikea 776-kenttään. 500-kentässä voi ilmaista esim. "julkaisussa virheellinen verkkoaineiston ISBN 978-952-62-1078-0." Ao. huomautusta ei kuitenkaan ole välttämätöntä tehdä, koska virheellinen tunnus löytyy verkkoaineiston omasta tietueesta.
- jos verkkoaineiston ISBN on virheellinen, eikä oikeata ISBN:ää ole saatavilla, merkitään 530-kenttään "Julkaistu myös verkkoaineistona", eikä ollenkaan 776-kenttään.
- jos julkaisussa on verkkoaineiston ISBN tunnus, mutta verkkoaineistoa ei ilmestykään, merkitään 500-kenttään esim. Julkaisussa virheellisesti verkkoaineiston ISBN 978-952-62-1261-6.
- jos painetulla on 10-numeroinen ISBN, mutta verkkoaineistossa 13-numeroinen, laitetaan verkkoaineistoon vain 13-numeroinen.
€
- ISBN- ja kustantajanimien tarkistus: <https://tunnisterekisteri.kansalliskirjasto.fi/kustantajarekisteri> , muitakin kuin suomalaisia: <https://grp.isbn-international.org/content/searching-register> , ISMN <http://www.ismn-international.org/directory.php>

024 - Muut standarditunnukset (T)

Manifestaatio RDA 2.15, RDA 4.2

Ydinelementti

- Digitoitujen aineistojen tietueissa urn merkitään 024 a-kenttään (024 ‡a "URN" ‡2 urn)
- GTIN-koodi otettu virallisena terminä korvaamaan EAN-koodin (13.9.2012)
- Virheellinen GTIN-koodi merkitään 024 z-osakenttään.
- jos 024 on sama kuin ISBN, ei sitä merkitä. Jos Alephiin on jo merkitty, replikoituu myös Fennicaan

040 - Luetteloiva organisaatio (ET)

- Melinda-kirjastoille tilastoinnissa tärkeä, koska vuoden 2017 alusta alkuperäisluetteloitujen tietueiden määrä aletaan laskea kentän 040 ‡a-osakentästä.
- Jos ‡a-kentässä on jonkin muun kirjaston ISIL-tunnus, 008/39 merkitään c (= luettelointiyhteistyö).

Indikaattorit - molemmat indikaattorit määrittelemättömiä

Osakentät

‡a Alkuperäinen luetteloiva organisaatio (ET)

- Alkuperäisluetteloinnissa tallennetaan aina ‡a-osakenttään luetteloiva organisaatio. Organisaation koodina käytetään ISIL-tunnusta
- ISIL-tunnus, alkuperäinen luetteloiva organisaatio, esim Fennica FI-NL Jos ennakkotiedossa on jokin muu (esim. Booky), korvataan se FI-NL-tunnuksella
- ISIL-tunnukset <https://www.kivi.fi/display/melinda/Melinda-kirjastojen+ISIL-tunnukset>

€€€€€€€€

- Varastotietueissa tunnus on 2014 alusta alkaen kentässä 852 †a
- Muiden kirjastojen ISIL-tunnuksia ei saa poistaa 040 †a-osakentästä.
- Jos hybriditietueen (tietue, joka on käynyt RDA-konversion läpi, mutta jossa on myös ISBD-sääntöjen piirteitä) muuttaa täydelliseksi rda-tietueeksi, merkitään oma ISIL-tunnus a-kenttään.

†b Luettelointikieli (ET)

- Fennicassa kuvailukieli fin Jos tietue on Alephissa ruotsinkielinen, muutetaan kuvailukieli suomeksi ja korjataan elementit suomenkielisiksi.

†e Kuvailukäytäntö (T)

Vain RDA-tietueissa saa olla †e-osakentässä merkintö rda

†d Tietuetta muokkaava organisaatio (T)

040 †d-osakentän käyttö ei ole pakollista, mutta suositeltavaa etenkin jos tietuetta on muokattu tai päivitetty ydin- tai lisäydinelementtien osalta.

Huom! 040-osakenttien järjestys: †a, †b, †e, †c, †d.

Esim.

040 ## †a FI-NL †b fin †e rda

040 ## †a FI-E †b fin †e rda †d FI-NL †d FI-Jo

041 - Kielikoodi (T)

Ekspressio RDA 6.11 Ekspression kieli

Ydinelementti

MARC 21-teksti: "Kuvailun kohteeseen liittyvien kielten koodit, kun merkkipaikoissa 008/35-37 annettu kielikoodi ei ole riittävä. Esimerkkeinä tällaisista kohteista ovat monikieliset teokset, käännetyt teokset tai viittomakieliset tallenteet. Kielikoodit otetaan listalta, ks. [MARC 21 Kielikoodit](#), tai muulta koodilistalta, kuten ISO 639-1 (*Kielten nimien tunnukset. Osa 1: Kaksikirjaimiset tunnukset*)".

- **Suomalaisten kirjastojen käytäntö on merkitä kielikoodi myös silloin kun julkaisu on vain yksikielinen**
- Vain yksi kielikoodi per osakenttä. Osakenttiä voidaan toistaa.
- Kielikoodit annetaan merkittävyyssjärjestyksessä. Merkittävin on kieli, joka on julkaisussa korostettuna, pääosassa tai jota on sivumääräisesti eniten.
- Nuottijulkaisuissa samanarvoisista kielistä alkukieli on merkittävin.
- Jos kielillä ei ole merkittävyyssjärjestystä, Fennica-kuvailussa suositussjärjestys on *fin, swe, smi, nor, isl, dan, eng, ger, fre, rus, spa, ita, por*. Muut kielet merkitään aakkosjärjestyksessä.
- Huom! Kielikoodien järjestys voi olla eri kuin nimekkeiden järjestys. Tasavertaisten nimekkeiden järjestys ratkaistaan typografian tai tiedonlähteessä olevan järjestyksen mukaan, kuitenkin kielikoodit järjestyksessä fin, swe jne.
- Koodin mul (useita kieliä) käyttöä ei suositella.
- Jos kieltä ei voi tunnistaa, merkitään *und*
- 041 ensimmäisen kielen on oltava sama kuin kiinteissä kentissä 008/35-37 oleva kieli
- Poikkeuksena jos 008/35-37 sisältö on zxx (ei kielellistä sisältöä), tietueeseen ei laiteta 041-kenttää av- ja musiikkietueissa. Fennica käsittää tekstittömät, kuitenkin nimekkeen sisältävät julkaisut, nimekkeen kielen mukaisiksi, joten silloin kielikoodi merkitään kirja-aineistossa (tilastoinnin vuoksi). Tekstittömyydestä tehdään huomautus 500-kenttään ja 336-kentässä on vain stillkuva.
- Kielten lukumäärä: pääsääntönä on, että kaikki pääkielet merkitään, esim. yksittäisen tekstin seassa olevan runon tai laulun kielikoodia ei merkitä. 546-kenttään merkitään huomautus muista kielistä.
- Kielten oppikirjojen ensimmäinen kielikoodi on opetettavan kielen mukainen.
- Sanakirjoissa ensimmäinen kielikoodi on teoksen kielen mukainen (määrittelijänä esipuhe, johdanto, kustantaja jne.)

- Saamen kielestä käytetään ensisijaisesti kielikoodia *sm*, jonka lisäksi voidaan merkitä toiseen a-osakenttään tarkempi saamen koodi. 546-kenttään avataan muu saamenkieli
- Viittomakielen koodi sgn on yhteinen kaikelle pelkälle viittomakielelle. Jos julkaisu sisältää lisäksi tekstiä tai puhetta, lisätään toinen kielikoodi. Jos kielikoodia ei löydy virallisten [MARC-kielikoodien](#) joukosta, mutta kielelle kuitenkin löytyy (ISO-)koodi, niin 008-kentän merkkipaikkaan 35-37 voidaan merkitä koodi '†††' (ei koodattu) ja 041-kenttään tarkempi koodi.

Indikaattorit

1. indikaattori

- 0, jos kuvailun kohde ei ole käännös eikä sisällä käännöstä
- 1, jos kuvailun kohde on käännös tai sisältää käännöksen

Osakentät

‡a - Tekstin tai ääniraidan kieli tai näiden puuttuessa nimekkeen kieli (T)

Pääkielet, kieliosuuksien ei tarvitse olla toistensa käännöksiä.

Videotallenteiden ääniraidan kieli merkitään tähän. (Puheäänitteiden esityskieli merkitään osakenttään d)

‡b - Tiivistelmän tai abstraktin kieli (T)

Fennicassa merkitään vain julkaisun kielestä poikkeavan tiivistelmän kieli.

‡d - Laulettu tai puhuttu aineiston kieli (T)

‡e - Libreton kieli (T)

Teoksen painetun version kieli.

‡f - Sisällysluettelon kieli (T)

Silloin kun kieli on muu kuin tekstin tai ääniraidan kieli (osakentässä ‡a).

‡g - Liiteaineiston kieli (T)

Muiden liiteaineistojen kuin tiivistelmien (osakenttä ‡b) tai librettojen (osakenttä ‡e) kieli.

‡h - Alkuperäinen kieli (T)

Kun kuvailun kohde on käännös tai sisältää käännöksen

- 041 1. Indikaattorin arvo 1, paitsi jos on kyse muokatusta aineistosta, silloin voi olla 0, vaikka olisikin osakenttä h.
- Vaikka kokoomateosta ei olisi sellaisenaan käännetty (ei 130/240-kenttää), luetellaan kaikki ne kielet, joista osuudet on käännetty.
- Samaan aikaan ilmestyvät erikieliset versiot eivät ole toistensa käännöksiä.
- Jos vain nimeke on toisella kielellä, ei merkitä h-kenttää, vaan huomautetaan
Esim.
546 ## ‡a Teksti vain suomeksi.

‡j - Tekstityksen kieli (T)

Filmin tekstityksen tai kuulovammaisille tarkoitetun selosteen kieli.

‡k - Välikäännösten kieli (T)

kenttien järjestys ‡a, ‡k, ‡h

Esim.

Mumin Mama no meigenshu

041 1# ‡a jpn ‡k fin ‡h swe

240 10 ‡a Världen enligt Muminmamman, ‡l japani

500 ## ‡a Käännetty suomenkielisestä laitoksesta Muumimamman mietekirja.

‡m - Liiteaineiston alkuperäinen kieli (T)

Muiden liiteaineistojen kuin librettojen (osakenttä ‡n) alkuperäinen kieli. Osakenttä seuraa siihen liittyvää osakenttää ‡b tai ‡g.

‡n - Libreton alkuperäinen kieli (T)

Teoksen painetun version alkuperäinen kieli. Osakenttä seuraa siihen liittyvää osakenttää ‡e.

042 - Autentikointikoodi (ET)

- Kansallisbibliografiakoodi, jonka saavat a) monografiatietueet, joissa on tai joihin tulee täydellinen tasokoodi ja jotka eivät kuulu pienpainatekokoelmaan. b) puuteluettelomonografiat ja c) sarja-aineiston tietueet
- Esim. *042 ## ‡a finb*

045 - Ajankohta tai ajanjakso (ET)

Ydinelementti, jos sitä tarvitaan erottamaan teos saman nimisistä entiteeteistä

Teos [RDA 6.4 Teokseen liittyvä ajankohta](#)

- Ei käytetä monografioiden kuvailussa

046 - Erikoiskoodattu julkaisuaika (T)

- Kenttään tallennetaan erikoiskoodattuja aikamääreitä, joita ei ole voitu tallentaa kenttään 008.
- Esim. elokuvan alkuperäinen valmistumisvuosi.
  - **Fennicassa ei käytetä.**

066 - Merkistöt (ET)

- Ei käytetä
- Käytetty aiemmin kyrilliikan yhteydessä. Kenttien 066 ja 880 merkistökoodit ovat Unicode-aikana tarpeettomia (sekä Aleph- että Voyager-järjestelmien merkistö on Unicode). Tietokannoissa jo olevista koodista ei ole haittaa, joten niitä ei tarvitse poistaaakaan.

080 - Yleinen kymmenluokitus, UDK (T) ja 084 - Muu luokitus (T)

- Tarkempia ohjeita sisällönkuvailuohjeessa <https://www.kiwi.fi/pages/viewpage.action?pageId=77366071>

UDK 080

- Fennicassa käytetty UDK-kaavio [Kansallisbibliografian kirja-aineiston luokituskaavio](#)
- Luokan loppuun ‡2 1974/fin/fennica

Indikaattorit (080)

1. indikaattori

- määrittelemätön

1 - kun osakentässä 2 on ilmaistu UDK-luokan versio

2. indikaattori # - määrittelemätön

Osakentät (080)

‡a - udk-luokka

‡x - udk-lisäluokka

‡2 - udk-luokan lähde

YKL084

- Fennicassa käytetty YKL-kaavio <https://finto.fi/ykl/fi/>
- Luokan loppuun ‡2 ykl

Indikaattorit (084)

1. indikaattori

- määrittelemätön

9 - kun kyseessä on fiktiivinen luokka

2. indikaattori # - määrittelemätön

Osakentät (084)

‡a - ykl-luokka

‡2 - merkintö "ykl"

Kaunokirjallisuuden luokitus

- ERO kaunokirjallisuuden luokituksessa:
  - UDK alkukielen mukainen luokka
  - YKL-luokituksessa julkaisun kielen mukainen luokka
- Jos aineistossa on useampaa kaunokirjallisuuden lajia (esim. runoja ja proosaa) udk-luokat jokaisesta lajista, ykl 80.2, 80.31 jne. kieliversiosta riippuen, lajeista voi tehdä luokaviittauksen. HUOM! Kiinteisiin kenttiin 008/33 m (= yhdistelmä) Esim.
  - 080 1# ‡a 894.541 ‡x -1 ‡2 1974/fin/fennica
  - 080 1# ‡a 894.541 ‡x -3 ‡2 1974/fin/fennica
  - 084 ## ‡a 80.2 ‡2 ykl
  - 084 ## ‡a 82.2 ‡2 ykl
  - 084 ## ‡a 84.2 ‡2 ykl
- Kuvarunokirjat, kuvalliset lorumuotoiset lastenkirjat: YKL-luokitus 85.2+-luokkaan (kuvakirja), mutta udk:ssa runokirjaksi, esim. UDK: 820-1 (024.7) (ja 379.8(024.7)), eli myös runomittaiset kuvakirjat menevät ykl:ssä kuvakirjoihin, ei runoihin.
- Runoromaanit UDK proosan luokka -3

- Kuvarunokirjat, kuvalliset lorumuotoiset lastenkirjat: YKL-luokitus 85.2+-luokkaan (kuvakirja), mutta udk:ssa runokirjaksi, esim. UDK: 820-1 (024.7) (ja 379.8(024.7)), eli myös runomittaiset kuvakirjat menevät ykl:ssä kuvakirjoihin, ei runoihin.
- UDK-versio 080 ja 1. indikaattori 1, osakenttään 2 1974/fin/fennica
Esim.
080 1# †a 839.79 †x -1 †2 1974/fin/fennica †9 FENNI<KEEP>
- Eri tekijöiden antologioihin myös -8 ja 084 –ykl-luokkaan muotoluokka 04,
Esim.
080 1# †a 839.79 †x -8 †2 1974/fin/fennica †9 FENNI<KEEP>Tietei
080 1# †a 839.79 †x -1 †2 1974/fin/fennica †9 FENNI<KEEP>
084 ## †a 82.3104 †2 ykl †9 FENNI<KEEP>
- Kaikkiin suomen-, ruotsin- tai saamenkieliseen kaunokirjallisuuteen, paitsi 85.1+ ja 85.2+-luokkiin (lastenkirjallisuus ja sadut), lisätään myös YKL-luokka (myös e-kirjoihin).
Esim.
084 ## †a 82.2 (suomenkieliset runot)
084 ## †a 82.204 (usean kirjoittajan suomenkielinen runoantologia)
084 ## †a 82.31 (ruotsinkieliset runot)
084 ## †a 83.2 (suomenkielinen näytelmä)
084 ## †a 84.2 (suomenkielinen romaani)
084 ## †a 84.204 (usean kirjoittajan suomenkielinen novellikokoelma)
084 ## †a 85.32 (suomenkielinen sarjakuva)
- Tietueisiin pyritään lisäämään myös fiktiivinen lisäluokka, jos se on helposti todennettavissa. Luokkaan 084 tulee ensimmäiseksi indikaattoriksi 9 (= YKL-luokituksen fiktiivisen aineiston lisäluokka). Lisäluokan alussa on iso kirjain. Tietoa fiktiivisistä lisäluokista löytyy linkistä <http://finto.fi/ykl/fi/page/fiktioluokka> [Eläimet](#) † [Eroitiikka](#) † [Erä](#) † [Fantasia](#) † [Historia](#) † [Huumori](#) † [Jännitys](#) † [Kauhu](#) † [Novellit](#) † [Romantiikka](#) † [Scifi](#) † [Sota](#) † [Urheilu](#) † [Uskonto](#)
Esim.
084 ## †a 84.2
084 9# †a Historia
- Ruotsin- ja saamenkieliseen kaunokirjallisuuteen merkitään vain numeraalinen YKL
Esim.
084 ## †a 84.31 (ruotsinkielinen kertomakirjallisuus)
084 ## †a 82.31 (ruotsinkielinen runokokoelma)
084 ## †a 83.31 (ruotsinkielinen näytelmä)

088 - Raporttinumero (T)

Manifestaatio

- Raporttinumero, joka ei ole minkään standardin mukainen. ISRN-tunnus ja muut standardoidut raporttinumero merkitään kenttään 027 (ISRN-tunnus tai muu standardoitu raporttinumero)
Esim. 088 ## †a RIL 255-1-201
- Virheellinen tunnus osakenttään z

100, 600 ja 700 yhteistä

- Nimet, jotka otetaan hakuelementeiksi 1xx, 6xx ja 7xx -kenttiin, ei tarvitse näkyä muussa kuvailussa (245 c- tai 5xx-kentissä). Kuvailun keventämiseksi riittää se, että tieto olisi vain yhdessä paikassa (keventämislinjaukset 2018).
- Nimimuodot tarkistettava auktoriteettitietueesta. Tarkistettava aina, että henkilö on sama kuin auktoriteettitietueen nimi. (Katso tarkemmin vielä kohta AUKTORITEETTITIEUEET)
- †0-osakekenttä on syytä lisätä bibliografisen tietueen toimijakirjauskenttiin, jos se niistä puuttuu. Jos linkkiosakenttää ei ole, eivät bibliografiset tietueet päivyty auktoriteettitietueen päivittyessä.
- Bibliografisten tietueiden 100-, 600- ja 700-kenttiin elinvuodot auktoriteettitietueen 046-kenttää, jos ao. vuosia ei ole jo Asterista poimittavassa elementissä. Tämä tehdään käsin, kunnes automaattiset ajot hoitavat asian. Automaattinen lisäys toiminnassa noin vuoden 2018 alusta. Jos bibliografisen tietueen yhteyteen merkityn nimeen ei liity elinvuosia, kannattaa aina käydä tarkistamassa ao. tieto Asterista.
- Jos nimeä ei ennestään ole auktorisoitu, suomalaiset ja muun kielisetkin ns. hankalat nimet auktorisointiin. Tarkistettava aina auktoriteettitietueesta, että henkilö on sama kuin auktoriteettitietueen nimi.
- 600: Kun kaunokirjallisuudessa on kohteena todellinen henkilö, merkitään 600 v-osakenttään "fiktio" (M21 †v - Muotoa ilmaiseva lisämääre (T)).
Esim. 600 14 †a Agricola, Mikael, †v fiktio.

- Numerointitiedot osakenttään b:
Esim.
100 0# Ꞁa Johannes Paavali Ꞁb II, Ꞁc paavi
600 04 Ꞁa Elisabeth Ꞁb I, Ꞁc Englannin kuningatar, Ꞁv fiktio
600 04 Ꞁa Kustaa Ꞁb II, Aadolf, Ꞁc Ruotsin kuningas.

100, 700 roolit/funktiot

- Roolit e-kenttään suomenkielisinä auki kirjoitettuina.
Esim.
100 1# Ꞁa Vainio-Utriainen, Jaana, Ꞁd 1958- Ꞁe kirjoittaja.
100 1# Ꞁa Cousins, Lucy, Ꞁe taiteilija, Ꞁe kirjoittaja.
- Teokseen liittyvä rooli ensin.
Esim. Ꞁe kirjoittaja, Ꞁe toimittaja.
- Roolin voi kirjoittaa 245 c-kenttään hakasiin, jos se on otettu teoksen ulkopuolelta. Jos nimiösivulla (ensisijaisessa tiedonlähteessä ei ole funktioita, mutta muualla aineistossa on, funktiot on merkittävä **huomautuksiin** – ei hakasulkeisiin. Eli ei voida rakennella yhteen vastuullisuusmerkintöön kuuluvaa nimeä ja roolia eri paikoista aineistoa.
Esim.
500 ## Ꞁa Teksti: Katri Tapola ; kuvitus: Alessandro Pelliccioni.
- Roolin voi jättää myös pois epäselvissä tapauksissa. Esim. presidentin kootut sanonnat, joista ei tiedä onko sitaattit otettu kirjoituksista vai puheista.
- Voi myös merkitä tarkemman roolin, joka ei ole Metatietosanastossa (ehdotus kuitenkin Metatietosanastoon)
- 100-kentän tekijyys liittyy teoksen tekijyyteen, roolit sen mukaisia. Esim. vaikka julkaisussa olisi toimittaja, mutta kyseessä on creator-tekijyys esim. bibliografian tai sanakirjan tekijä 100 e-kenttään "kokoaja". Samoin esim. toimituskuntien jäsenet voivat olla sekä toimittajia, kokoajia että kirjoittajia. Roolien suhteen oltava siis tarkkana. Esim. bibliografioissa, joissa on paljon muutakin – artikkeleita, esittelevää tekstiä jne. – funktiona kirjoittaja on parempi (voi olla myös kirjoittaja, kokoaja).
- Toimijatiedot tarkistettava aina auktoriteettitietueesta ja vertaamalla henkilötietoihin ja henkilön aiemmin julkaistuihin teoksiin.
- Jos tekijöillä on joku funktio 1xx tai 7xx-kentissä, se pitäisi näkyä epäselvissä tapauksissa myös kuvailussa 245 c-kentässä tai 5xx-kentässä .
Esim
245 12 Ꞁa A million ways to love yoga / Ꞁc by Tiina Palva and Sofia Damen.
500 ## Ꞁa Teksti: Tiina Palva ; valokuvat: Sofia Damen.
- Kun toimittaja(t) ovat myös kirjoittajia useiden muiden artikkelien kirjoittajien joukossa, mutta ensisijaisessa tiedonlähteessä henkilöt merkitty vain toimittajiksi:
- 245 c-kentässä merkitään henkilöt vain toimittajiksi.
- 500-kenttään voi lisätä tekstin "Toimittajat myös kirjoittajia" tai "Ensin mainittu toimittaja myös kirjoittaja"
- 100 tai 700 e-kentän rooleihin voi lisätä kirjoittaja, toimittaja.
Esim.
245 00 Ꞁa Kehityksen tutkimus : Ꞁb johdatus perusteisiin / Ꞁc toimittaneet Juhani Koponen [ja kolme muuta] ; kirjoittajat: Juhani Koponen [ja 18 muuta].
500 ## Ꞁa Toimittajat myös kirjoittajia.
700 1# Ꞁa Koponen, Juhani, Ꞁe kirjoittaja, Ꞁe toimittaja.
- Hengelle ei roolia,
Esim. 100 1# Ꞁa Luiz, Andre Ꞁc (henki)
HUOM! ei pilkkua eikä pistettä kaarisulkeiden ympärille!

1XX Pääkirjauskentät

- Teoksen päävastuullinen tekijä (henkilö, suku, yhteisö) merkitään formaatissa kenttään 100/110/111 ja muut teoksen tekijät sekä ekspression tekijät merkitään lisäkirjauksiksi kenttiin 700/710/711. Ensimmäinen päävastuullinen tekijä (creator) merkitään aina 100/110/111-kenttään riippumatta siitä kuinka monta tekijää on samassa roolissa. Teoksen päävastuullinen tekijä ja teoksen auktorisoitu nimeke muodostavat yhdessä teoksen auktorisoidun hakutiedon. Kun teoksella ei ole päävastuullista tekijää, teoksen auktorisoitu hakumuoto on teoksen ensisijainen nimeke kentässä 130.

100 - Pääkirjaus - henkilönimi (ET)

Ydinelementti - Henkilö, joka on vastuussa teoksen sisällön luomisesta

[RDA 9 - henkilöiden identifiointi](#) ; [RDA 18 - suhteen määritteet](#) ; [RDA 19 - henkilö](#) ; [Liite C artikkelit](#) ; [Liite F: lisäohjeita henkilönnimien merkitsemisestä, etuliitteet](#) ; [Liite I: suhteen määritteet](#) **Teos**

Tiedonlähde: Asteri ja muut auktoriteettien tiedonlähteet, muut mahdolliset merkinnöt aineistossa, hakuteokset

- Kenttään 100 merkitään teoksen päävastuullisen henkilötekijän tai suvun nimi. Nimi tallennetaan auktorisoidussa muodossa, nimimuodon tiedonlähteenä käytetään Asteria ja ulkomaisten toimijoiden kuvailussa käytetään tiedonlähteenä muiden maiden kansallisbibliografioita ja VIAF-tietokantaa (<http://viaf.org/>) Toimijoiden kuvailusta ja auktorisoiduista nimimuodoista lisää [Toimijakuva](#)

iluhjeessa.

- RDA ei tunne ISBD-kuvailun aikaista ns. "kolmen sääntöä" pääkirjauksessa. Ensimmäinen päävastuullinen tekijä (creator) aina 100-kenttään, vaikka olisi useampi kuin kolme samassa roolissa.

Indikaattorit

1. indikaattori

0 - Nimen osien järjestys suora

Etunimi ennen sukunimeä tai nimi, joka koostuu sanoista, alkukirjaimista, kirjaimista, yksittäisistä sanoista jne. suorassa järjestyksessä.

1 - Nimen osien järjestys käänteinen

Sukunimi ennen etunimeä. Tähän myös yksittäinen nimi, joka varmasti tiedetään sukunimeksi.

3 - Suvun nimi

Nimi edustaa perhettä, heimoa, hallitsijasukua, taloa tms. ryhmää ja voidaan tallentaa joko suorassa tai käänteisessä järjestyksessä

2. indikaattori - # Määrittelemätön

Osakentät

- Osakenttäjärjestys: ‡a Henkilön nimi, ‡c Muut lisäykset ‡q (Henkilön nimen täydellisempi muoto), ‡d Aikamääreet, ‡e Funktiotermit. ‡0 Auktoriteettitietueen kontrollinumero

‡a - Henkilön nimi (ET)

Osakenttään ‡a merkitään henkilön nimi. Sukunimi ja etunimi erotetaan toisistaan pilkulla. Etuniminä käytetään vain joko koko etunimeä tai etunimien ensimmäistä kirjainta. Jos etunimistä käytetään vain etukirjaimia, kirjainten väliin tulee tyhjälöynti.

‡b - Numerointi (ET)

Roomalainen numero, tai roomalainen numero ja sitä seuraava etunimen osa, kun ensimmäisen indikaattorin arvo on 0
Esim.

100 0# ‡a Kustaa ‡b IV Aadolf, ‡c Ruotsin kuningas. ‡0 (FI-ASTERI-N)000095240

‡c - Arvonimet ja muut nimeen liittyvät sanat(T)

- Osakenttään tallennetaan tietoja esim. henkilön syntymä- tai asuinpaikkakunnasta, ammatista tai muista tunnusmerkeistä.
- Muut nimeen tehtävät lisäykset selventävät useimmiten suoraa yksiosaista nimeä. Sukunimeen liittyvä, sukulaisuutta osoittava sana, tallennetaan tähän osakenttään. Määritteet suku, ammatti (esim. satukirjailija) ja henki tulevat kaarisulkuihin, kaikki muut määritteet merkitään ilman kaarisulkeita. Termejä löytyy Metatietosanastosta kohdasta [Henkilö: kuvailu](#).
Esim.
100 1# ‡a Castiglione, Baldesar, ‡c kreivi.
100 1# ‡a Koivisto, Jari ‡c (satukirjailija), ‡e kirjoittaja, ‡e taiteilija.
- Pseudonyymit, taiteilijanimet, salanimet ym. vastaavat on poistettu auktoriteetti- ja bibliografisista tietueiden 100-kentistä. Auktoriteettitietueessa ao. merkintö on 680-kentässä. Ao. määritettä ei merkitä enää ‡c-kenttään.
Esim.
100 0# ‡a Paleface, ‡d 1978- ‡e kirjoittaja. ‡0 (FI-ASTERI-N)000144484

‡d - Nimeen liittyvät aikamääreet (ET)

Aikamääreillä tarkoitetaan henkilön syntymä- ja kuolinvuotta. **Suomalaisten** henkilöiden syntymä- ja kuolinvuodet sisällytetään auktoriteettitietokanta Asterin tietueisiin. Jos joku henkilö valittaa vuosien näkymisestä, laitetaan ko. henkilön elinvuodet näkymättömiin. Fennicaan voidaan tallentaa myös ulkomaisten henkilöiden syntymä- ja kuolinvuosia,
Esim.

100 1# ‡a Mäki-Petäys, Aki, ‡d 1967- ‡0 (FI-ASTERI-N)000082738

‡e - Funktiotermit (T)

- Osakenttää toistetaan, kun henkilön suhdetta aineistoon halutaan kuvailla useammalla suhteen määritteellä. Suhteen määritteet merkitään teos/ekspresso/manifestaatio/kappale-järjestyksessä, eli ensiksi merkitään määritteet, jotka kuvaavat henkilön suhdetta teokseen ja viimeksi määritteet, jotka kuvaavat henkilön suhdetta kappaleeseen. Melindassa voi suhteen määritteeksi olla merkittynä sekä yleisempi että tarkempi määrite.
- Osakenttään ‡e merkitään henkilön nimeen liittyvä tekijyyttä osoittava suhdetermi (rooli/funktio). Suhdetta määrittäviä termejä löytyy RDA:n liitteestä I, jos sieltä ei sopivaa termiä löydy, katso [Metatietosanastosta](#). Termit ovat myös Alephin luettelointiclientin alavetovalikossa (CTRL + F8). Jos sopivaa termiä ei löydy, merkinnön voi jättää tekemättä. Metatietosanaston ylläpitäjille voi myös tehdä ehdotuksia uusista termeistä. Esim.
100 1# ‡a Paju, Petri, ‡e kirjoittaja.
kts. [Funktiot/roolit/toimijan suhde](#)

‡g - Muut tiedot (T)

Nimeen liittyvät muut tiedot, jotka eivät sovellu muihin osakenttiin.

‡q - Henkilön nimen täydellisempi muoto (ET)

Täydellisempi kuin osakentän a muoto.

Esim.

100 0# ‡a S. A. ‡q (Santeri Ankeria) ‡0 (FI-ASTERI-N)000083357

‡0 - Auktoritietueen kontrollinumero (T)

0-osakenttä sisältää henkilön nimen, asian nimen yms. auktorisoidun muodon lähteen ja ID-numeron. ID-numero on vastaavan auktoriteettitietueen kontrollinumero tai standarditunniste kuten International Standard Name Identifier (ISNI).

Osakenttien järjestys ja välimerkit

- Osakenttjärjestys: ‡a Henkilön nimi, ‡c Muut lisäykset ‡q (Henkilön nimen täydellisempi muoto), ‡d Aikamääreet, ‡e Funktiotermin. ‡0 Auktoriteettitietueen kontrollinumero
- Osakenttien ‡c, ‡d ja ‡e eteen merkitään pilkku. Osakentän ‡q sisältö merkitään sulkuihin. Osakenttä ‡0 on aina viimeinen osakenttä. 100-kenttä päättyy pisteeseen [Loppupisteohjeen](#) mukaisesti (jos mukana osakenttä ‡0, piste merkitään ennen sitä)
Esim.
100 1# ‡a Paasikivi, J. K., ‡e kirjoittaja.
100 1# ‡a Levanto, Marjatta, ‡e kirjoittaja, ‡e kääntäjä.
100 1# ‡a Koskinen, Seppo, ‡d 1954- ‡e haastattelija.
100 3# ‡a Kreuger, ‡c suku.
100 1# ‡a Koivisto, Jari ‡c (satukirjailija)
100 0# ‡a White Eagle ‡c (henki)
100 0# ‡a Svava Jakobsdóttir, ‡e kirjoittaja.
100 1# ‡a Smith, Elizabeth ‡q (Ann Elizabeth), ‡e kirjoittaja.

100-kentän tekijyys

- Huomioitava luokituksen ja päävastuullisuuden yhteys. Jos 1. luokka esim. runoutta ja toinen valokuva-alue, teoksen tekijyys ensisijaisena hakuelementtinä merkitään kirjoittajille, jos taas valokuvauksen luokka on ensimmäisenä, teoksen tekijyys merkitään valokuvaajalle. Päätettävä onko kuvitettu runoteos, vai kuvateos, johon on lisätty esim. runomaista tekstiä.
- SKL:n linjauksessa: "Teoksen tekijäksi merkitään **taiteilija** silloin, kun teoksen pääosassa ovat taiteilijan luomat teokset, esim. näyttelyluettelo tai muu kooste taiteilijan maalauksista tehdyistä kuvajäljenteistä."
- **Fennicassa määritellään tekstin/kuvien määrän mukaan:** jos yli puolet kuvia, taiteilijalle (yleensä valokuvaaja tai kuvataiteilija tai arkkitehti).
- **Lasten kuvakirjoissa ja sarjakuvissa** päävastuullinen tekijä on ensisijaisessa tiedonlähteessä ensin mainittu.
- **Painokset** [Aiemmin tehtiin kunkin painoksen ensin mainitun henkilön mukaan : ISBD Hakutiedot 21.6.3]
RDA-muutos! 1. painoksen mukaan, ellei ole kyseessä uusi teos, [RDA 6.27.1.3](#), [19.2.1](#).
- Myös **kokoajan** tai kokoajaryhmän panos voi olla niin suuri että voidaan puhua tekijäroolista. Pääkirjaus voi olla kokoajalla bibliografioissa, sanakirjoissa, luetteloissa yms.
- Jos teoksesta vastuussa olevien henkilöiden, sukujen tai yhteisöjen järjestys vaihtelee teoksen sisältävissä aineistoissa tai muissa tietolähteissä, teoksen auktorisoitu hakutieto muodostetaan yhdistämällä (tässä järjestyksessä): a) auktorisoitu hakutieto, joka muodostetaan siitä ensimmäisenä mainitusta henkilöstä (katso [9.19.1](#)), suvusta (katso [10.11.1](#)) tai yhteisöstä (katso [11.13.1](#)), joka esiintyy ensin saadussa aineistossa, b) teoksen ensisijainen nimeke (katso [6.2.2](#)).
- Jos **tekijöiden järjestys** 245 c-kentässä eri kuin 100-kenttään otettu nimi (muuttumaton painos, moniosainen julkaisu, nimiösvuulla eri järjestys kuin muualla julkaisussa tms.), järjestyksen muutoksesta tehdään huomautus kenttään 500.
Esim. "Tekijät kanssa ja selässä järjestyksessä: N N, N N" tai
"Osissa 1-2 tekijät järjestyksessä: N N, N N," tai
"1. painoksessa tekijöiden järjestys: N N, N N".

Aineisto on kirjoitettu yhteistyössä (= pääkirjaus tekijälle)

- **Yhteistyössä** tehdyn teoksen **pääkirjaus on ensimmäinen päävastuullinen tekijä.**
- **SKL-linjaus RDA-lukuun 6.27.1.3:** Yhteistyössä tehdyn teoksen tunnistaa seuraavista ominaisuuksista:
  - Aineistossa ei ole selkeästi ilmaistu, kuka tekijöistä on päävastuussa
  - Aineisto ei koostu erillisistä teoksista, joilla on omat tekijänsä.

Aineisto on kooste (= pääkirjaus nimekkeelle)

- **Koosteen pääkirjaus on nimeke**, joka usein on toimitettu ja koostuu eri kirjoittajien artikkeleista tms. itsenäisistä teoksista --> , merkitään pääkirjaus nimekkeelle.
- **SKL-linjaus RDA-lukuun 6.27.1.4:** Eri tekijöiden teoksista koostuvan kokoomateoksen tunnistaa mm. seuraavista ominaisuuksista:
  - Aineistossa on ilmaistu, kuka on tehnyt minkäkin osan teoksesta
  - Aineistossa on usein mainittu kokoaja/toimittaja
  - Tekijöinä on mainittu henkilöitä, jotka eivät ole voineet tehdä teosta yhteistyössä, esim. elinajan perusteella.

Esimerkkejä teoksen tekijyydestä (100-kenttään)

Kokoaja, luettelot yms.:

Bartholomew, Gail. *The index to The Maui news*

Kuvailtava aineisto: *The index to The Maui news* / **compiled and edited** by Gail Bartholomew with the assistance of Judy Lindstrom

Axel-Lute, Paul. *Same-sex marriage*

Paul Axel-Luten kokoama bibliografia

Typografisesti korostettu ja päätelty että on päätekijä, vaikka järjestys nimiösivulla eri:

Bishop, Henry R. (Henry Rowley), 1786–1855. *Faustus*

Kuvailtava aineisto: *Faustus : a musical romance* / composed by T. Cooke, Charles E. Horn, and Henry R. Bishop. Bishopin nimi on typografisesti korostettu isoilla kirjaimilla ja isommalla ja erilaisella kirjainlajilla kuin muiden nimet

Mukaelmat

RDA 6.27.1.5: roolina on kirjoittaja tai muu teokseen liittyvä tekijä:

kirjoittaja: Käytetään myös henkilöistä tms., jotka ovat luoneet uuden teoksen **mukailmalla, uudelleen kirjoittamalla tai sovittamalla** toisen tekijän teoksia, mikäli muokkaaminen on selvästi muuttanut alkuperäisen teoksen luonnetta tai sisältöä, tai ilmaisuväline on muuttunut.

Bell, Florence

Auktorisoitu hakutieto tekijälle, joka on vastuussa teoksesta: *Great expectations* / Charles Dickens ; **retold** by Florence Bell

Vande Velde, Vivian

Auktorisoitu hakutieto tekijälle, joka on vastuussa teoksesta: *Tales from the Brothers Grimm and the Sisters Weird* / Vivian Vande Velde. Parodia muutamista Grimmin saduista

Smith, Wade C. (Wade Cothran), 1869 tai 1870–1960

Auktorisoitu hakutieto tekijälle, joka on vastuussa teoksesta: *Pilgrim's progress : John Bunyan's story rewritten for young people* / by Wade C. Smith ; read by Betty Panosian. Kaksi äänikasettia

De Luca, Gianni, 1927–1991

Traverso, Raoul, 1915–1993

Auktorisoitua hakutiedot tekijöille, jotka ovat vastuussa teoksesta: *Amleto : dall'opera di William Shakespeare* / Gianni De Luca ; adattamento di Raoul Traverso. Sarjakuvaversio näytelmästä Hamlet

Gray, Patsey. J.R.R. Tolkien's *The hobbit*

Grayn dramatisointi Tolkienin romaanista

James, W. Martin. *Historical dictionary of Angola*

Jamesin tekemä uusi versio, joka pohjautuu Susan H. Broadheadin samannimiseen teokseen

Haastattelut

Päätekijyys määräytyy haastateltavan ja haastattelijan osuuteen tekstissä. Jos kyseessä on useita haastateltavia tekijyys riippuu siitä, ovatko ao. osuudet itsenäisiä aggregaatti-teoksia (voisi tehdä 505- ja 700 1 a+t –kirjaukset)

a) **Nimekkeelle (= kooste), kun on useita haastateltavia** ja kunkin osuus omalla lukunaan/artikkelina sekä perustuu haastateltavien teksteihin ja jos tekstit itsenäisiä osuuksia, joista voisi tehdä omat aggregaatti-teokset (505 ja 700 12-kirjaukset).

Esim. Tapaus a: "Superihmisiä?" (978-951-0-36041-5), nimekkeelle, koska koostuu haastateltavien teksteistä, jotka on artikkelinomaisesti eritelty kunkin omaksi osuudeksi.

245 00 †a Superihmisiä? : †b johtajan voimavarat / †c [haastattelija, toimittaja:] Ulla-Majja Paavilainen.

b) **Haastattelijalle:** Jos perustuu haastattelijan tekstiin (usein mukana kommentointeja ja selostuksia haastattelutilanteesta ja taustoja haastateltavasta).

Esim.

100 1# †a Kaarninen, Valpuri, †e kirjoittaja, †e haastattelija.

245 10 †a Sorin sirkus 30 vuotta : †b historiikki 1985-2015 / †c teksti ja materiaali: Valpuri Kaarninen.

c) **Haastateltavalle:** Jos teksti rajoittuu yhden haastateltavan sanoihin, ensisijainen tekijä on haastateltava. Kerronta on usein minämuodossa (usein omaelämäkertoja tms., myös ns. haamukirjoitetut teokset).

Esim.

100 1# †a Nyman, Karl Maunort, †d 1946- †e haastateltava.

245 10 †a Hautajaiset ja muita elämään liittyviä tapahtumia Kymenlaaksossa / †c kertonut Karl Nyman ; toimittanut Bengt Austin.

700 1# a Austin, Bengt, †d 1943- †e haastattelija.

Valokuvajäljennöksiä taideteoksista tms. (jossa tekstin osuus suurempi)

Ford, E. B.

Auktorisoitu hakutieto tekijälle, joka on vastuussa teoksesta: *British butterflies* / by E.B. Ford ; with 16 colour plates by Paxton Chadwick

Valokuvajäljennös tms. (jossa kuvien määrä on suuri)

Cassatt, Mary, 1844–1926

Auktorisoitu hakutieto tekijälle, joka on vastuussa teoksesta: Children playing on the beach / Mary Cassatt.
Valokuvajäljennös alkuperäisestä teoksesta

Leonardo, da Vinci, 1452–1519

Auktorisoitu hakutieto tekijälle, joka on vastuussa teoksesta: Leonardo da Vinci (1452–1519) : an introductory survey.
Kooste sisältää 41 diakuvaa

Bewick, Thomas, 1753–1828

Auktorisoitu hakutieto tekijälle, joka on vastuussa teoksesta: Thomas Bewick : ten working drawing reproductions : shown with impressions of the corresponding engravings. Kotelo sisältää kymmeneen numeroituun kansioon järjestettyjä kuvapareja

Popple, Henry, kuollut 1743

Auktorisoitu hakutieto tekijälle, joka on vastuussa teoksesta: Map of the British Empire in America with the French and Spanish settlements adjacent thereto / by Henry Popple

Blaeu, Joan, 1596–1673

Auktorisoitu hakutieto tekijälle, joka on vastuussa teoksesta: Blaeu's The grand atlas of the 17th century world / introduction, captions, and selection of maps by John Goss ; foreword by Peter Clark.
Valikoima **karttojen näköispainoksia** Blaeun vuoden 1662 teoksesta Atlas maior

Pseudonyymi tms.

A Physician

Auktorisoitu hakutieto tekijälle, joka on vastuussa teoksesta: Shall we teach cruelty as an art? / by A Physician. Tekijän todellinen nimi on tuntematon

The Author of Honesty the best policy

Auktorisoitu hakutieto tekijälle, joka on vastuussa teoksesta: Plain facts / by The Author of Honesty the best policy. Tekijän todellinen nimi on tuntematon.

Anonyymi, jossa tekijä tiedetään:

Gemmell, Nikki

Auktorisoitu hakutieto tekijälle, joka on vastuussa teoksesta: The bride stripped bare : a novel / Anonymous ; with an afterword by the author. Teoksen kirjoittaja tiedetään olevan Nikki Gemmell.

110 - Pääkirjaus - yhteisönnimi (ET)

Ydinelementti - Yhteisö, joka on vastuussa teoksen sisällön luomisesta

RDA 19 - Yhteisö ; RDA 11 - yhteisöjen identifointi ; RDA 18 - suhteen määritteet *Teos*

Yhteisö tekijänä, ks **RDA 19.2.1.1.1** Katso myös kohta **Yhteisötekijyys**

Tiedonlähde: Asteri ja muut auktoriteettien tiedonlähteet, muut mahdolliset merkinnöt aineistossa, hakuteokset

Yhteisön kuvailuun liittyviä termejä löytyy Metatietosanakirjasta kohdasta Yhteisön kuvailu

- RDA ei tunne "kolmen sääntöä" pääkirjauksessa. Ensimmäinen päävastuullinen tekijä (creator) merkitään aina 110-kenttään, vaikka olisi useampi kuin kolme samassa roolissa.
- Mahdolliset välitasot jätetään pois, paitsi jos kaksi saman pääyhteisön alayhteisöä käyttää samaa nimeä.
Esim.
110 2# †a Turun yliopisto. †b Yleinen kirjallisuustiede (*Julkaisussa: Turun yliopisto. Taiteiden tutkimuksen laitos. Yleinen kirjallisuustiede.*)
- **Yhteisötekijyys**
Jos työryhmämietintö:
a) tekijyys työryhmälle, jolla on oma nimi
b) ministeriölle, jos työryhmällä ei ole nimeä.
Esim.
110 1# †a Suomi. †b Liikenne- ja viestintäministeriö.
245 10 Yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamisen kannalta välttämättömien tieto- ja viestintäjärjestelmien käytettävyyden kehittäminen.
500 ## †a Laatinut liikenne- ja viestintäministeriön asettama työryhmä.
c) Jos ei ole ministeriön asettama työryhmä, eikä työryhmällä ole nimeä, päähakuelementti on nimeke.
Tarkemmin yhteisön tekijyydestä: katso **Yhteisölle**

Indikaattorit

1. indikaattori - Nimikirjauksen muoto

0 - Nimien osien järjestys käänteinen

Yhteisönimi alkaa henkilönimellä, joka esitetään käänteisessä järjestyksessä.

1 - Hallintoalueen nimi

Julkishallinnollinen tai kirkollinen yhteisö

2 - Nimien osien järjestys suora

Muut yhteisöt

2. indikaattori - # määrittelemätön

Osakentät

Osakenttäjärjestys: **‡a** Yhteisön nimi (Lisäys). **‡b** Alayksikkö **‡n** (Kokouksen numero : **‡d** Aika : **‡c** Paikka : **‡g** Muut tiedot), **‡e** Funktiotermi. **‡0** Auktoriteettitietueen kontrollinumero

Välimerkit: Osakenttien **‡a** ja **‡b** väliin merkitään piste. Osakentät **‡n**, **‡d** ja **‡c** erotetaan toisistaan kaksoispisteellä ja merkitään samojen kaarisulkujen sisään. Osakentän **‡e** eteen pilkku. Osakenttä **‡0** on aina viimeinen osakenttä.
110-kenttä päättyy pisteeseen [Loppupisteohjeen](#) mukaisesti (jos mukana osakenttä **‡0**, piste merkitään ennen sitä)

‡a - Yhteisön nimi (ET)

- Yhteisön nimet auktorisoidaan ja merkitään hakuelementi kuten ko. yhteisö katsoo ne kirjoitettavaksi. HUOM! Yhteisön nimen alussa ei voi käyttää artikkelia. Esimerkkejä: Itä-Suomen yliopisto, Keuruun lukio, Suomen Akatemia, Suomen Pankki, Suomen Punainen Risti, Åbo Akademi. Englanninkielisessä yhteisön nimessä jokainen merkitsevä sana aloitetaan isolla kirjaimella.
- Tähän osakenttään kirjoitetaan myös muut nimeen tehtävät lisäykset kaarisulkuihin nimen perään. Muut nimeen tehtävät lisäykset ovat esim. yhteisön tarkoitusta kuvaava yleismääre, jos tarkoitus ei ilmene yhteisön nimestä, tai yhteisön sijaintipaikan nimi tai perustamisvuosi, joka erottaa toisistaan kaksi samankaltaista yhteisönimeä. Tavallisimmat lisäykset, joita käytetään selventämään yhteisön nimen luonnetta on esim. säätiö, yhdistys, yhtiö, yritys.
- Kun kysymyksessä on valtionhallinnon hierarkkinen suhde, valtio tallennetaan **‡a**-osakenttään.

‡b - Alayksikkö (T)

Jos hierarkia on useampitasoinen, osakenttää **‡b** voidaan tarvittaessa toistaa.

‡c - Kokouksen paikka (T)

- Yhteisön järjestämät kokoukset, joissa kokouksen nimi on yhteisön alahierarkkana, merkitään kenttään 110.
- Täsmentävät tiedot merkitään osakenttiin **‡n-‡c**. Tällöin yhteisön nimi on aina osakentässä **‡a**, kokouksen nimi osakentässä **‡b**.

‡d - Kokouksen tai sopimuksen allekirjoittamisen aika (T)

Kokouksen aika merkitään pelkällä vuosiluvulla

‡e - Funktiotermi (T)

Osakenttään **‡e** merkitään yhteisön nimeen liittyvä tekijyyttä osoittava suhdetermi (rooli). Käytetään rajoitetusti, lähinnä silloin kun yhteisön funktio ei yksiselitteisesti käy ilmi muusta kuvailusta. Suhdetta määrittäviä termejä löytyy Metatietosanastosta. Termit ovat myös Alephin luettelointiclientin alasetvalikossa (CTRL + F8). Jos sopivaa termiä ei löydy, merkinnön voi jättää tekemättä. Uusia termejä voi myös ehdottaa Metatietosanaston ohjeiden mukaan.

‡n - Kokouksen numero tai muu numerointitieto (T)

Yhteisön alle kirjatun kokouksen järjestysnumero. Kokouksen järjestysnumero merkitään aina arabialaisin numeroin ja käytetään pistettä numeron jälkeen

‡g - Muut tiedot (T)

Tiedot, jotka eivät sovellu muihin osakenttiin.

‡0 - Auktoriteettitietueen kontrollinumero

Esim.

110 1# **‡a** Suomi. **‡b** Valtiovarainministeriö.
110 1# **‡a** Suomi. **‡b** Sosiaali- ja terveysministeriö. **‡b** Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osasto.
110 2# **‡a** Ajoneuvoverotyöryhmä.
110 2# **‡a** Euroopan neuvosto.
110 2# **‡a** Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, **‡e** kirjoittaja.
110 2# **‡a** Finska turistbyrån (Tukholma)
110 2# **‡a** Helsingin yliopisto. **‡b** Filosofinen tiedekunta. **‡0** (FI-ASTERI-N)000000899

- Jos kokousjulkaisun nimeen sisältyy yhteisön nimi ja kokousta tarkoittava yleisnimi, merkitään pääsääntöisesti yhteisö ylähierarkiaksi ja kokous sen alaotsikoksi
Esim.
*110 2- **‡a** Kansainvälinen työjärjestö. **‡b** Työkonferenssi **‡n** (102. : **‡d** 2013 : **‡c** Geneve)
245 10 **‡a** ILO:n 102. kansainvälinen työkonferenssi 5.-20.6.2013 : **‡b** Suomen valtuuskunnan raportti.*

111 - Pääkirjaus - kokouksen nimi (ET)

Ydinelementti - Yhteisö, joka on vastuussa teoksen sisällön luomisesta

RDA 19 - Yhteisö ; RDA 11 - yhteisöjen identifiointi **Teos**

Yhteisö tekijänä, ks [RDA 19.2.1.1.1](#)

Indikaattorit

1. indikaattori - Nimikirjauksen muoto

1 - Hallintoalueen nimi

Julkishallinnollinen tai kirkollinen yhteisö

2 - Nimien osien järjestys suora

Muut yhteisöt

2. indikaattori - # määrittelemätön

Osakentät

Osakenttäjärjestys: **1a** Kokouksen nimi. **1e** Alayksikkö **1n** (Kokouksen numero : **1d** Aika : **1c** Paikka) : **1g** Muut tiedot), **1j** Funktiotermi. **10** Auktoriteettitietueen kontrollinumero

1a - Kokouksen tai hallintoalueen nimi (ET)

1c - Kokouksen paikka (T)

Paikan tai instituution nimi.

1d - Kokouksen aika (ET)

Merkitään pelkkä vuosiluku.

1e - Alayksikkö (T)

Osakenttä on pakollinen, mikäli tieto on tarpeen kokouksen identifiointin kannalta.

1j - Funktiotermi (T)

Merkitään tähän osakenttään, ei e-osakenttään

1n - Kokouksen numerointi (T)

Arabialainen järjestysnumero

- Kokouksen nimestä tehdään pääkirjaus silloin kun julkaisu käsittää kokouksen asia- ja pöytäkirjat toimitetussa muodossa ja kun kokousta voidaan pitää kollektiivisesti toimivana yhteisönä sekä kun kokouksella on kuvailtavassa julkaisussa näkyvästi mainittu erottuva nimi. Koulutustilaisuudet eivät ole kokousjulkaisuja, eivät myöskään seurojen ja yhdistysten vuosijulkaisut. Kokousjulkaisukoodi merkitään myös kiinteämittaiseen kenttään, merkkipaikka 008/29 koodi 1 = Kokousjulkaisu.
- Kokouksennimi nimi tallennetaan kenttään 111 auktorisoidussa muodossa, nimimuodon tiedonlähteenä käytetään Asteria ja ulkomaisten toimijoiden kuvailussa käytetään tiedonlähteenä muiden maiden kansallisbibliografioita ja VIAF-tietokantaa (<http://viaf.org/>) Toimijoiden kuvailusta ja auktorisoiduista nimimuodoista lisää [Toimijakuvailuohjeessa](#).
- Kokouksen nimeen lisätään kokouksen järjestysnumero (numeron jälkeen piste), tapahtumavuosi ja -paikka. Ulkomaisista paikannimistä pyritään käyttämään vakiintunutta suomenkielistä muotoa. Jos kokouksen istunnot on pidetty kahdessa paikassa, molemmat merkitään.
Esim.
111 2# 1a Baltica 1n (9. : 1d 2013 : 1c Helsinki, Tukholma)
245 10 1a Baltica IX : 1b international conference on Life management and maintenance for power plants : abstracts : Helsinki - Stockholm - Helsinki, 11-13 June, 2013 / 1c edited by Pertti Auerkari & Juha Veivo.
Esim.
111 2# 1a Kielitieteen päivät 1n (28. : 1d 2001 : 1c Jyväskylä)
245 10 1a Kielten ja kielitieteen moninaisuus : 1b XXVIII kielitieteen päivät Jyväskylä 17.-19.5.2001.
- Kokousjulkaisua kuvailtaessa on ensin todettava, onko kokouksella oma nimi. Jos kokouksen nimestä esiintyy julkaisussa eri kieliasuja, otsikkoon valitaan vakiintunut tai käytössä oleva suomenkielinen nimimuoto.
Esim.
111 2# 1a Suomen tekoälytutkimuksen päivät 1n (14. : 1d 2010 : 1c Espoo)
245 10 1a Proceedings of the 14th Finnish Artificial Intelligence Conference, STeP 2010 : 1b Aalto University School of Science and Technology, Espoo, Finland, August 17-18. 2010 / 1c Tapio Pahikkala (ed.)

130 - Pääkirjaus - yhtenäistetty nimeke (ET)

Teos, Ekspressio

RDA 6 - teosten ja ekspressioiden identifiointi

- Teoksen ensisijainen nimeke ja vakiintunut kokoava nimeke (erityisesti musiikkiteokset, anonyymit klassiset teokset).
- Jos tiedot teoksen ensisijaisesta nimekkeestä / vakiintuneesta kokoavasta nimekkeestä ovat käytettävissä, kenttä tallennetaan. Kaikkia soveltuvia osakenttiä käytetään.
- Kenttään merkitään teoksen ensisijainen nimeke silloin, kun tietueessa ei ole 100-, 110- tai 111-kenttää. Ks. Kumean ohje [Teoksen ensisijaisen nimekkeen merkitseminen monografioiden RDA-kuvailussa](#)
- Teoksen alanimekkeitä ei merkitä tähän kenttään. Samanimisten teosten identifiointiseksi lisätään tarvittava määre (vuosiluku ym.) päänimekkeen jälkeen sulkuihin. [RDA teoksen muoto 6.3](#), [teokseen liittyvä ajankohta 6.4](#), [teoksen alkuperään liittyvä paikka 6.5](#), [te](#)

oksen muu erottava ominaispiirre 6.6.

- Teoksen päänimikkeeseen kuuluvaa vaihtoehtoista nimekettä ei merkitä tähän kenttään.
- Jos kyseessä on moniosainen monografia ja yksittäisellä osalla ei ole omaa nimeä, alkuperäisen teoksen nimeke merkitään käyttäen osakenttiä a, n, p
Esim.
130 0# Ꞥa Tuhattaituri. Ꞥn 5, Ꞥp Vastauskirja, Ꞥl ruotsi
- Jos suomennetussa koosteessa on useita teoksia ja kokoomanimettä ei ole alkuperäisellä kielellä, ensimmäistä niistä ei merkitä 130/240-kenttään, vaan kaikki teokset merkitään kentiin 700/730.
- Teoksella voi olla vain yksi ensisijainen nimeke, jos teos ilmestyy sitten eri nimellä, katsotaan se varianttiniemekkeeksi ja manifestaation kuvailussa alkuperäisen nimeke tulee 130/240-kenttään

Indikaattorit

1. **indikaattori** 0-9 ohitettavien merkkien määrä
2. **indikaattori** 9 - Oli käytössä Fennica-tietokannassa merkityksessä Kokoelma, ei käytetä enää.

Tiedonlähde

Mikä tahansa lähde

Osakentät (Useimmin käytetyt)

Osakenttäjärjestys: MARC 21 -esimerkkien mukaan **a, n, p, s, k, f, l** (kieli aina loppuun)

Välimerkit: Osakentän Ꞥp eteen tulee piste, paitsi edeltävän osakentän Ꞥn kanssa käytetään pilkkua. Osakenttiä Ꞥn, Ꞥp toistetaan tarvittaessa, jos osajako on monitasoinen. Kielimerkinnön välimerkitys poikkeaa alkuperäisestä MARC 21 -formaatista: Suomessa käytetään edelleen Suomalaisten luettelointisääntöjen Hakutiedot-osan mukaisesti pilkkua eikä pistettä ennen osakenttää ꞤOsakentän Ꞥg sisältö merkitään sulkuihin.

Ꞥa - Yhtenäistetty nimeke (ET)

Alkuperäisen teoksen ensisijainen nimeke, silloin kun tietueessa ei ole 100-kenttää.

Ꞥd - Sopimuksen allekirjoittamisen aika (T)

Ꞥf - Teoksen julkaisuaika (ET)

Julkaisuaika, jota käytetään teoksen nimekkeen kanssa tekijä/nimeke -kentässä.

Ꞥg - Muut tiedot (T)

Tähän osakenttään merkitään lisätietoja, joita ei voi merkitä muihin osakenttiin.

Ꞥl - Teoksen kieli (T)

Kielimerkinnön välimerkitys poikkeaa kansainvälisestä käytännöstä: Suomessa kieli merkitään pienellä alkukirjaimella suomen kielen oikeinkirjoituksen mukaisesti ja ennen osakenttää käytetään pilkkua eikä pistettä. Jos kieliä on useita Ꞥl-osakenttää ei toisteta, vaan kielet merkitään samaan osakenttään (esim. suomi & ruotsi).

Esim.

130 0# Ꞥa Raamattu, Ꞥl venäjä.

130 0# Ꞥa Kalevala. Ꞥk Valikoima, Ꞥl suahili.

[RDA 6.11 Ekspression kieli](#)

Ꞥk - Muotoa kuvaava kokoava termi (T)

Ꞥn - Numerointitieto (T)

Ꞥp - Teoksen osan nimeke (T)

Ꞥs - Versio (ET)

Esim.

130 0# Ꞥa Bedtime stories, Ꞥl suomi.

245 10 Ꞥa Kuun loisteessa / Ꞥc kuvitus: Disneyn taiteilijat ; suomennos: Jenni Rapelo.

Esim. **Teoksen ensisijainen nimeke Raamattu**

130 0# Ꞥa Raamattu. Ꞥp Apostolien teot. Ꞥp Kirje roomalaisille, Ꞥl vepsä.

130 0# Ꞥa Raamattu. Ꞥp Psalmi. Ꞥk Valikoima.

130 0# Ꞥa Raamattu. Ꞥp Vanha testamentti.

- VT ja UT lyhenteet avataan.
- Raamatun kirjat merkitään ensisijaisen nimekkeen osaksi ilman 'väliosia' kuten Vanha Testamentti
- Valikoima vain silloin kun julkaisussa on katkelmia Raamatun eri osista.
- Katso lisää esimerkkejä: [Uskonnollisten yhteisöjen viralliset tekstit \(luonnos\)](#)

20X-24X Nimeke- ja nimekkeeseen liittyvät kentät

240 - Yhtenäistetty nimeke (ET)

Ydinelementti (jos saatavilla tai sovellettavissa)

RDA 6 - Teosten ja ekspressioiden identifiointi *Teos, Ekspressio*

Teoksen ensisijainen nimeke (myös vakiintunut kokoava nimeke) korvaa RDA:ssa käsitteen yhtenäistetty nimeke.

- Teoksen ensisijainen nimeke merkitään 240-kenttään silloin, kun tietueessa on kenttä 100, 110 tai 111. Jos teoksella ei ole tekijää 1XX-kentässä, teoksen ensisijainen nimeke (alkuteoksen nimeke) merkitään kenttään 130. Katso esimerkkejä Kumean ohjeesta [Ohje Teoksen ensisijaisen nimekkeen merkitsemiseen](#).
- Teoksen alanimekkeitä ei merkitä tähän kenttään. Samannimisten teosten identifioimiseksi lisätään tarvittava määrä (vuosiluku tms.) päänimekkeen jälkeen sulkuihin. RDA teoksen muoto 6.3, teokseen liittyvä ajankohta 6.4, teoksen alkuperään liittyvä paikka 6.5, teokse n muu erottava ominaispiirre 6.6.
- Teoksen päänimekkeeseen kuuluvaa vaihtoehtoista nimekettä ei merkitä tähän kenttään.

Tiedonlähde

Mikä tahansa lähde

Indikaattorit

1. indikaattori

- 0 - Ei painettuna eikä näytetä
- 1 - Painettuna tai näytetään

2. indikaattori

0-9 ohitettavien merkkien määrä

Osakentät (Useimmin käytetyt)

- Osakenttäjärjestys : **a, n, p, s, k, f, l** kieli aina viimeiseksi
Esim.
240 10 †a Fidelio †n(1814). †s Libretto. †l English, †l German

†a - Yhtenäistetty nimeke (ET)

Teoksen ensisijainen nimeke. Merkitään aina auktorisoidussa muodossa oikein, vaikka julkaisussa olisi virheellinen muoto.

†d - Sopimuksen allekirjoittamisen aika (T)

†f - Teoksen julkaisuaika (ET)

Julkaisuaika, jota käytetään teoksen nimekkeen kanssa tekijä/nimeke -kentässä.

†g - Muut tiedot (T)

Tähän osakenttään merkitään lisätietoja, joita ei voi merkitä muihin osakenttiin.

†k - Muotoa kuvaava kokoava nimeke (T)

Esim. Valikoima.

†l - Teoksen kieli (ET)

Osakenttään merkitään kuvailtavan ekspression kieli. Suomessa kieli merkitään pienellä alkukirjaimella suomen kielen oikeinkirjoituksen mukaisesti ja ennen osakenttää käytetään pilkkua eikä pistettä. Jos kieliä on useita †l-osakenttää ei toisteta, vaan kielet merkitään samaan osakenttään (esim. suomi & ruotsi).

†n - Numerointitieto (T)

†p - Teoksen osan nimeke (T)

†s - Versio (ET)

Esim. Lastenversio

- l-osakenttää ei toisteta.
Esim.
100 1# †a Rougemont, Denis de †e kirjoittaja.
240 12 †a L'action federaliste europeenne, †l suomi & ruotsi
245 10 †a Federalistinen asenne = †b Den federalistiska attityden / †c Denis de Rougemont ; suomentaneet Leena Westergren ja Maarit Holttinen ; ruotsintaneet Kai Koskimies, Laura Aarnio-Friman ja Leena Westergren.
- Jos suomennetussa koosteessa on useita teoksia ja kokoomanimekettä ei ole alkuperäisellä kielellä, ensimmäistä niistä ei merkitä 130 /240-kenttään, vaan kaikki teokset merkitään kenttiin 700/730.

Esim.

245 00 †a Kolme amerikkalaista klassikkoa / †c Henry Miller, O. Henry, Mark Twain.

505 00 †t Veren perintö / †r Mark Twain ; suomentanut Valfrid Hedman. †t Neljä miljoonaa / †r O. Henry ; valikoiden suomentanut Ritva Mäkelä. †t Hymy tikkaiden juurella / †r Henry Miller ; suomentanut A.K.M. Taipale.

700 12 †i Sisältää (teos): †a Twain, Mark. †t Pudd'nhead Wilson, †l suomi.

700 12 †i Sisältää (teos): †a Henry, O. †t Four million. †k Valikoima, †l suomi.

700 12 †i Sisältää (teos): †a Miller, Henry. †t Smile at the foot of the ladder, †l suomi.

700 1# †a Hedman, Valfrid, †d 1872-1939, †e kääntäjä.

700 1# †a Mäkelä, Ritva, †e kääntäjä.

700 1# †a Taipale, A. K. M., †e kääntäjä.

740 02 †a Veren perintö.

740 02 †a Neljä miljoonaa.

740 02 †a Hymy tikkaiden juurella.

- Vaikka manifestaatioon kuuluvat teokset ovat käännöksiä, aina ei koko julkaisulla ole alkuperäisen teoksen nimekettä 130 tai 240 -kentässä.
Esim. Alkuperäiset teokset kahtena eri julkaisuna, suomennoksessa sidottu yhteen julkaisuun
100 1# †a Nury, Fabien, †e sarjakuvantekijä.
245 10 a Olipa kerran Ranskassa : †b suuri gangsterisota. †n Osa 5, †p Pikkukaupungin tuomari ; †n Osa 6, †p Luvattu maa / †c Fabien Nury, Sylvain Vallee ; suomentaja: Markku Salo.
246 30 †a Suuri gangsterisota
246 18 †a Olipa kerran Ranskassa - osat 5-6
500 ## †a Yhteisnimekkeeseen liittyvä muu nimeke: Suuri gangsterisota.
700 12 †i Sisältää (teos): †a Nury, Fabien. †t Il etait une fois en France. †n Volume 5, †p Petit juge de Melun, †l suomi.
700 12 †i Sisältää (teos): †a Nury, Fabien. †t Il etait une fois en France. †n Volume 6, †p Terre promise, †l suomi.
740 02 †a Pikkukaupungin tuomari
740 02 †a Luvattu maa
- **Teoksella voi olla vain yksi ensisijainen nimeke**, jos teos ilmestyy sitten toisella nimellä, katsotaan se varianttinenimekkeeksi ja manifestaation kuvailussa alkuperäisen nimeke tulee 130/240-kenttään
Esim.
100 1# †a Mustajoki, Pertti, †e kirjoittaja.
240 10 †a Paahtoleipäkatastrofi
245 10 †a Berliininmunkki ja muita kirjoituksia painonhallinnasta / †c Pertti Mustajoki.
- Teoksessa voi olla merkittynä muunkielinen alkuteos, vaikka julkaisu ei ole käännös (esim. Disneyn kirjat). Tällöin merkitään huomautus.
Esim.
500 ## Julkaisussa myös englanninkielinen nimekemerkintö: Cars, fairytale start.
  - Teoksen ensisijainen nimeke merkitään 240-kenttään silloin, kun tietueessa on 100-, 110- tai 111-kenttä.
Esim.
041 1# †a fin †h eng
100 1# †a Smith, Adam, †e kirjoittaja.
240 14 †a The theory of moral sentiments, †l suomi
245 10 †a Moraalituntejen teoria / †c Adam Smith.

Teoksen ensisijaisen nimekkeen merkitseminen ja suhde toiseen teokseen

- Lastenversio Raamatusta tallennetaan kenttään 730 ja alkuperäisen teoksen nimeke kenttään 240.
Esim.
041 1# †a fin †h eng
100 1# †a Taylor, Kenneth N., †e kirjoittaja.
240 14 †a The new Bible in pictures for little eyes, †l suomi
245 10 †a Ensi askel Raamattuun / †c Kenneth N. Taylor ; kuvitus: Annabel Spenceley ; suomalainen käännös: Mervi Pöntinen.
700 1# †a Spenceley, Annabel, †e kuvittaja.
700 1# †a Pöntinen, Mervi, †e kääntäjä.
730 0# †i Lastenversio teoksesta: †a Raamattu.

Käännösnoventalikoima: suomennetussa teoksessa on 14 novellia

- Esim. Alkuperäinen teos "What we talk about when we talk about love" sisältää 17 novellia.
041 1# †a fin †h eng
100 1# †a Carver, Raymond, †e kirjoittaja.
240 10 †a What we talk about when we talk about love. †k Valikoima, †l suomi
245 10 †a Mistä puhumme kun puhumme rakkaudesta : †b kertomuksia / †c Raymond Carver ; suomentaja Raija Mattila.
700 1# †a Mattila, Raija, †e kääntäjä.

243 - Kokoava yhtenäistetty nimeke (ET)

RDA 6.2.2.10.1-6.2.2.10.3 *Teos, Ekspressio*

Kuvailijan tekemä kokoava yhtenäistetty nimeke yhden tekijän teoksille.

Indikaattorit

1. indikaattori

- 0 - Ei painettuna eikä näytetä
- 1 - Painettuna tai näytetään

2. indikaattori

0-9 ohitettavien merkkien määrä

Osakentät (Useimmin käytetyt)

†a - Kokoava yhtenäistetty nimeke (ET)

Isolla alkukirjaimella, esim. Teokset, Novellit jne.

†f - Teoksen julkaisu-aika (ET)

†k - Muotoa kuvaava kokoava nimeke (T)

Isolla alkukirjaimella, piste välissä esim. †k Valikoima

‡n - Numerointitieto (T)

Pieni alkukirjain, edellä piste

‡l - Teoksen kieli (ET)

Pilkku ja pieni alkukirjain ei pistettä perään, Esim. ‡l suomi

‡p - Teoksen osan nimeke (T)

Isolla alkukirjaimella, edellä pilkku, kun edeltävänä osakenttänä on ‡n, muuten piste.

‡s - Versio (ET)

Iso alkukirjain, edellä pilkku

- **Vakiintunutta kokoavaa nimekettä** *Teokset* käytetään ensisijaisena nimekkeenä sellaisissa kokoomateoksissa, jotka sisältävät tai joiden on tarkoitus sisältää yhden henkilön, suvun tai yhteisön kootut teokset. Koosteita, jotka ovat julkaisuhetkellä täydellisiä, pidetään koottuina teoksina.

Esim.

100 1# ‡a Snellman, Johan Vilhelm, ‡d 1806-1881, ‡e kirjoittaja.

243 10 ‡a Teokset-

245 10 ‡a Kootut teokset.

- Jos kooste on epätäydellinen, merkitään kokoavan nimekkeen jälkeen sana **Valikoima**.

Esim.

100 1# ‡a Scarry, Richard, ‡e kirjoittaja, ‡e taiteilija.

243 10 ‡a Teokset. ‡k Valikoima, ‡l suomi

245 10 ‡a Iloinen autokirja / ‡c Richard Scarry ; suomentanut Raija Mattila. Iloinen ilmakirja / Richard Scarry ; suomentanut Kaarina Helakisa.

700 12 ‡i Sisältää (teos): ‡a Scarry, Richard, ‡e kirjoittaja, ‡e taiteilija. ‡t Cars and trucks and things that go, ‡l suomi.

700 12 ‡i Sisältää (teos): ‡a Scarry, Richard, ‡e kirjoittaja, ‡e taiteilija. ‡t Great big air book, ‡l suomi.

- **Yhden** henkilön, suvun tai yhteisön kootuille teoksille tai yhtä tiettyä muotoa sisältäville kokoomateoksille käytetään yhtä alla olevista vakiintuneista kokoavista nimekkeistä:

esseet

kirjeet

libretot

novellit

näytelmät

proosateokset

puheet

romaanit

runot

sanoitukset

- Jos mikään yllä olevista termeistä ei sovi, merkitään soveltuva täsmällisempi vakiintunut kokoava nimeke.

Esim.

100 1# ‡a Kilpi, Eeva, ‡d 1928- ‡e kirjoittaja.

243 10 ‡a Novellit-

245 10 ‡a Kootut novellit...

Esim.

100 1# ‡a Shakespeare, William, ‡e kirjoittaja.

243 10 ‡a Näytelmät. ‡k Valikoima.

245 10 ‡a Hamlet ; ‡b King Lear / ‡c William Shakespeare.

700 12 ‡i Sisältää (teos): ‡a Shakespeare, William, ‡e kirjoittaja. ‡t Hamlet.

700 12 ‡i Sisältää (teos): ‡a Shakespeare, William, ‡e kirjoittaja. ‡t King Lear.

245 - Nimeke- ja vastuullisuusmerkintö (ET)

Ydinelementti

Kenttä päättyy aina pisteeseen, vaikka lopussa olisikin sulut tms. merkki.

[RDA 2.3 - Nimeke](#) ; [RDA 2.4 - Vastuullisuustiedot](#) *Manifestaatio*

Tiedonlähde:

järjestys: nimiösiivu, kannot tai irtopääilyys, seliteteksti, kolofoni, muu aineistoon sisältyvä lähde, aineiston ulkopuolinen lähde)

Indikaattorit

1. indikaattori

0 - Pääkirjaus päänimekkeestä

1 - Lisäkirjaus päänimekkeestä

2. indikaattori

0-9 ohitettavien merkkien määrä

Osakentät

‡a - Päänimeke (ET)

‡b - Muut nimeketiedot (ET)

‡c - Vastuullisuustiedot (ET)

‡f - Sisällön kattama ajankohta tai ajanjakso (ET)

Ajankohta tai ajanjakso, jolloin kuvailun kohteen koko sisältö luotiin.

‡g - Sisällön merkittävimmän osan kattama ajankohta tai ajanjakso (ET)

Ajankohta tai ajanjakso, jolloin merkittävin osa kuvailun kohteen sisällöstä luotiin.

‡k - Muoto (T)

Kuvailun kohteen fyysistä muotoa, älyllistä sisältöä tai sen sisältämien tietojen järjestystä kuvaava termi tms.

‡n - Numerointitieto (T)

‡p - Teoksen osan nimi (T)

Osakentän ‡p eteen tulee piste, paitsi osakentän kanssa pilkku.

Osakenttiä ‡n ja ‡p voidaan toistaa vain, kun niitä edeltää joko osakenttä ‡a, ‡b, ‡n tai ‡p

‡s - Versio (ET)

Eri aikana luodun tai eri yleisölle tarkoitetun kuvailun kohteen kopion nimi, koodi tai kuvaus.

Yleiset ohjeet merkitsemisestä

Kuvailuelementit jäljennetään kuvailuun siinä muodossa, missä ne esiintyvät tiedonlähteessä noudattaen kuitenkin luvun [1.7 Kirjoitusasu](#) ohjeita. Luvussa 1.7 ohjeistetaan

- isojen kirjainten käyttö
- välimerkitys
- diakriitit
- symbolit
- alkukirjainten ja kirjainsanojen kirjoittaminen
- toistettavaksi tarkoitetut kirjaimet ja sanat
- lyhenteet
- epätarkkuudet

Isot kirjaimet

Isojen kirjainten käytössä noudatetaan kuvailussa käytetyn kielen/kirjoitusjärjestelmän käytäntöä.

Virheet

Virheet jäljennetään kuvailuun sellaisenaan. Korjatut nimekkeet annetaan varianttineimekkeinä 246-kentässä ja korjatusta vastuullisuustiedoista huomautus 500-kentässä.

Merkitsemisjärjestys

- Päänimekkeen, rinnakkaisnimekkeen, muun nimekkeen, muun rinnakkaisnimekkeen, vastuullisuusmerkinnön ja rinnakkaisen vastuullisuusmerkinnön merkitsemisjärjestys:
Päänimeke = Rinnakkaisnimeke / vastuullisuusmerkintö
Päänimeke = Rinnakkaisnimeke = Rinnakkaisnimeke / vastuullisuusmerkintö
Päänimeke / vastuullisuusmerkintö = rinnakkainen vastuullisuusmerkintö
Esim.
245 10 ‡a Richard Ahlqvist / ‡c skribenter = kirjoittajat = authors: Erik Kruskopf
Päänimeke / vastuullisuusmerkintö = Rinnakkaisnimeke / rinnakkainen vastuullisuusmerkintö
Esim.
245 00 ‡a Rajaton kulttuuri : ‡b pohjoismainen kulttuurifoorumi Helsingissä 5.3.1992 / ‡c toimittaja: Liisa-Maria Hakala ; [käännökset: Paula Kaikkonen, Ann Pelanne] = Den gränslösa kulturen : nordiskt kulturforum i Helsingfors 5.3.1992 / [redaktör: Liisa-Maria Hakala] ; [översättningar: Paula Kaikkonen, Ann Pelanne].
Päänimeke : muu nimeketieto = rinnakkainen muu nimeketieto
Esim.
Ru Runeberg : ‡b 925 idéer senare = 925 ideaa myöhemmin = 925 ideas later / ‡c tekster = teksti = texts: Tomas Träskman ; översättningar = käännökset = translations: Tanja Oreto, Aila Herronen ; fotografier = valokuvat = photographs: Vidar Lindqvist [ja kuusi muuta].

Päänimeke 245 ‡a

Ydinelementti [RDA 2.3.2](#)

- Päänimeke on aineiston pääasiallinen nimi (nimeke jota yleensä käytetään viitattaessa aineistoon). Nimeke merkitään kuvailuun siinä muodossa, missä se esiintyy tiedonlähteessä ([RDA 2.3.2.9](#))
- Kuitenkin välimerkitystä voi lisätä jos selkeys sitä vaatii ([RDA 1.7.3 vaihtoehto](#))
- Ensisijainen tiedonlähde nimiösiivu (joka kattaa myös toisen puolen), muuten muu aineisto, jonka jälkeen aineiston ulkopuoliset lähteet joko hakasulkeissa tai huomautusalueella

Päänimekkeen valinta
- Jos **teksti yhdellä kielellä**:
  - a) nimekkeiden järjestyksen
  - b) jos on typografisia eroja, sen perusteella
  - c) jos nimekkeissä typografiaa tai järjestystä ei voi käyttää selkeänä valintaperusteena, päänimekkeeksi valitaan täydellisin nimeke
- Kun nimekkeet ovat eri kielillä tai kirjoitusjärjestelmillä so. nimiösiivulla on rinnakkaisnimekkeitä, päänimekkeeksi valitaan
  - a) julkaisun pääasiallisen sisällön tai suurimman osan kielellä tai kirjoitusjärjestelmällä oleva nimeke. ([RDA 2.3.2.4](#) ja [2.3.3](#))
  - b) Kun tätä kriteeriä ei voida soveltaa, päänimeke valitaan sovitusta tiedonlähteestä typografian perusteella.
  - c) Jos nimekkeissä ei ole typografisia eroja, valitaan päänimeke nimekkeiden järjestyksen perusteella.

- HUOM! Näissä historian kerrostumaa: vanhan käytännön mukaan aina suomenkielinen ensin.
HUOM2: Nimekkeiden kielten järjestys ei aina sama kuin 041-kentän kielikoodien järjestys! ks. 041
- Jos **nimeke on virheellinen**, korjattua nimekkeestä tehdään varianttineimeke kenttään 246 i-osakentän tekstillä Korjattu nimeke:
Esim.
245 10 †a Älykyvio K : †b 1979 / †c Elmeri Vehkala.
246 1# †i Korjattu nimeke: †a Älykyvio K
- Isojen kirjainten käytössä noudatetaan kuvailussa käytetyn kielen /kirjoitusjärjestelmän käytäntöä. ([RDA Liite A](#): Isot alkukirjaimet)
- Kun päänimeke muodostuu kirjainlyhenteestä tms., avattu muoto merkitään tarvittaessa varianttineimekkeeksi.
Esim.
245 10 †a VTS95 : †b teknillistä seuratoimintaa Vaasassa vuodesta 1919 / †c Johanna Ahopelto.
246 1# †i Avattu nimeke: †a Vaasan Teknillinen Seura 95
- Esittelysanoja, jotka on tarkoitettu johdannoksi ja joita ei ole tarkoitettu osaksi nimekettä, ei merkitä. Esim. 'Disney presents, Suomi-Filmi esittää'.
- Kokoomateoksen sisältämien teosten nimekkeet merkitään kenttään 505. Tarvittaessa teoksista tehdään lisäkirjaukset kenttään 700 12 ja tarvittaessa myös kenttään 740.
Esim.
100 1# †a Rönkä, Matti, †e kirjoittaja.
245 10 †a Kahden maan kulkija / †c Matti Rönkä.
505 00 †t Isä, poika ja paha henki ; †t Tuliaiset Moskovasta ; †t Väärän maan vainaja.
700 12 †i Sisältää (teos): †a Rönkä, Matti, †e kirjoittaja. †t Isä, poika ja paha henki.
700 12 †i Sisältää (teos): †a Rönkä, Matti, †e kirjoittaja. †t Tuliaiset Moskovasta.
700 12 †i Sisältää (teos): †a Rönkä, Matti, †e kirjoittaja. †t Väärän maan vainaja.
- Ilman kokoavaa nimekettä julkaistun aineiston nimekkeet, muut kuin ensimmäinen nimeke, merkitään osakenttään †b puolipisteillä erotettuina. Myös niistä tehdään lisäkirjaukset kenttään 700 ja tarvittaessa kenttään 740.
Esim.
100 1# †a Itkonen, Tytti, †e kirjoittaja.
245 10 †a Omavalvonnan toteutuminen vuonna 1996 ; †b Omavalvonta Hämeen läänissä ; †c Oma-valvonta Uudenmaan läänissä / †c Tytti Itkonen.
700 12 †i Sisältää (teos): †a Itkonen, Tytti, †e kirjoittaja. †t Omavalvonnan toteutuminen vuonna 1996.
700 12 †i Sisältää (teos): †a Itkonen, Tytti, †e kirjoittaja. †t Oma-valvonta Hämeen läänissä.
700 12 †i Sisältää (teos): †a Itkonen, Tytti, †e kirjoittaja. †t Oma-valvonta Uudenmaan läänissä.
- Ilman kokoavaa nimekettä olevaa aineistokokonaisuutta kuvailtaessa julkaisun toisen ja kolmannen jne. teoksen nimekkeet menevät 245 †c:n sisälle pisteellä erotettuina, kukin vastuullisuusmerkintö merkitään sen nimeketiedon jälkeen, johon se kuuluu. Pääkirjaus nimekkeelle ja 700-kenttiin tehdään tekijä-nimekelisäkirjaukset. Kentissä 700 ja 740 2. indikaattorin arvo on 2 = analyttinen kirjaus, eli lisäkirjauksen mukainen kohde sisältyy bibliografisessa tietueessa kuvailtuun kohteeseen. Osakentässä †i suhdetta kuvaava ilmaus.
Esim.
245 00 †a Vammaskosken kihlakunnansilta 1600-luvulta 1800-luvulle / †c Mauno Jokipii. Vammaskosken kivisilta 1915-1990 / Pekka Koskinen.
700 12 †i Sisältää (teos): †a Jokipii, Mauno, †e kirjoittaja. †t Vammaskosken kihlakunnansilta 1600-luvulta 1800-luvulle.
700 12 †i Sisältää (teos): †a Koskinen, Pekka, †e kirjoittaja. †t Vammaskosken kivisilta 1915-1990.
- Toistettavaksi luettaessa tarkoitettavat sanat toistetaan kuvailussa, vaikka ne olisi ensisijaisessa tiedonlähteessä mainittu vain kerran. ([RDA 1.7.7](#))
Jos tiedonlähteessä esiintyy vain kerran kirjain tai sana, joka on tekstin muotoilun perusteella tarkoitettu toistettavaksi luettaessa toistetaan kirjain tai sana kuvailussa.
Esim.
245 00 †a Rajaton kulttuuri : †b pohjoismainen kulttuurifoorumi Helsingissä 5.3.1992 / †c toimittaja: Liisa-Maria Hakala ; käännökset: Paula Kaikkonen, Ann Pelanne.= Den gränslösa kulturen : nordiskt kulturforum i Helsingfors 5.3.1992 / redaktör: Liisa-Maria Hakala ; översättningar: Paula Kaikkonen, Ann Pelanne.
Nimiösvivulla mainittu vain kerran: 5.3.1992 Kummastakin julkaisussa olevasta teoksesta on täydellinen teos-kuvailu). Myös tekijänimet on toistettu, koska roolit on kahdella kielellä ja kuuluvat siis kunkin nimekkeen yhteyteen. Jos tiedonlähteessä esiintyy vain kerran kirjain tai sana, joka on tekstin muotoilun perusteella tarkoitettu toistettavaksi luettaessa, toistetaan kirjain tai sana kuvailussa.
- Nimekkeetön julkaisu: Jos aineistossa itsessään ei esiinny nimekettä, merkitään päänimekkeeksi joko aineiston ulkopuolelta otettu nimeke tai nimeke seipitetään: lyhyt ja kuvaava nimeke, joka ilmaisee aineiston luonteen ja/tai aineiston aiheen ([RDA 2.3.2.10-11](#))
- Aineiston ulkopuolelta otettu nimeke, esim. kustantajan kotisivulta otettu tieto nimekkeestä merkitään hakasulkeisiin.
Esim.
245 00 †a [Outokummun Partion jaostohistoriikki].
500 ## †a Nimeke seipitetty.

Vaihtoehtoinen nimeke

- Vaihtoehtoista nimekettä pidetään päänimekkeen osana. [RDA 2.3.2.7](#)
- Vaihtoehtoista nimekettä ei merkitä osaksi teoksen ensisijaista nimekettä RDA
- Vaihtoehtoinen nimeke merkitään niin kuin se on merkitty ensisijaisessa tiedonlähteessä, pilkuilla tai ilman pilkkuja eroteltuna.
- Vaihtoehtoista nimekkeestä tehdään 246 30 -merkintö.

Esim.

245 10 †a Joulupukin johtamispaja, eli, Pukin parhaat neuvot / †c Toni Hinkka.
246 30 †a Pukin parhaat neuvot

245 10 †a "Le tiers des étoiles" ou On ne sait pas quel ange / Maurice Clavel.
246 30 †a On ne sait pas quel ange

240 14 †a Uma aprendizagem, †l suomi

245 10 †a Oppiaika eli Nautintojen kirja / †c Clarice Lispector ; suomentanut ja jälkisanat: Tarja Härkönen.

(Uma aprendizagem on *ensisijainen nimeke* teokselle, joka on julkaistu nimellä: Uma aprendizagem ou o livro dos prazeresou.)

Rinnakkainen päänimeke

- Rinnakkainen päänimeke on lisäydinelementti. [RDA 2.3.3](#)
- Tiedonlähteenä mikä tahansa aineistoon liittyvä lähde.
- Kaikki rinnakkaisnimekkeet merkitään.
- Rinnakkainen päänimeke merkitään osakenttään †b ja käytetään yhtäläisyysmerkkiä (=)
- Rinnakkaisesta päänimekkeestä tehdään lisäkirjaus kenttään 246.
Esim.
245 10 †a Lasin aika : †b Kaukalahden lasitehdas 1923-1952 / †c teksti: Pirkko Sillanpää = En tid av glas : Köklaks glasbruk 1923-1952 / text: Pirkko Sillanpää.
246 31 †a Tid av glas

245 10 †a Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys, kevät 2014 = †b Health behaviour and health among the Finnish adult population, spring 2014 / †c Anni Helldan, Satu Helakorpi, Suvi Virtanen, Antti Uutela.
246 31 †a Health behaviour and health among the Finnish adult population, spring 2014
- Kääntökirjoissa
a) päänimekkeeksi valitaan ensimmäisenä vaihtoehtona suomenkielinen nimeke ja toisena esim. ruotsinkielinen nimeke jos sellaisia on. Harkinnan mukaan myös ruotsinkielinen ensimmäisenä. Järjestys: suomi, ruotsi, saame, muut pohjoismaiset kielet (dan, ice, nor), englanti, saksa, ranska, venäjä, espanja, italia, portugali ja muut. Jos kielenä on vain muita kuin suomen-, ruotsin- tai saamenkielisiä nimekkeitä, käytetään harkintaa (esim. tärkein, kustantajan mukaan, tekijän kielen mukaan jne.).

b) Harkinnan mukaan myös ruotsinkielinen tai joku muu kieli ensimmäisenä: esim. tärkein, tekijän kielen mukainen, kustantajan mukaan.
- Kyrillisen rinnakkaisnimekkeen tallentamisessa Fennica-kuvailussa käytetään Cyrillix-ohjelmaa ja kyrillinen tieto sijoitetaan 880-kenttiin. Eli koko 245 kenttä tallennetaan kenttään 880 ja konvertoidaan sitten kenttään 245.

Muu nimeketieto 245 †b

[RDA 2.3.4](#) Lisäydinelementti

- Suomalaisten kirjastojen linjaukset: Muu nimeketieto on lisäydinelementti.
- Muu nimeke on päänimekkeen kanssa esiintyvä tai sille alisteisena esiintyvä tieto.
- Muu nimeketieto aloitetaan yleensä pienellä kirjaimella, paitsi jos nimeke alkaa erisnimellä. Muista nimeketiedoista tehdään tarvittaessa lisäkirjaukset kenttään 246.
- Tiedonlähde päänimekkeen tiedonlähde, muualta aineistosta otettu muu nimeketieto merkitään 246-kenttään.
Esim.
245 10 †a Eevan perhettä / †c Jukka Norvanto.
246 1# †i Alanimeke kannessa: †a Hartauksia kaikille aakkosille
Alanimekettä ei nimiösivulla. Huom! 246 a-kentässä oleva alanimeke isolla alkukirjaimella.
Esim.
245 10 †a Valo : †b lukion uskonto. †n II kurssi
246 1# †i Osan nimeke kannessa ja selässä: †a Maailmanlaajuinen kristinusko
- Virheellinen alanimeke: Kirjoitetaan sanatarkasti 245 b-kenttään sanatarkasti (mutta ei välttämättä julkaisun isoja alkukirjaimia ja välimerkitystä noudattaen.) Oikea muoto merkitään 246-kenttään.
Esim.
245 00 †a Soiva talo : †b Käpylän musiikkipisto 60 vuotta / †c toimittanut Marjut Hjelt.
246 1# †i Korjattu alanimeke: †a Käpylän musiikkipisto 60 vuotta
- Rinnakkaisen muun nimeketiedon tiedonlähde on sama kuin rinnakkainen päänimeke ([RDA 2.3.5.2](#))
- Rinnakkainen muu nimeketieto merkitään sen kielisen päänimekkeen jälkeen, johon se kuuluu.
Esim.
245 00 †a Vastakohtien Itä-Uusimaa : †b itäuusmaalaisten mielipiteitä hyvinvoinnistaan ja palveluistaan = Kontrasternas Östra Nylund : östnylänningarnas åsikter om sin välfärd och servicen / †c Anne Eronen, Pia Londén, Aki Siltaniemi.
- Rinnakkaisnimekkeen indikaattorit 246-kentässä: Ensimmäinen indikaattori 3 (= ei huomautusta, lisäkirjaus), toinen indikaattori 1 (= rinnakkaisnimeke).
Esim.
245 10 †a Luontokuvaajan Suomi = †b Capturing nature in Finland / †c Jussi Murtosaari.
246 31 †a Capturing nature in Finland

Varianttinenimeke

- [RDA 2.3.6](#)

- Varianttiname on aineistoon liittyvä nimeke, joka eroaa kuvailuun merkitystä päänimikkeestä, rinnakkaisesta päänimikkeestä, muusta nimeketiedosta, rinnakkaisesta muusta nimeketiedosta, aiemmasta päänimikkeestä, myöhemmästä päänimikkeestä, avainnimikkeestä ja lyhennetyistä nimikkeistä.
- Varianttiname voi olla korjattu nimeke, nimekkeen osa, tunnettu nimeke tai nimekkeiden variaatio, joka esiintyy jossain päivittyvän aineiston aiemmassa versiossa tai moniosaisen monografian tai sarja-aineiston myöhemmässä osassa. Varianttiname merkitään myös silloin kun se ei ole samassa tiedonlähteessä kuin päänimeke

Moniosaiset monografiat:

‡n - Osan numero [RDA 1.8.2](#). Suomalaisen kirjasto- ja tiedonhallintalinjaus: Numerot merkitään kuvailuun tiedonlähteessä esiintyvässä muodossa (esim. arabialaisella, roomalaisella tai sanallisella luvulla). Kenttää toistetaan tarvittaessa, kenttien väliin tulee piste.

Esim.

245 04 ‡a The prosopography of the Neo-Assyrian empire. ‡n Volume 4. ‡n Part I, ‡p Neo-Assyrian specialists : ‡b crafts, offices, and other professional designations / ‡c by Heather D. Baker.

‡p - Osan nimeke [RDA 2.3.1.7](#). Osakentän ‡p eteen tulee piste, jos edellä ei ole osannumeroa n-kentässä ja pilkku, jos edellä on numerointitieto.

Esim.

245 10 ‡a Maailmanhistoria. ‡n 2, ‡p Valituksesta nykyaikaan / ‡c Veit Valentin ; suomennanut Kai Kaila.

245 00 ‡a Kylmälaiteet. ‡n Osa 1, ‡p Kylmäkoneistot ja lämpöpumput : turvallisuus ja ympäristövaatimukset = ‡b Refrigerating systems. ‡n Part 1, ‡p Refrigerating systems and heat pumps : safety and environmental requirements.

245 00 ‡a Historical statistics. ‡p Europe.

- Numerointitiedot voidaan ottaa irtopäilyksestä, jos niitä ei ole nimiösivulla. Huomautus tiedonlähteestä tehdään 588-kenttään ('Osan numero irtopäilyksestä.').

245 ‡c - Vastuullisuusmerkinnöt

Ydinelementti [RDA 2.4](#)

Päänimikkeeseen liittyvä vastuullisuustieto on ydinelementti.

- Tiedonlähde
  - a) päänimikkeeseen tiedonlähde
  - b) muu aineistoon sisältyvä lähde
  - c) muu lähde
- Päänimikkeeseen liittyvä vastuullisuusmerkintö on ydinelementti (jos vastuullisuusmerkintöjä on useampi kuin yksi, vain ensimmäinen vaaditaan). Muut vastuullisuusmerkintöjä ovat valinnaisia, paitsi jos ne ovat tarpeen julkaisun tunnistamiseksi tai niitä pidetään muuten tärkeinä kuvailtavan aineiston kannalta (SKL 2.4.2). Vastuullisuusmerkinnöstä voi jättää pois ammatit, tutkinnot, työpaikat ym., poistomerkkejä ei käytetä (SKL).
- Esim. Jos tekijämerkintöjä on ensisijaisessa tiedonlähteessä (yl. nimiösivu), ne otetaan sellaisenaan. Hakasulkeita käytetään vain kun ensisijaisen tiedonlähteen (nimiösivun) tietoa täydennetään aineiston ulkopuolisesta lähteestä. Jos muualla julkaisussa on täydennettävää tietoa, se voidaan merkitä huomautuksiin.
Esim.
500 ## ‡a Kirjoittaja: Jenni Haukio.
588 ## ‡a Vastuullisuustieto kustantajan kotisivuilta.
- Muualta aineistosta kuin ensisijaisessa tiedonlähteessä olevia muita "kokonaisia" tekijämerkintöjä voi ottaa 245 c-kenttään ilman hakasia.
Esim.
245 10 ‡a Brinkhall soi : ‡b musiikkia, mietteitä ja makuja / ‡c Aakkula, Heikkinen, Jokitalo, Ode, Talvitie ; Kari Castren (toim.) ; käännökset ruotsiksi: Lena von Bonsdorff.
500 ## ‡a Kirjoittajat: Immo Aakkula, Seppo S. Heikkinen, Jukka Jokitalo, Jan Ode, Petri Talvitie.
(Nimiösivulla on mainittu vain kirjoittajien sukunimet. Muut tekijät on mainittu nimiösivun kääntöpuolella ja muut nimet on siten otettu toiseksi tärkeysjärjestyksessä olevasta tiedonlähteestä. Nimiä ei tarvitse laittaa hakasiin, koska hakasulkeisiin laitetaan vain aineiston ulkopuolelta otetut tiedot).
- Copyright-tiedoista voi ottaa vastuullisuusmerkinnön, jos on varma tekijyydestä.
- Suomalaisen kirjasto- ja tiedonhallintalinjat: Kaikki vastuullisuustiedot merkitään, jotka ovat tarpeen julkaisun tunnistamiseksi tai joita pidetään muuten tärkeinä. Yleensä nimiä ei jätetä pois, mutta poimittuihin tietueisiin niitä ei tarvitse lisätä.
- Kevennys syksystä 2018 alkaen: [RDA 2.4.1 Valinnainen poisjättäminen](#) Jos vastuullisuustietoon sisältyy useamman kuin kolmen samassa roolissa tai yhtäläisessä vastuussa olevan toimijan nimet, merkitään vain kunkin rooli- tai vastuuryhmän ensimmäinen nimi. Poisjättäminen kerrotaan tiivistetysti kuvailevan yhteisön sopimalla kielellä ja kirjoitusjärjestelmällä. Osoitetaan, että tieto on otettu manifestaation ulkopuolelta
- HUOM! Hakukentissä 7xx huomautuskentissä 5xx, voi olla muitakin tekijöitä kuin 245 c-kentässä esiintyviä.
- Tekijöiden poisjättäminen merkitään muodossa [ja xx muuta]. Poistomerkki (...) ei käytetä. Jos vastuullisuusmerkintöjä on erittäin runsaasti, niin ne voidaan jättää laskematta ja käyttä ilmaisua [ja muita].
- Ei merkitä tiivistelmien tekijöitä tai niiden kääntäjiä.
- Julkaisun ulkopuolelta otettu tekijän roolia selkiyttävä tieto merkitään hakasulkeisiin elementin kielellä. Jos kieltä ei osaa, tieto voidaan merkitä kuvailun kielellä.

- Vastuullisuustiedoista voidaan jättää pois ammatit, tutkinnot, työpaikat ym.
Esim
245 XX Ꞥa ... / Ꞥc Arto Mustajoki [ja kahdeksan muuta].
Numerot avataan kymmeneen asti. 11- arabialaisilla numeroilla.
- Vastuullisuusmerkintöihin ei merkitä ulkoasun, suunnittelun, taiton yms. tekijöitä.
- Kun tekijöiden nimet ovat julkaisussa ensisijaisessa tiedonlähteessä epätäydellisessä muodossa, esim. lyhenteinä, avattu muoto merkitään huomautusalueelle.
Esim.
245 10 ... Ꞥc kirjoittanut K.M.
500 ## Ꞥa Kirjoittajan koko nimi: Kari Mäkinen.
- Aineiston ulkopuolelta otetut vastuullisuusmerkinnöt 500-kenttään
- Jos henkilön rooli ei ilmene vastuullisuustiedoissa, voidaan tarvittaessa kirjoittaa lyhyt ilmaus hakasulkeisiin, jos funktio otetaan aineiston ulkopuolelta.
- Jos taas rooli on ilmaistu muualla kuin ensisijaisessa tiedonlähteessä, merkitään se huomautuksiin.
- Jos nimiösvulla tekijöiden välissä konjunktio, tekijöiden roolit voi ilmaista huomautusalueella. RDA 2.4.1.7
Esim.
245 00 Ꞥa Sadun taikamaa / Ꞥc Geraldine McCaughrean & Sophy Williams ; suomentanut Marja-Leena Mikkola.
500 Ꞥa Kirjoittanut Geraldine McCaughrean ; kuvittanut Sophy Williams.
- Päänimekkeeseen liittyvä rinnakkainen vastuullisuustieto otetaan samasta lähteestä kuin vastaava rinnakkainen päänimeke.
- Rinnakkaisnimekkeet ja niihin liittyvät rinnakkaiset vastuullisuustiedot toistetaan niiden elementtien jälkeen, joihin ne kuuluvat, mikäli esim. roolit on merkitty rinnakkaisilla kielillä.
Esim.
245 00 a| Vaellus pyhiin : b| ristisaattoja idän ja lännen rajalla / c| toimittaneet Hanna Hentinen & Elina Vuola ; kuvat: Hanna Hentinen = Sacred journeys : Orthodox processions in Eastern Finland / editors: Hanna Hentinen & Elina Vuola ; photographs: Hanna Hentinen.
- Rinnakkaiset vastuullisuustiedot [RDA 2.4.3](#) tehdään vaikka rinnakkaisnimekkeitä ei olisikaan. Jos vastaavaa rinnakkaista päänimekettä ei esiinny, päänimekkeeseen liittyvä rinnakkainen vastuullisuustieto otetaan samasta lähteestä kuin päänimeke.
Esim.
245 00 Ꞥa Suomen teologit 1990 / Ꞥc julkaissut Suomen kirkon pappisliitto = utgiven av Finlands kyrkans prästförbund.
- Ryhmän merkitseminen 245 Ꞥc-kenttään: [RDA 2.4.1.5](#) Jos sekä ryhmän, kokoonpanon, yrityksen tms. jäsenet että ryhmä tms. on kokonaisuudessaan nimetty, jätetään jäsenten nimet pois vastuullisuustiedosta. Jos jäsenten mainitsemista pidetään tärkeänä, merkitään jäsenten nimet huomautuksina vastuullisuudesta.

Vastuullisuusmerkinnöt kokoomanimekkeettömissä julkaisuissa

- Ꞥc on aina viimeinen osakenttä. Tähän osakenttään merkitään myös toisen tekijän teoksen tiedot kokoomateoksessa, jolla ei ole kokoavaa nimekettä. Nimekkeitä yhdistävä ilmaisu säilytetään.
Esim.
245 00 Ꞥa Kujalan Oskari ja hänen sukunsa / Ꞥc Erkki Kujala, Pekka Kujala. Sekä, Halsuan kunnan historia 1858-1949 / kirjoittanut Kasper Niemi ja Oskari Kujala.
700 12 Ꞥi Sisältää (teos): Ꞥa Kujala, Erkki, Ꞥd 1939- Ꞥe kirjoittaja. Ꞥt Kujalan Oskari ja hänen sukunsa.
700 12 Ꞥi Sisältää (teos): Ꞥa Niemi, Kasper, Ꞥe kirjoittaja. Ꞥt Halsuan kunnan historia 1858-1949.

(Huom! Konjunktio on erotettu toisesta nimekkeestä pilkulla nimekkeiden tunnistamisen takia.)
- Kun julkaisulla ei ole kokoomanimekettä ja kun kaikilla julkaisuun sisältyvillä yksittäisillä teoksilla on sama vastuullisuusmerkintö, se merkitään kaikkien nimekkeiden, rinnakkaisnimekkeiden ja muun nimeketiedon jälkeen. Nimekkeitä yhdistävät ilmaisut on säilytetty.
Esim.
245 13 Ꞥa Le Colonel Chabert ; a Suivi de Honorine ; et De L'interdiction / Balzac.
(Huom! Esimerkissä konjunktioita ei erotettu nimekkeistä pilkulla, koska tiedonlähteessä ei ole ollut pilkkuja. Fennica-kuvailussa ohjeistetaan lisäämään pilkku näissä tapauksissa)

246 - Muut nimekkeet (T)

[RDA 2.3.3 - Rinnakkainen päänimeke](#) ; [RDA 2.3.5 Rinnakkainen muu nimeketieto](#) ; [RDA 2.3.6 - Varianttinenimeke](#) Manifestaatio

- Kenttää 246 voidaan käyttää kentän 245 ohella, mutta ei yksinään. Kenttään 246 tallennetaan kentän 245 nimekemuodosta poikkeavat nimekkeet.
- Tiedonlähde:
Varianttinenimekkeen tiedonlähde mikä tahansa lähde
- Huom! kenttä ei sisällä ohitusindikaattoria. Artikkelit jätetään kuvailusta pois.
- Huom! Kentän loppuun ei tule pistettä.

Indikaattorit

1. indikaattorin arvolla määritellään, tuleeko nimekkeestä lisäkirjaus ja liittyykö nimekkeeseen vakionäyttötteksti tai huomautusteksti.

0 - Huomautus, ei lisäkirjausta

1 - Huomautus, lisäkirjaus

2 - Ei huomautusta, ei lisäkirjausta

3 - Ei huomautusta, lisäkirjaus

2. indikaattori kertoo nimekkeen tyypin. 2. indikaattorin arvoa '#' käytetään, kun halutaan merkitä avain- tai päänimekkeessä esiintyvien lyhenteiden, numeroiden tai erikoismerkien avattu muoto.

- Tyyppiä ei ole määritelty

0 - Nimekkeen osa

1 - Rinnakkaisnimeke

2 - Erottuva nimeke - Erottuva nimeke näkyy tavallisen nimekkeen lisäksi yksittäisissä numeroissa.

3 - Muu nimeke

4 - Kansinimeke - Käytetään kun kansi ei ole bibliografisen kuvailun pääasiallinen lähde.

5 - Nimeke lisätyllä nimiösivulla - Toisella kielellä kirjoitettu nimeke sijaitsee nimiösivulla, jota ei käytetä bibliografisen kuvailun pääasiallisena lähteenä.

6 - Otsikkonimeke - Nimeke, joka esiintyy julkaisussa tekstin ensimmäisen sivun alussa.

7 - Juokseva nimeke - Nimeke on painettu jokaisen sivun ylä- tai alamarginaaliin.

8 - Selkänimeke

Osakentät (Useimmin käytetyt)

‡a - Päänimeke/lyhyt nimeke (ET)

Koska ohitusindikaattoria ei ole, artikkelia ei voi käyttää.

‡f - Julkaisuaika tai numerointi (ET)

- Julkaisuaika tai volyyymi ja numero, joka liittyy varianttinamekkeen bibliografiseen kuvailuun, kun kentästä muodostetaan vakionäyttö.
- Ei käytetä kun toisen indikaattorin arvo on 0 tai 1, pakollinen kun toisen indikaattorin arvo on 2, käytetään sopivissa tapauksissa kun toisen indikaattorin arvo on 3-8.

‡i - Näyttötteksti (ET)

- Sijoitetaan kentän ensimmäiseksi osakentäksi, kun toisen indikaattorin arvo on #.
- Osakenttään ‡i kirjoitetaan haluttu selitysteksti, esim. Nimeke avattuna. Fraaseja Metatietosanastossa: Manifestaatio, [Huomautus nimekkeestä](#).
- Alephin alavetotaulukossa poimittavissa
- Jos käännös ilmestyy uutena painoksena eri nimellä, merkitään tieto aiemmasta nimestä joko 246 i ja a-kenttiin tai 500-kenttään. Fennicassa 2016 lähtien 246-kenttään.

Esim.

245 10 a Suru ja synkkämielisyyys : ‡b sekä muita esseitä / ‡c Sigmund Freud ; suomennos: Markus Lång ; esipuhe: Henrik Enckell.

246 1# ‡i Julkaistu aiemmin suomeksi nimellä: ‡a Murhe ja melankolia sekä muita kirjoituksia

‡n - Numerointitieto (T)

‡p - Teoksen osan nimi (T)

Esim.

246 31 ‡a Safety of machinery. ‡n Part 1, ‡p General principles for design

Indikaattorien käyttö

YLEISSÄÄNTÖ: Kun nimeke on näkyvässä kentässä 245 (rinnakkaisnimeke, alanimeke, osan nimeke), suositellaan käytettäväksi 1. indikaattorin arvoa 3. Toinen indikaattori on 0 tai 1. Kun nimeke on huomautustyyppinen eikä suoraan näkyvässä tietueen muissa kentissä, suositellaan käytettäväksi 1. indikaattorin arvoa 1. Tällöin toinen indikaattori on # tai 2-8.

• Alanimeke	246 30 ‡a
• Kansinimeke	246 14 ‡a
• Osan nimeke, muu nimeke	246 30 ‡a
• Rinnakkainen päänimeke	246 31 ‡a
• Rinnakkainen alanimeke	246 31 ‡a
• Selkänimeke	246 18 ‡a
• Juokseva nimeke	246 17 ‡a
• Muu nimeke, varianttinameke + ‡i	246 1# ‡i
• Varianttinameke, ei kohteessa	246 1# ‡a tai ‡i
• Muu nimeke, esim. avattu muoto	246 3# ‡a
• Korjattu nimeke	246 1# ‡i Korjattu nimeke: ‡a
• Erottuva nimeke	246 12 ‡a Top 10 maailman ennätykset ‡f 2009 (245 00 ‡a Maailman top 10 listat)

- Kun muu nimeke (esim. alanimeke, osan nimeke) on jo merkitty 245-kenttään, 246-kentän indikaattorit ovat 30. Tällöin ei haluta näyttöihin lisäkirjauksia, vaikka haku toimiikin nimekehakuna. Huom! Alanimeke kirjoitetaan isolla alkukirjaimella 246 a-kentässä. Esim.

245 10 ‡a Unplug : ‡b helppo opas meditointiin.

246 30 ‡a Helppo opas meditointiin

245 10 ‡a Batman. ‡n Ensimmäinen osa, ‡p Minä olen Gotham.

246 30 †a Minä olen Gotham

- Rinnakkaisnimekkeestä tehty lisäkirjaus tehdään indikaattoreilla 31
Esim.
245 00 †a Opettajat ja rehtorit Suomessa 2016 = †b Lärarna och rektorerna i Finland 2016.
246 31 †a Lärarna och rektorerna i Finland 2016
- Rinnakkaisesta alanimekkeestä tehdään tarvittaessa lisäkirjaus indikaattoreilla 31
Esim.
245 00 †a Revontulten maa : †b välähdyksiä Enontekiön historiasta ja nykyisyydestä = Guovssahasaid eanan : bihtazat Eanodaga historjjas ja dala aiggis / †c toimittanut = doaimmahan: Jari Rantapelkonen ; kirjoittajat: Jari Rantapelkonen [ja muita] ; saamenokset: Ellen Pautamo, Helena Valkeapää, Nils-Henrik Valkeapää..
246 30 †a Välähdyksiä Enontekiön historiasta ja nykyisyydestä
246 31 †a Guovssahasaid eanan : †b bihtazat Eanodaga historjjas ja dala aiggis
246 31 †a Bihtazat Eanodaga historjjas ja dala aiggis
- 245-kentän nimekkeen alussa olevat numerot avataan myös kirjoitettuna 246-kenttään. Muualla päänimekkeessä numerot avataan tiedon haettavuuden tarpeen mukaan.
- Vuosilukuja ei tarvitse avata.
- 246-kentän 2. indikaattoreilla 4 ja 8 tietokannan näyttöihin tulee Kansinimeke ja Selkänimeke. 246 i-kentän arvoilla ilmaistaan muut selvennykset (Korjattu nimeke, Korjattu alanimeke, Alanimeke kannessa, Avattu nimeke, Julkaistu suomeksi myös nimellä jne.) i-kentän jälkeen tulee kaksoispiste.
Esim.
246 1# †i Alanimeke kannessa: †a Hartauksia kaikille aakkosille
246 1# †i Nimeke kannessa ja selässä: †a Tervehdin teitä kevätsukkahousuilla
246 0#†i Alanimeke kannessa: †a Runoja
(Huom! 1. indikaattorin arvo 0, koska ao. yleisluontoisesta alanimekkeestä ei haluta lisäkirjausta.)
- 246-kentässä voi olla myös varianttinameke, jota ei ole mainittu julkaisussa, mutta jolla teos tunnetaan. Eli varianttinamekkeen voi ottaa ilman hakasulkeita myös julkaisun ulkopuolelta.
Esim.
246 1# †i Tunnetaan myös nimellä: †a Sotaraamattu
- Symbolien yms. avaaminen muuna nimekkeenä katsotaan avatuksi nimekkeeksi ja se ilmaistaan 1. indikaattorilla 3.
Esim.
245 10 †a Nuoret p€lissä.
246 3# †a Nuoret pelissä
- Standardin tunnuksen tallentaminen
Aineistossa oleva standardin tunnus, jota ei valittu päänimekkeeksi, voidaan tallentaa varianttinamekkeenä 246-kenttään. Ensimmäisen indikaattorin arvo on '1'. 2. indikaattorin arvona voi olla '3', jos kyseessä on muu erottuva nimeke tai '7', jos tunnus esiintyy juoksevana nimekkeenä aineistossa.
Esim.
245 00 †a Suomenkielisen tesaaruksen laatimis- ja ylläpito-ohjeet.
246 1# †i Standardin tunnus: †a SFS 5471

247 - Aikaisempi nimeke (T)

RDA 2.3.7 - Aiempi päänimeke

- Aikaisempi päänimeke, kun tietueessa esitetään useita kokonaisuuteen liittyviä nimekkeitä.
- Kuvailuohjeissa aiempaa päänimekettä sovelletaan vain päivittyvään aineistoon.
- Kenttään 247 tallennetaan aikaisemmin 245-kentässä ollut päivittyvän aineiston (000/07=i ja 008/34=2) päänimeke, jos aineiston nimi on muuttunut ja vanha nimi on samalla kadonnut. Kenttää 247 ei käytetä, jos käytetään kenttää 780 (Edeltäjä).
- Huom! kenttä ei sisällä ohitusindikaattoria.
- Ei käytössä Fennican monografiakuvailussa.

25X-270 Julkaisu- ja jakelutietojen jne. liittyvät kentät

250 - Painosmerkintö (T)

Ydinelementtejä: painostieto ja tieto nimetystä uudistetusta painoksesta, muut elementit valinnaisia
Manifestaatio [RDA 2.5 Painostiedot](#) ; [Linjaus 2.5.6.3 Nimetyin uudistetun painoksen merkitseminen](#)

Osakentät (Useimmin käytetyt)

†a - Painosmerkintö (ET)

†b - Muut painoskohtaiset tiedot (ET)

Yleensä vastuullisuusmerkintö ja/tai rinnakkainen painosmerkintö.

†3 - Aineiston osa, jota tiedot koskevat (ET)

- Painostiedoiksi katsotaan:
  - a) ilmaisut jotka sisältävät sellaisia sanoja kuten painos, laitos, julkaisuerä, julkaisun vaihe, versio tai päivitys (tai vastaavat sanat muilla kielillä)
  - b) ilmaisut, jotka kertovat: sisällön eroavuudesta, maantieteellisen kattavuuden eroavuudesta, kielellisestä eroavuudesta, tietyistä kohderyhmästä, muutoksesta julkaisun muodossa, sisältöön liittyvästä painosajankohdasta, nuottiaineiston erottuvasta äänialasta tai julkaisumuodosta.
- Tiedonlähde
  - a) päänimkkeen tiedonlähde
  - b) muu aineistoon sisältyvä tiedonlähde
  - c) muu lähde
- Painostiedot merkitään tiedonlähteessä esiintyvässä muodossa; lyhenteitä ei käytetä, ellei tiedonlähteessä itsessään ole lyhennetty. [RDA 2.5.1.4](#)
Kentän loppuun tulee piste.
Esim.
250 ## ‡a 2. painos.
250 ## ‡a Toinen painos.
250 ## ‡a Toinen uusittu painos.
250 ## ‡a 8., uudistettu painos.
250 ## ‡a 3. uudistettu painos Yhdessä jaksamme paremmin -taskumatista.
250 ## ‡a New Wessex ed. / ‡b introduction by J. Hillis Miller ; notes by Edward Mendelson.
250 ## ‡a Director's cut.
- Keskeltä lausetta otettu painosmerkintö voidaan muuttaa formaaliin muotoon ja merkitä hakasulkeisiin 250-kenttään
Esim. Esipuheessa: "Tämän kolmannen uudistetun painoksen ..."
250 ## ‡a [3. uudistettu painos]
- Myös ensimmäinen painos merkitään, jos se on mainittu kuvailun kohteessa.
- Jos tiedetään julkaisun olevan uusi painos, tieto voidaan lisätä mikäli tietoa pidetään tärkeänä tunnistamisen tai löytyvyyden kannalta. ([RDA 2.5.1.4 Valinnainen lisäys](#))
- Jos kuvaillaan kokonaisuus yhtenä tietueena, osiin liittyvistä painostiedoista tehdään huomautus (esim. 505-kenttään), jos niitä pidetään merkittävänä tunnistamisen kannalta ([RDA 2.5.1.5](#) ja [RDA 2.17.4.3](#)).
- Painoksista tieto myös 902-kenttään (902 ## ‡a b)
- Nimetty uudistettu painos: [RDA 2.5.6.3](#)
Jos tiedonlähteessä, esimerkiksi esipuheessa, on tieto uudistetusta painoksesta, merkitään uudistettuun painokseen liittyvät tiedot soveltaen ohjeita painoksen merkitsemistä.
- Painoskohtaisten vastuullisuustietojen merkitseminen [RDA 2.4.1](#)
Vastuullisuusmerkinnöt osakenttään ‡b tehdään samoilla säännöillä kuin kentässä 245‡c. Edeltävä välimerkki kauttaviiva (/).
- Muuttumattomat lisäpainokset Esimerkiksi: reprint, tryckning, printing, impr.
Muuttumattomista lisäpainoksista tehdään Fennicassa huomautus kenttään 500 silloin kun julkaisu otetaan kokoelmiin (esim. kun julkaisun edellisestä painoksesta on kulunut 10-15 vuotta, katso tarkemmin 500-kenttä.) .
- Näköispainokset
Kuvailun kohteena olevan näköispainoksen painostietoihin merkitään näköispainoksen painostiedot. Alkuperäisen manifestaation tiedot merkitään kenttään 534 tai rakenteistettuna 775-kenttään. 008-tietoihin tulee r ja 1. näköispainoksen kustannusvuosi, 2. alkuperäisen julkaisun kustannusvuosi.
Esim.
008/06 r 008/07-10 2004 008/11-14 1927
245 10 ‡a Tie onneen / ‡c Robert Baden-Powell ; mukailen suomentanut Väinö Nyman..
250 ## ‡a 3. painos, näköispainos.
(Julkaisu on 3. painos ja samalla näköispainos)
- Jos näköispainosmerkintö otetaan julkaisun ulkopuolelta, se merkitään huomautuksiin
Esim.
500 ## ‡a Näköispainos.
534 ## ‡p Alkuperäinen: ‡c Helsinki : Raittiuskansan Kirjapaino, 1915.
- Kaksi painosmerkintöä
Kenttää toistetaan kun aineistossa kaksi erillistä painosmerkintöä:
Esim.
250 ## ‡a Canadian edition.
250 ## ‡a 3rd edition.
- Rinnakkainen painostieto
Rinnakkainen painostieto merkitään osakenttään ‡b. Edeltävä välimerkki yhtäläisyysmerkki (=).
Esim.
250 ## ‡a 6th revised and enlarged edition = ‡b 6. verbesserte und erweiterte Auflage.
- Virheellinen painostieto
Painostieto merkitään niin kuin se on tiedonlähteessä, vaikka se olisi virheellinen. Oikeasta tiedosta tehdään 500-kentän huomautus
Esim.
250 ## ‡a 2. painos.
500 ## ‡a Oikea painostieto: 3. painos

- Jos kokoelmassa on vain 2. painos tai uudempi, tehdään aina huomautus 1. painoksen julkaisuvuodesta kenttään 594.
Esim.
594 ## †a 1. painos 2012 puuttuu kansalliskokoelmasta.
- Jos teos ilmestyy uudella nimellä Esim. Suuri pilkkikirja, jossa on teksti: "Suuri pilkkikirja on Pilkkikirjan laajennettu painos.", ei tehdä 250-kenttää, vaan katsotaan tämä julkaisu uudeksi teokseksi ja aiemmasta painoksesta tehdään suhdemerkintö.
Esim.
700 1# †i Laajennelman perustana (teos): †a Jussila, Risto, †e kirjoittaja, †e valokuvaaja. †t Pilkkikirja.
- Kun julkaisussa ei ole painosmerkintöä, mutta kustantajan huomautus esim. "Julkaistu ensimmäisen kerran 1989", tieto merkitään 500-kenttään julkaisussa olevaa fraasia käyttäen. 250-kenttää ei käytetä.

260 - Julkaisutiedot (T) ISBD:n aikainen kenttä.

- Käytetään edelleen päivittyvän sarja-aineiston kuvailussa. Uudet tiedot merkitään 264-kenttään.
- Myös hybriditietueissa on jäljellä 260-kenttä.

263 - Arvioitu julkaisuaika (ET)

- Kenttä 263 on käytössä ennakkotietueissa.
- Kenttä on muotoa vvvvkk, esim. 263 ## †a 201802
- Kentän voi poistaa, kun aineisto on ilmestynyt ja tietueessa on 264-kenttä.

264 - Huomautus tuotanto-, kustannus-, jakelu-, valmistus- ja tekijänoikeustiedoista (T)

RDA 2.7, 2.8, 2.9., 2.10., 2.11

Manifestaatio

Tiedonlähde

- a) päänimekkeen tiedonlähde
- b) muu aineistoon sisältyvä tiedonlähde
- c) muu aineistoon liittyvä tiedonlähde

- tuotanto-, kustannus-, jakelu- ja valmistuspaikan nimeen liittyvää prepositiota ei tarvitse merkitä ellei niitä tarvita selvyden vuoksi tai kielipollisista syistä. [RDA 2.10.2.3](#)

Loppupisteet

- Loppupiste tulee, silloin jos kenttä päättyy tuotanto-, julkaisu- tai valmistusvuoteen, joka ei pääty johonkin välimerkkiin.
- Copyright-vuoden perään ei tule loppupistettä.
Esim.
264 #0 †a [Vantaa?] : †b [Olli Kela], †c [2011?]
264 #1 †a Helsinki : †b Helsingin yliopisto, †c 1992-
264 #1 †a [Helsinki] : †b Työterveyslaitos, †c 1999-2012.
264 #2 †a Kouvola : †b Nuorisovirasto
264 #3 †a Helsinki : †b Werner Söderström Osakeyhtiö, †c 2017.
264 #4 †c ©2018

Indikaattorit

1. indikaattori

- # - Soveltumaton/Tietoa ei ole annettu/Aikaisin
2 - Väli tuottaja, -julkaisija, -jakelija tai -valmistaja
3 - Nykyinen/viimeisin

- Ensimmäisen indikaattorin arvoja 2 ja 3 käytetään, kun kustantaja/julkaisija vaihtuu toistuvasti; tämä koskee vain sarja-aineistoa ja päivittyvää aineistoa. Kun näitä indikaattoreita on käytetty, vuosilukuja ei merkitä osakenttään †c, vaan osakenttään †3.
- Fennican monografiakuvailussa 1. indikaattori #

2. indikaattorin arvo kertoo, mikä funktio kenttään tallennetulla entiteetillä on

- 0 Tuotantotiedot
- 1 Julkaisutiedot
- 2 Jakelutiedot
- 3 Valmistustiedot
- 4 Copyright-vuosi

- Roomalaisilla numeroilla ilmaistut vuodet niin kuin julkaisussa.
- Sanallisesti ilmaistut vuodet arabialaisilla

264 #0 Tuotantotiedot (T)

- Tuottaminen [RDA 2.7](#) Tuotantoaika on ydinelementti julkaisemattoman aineiston kuvailussa. Muut tuotantotietojen elementit ovat valinnaisia.
- Tuotantotiedot merkitään julkaisemattoman aineiston (esim. käsikirjoitus, maalaus, veistos, paikallinen tallennus) kuvailuun. Esimerkiksi julkaisemattomat opinnäytteet.

Osakentät (Useimmin käytetyt)

‡a - Tuotantopaikka (T)

‡b - Tuottaja (T)

‡c - Tuotantoaika (T)

- Merkitään niin kuin tiedonlähteessä, esim. roomalaisin numeroin ilmaistu tuotantoaika merkitään roomalaisin numeroin. [RDA 2.8.1.4](#) Julkaisutietojen merkitseminen Julkaisuaika merkitään siinä muodossa, jossa se esiintyy tiedonlähteessä. Sanojen esitettyjen julkaisuaikojen kirjoitusasussa sovelletaan kohdan [RDA 1.7 yleisiä suosituksia](#). Numeroin tai sanojen esitettyjen julkaisuaikojen merkitsemisessä sovelletaan kohdan [RDA 1.8 yleisiä suosituksia](#).
[RDA 1.8.4](#) Jaksoa ilmaisevat luvut: Ajanjaksoa tai muuta jaksoa osoittavissa luvuissa merkitään sekä ensimmäinen että viimeinen luku täydellisenä.

ESIMERKKI

1967–1972

Tiedonlähteessä: 1967–72

Esim.

264 #0 ‡a [Turku], ‡c 2016.

‡3 - Aineiston osa, jota tiedot koskevat (ET)

264 #1 Julkaisutiedot (T)

- Kustantaminen [RDA 2.8](#) Kustannuspaikka, kustantajan nimi ja julkaisuaika ovat ydinelementtejä.
- Julkaisutietoihin sisältyvät tiedot aineiston kustantamisesta, julkaisemisesta, julkistamisesta tai ilmestymisestä.
- Verkossa ilmestynyt aineisto katsotaan julkaistuksi aineistoksi.
- Kustantajan kaikki hierarkiatasot merkitään yleensä. Sarja-aineistossa ja äänitteissä hierarkiatasot merkitään tapauskohtaisesti. ([RDA 2.8.4.3](#))
- Mikäli kustannuspaikka ja/tai kustantaja ovat tuntemattomia, käytetään ilmaisia [Kustannuspaikka tuntematon] ja/tai [kustantaja tuntematon].
- Fennica-kuvailussa pyritään kuitenkin aina selvittämään ao. tiedot (jo ennakotiedoissa kustantajan ilmoittamana).
- Mikäli julkaisussa ei ole mainittu julkaisuaikaa, se on arvioitava. Arvioitu tai aineiston ulkopuolelta otettu julkaisuaika merkitään hakasulkeisiin.

Osakentät

‡a - Julkaisu-/Kustannuspaikka (T)

‡b - Julkaisija/Kustantaja (T)

‡c - Julkaisu-/Kustannusaika (T)

- Merkitään niin kuin tiedonlähteessä, esim. roomalaisin numeroin ilmaistu julkaisuaika merkitään roomalaisin numeroin.

Esim.

264 #1 ‡a Helsinki : ‡b University of Helsinki, ‡c 2014.

264 #1 ‡a [Kustannuspaikka tuntematon] : ‡b [kustantaja tuntematon], ‡c 2015.

264 #3 ‡a Keuruu : ‡b Otavan kirjapaino

‡3 - Aineiston osa, jota tiedot koskevat (ET)

Kustannuspaikka ([RDA 2.8.2](#), [RDA 1.4](#))

- Tiedonlähde: Kustantajan nimen tiedonlähde
- Julkaisussa olevat paikat merkitään niin kuin ne ovat julkaisussa. Jos tieto otetaan aineiston ulkopuolelta, se merkitään elementin kielellä.
Esim.
264#1 ‡a [Helsinki] ; ‡a Dyssegaard : ‡b Buster, ‡c 2014.
264#1 ‡a [Grankulla] : ‡b IFK Grankulla rf, ‡c [2015]
- Paikkakunnan nimeen liittyvät prepositiot merkitään, jos niitä tarvitaan selvyden vuoksi tai kieliopillisista syistä [RDA 2.10.2.3](#).
Esim.

264 #1 †a Helsingissä : †b Kustannusosakeyhtiö Otava, †c [2018] 264 #1 a Helsinki : †b Finnish Meteorological Institute, †c 2016 (Julkaisussa 'in Helsinki')

- Jos julkaisuun on tarpeellista lisätä selkeyden vuoksi maan nimi julkaisun ulkopuolelta, se merkitään elementin kielellä.
Esim.
264#1 †a Den Haag [Nederland].
- Jos kustantaja on useita joilla on sama kustannuspaikka, kustannuspaikkaa ei toisteta. Poikkeuksena tilanne jossa on useita kustantajia ja osalla niistä on eri kustannuspaikka.
Esim.
264 #1 †a [Helsinki] : †b Käpyrinne : †b Käpyrinteen Palvelutalo : †b Palvelutalo Kantin pysäkki, †c 2016.
264 #1 †a [Helsinki] : †b Suomen ev.lut. opiskelija- ja koululaislähetys (OPKO) ; †a [Ryhtylä] : †b Suomen Ev.lut. Kansanlähetys (SEKL) ; †a [Helsinki] : †b Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys (SLEY), †c 2015-
(HUOM! Välimerkit: kun kustannuspaikka on sama †a : †b : †b, †c tai kun kustannuspaikka on eri †a : †b ; †a : †b, †c)
- Jos julkaisussa on virheellinen tieto, se oikaistaan huomautukseen.
- Ulkofennicassa merkitään vain ensimmäinen kustannuspaikka.

Kustantaja (RDA 2.8.4)

- Kustantajan nimi tulee vastata ISBN-tunnuksen kustantajatunnusta. Tosin nimi voi olla merkitty varianttimuodossa julkaisuun, jolloin se merkitään siinä muodossa kuin se on julkaisussa.
- Jos kustantaja on eri kuin kustantajatunnuksen kustantaja tai sen varianttimuodot, on selvítettävä onko ISBN virheellinen vai onko kustantajamerkintö virheellinen
- Merkitään kaikki kustantajat, jotka on ensisijaisessa tiedonlähteessä mainittu.
- Kustantajan kaikki kaikki hierarkiatasot merkitään yleensä. Sarja-aineistossa ja äänitteissä hierarkiatasot merkitään tapauskohtaisesti. (RDA 2.8.4.3)
- Kustantajan nimi merkitään siinä muodossa kun se on aineistossa merkitty. Pienet ja isot kirjaimet ja välimerkit kuten A-liitteessä (liite A) ohjataan. Eli erisnimet isolla tai kuten kustantaja itse sen merkitsee. Myös oy, osakeyhtiö, ry yms. jäljennetään niin ensisijaisen tiedonlähteen mukaan.
Esim.
Päivä Osakeyhtiö (tiedonlähteessä päiväosakeyhtiö-sanat osat kirjoitettu eri väreillä ikään kuin kahdeksi sanaksi, kustantaja itse kirjoittaa nimen isolla ja erillään)
WSOY
Werner Söderström Osakeyhtiö
ntamo (tiedonlähteessä ntamo, jolla tavoin kustantaja itsekin nimen merkitsee)
www.piaroos.fi (tiedonlähteessä www.piaroos.fi)
- Symbolit (RDA 1.7), joita ei pystytty merkitsemään, korvataan sitä kuvaavalla ilmauksella
Esim. Zuppa di Porri, nimiösvulla vain 'di Porri' kirjoitettuna, muu symbolina.
264 #1 †a Seinäjoki : †b [Zuppa] di Porri, †c [2016]
500 ## †a Kustantajan nimen ensimmäinen sana ilmaistu symbolina.
- Jos kustantaja on sulautunut toiseen kustantajaan tai ottanut itselleen toisen nimen ja ISBN on pysynyt samana, merkitään ensisijaisessa tiedonlähteessä oleva kustantaja oikeaksi kustantajaksi.
Esim.
264 #1 †a Helsinki : †b Arkki, †c 2007.
500 †a Lisäpainokset: Lisäpainos 2010 (379 sivua, Aurinko Kustannus)
- Mutta jos on kyse ihan uudesta kustantajasta, ISBN merkitään virheelliseksi ja tehdään uusi tietue.
- Kustantajan rinnakkaisnimi merkitään, niin kuin se on tiedonlähteessä (RDA 2.8.5)
Esim.
Helsingin kaupunginmuseo = Helsingfors stadsmuseum
Kansallisarkisto / Riksarkivet

Virheellinen kustantajamerkintö tai virheellinen ISBN-kustantajatunnus
- Kustantajamerkintö virheellisesti nimiösvulla, vaikka ei ole ao. julkaisun oikea kustantaja, jakaja tai painaja:
Esim.
264 #1 †a Helsinki : †b Kustannusosakeyhtiö Tammi, †c [2016]
500 †a Oikea kustantaja: WSOY.
(ao. julkaisussa WSOY:n ISBN ja kustantajalta otettu selvää että Tammi ei ole myöskään jakaja)
- Jos kustantaja oikea, mutta kirjoitettu väärin tiedonlähteessä, tehdään oikeasta kirjoitusasusta huomautus.(RDA 2.17.7.3).
- Jos kustantajan nimi on mainostyylisesti esitetty, ei sitä katsota varsinaiseksi kustantajatiedoksi.
Esim. Julkaisun nimiösvulla logon teksti ympyränä "Aito Reuna kustanne" > Kustantajatieto otetaan muualta julkaisusta
264 #1 †a Kouvola : †b Reuna, †c 2017.

Julkaisuaika (RDA 2.8.6)

- Merkitään niin kuin aineistossa on – myös esim. roomalaisilla numeroilla. Sanallisesti ilmaistut luvut merkitään arabialaisilla numeroilla. Myös kiinteisiin kenttiin aina arabialaisilla numeroilla.

Esim.

264 #1 †a Örebro : †b tryckt hos loh. P. Lindh, †c MDCCLXXXIX

- Julkaisuaika on merkittävä aina, joko todellisena tai arvioituna. Jos julkaisuaika arvioidaan muusta elementistä, se merkitään hakasiin.

Esim.

264 #1 †a Helsingissä : †b Kustannusosakeyhtiö Otava, †c [2017]

- Jos julkaisuun on merkitty sekä copyright-vuosi että painovuosi, mutta ei julkaisuvuotta, julkaisuvuosi arvioidaan ensisijaisesti copyright-vuodesta. Jos painovuosi näyttää selvästi oikeammalta, julkaisuaika arvioidaan siitä.
- Jos aineistossa on julkaisuaika virheellisesti merkitty, merkitään niin ja oikeasta huomautetaan. (RDA 2.17.7.3)

Virheellinen julkaisuaika

- Vaikka tiedonlähteessä esiintyvä julkaisuaika tiedetään kuvitteelliseksi tai virheelliseksi, jäljennetään se kuvailuun (RDA 2.8.6.3). Todellisesta julkaisuajasta tehdään huomautus (RDA 2.17.7.3).

Esim.

008/06 s 008/07-11 2010

264 #1 †a ... †c 1010.

500 ## †a Julkaisuaika todellisuudessa 2010.

(kiinteisiin kenttiin 008 tulee yksi julkaisuvuosi (s), 264-kenttään merkitään julkaisussa ollut virheellinen vuosi, huomautus vielä oikeasta julkaisuvuodesta.)

- Julkaisuvuoden merkitseminen kiinteisiin kenttiin: <http://www.kansalliskirjasto.fi/extra/marc21/bib/esimerkit#julkaisuaika.htm>

264 #2 Jakelutiedot (T)

Jakelu RDA 2.9

Jakelutiedot tärkeitä videotallenteiden kuvailussa, koska niissä kustantamiseen liittyviä tietoja vaikea selvittää.

Osakentät

†a - Jakelupaikka (T)

†b - Jakajan nimi (T)

†c - Jakeluaika (T)

Merkitään niin kuin tiedonlähteessä, esim. roomalaisin numeroin ilmaistu jakeluaika merkitään roomalaisin numeroin.

†3 - Aineiston osa, jota tiedot koskevat (ET)

- Jakajan nimi merkitään, jos se esiintyy sovitussa tiedonlähteessä.

Esim.

264 #2 †a Helsinki †b Kopijyvä †c 2014.

264 #3 Valmistustiedot (T)

- Valmistaminen RDA 2.10
- Valmistustietoihin sisältyvät tiedot aineiston valmistuspaikasta, valmistajasta sekä valmistusajasta.
- Ulkofennicassa ei merkitä kirjapainotietoja.

†a - Valmistuspaikka (T)

Jos julkaisussa ei ole painopaikkaa, sitä ei tarvitse merkitä. (RDA 2.10.2.3)

- Paikkakunnan nimeen liittyvät prepositiot merkitään, jos niitä tarvitaan selvyiden vuoksi tai kieliopillisista syistä RDA 2.10.2.3.

Esim.

264 #3 †a EU:ssa 264 #3 †a EU (Julkaisussa esim. 'in EU' tai 'inom EU')

†b - Valmistajan nimi (T)

Kirjapainon nimi merkitään kuten julkaisussa on merkitty (vrt. kustantajan nimi)

†c - Valmistusaika (T)

- Merkitään niin kuin tiedonlähteessä, esim. roomalaisin numeroin ilmaistu valmistusaika merkitään roomalaisin numeroin. Merkitään niin kuin tiedonlähteessä, esim. roomalaisin numeroin ilmaistu valmistusaika merkitään roomalaisin numeroin.
- Paino- tai valmistusaika merkitään, mikäli se on merkitty julkaisuun, eikä se ole sama kuin julkaisuun merkitty julkaisuaika.
- Depot legal -vuosi käsitellään valmistusvuotena.
- Jos valmistusajasta arvioidaan julkaisuaika (hakasulkeisiin), molemmat merkitään, julkaisuaika tällöin hakasulkeisiin.

†3 - Aineiston osa, jota tiedot koskevat (ET)

264 #4 Copyright-vuosi

- Tekijänoikeusvuosi [RDA 2.11](#)
- Linjaus: Copyright-vuosi on ydinelementti, kun se poikkeaa julkaisu- tai jakeluajasta.

Osakentät

‡c - Tekijänoikeusvuosi (T)

- Copyright-vuosi merkitään, jos se on mainittu aineistossa ja poikkeaa julkaisuvuodesta.
- Copyright-vuosi merkitään myös silloin, jos siitä on arvioitu julkaisuvuosi hakasulkeisiin.
- Copyright-vuosi otetaan käsillä olevan manifestaation perusteella, merkitään usein jos on useita samaa aineistoa koskevaa, jos aineisto koostuu useista osista (esim. äänite, kirja) voidaan merkitä useampi copyright-vuosi
- Jos ensimmäiseksi suomennetun teoksen copyright-vuosi on merkitty aineistoon, sen voi ilmoittaa kuvailussa.
- Merkitään niin kuin tiedonlähteessä, esim. roomalaisin numeroin ilmaistu copyright-vuosi merkitään roomalaisin numeroin.
- Ei loppupistettä
- Tieto copyright-vuodesta otetaan mistä tahansa lähteestä.
- Copyright-vuotta edeltää copyright-merkki ilman välilyöntiä. Copyright-vuoden jälkeen ei merkitä pistettä.
- Jos manifestaatiossa on useita copyright-vuosia, jotka koskevat eri osa-alueita (esim. teksti, ääni, kuvitus), merkitään kuvailuun ne copyright-vuodet, joita pidetään tärkeinä tunnistamisen tai löytyvyyden kannalta.
- Jos aineistossa on useita copyright-vuosia, jotka koskevat yhtä osa-aluetta (esim. teksti, ääni tai kuvitus), merkitään kuvailuun vain viimeisin copyright-vuosi.
- Muista copyright-vuosista voi tehdä huomautuksen.

‡3 Aineiston osa, jota tiedot koskevat (ET)

Tarkennuksia vuosilukujen merkitsemisestä 264 c-kenttiin

- A. Jos julkaisussa on merkitty julkaisu-/kustannusvuosi, merkitään se
Esim.
008 s 2017
264 #1 ...‡c 2017.
- B. Jos julkaisussa on merkitty sekä copyright- että julkaisuvuosi ja ne ovat samat, merkitään vain julkaisuvuosi ja 008-kiinteisiin kenttiin tulee 008/06 s ja 008/07-10 pelkkä julkaisuvuosi.
Esim.
008 s 2016
264 #1 ...‡c 2016.
- C. Jos julkaisussa on mainittu vain painovuosi ja siitä arvioidaan julkaisuvuosi, molemmat merkitään (linjauksissa kohta: jos pidetään tärkeänä). Arvioitu julkaisuvuosi merkitään hakasulkeisiin. Painovuosi merkitään omaan 264-kenttäänsä 2. indikaattorin arvolla 3.
Esim.
008 s 2014
264 #1 ...‡c [2014]
264 #3 ‡c 2014
- D. Julkaisussa on merkitty julkaisuvuosi ja painovuosi ja ne ovat samat/eroavat toisistaan:
Esim. eri vuodet:
008 s 2014
264 #1 ...‡c 2014.
264 #3 ... ‡c 2015.

Esim. samat vuodet:
008 s 2014
264#1 ...‡c 2014.
264 #3 ‡a... ‡b Otava kirjapaino (ei vuotta, ei pistettä loppuun)
- E. Julkaisuvuosi merkitty aineistoon ja se poikkeaa copyright-vuodesta. Sekä julkaisuvuosi että ©-vuosi merkitään, koska ne molemmat on merkitty julkaisuun ja poikkeavat toisistaan.:
Esim.
008 t 2016 2014
264#1 ...‡c 2016.
264#4 ‡c ©2014
- F Jos julkaisussa ei ole merkitty julkaisuvuotta, eikä painovuotta vain copyright-vuosi, ©-vuosi arvioidaan julkaisuvuodeksi ja merkitään hakasulkeisiin, jos se on tulkittavissa julkaisuvuodeksi.
Esim.
008 t 2014 2014
264 #1 ...‡c [2014]
264 #4 ‡c ©2014 (Huom! copyright-vuoden perään ei tule pistettä!)
- G. Jos julkaisussa on merkitty painovuosi ja copyright-vuosi ja ne poikkeavat toisistaan

a) ©vuosi arvioidaan julkaisuvuodeksi, painovuosi ja copyright-vuosi merkitään.
Esim.
008 t 2013 2013
264 #1 ...‡c [2013]

264 #3 ... Ꞥc 2014.
264 #4 Ꞥc ©2013

b) painovuosi arvioitu oikeammaksi julkaisuvuodeksi.

Esim.

008 t 2015 2011

264 #1 ...Ꞥc [2015]

264 #3 ... Ꞥc 2015.

264 #4 Ꞥc ©2011

- H. Jos julkaisussa on valmistusvuosi (kirjapainovuosi) ja copyright-vuosi ja ne ovat samat, merkitään ao. vuosi hakasulkeisiin arvioituna copyright-vuodesta (koska on ensisijainen). Painovuotta ei tässä tapauksessa merkitä.

Esim.

008 t 2016 2016

264 #1 ...Ꞥc [2016]

264 #4 Ꞥc ©2016

- I. Jos aineistoon on merkitty vain copyright-vuosi, joka on aineiston vastaanottovuotta seuraava, copyright-vuosi merkitään hakasulkeisiin julkaisuvuodeksi.

Esim.

008 t 2016 2016

264 #1 ...Ꞥc [2016]

264 #4 Ꞥc ©2016 (Vaikka julkaisu vastaanotettu 2015. ©-vuosi2016 arvioidaan julkaisuvuodeksi.)

- J. Jos julkaisussa on vain jakeluvuosi, se merkitään hakasulkeisiin julkaisuvuodeksi, jos on järkevää arvioida se julkaisuajaksi. Jos jakeluvuosi ei ole todennäköisesti julkaisuvuosi, arvioidaan muu vuosi hakasulkeisiin julkaisuvuodeksi.

a) Jakeluvuosi arvioitu julkaisuvuodeksi. Jakeluvuosi merkitään omaan kenttäänsä 2. indikaattorilla 2.

Esim.

008 s 2018

264 #1 ...Ꞥc [2018]

264 #2 ... Ꞥc 2018.

b) Tiedetään että julkaisuvuosi ei ole sama kuin julkaisuun merkitty jakeluvuosi ja tiedetään mikä on oikea julkaisuvuosi.

Esim.

008/06 s 2015

264 #1 ...Ꞥc [2015]

264 #2 ... Ꞥc 2014.

- K. Jos julkaisussa ei ole merkitty mitään vuotta, julkaisuvuosi arvioidaan

a) Tiedetään oikea julkaisuvuosi.

Esim.

008/06 s 2017

264 #1 ...Ꞥc [2017]

b) Jos ei mitenkään voida arvioida vuotta, voidaan käyttää muita merkintöjä:

Esim.

008/06 s 2017

264 #1 ...Ꞥc [2015?]

Esim.

008 q 2010 2015

264 #1 ...Ꞥc [vuosien 2010 ja 2015 välillä]

Esim.

008 n uuuu uuuu

264 #1 ... Ꞥc [julkaisuaika tuntematon]

- L. Näköispainos

Esim.

008 r 2015 1922

264 #1 ...Ꞥc 2015. (joku tapa kohdista A-I)

- M. Jos julkaisussa on väärin merkitty julkaisuaika, kiinteisiin kenttiin merkitään oikea julkaisuvuosi, 264-kenttään julkaisussa merkitty julkaisuvuosi, huomautus oikeasta julkaisuajasta.

Esim.

008 s 2006

264 #1 ... Ꞥc 2060.

500 ## Ꞥa Oikea julkaisuvuosi 2006.

- N. Useita copyright-vuosia: [RDA 2.11.1.3](#):

a) Jos aineistossa on useita copyright-vuosia, jotka koskevat eri osa-alueita (esim. teksti, ääni, kuvitus), merkitään kuvailuun ne copyright-vuodet, joita pidetään tärkeinä tunnistamisen tai löytyvyyden kannalta.

Esim. Tiedonlähteessä: ©2010, disc 2009

008 t 2010 2010

264 #1 ... Ꞥc [2010]

264 #4 Ꞥc 2009

264 #4 Ꞥc ©2010

b) Jos aineistossa on useita copyright-vuosia, jotka koskevat yhtä osa-aluetta merkitään kuvailuun vain viimeisin copyright-vuosi.

- O. Julkaisuaika jakautuu usealle vuodelle. Merkitään niin kuin julkaisussa, paitsi RDA 1.8.4 Jaksoa ilmaisevat luvut: Ajanjaksoa tai muuta jaksoa osoittavissa luvuissa merkitään sekä ensimmäinen että viimeinen luku täydellisenä.:
Esim.
008 m 2015 2016
264 #1 ... †c 2015-2016
(Vaikka julkaisussa olisi 2015-16)
- P. Depot-vuosi, joka on arvioitu oikeammaksi julkaisuvuodeksi kuin muu
Esim.
008 s 2015
264 #1 ... †c [2015]
264 #4 †c 2005
500 ## †a Depot legal -vuosi 2015.

3XX Fyysisen kuvailun jne. kentät

300 - Ulkoasutiedot (T)

Ydinelementti †a, kuvateoksissa myös †b
Manifestaatio, Ekspressio

- Kenttään merkitään kuvailun kohteen fyysiset ominaisuudet: laajuus/kesto, mitat yms. yksityiskohdat ja liiteaineistot. Kenttää ei tavallisesti käytetä osakohteissa.
- Osakentät
- Osakenttäjärjestys: †3 Aineiston osa, jota tiedot koskevat: †a Yksikön tyyppi (laajuus) : †b Kuvitus ; †c Koko + †e Liiteaineisto
- Laajuus merkitään sulkuihin vain silloin, kun osakentässä kerrotaan myös yksikön tyyppi.
- Jos liiteaineistoja on useampia kuin yksi, ne merkitään plus-merkillä erottaen osakenttään †e
- Pisteet: Ei pistettä kentän loppuun!

†a Laajuus tai kesto (T)

Manifestaatio [RDA 3.4 Laajuus](#) Ydinelementti

- Laajuus on ydinelementti ainoastaan silloin, kun aineisto on täydellinen tai jos sen koko laajuus tiedetään. Osayksiköiden laajuudet merkitään vain jos ne ovat helposti todennettavissa ja niitä pidetään tärkeinä tunnistamisen tai valinnan kannalta.

Ekspressio [RDA 7.22 Kesto](#) Suomalaisten kirjastojen linjaus: Lisäydinelementti

- Aineiston laajuus merkitään ilmoittamalla yksiköiden määrä (arabialaisin numeroin) sekä yksikön tyyppi. Yksikön tyypistä käytetään soveltuvaa termiä kohdan [3.3.1.3](#) tallennetyyppien luettelosta tai [Metatietosanastosta](#).
- Tyyppi merkitään osakenttään †a kun kuvaillaan kartta-aineistoa, musiikkia, visuaalista aineistoa tai elektronista aineistoa.
- Osayksiköt merkitään kaarisuluissa yksikön tyyppiä kuvaavan termin jälkeen (esim. arkit, lehdet, kuvat, minuutit, osat, palat tai sivumäärät).
- Eri tallennetyypit (esim. moniviestimissä) merkitään 300-kentän toistoihin.
- Yksiosaisia painettuja tekstijulkaisuja kuvaillaessa voidaan aineiston tallennetyypin sijaan merkitä osien määrä ja tyyppi, käytännössä sivumäärä.
- Ellei julkaisussa ole sivunumerointia, sivut voidaan laskea tai arvioida nimiösvivusta tai sen vastineesta alkaen viimeiselle sivulle tai muita kommentteja sisältäville sivuille (esim. selostusteksti, sisällysluettelo jne.) saakka. Tyhjiä sivuja ja mainossivuja ei lasketa mukaan.
- Jos sivujen tai lehtien numerointi antaa väärän kuvan julkaisun laajuudesta, kuvailua voidaan tarkentaa huomautusalueella.
- Laajuuden yksiköiden ja osayksiköiden merkitsemisessä käytetään avuttuja muotoja sekä liitteessä B lueteltuja lyhenteitä.
- Sivumäärän ilmoittamisen erityistapauksia:
  - Katso tarkemmin kohta. [Sivujen laskeminen](#)
  - Jos PDF-julkaisuun ei ole laitettu sivunumeroita, merkitään se, minkä PDF-lukuohjelma ilmoittaa (esim. 100 numeroimatonta sivua) . Vähintään päänumerointijakso merkitään. Kun yksikön tyyppiä on käytetty, laajuus tai kesto merkitään sulkuihin. Muulloin laitetaan julkaisun viimeksi numeroitu sivu.
  - Jos numeroimattomia sivuja on useassa jaksossa, ne lasketaan yhteen tyhjiä sivuja lukuun ottamatta. ([RDA 3.4.5.8](#))
  - Kun luetteloidaan kopiota, jossa sivut on pienennetty, merkitään alkuperäisen sivumäärä kenttään 300 ja kentän 500 huomautukseen, että sivut on pienennetty.

Esim.

300 ## †a 350 sivua
300 ## †a 245, 25 sivua
300 ## †a x, 250 sivua
300 ## †a 58 sivua (osa taitettuna)
300 ## †a 378 sivua, 8 numeroimatonta kuvasivua

300 ## ja 120 sivua, 6 numeroimatonta sivua

300 ## ja 107 sivua, sivut 1483-1497 (Julkaisussa kopio artikkelista, jossa on omat sivunumeronsa.)

- Moniosaisen monografian kuvailu yhtenä kokonaisuutena:
Esim.
300 ## ja 3 nidettä (894 sivua) (Moninidoksisen julkaisun sivunumerointi on jatkuva osasta toiseen.)
300 ## ja 3 nidettä (x, 110; iii, 153; v, 173 sivua) (Moninidoksisen julkaisun sivunumerointi ei ole jatkuva.)
- Moniviestin
Esim.
300 ## ja 3 Nide ja 1 nide (99 sivua)
300 ## ja 3 CD-äänilevy ja 1 CD-äänilevy (61 min 44 s)
- Verkkokirja
Esim.
300 ## ja 1 verkkoaineisto (656 sivua)
- Virheellisesti merkitty sivumäärä
Oikean sivumäärän ilmoittamiseen käytetään 'se on' -merkintöä.
Esim.
300 ## ja 329, se on 392 sivua.

‡b - Muut fyysiset yksityiskohdat (ET)

Manifestaatio [RDA 3.16 Äänen ominaisuudet](#)

Ekspressio [RDA 7.15 Kuvitus](#) Suomalaisen kirjastojen linjaus: LISÄYDINELEMENTTI kuvateosten kohdalla

- Jos sisällössä on yksikin kuva, merkitään kuvitettu. Kuvitettua nimiösivua, kansien tai irtopäällysten kuvitusta ei merkitä kuvituksena.
Esim.
300 ## ja 111 sivua : ‡b kuvitettu ; ‡c 21 cm
300 ## ja 412 sivua : ‡b kuvitettu, karttoja, nuotteja ; ‡c 24 cm
300 ## ja 182 sivua : ‡b diagrammeja, kaavioita ; ‡c 26 cm
- Jos julkaisu koostuu kokonaan kuvista, siitä tehdään merkintö
Esim.
500 ## ja Tekstitön kirja.
- Kuvien värillisyydestä ([RDA 7.17](#)) ei tehdä merkintöä. Poikkeuksena kartat
Esim.
300 ## ja 1 kartta kahdessa osassa : ‡b värillinen ; ‡c 70 x 100 cm, taitettuna 24 x 12 cm

‡c - Mitat (T)

Manifestaatio [RDA 3.5 Koko](#)

- Julkaisun selän korkeus. ([RDA 3.5.1.4.14](#))
- Jos julkaisun leveys on suurempi kuin sen korkeus, merkitään myös leveys.
- Niteen korkeus merkitään senttimetreinä käyttämällä lyhennettä cm.
- Jos korkeus on pienempi kuin 10 senttimetriä, se merkitään millimetreinä käyttämällä lyhennettä mm.
- Jos niteen leveys on vähemmän kuin puolet korkeudesta tai suurempi kuin korkeus, merkitään korkeus x leveys.
- Arkin koko merkitään muodossa korkeus x leveys.
Esim.
300 ## ja 116 sivua ; ‡c 28 cm
300 ## ja 128 sivua : ‡b kuvitettu, 1 kartta ; ‡c 21 x 30 cm

‡e - Liiteaineisto (ET)

Manifestaatio

- Liiteaineisto tarkoittaa mitä tahansa kuvailun kohteesta fyysisesti erillään olevaa osaa, joka ilmestyy samaan aikaan kuvailun kohteen kanssa ja on tarkoitettu käytettäväksi kuvailun kohteen kanssa.
- Kenttä voi sisältää liiteaineiston kuvailua suluissa. Metatietosanastossa on [valikoima käytettäviä termejä](#).
Esim.
300 ## ja 271 sivua : ‡b kuvitettu ; ‡c 21 cm + ‡e 1 hinnasto
300 ## ja 325 sivua : ‡b kuvitettu ; ‡c 30 cm + ‡e 1 korjauslehti + 1 karttaliite (82 x 110 cm)
300 ## ja 27 sivua : ‡b kuvitettu ; ‡c 20 x 28 cm + ‡e 1 CD-äänilevy
- Kirjan karttaliitteen koko merkitään kenttään ‡e
Esim.
300 ## ja 76 sivua : ‡b kuvitettu ; ‡c 22 cm + ‡e 1 karttaliite (84 x 120 cm)
300 ## ja 201 sivua, 4 karttalehteä (taitettuna) : ‡b kuvitettu, karttoja ; ‡c 30 cm + ‡e 1 karttaliite (82 x 110 cm)
- Liitteen tarkemmat tiedot 500-kenttään.
Esim.
500 ## ja CD-äänilevy: Narkoositerapia : 60 minuuttia ambientia ja avangardea.

- Jos liite ilmestyy myöhemmin kuin varsinainen pääjulkaisu, merkitään liitteen tiedot joko 500- tai 700/730-kenttään (jos sillä on oma ISBN, jolloin siitä tehdään oma kuvailu) (RDA 27.1 ja liite J 4.4)
- Liitteestä aina huomautus 500-kenttään.
Esim.
500 ## †a Julkaisussa aukosta kurkistava käsinukke.
500 ## †a Takakannen sisäpuolelle kiinnitetty leikkitabletti.

†f - Yksikön tyyppi (T) + †g Yksikön koko (T)

- Jos aineisto on esim. kotelossa ja sen mitoista halutaan tehdä merkintö, käytetään osakenttiä †f ja †g
Esim.
300 ## †a 1 CD-äänilevy †f kotelo †g 19 x 14 x 2 cm
300 ## †a 4 nidettä (36 numeroimatonta sivua) : †b kuvitettu ; †c 13 cm †f kotelo †g 9 x 13 x 3 cm

†3 - Aineiston osa, jota tiedot koskevat (ET)

- Jos aineistossa on useita osia, joihin liittyy ulkoasutietoja, merkitään osat erillisiin 300-kenttiin ja osakentällä †3 ilmaistaan mihin tiedot kuuluvat.
Esim.
300 ## †3 Nide †a 4 kirjaa (52, 43, 26 sivua, 27 numeroimatonta sivua) : †b kuvitettu ; †c 31 cm
300 ## †3 CD-äänilevy †a 1 CD-äänilevy (19 min 36 s)

336 - Sisältötyyppi (T)

Ekspressio [RDA 6.9 Sisältötyyppi](#)

Ydinelementti

- Merkitään kuvailtavan aineiston kaikki keskenään tasa-arvoisessa asemassa olevat sisältö-, media- ja tallennetyypit
- Sisältötyypit voi merkitä haluamassaan järjestyksessä, esim. loogisessa järjestyksessä (kirja, CD-levy...).
- Osakenttiä ei toisteta, vaan jokainen sisältötyyppi merkitään omaan 336-kenttäänsä.
- Liiteaineiston sisältötyyppejä ei yleensä merkitä. Jos liite kuvaillaan osakohteena, sisältötyyppi merkitään osakohteen kuvailuun.
- Osakenttien järjestys: †3 †a †b †2
- Käytetään valmiita termejä ja koodeja: <http://www.loc.gov/standards/valuelist/rdacontent.html>
- Alkaa pienellä kirjaimella, ei välimerkkejä eikä loppupistettä
- Löytyvät Melindan sisältövaihtoehtojen alavetotaulukosta ja Metatietosanakostosta: <https://finto.fi/mts/fi/page/m346>

†a - Sisältötyyppi (T)

- Sisältötyyppitermit: digitaalinen data (cod), esitetty musiikki (prm), kaksiulotteinen liikkuva kuva (tdi), kartografinen data (crd), kartografinen kolmiulotteinen kuva (crf), kartografinen liikkuva kuva (crm), kartografinen taktiili kolmiulotteinen muoto (crn), kartografinen taktiili kuva (crt), kolmiulotteinen liikkuva kuva (tdm), kolmiulotteinen muoto (tdf), liikenoataatio (ntv), nuottikirjoitus (ntm), puhe (spw), stillkuva (sti), taktiili kolmiulotteinen muoto (tcf), taktiili kuva (tci), taktiili liikenoataatio (tcn), taktiili nuottikirjoitus (tcm), taktiili teksti (tct), teksti (txt), tietokoneohjelma (cop), ääni (snd), muu (xxx), määrittelemätön (zzz)

†b - Sisältötyypin koodi

- Sisältötyypin koodi merkitään aina jokaisen sisältötyypin jälkeen.

†2 - Koodin lähde

- Sisältötyypin koodin lähteeksi merkitään rdacontent

†3 - Aineiston osa, jota tiedot koskevat

- Osakenttään 3 merkitään aineiston osa, jota tiedot koskevat. Osakenttää käytetään silloin, kun a-osakenttään merkitty sisältötyyppi ei liity aineiston kaikkiin osiin.
- Osakentässä käytetään 300-kentässä olevia laajuuden yksikön tai tarvittaessa tätä tarkempia termejä.

Esim.

336 ## †a teksti †b txt †2 rdacontent

336 ## †a kartografinen kuva †b cri †2 rdacontent

Kuvakirja, jossa runsaasti kuvia

336 ## †a stillkuva †b sti †2 rdacontent

336 ## †a teksti †b txt †2 rdacontent

Tekstitön kuvakirja

336 ## †a stillkuva †b sti †2 rdacontent

Pop-up-kirja/näyttämökirja

336 ## †a teksti †b txt †2 rdacontent

336 ## †a stillkuva †b sti †2 rdacontent

336 ## †a kolmiulotteinen muoto †b dtf †2 rdacontent

Lasten kuvakirja, jossa ääniefektejä

336 ## †a teksti †b txt †2 rdacontent

336 ## †a stillkuva †b sti †2 rdacontent

336 ## †a ääni †b snd †2 rdacontent

Karttakirja

336 ## †a teksti †b txt †2 rdacontent

336 ## †a kartografinen kuva †b cri †2 rdacontent

Musiikkia ja puhetta sisältävä äänite

336 ## †a esitetty musiikki †b prm †2 rdacontent

336 ## †a puhe †b spw †2 rdacontent

Moniviestin sisältää kirjan ja äänitteen

336 ## †3 Nide †a teksti †b txt †2 rdacontent

336 ## †3 CD-äänilevy †a puhe †b spw †2 rdacontent

Moniviestin sisältää kuvakirjan ja äänitteen

336 ## †3 Nide †a teksti †b txt †2 rdacontent

336 ## †3 Nide †a stillkuva †b sti †2 rdacontent

336 ## †3 CD-äänilevy †a puhe †b spw †2 rdacontent

337 - Mediatyyppi (T)

Manifestaatio ; [RDA 3.2 Mediatyyppi](#)

Lisäytimelementti

- Mediatyyppi on jaottelu, joka ilmaisee aineiston sisällön katsomiseen, toistamiseen, suorittamiseen ym. tarvittavan laitteen tyyppiä.
- Osakenttiä ei toisteta, vaan jokainen mediatyyppi tallennetaan omaan 337-kenttäänsä.
- Käytetään valmiita termejä ja koodeja: <https://www.loc.gov/standards/valuelist/rdamedia.html>
- Löytyvät Melindan sisältövaihtoehtojen alusvetotaulukosta ja Metatietosanastosta: <https://finto.fi/mts/fi/page/m777>
- Alkaa pienellä kirjaimella, ei välimerkkejä eikä loppupistettä

†a - Mediatyyppi

- Jos kuvailtava aineisto sisältää useita mediatyyppejä, merkitään ainoastaan mediatyyppit, jotka soveltuvat aineiston olennaisimpiin osiin (ml. pääosaan, jos sellainen on olemassa). Termiä "useita välittäviä laitteita" ei käytetä (RDA-konversion läpikäyneissä hybriditietueissa termi voi esiintyä).
- Mediatyyppitermit: audio (s), tietokonekäyttöinen (c), heijastettava (g), mikromuoto (h), mikroskooppinen (h), stereografinen (e), video (v), käytettävissä ilman laitetta (n), määrittelemätön (z), muu (x)

†2 - Koodin lähde

- Mediatyyppin koodin lähteeksi merkitään rdamedia.

†3 - Aineiston osa, jota tiedot koskevat

- Osakenttään 3 merkitään aineiston osa, jota tiedot koskevat. Osakenttää käytetään silloin, kun a-osakenttään merkitty sisältötyyppi ei liity aineiston kaikkiin osiin. Osakentässä käytetään 300-kentässä olevia laajuuden yksikön tai tarvittaessa tätä tarkempia termejä.

Esim.

337 ## †a käytettävissä ilman laitetta †b n †2 rdamedia

337 ## †a audio †b s †2 rdamedia

337 ## †a video †b v †2 rdamedia

337 ## †a tietokonekäyttöinen †b c †2 rdamedia

337 ## †a mikromuoto †b h †2 rdamedia

337 ## †3 Nide †a käytettävissä ilman laitetta †b n †2 rdamedia

337 ## †3 CD-äänilevy †a audio †b s †2 rdamedia

338 - Tallennetyyppi (T)

Manifestaatio ; RDA 3.3 Tallennetyyppi
Ydinelementti

- Ilmaisee tallennusvälineen muotoa yhdessä aineiston sisällön katsomiseen, toistamiseen, suorittamiseen ym. tarvittavan laitetyypin kanssa.
- Osakenttiä ei toisteta, vaan jokainen tallennetyyppi tallennetaan omaan 338-kenttäänsä.
- Käytetään valmiita termejä ja koodeja: <http://www.loc.gov/standards/valuelist/rdacARRIER.html>
- Löytyvät Melindan sisältövaihtoehtojen alavetotaulukosta ja Metatietosanastosta <https://finto.fi/mts/fi/page/m180>
- Alkaa pienellä kirjaimella, ei välimerkkejä eikä loppupistettä

‡a Tallennetyyppi

- Fennicassa käytettäviä mm. Äänitallenteet: äänikasetti (ss), äänikela (st), äänilevy (sd), muu (sz) ; Tietokonetallenteet: muistikortti (ck), piirikotelo (c), tietokasetti (cf), tietolevy (cd), tietolevykotelo (ce), tietonauhakela (ch), tietonauhan silmukkakasetti (ca), verkkoaineisto (cr), muu (cz) ; Mikromuotoiset tallenteet: mikrofilmirulla (hj), mikrokortti (he) ; Heijastettavat kuvatallenteet: dia (gs), piirtoheitinkalvo (gt) ; ilman laitetta käytettävät tallenteet: arkki (nb), kortti (no), lehtiötäulu (nn), nide (nc), objekti (nr), rulla (na) muu (nz) ; Videotallenteet: videokasetti (vf), videokela (vr), videolevy (vd), videosilmukkakasetti (vc), muu (vz)

‡3 - Aineiston osa, jota tiedot koskevat

- Osakenttään 3 merkitään aineiston osa, jota tiedot koskevat. Osakenttää käytetään silloin, kun a-osakenttään merkitty tallennetyyppi ei liity aineiston kaikkiin osiin. Osakentässä käytetään 300-kentässä olevia laajuuden yksikön tai tarvittaessa tätä tarkempia termejä.

Esim.

338 ## ‡a nide ‡b nc ‡2 rdacARRIER
338 ## ‡a äänilevy ‡b sd ‡2 rdacARRIER
338 ## ‡a verkkoaineisto ‡b cr ‡2 rdacARRIER
338 ## ‡a arkki ‡b nb ‡2 rdacARRIER
338 ## ‡a tietolevy ‡b cd ‡2 rdacARRIER
338 ## ‡a mikrokortti ‡b he ‡2 rdacARRIER
338 ## ‡3 Nide ‡a nide ‡b nc ‡2 rdacARRIER
338 ## ‡3 CD-äänilevy ‡a äänilevy ‡b sd ‡2 rdacARRIER

Esimerkkejä 336-338-kenttien käytöstä:

Painettu tekstiaineisto

336 ## ‡a teksti ‡b txt ‡2 rdaCONTENT
337 ## ‡a käytettävissä ilman laitetta ‡b n ‡2 rdamedia
338 ## ‡a nide ‡b nc ‡2 rdacARRIER

Painettu kuvateos (myös runsaasti kuvitettu keittokirja tai askarteluopas tms., sarjakuvat) tai lasten kuvakirja, jossa sekä tekstiä että kuvitusta n. 50/50)

336 ## ‡a stillkuva ‡b sti ‡2 rdaCONTENT
336 ## ‡a teksti ‡b txt ‡2 rdaCONTENT
337 ## ‡a käytettävissä ilman laitetta ‡b n ‡2 rdamedia
338 ## ‡a nide ‡b nc ‡2 rdacARRIER

Painettu katselukirja, jossa ei ollenkaan tai hyvin vähän tekstiä

336 ## ‡a stillkuva ‡b sti ‡2 rdaCONTENT
337 ## ‡a käytettävissä ilman laitetta ‡b n ‡2 rdamedia
338 ## ‡a nide ‡b nc ‡2 rdacARRIER

(Jos täysin tekstitön, tekstittömyydestä tehdään huomautus: esim. tekstitön katselukirja, tekstitön kuvakirja, tekstitön valokuvakirja, tekstitön sarjakuva. Suositetaan ilmausta: Tekstitön kirja.)

Painettu kirja, jonka liitteenä CD-levy

336 ## ‡a stillkuva ‡b sti ‡2 rdaCONTENT
337 ## ‡a käytettävissä ilman laitetta ‡b n ‡2 rdamedia
338 ## ‡a nide ‡b nc ‡2 rdacARRIER

(Huom! Tässä Sisältö- ja mediatyypiksi merkitään vain pääasialliset tyypit, kun kyseessä ei ole moniviestin. CD-levy ilmoitetaan liitteenä 300-kentässä.)

Äänilehti tallennettuna CD-levylle

336 ## ‡a puhe ‡b spw ‡2 rdaCONTENT
337 ## ‡a audio ‡b s ‡2 rdamedia
338 ## ‡a äänilevy ‡b sd ‡2 rdacARRIER

Tiedostoiksi tallennettuja valokuvia

336 ## ‡a stillkuva ‡b sti ‡2 rdaCONTENT
337 ## ‡a tietokonekäyttöinen ‡b c ‡2 rdamedia
338 ## ‡a verkkoaineisto ‡b cr ‡2 rdacARRIER

Pääasiallisesti tekstiä sisältävä verkkosivu

336 ## ‡a teksti ‡b txt ‡2 rdaCONTENT
337 ## ‡a tietokonekäyttöinen ‡b c ‡2 rdamedia
338 ## ‡a verkkoaineisto ‡b cr ‡2 rdacARRIER

Pistekirjoituskartta verkossa

336 ## †a kartografinen taktiili kuva †b crt †2 rdacontent

337 ## †a tietokonekäyttöinen †b c †2 rdamedia

338 ## †a verkkoaineisto †b cr †2 rdacarrier

Moniviestin (painettu kirja, äänikirja CD-levyllä ja interaktiivinen osio CD-ROM-levyllä. Interaktiivinen osio sisältää liikkuvaa kuvaa, luonnon ääniä ja tietokonepelin)

336 ## †3 Nide †a teksti †b txt †2 rdacontent

336 ## †3 Nide †a stillokuva †b sti †2 rdacontent

336 ## †3 CD-äänilevy †a puhe b spw †2 rdacarrier

337 ## †3 Nide †a käytettävissä ilman laitetta †b n †2 rdamedia

337 ## †3 CD-äänilevy †a audio †b s †2 rdamedia

338 ## †3 Nide †a nide †b nc †2 rdacarrier

338 ## †3 CD-äänilevy †a äänilevy †b sd †2 rdacarrier

340 - Fyysinen väline (T)

Manifestaatio ; [RDA 3.5 Koko](#)

- Fyysisiä kuvailutietoja kohteelle, jonka käyttö vaatii teknistä laitteistoa ja/tai jonka ominaisuuksien tarkempi kuvaus lisää käytettävyyttä tai tukee kokoelmatyötä.

†n - Kirjasinkoko (T)

- Fennicassa merkitään poikkeava kirjasinkoko tähän kenttään osakenttään †n.
Esim.

340 ## †n isotekstinen.

344 - Äänen ominaisuudet (T) ja 347 Digitaalisen tiedoston ominaisuudet (T)

Manifestaatio

- RDA:han siirtymisen mukana tulleita.
- 347-kenttää käytetään vain äänitiedostoissa ja moniviestimissä
- Kupolissa ohje: Av-aineisto RDA: [Av-aineisto RDA](#)

Esim. äänikirja:

344 __ †a digitaalinen †b optinen,

347 __ †a äänitiedosto †b MP3,

347 __ †a äänitiedosto †b CD audio

Esim. moniviestin

344 __ †3 CD-äänilevy †a digitaalinen †b optinen,

347 __ †3 CD-äänilevy †a äänitiedosto †b CD audio

380 - Teoksen muoto (T)

Teos ; [RDA 6.3 Teoksen muoto](#)

Ydinelementti, jos tarvitaan erottamaan samannimiset entiteetit toisistaan

- Kenttää käytetään auktoriteettitietueissa. Jos auktoriteetteja ei tehdä, kenttä tallennetaan tarvittaessa bibliografisiin tietueisiin.
- Termin valinnassa hyödynnetään Metatietosanastossa olevaa listaa [teoksen muoto](#). Myös muita termejä voi tarvittaessa käyttää. Termi merkitään yksikkömuodossa pienellä alkukirjaimella.
- Mikäli teoksen muoto on merkitty kuvailtavan teoksen auktorisoidun hakutiedon yhteyteen, sama termi merkitään 380-kenttään.

Esim.

380 ## †a näytelmä

380 ## †a koreografia

380 ## †a televisio-ohjelma

4XX Sarjamerkintökentät

490 - Sarjamerkintö ei-lisäkirjausmuodossa (T)

Manifestaatio Ydinelementti [RDA 2.12. Sarjatiedot](#)

- Sarjan päänimeke ja numerointi sekä alasarjan päänimeke ja numerointi ovat ydinelementtejä. Muut sarjatietojen elementit ovat valinnaisia. SKL-linjaus: sarjan ISSN-tunnus on pakollinen lisäydinelementti
- Tiedonlähteet: [RDA 2.2](#)
Sarjan päänimeke ja sarjan muu nimeke
a) sarjan nimiösiivu/julkaisun päänimekkeen tiedonlähde (sarjan nimiösiivu = Lisätty nimiösiivu, joka sisältää sarjan päänimekkeen ja usein, mutta ei välttämättä, muuta sarjaan liittyvää tietoa (esim. vastuullisuustiedon, numerointitiedon, julkaisutietoja, aineiston nimekkeen sarjassa)
b) jokin muu aineistoon sisältyvä lähde (järjestys: kannet, irtopäällyys, seliteteksti, toimitustietolaatikko, kolofoni)
c) jokin muu lähde.
Sarjan rinnakkainen päänimeke, rinnakkainen muu nimeke ja rinnakkainen vastuullisuustieto:
Sarjan ja alasarjan nimekkeiden tiedonlähteenä käytetään sitä, jossa molemmat nimekkeet esiintyvät,
a) mikä tahansa lähde
b) jos rinnakkaista päänimekettä ei ole, otetaan sarjan rinnakkainen muu nimeke sarjan päänimekkeen tiedonlähteestä.

Indikaattorit

1. indikaattori
  - 0 - Kentässä 800-830 ei lisäkirjausta
  - 1 - Kentässä 800-830 lisäkirjaus
2. indikaattori - # Määrittelemätön

Osakentät (Useimmin käytetyt)

Osakenttäjärjestys (ydinelementit alleviivattuna): $\ddagger$ a sarjan päänimeke : sarjan muu nimeketieto / sarjan vastuullisuustieto, $\ddagger$ x sarjan ISSN-tunnus ; $\ddagger$ v sarjan numerointi. $\ddagger$ a alasarjan päänimeke : alasarjan muu nimeketieto / alasarjan vastuullisuustieto, $\ddagger$ x alasarjan ISSN-tunnus ; $\ddagger$ v alasarjan numerointi

- $\ddagger$ a - Sarjamerkintö (T)
- $\ddagger$ x - ISSN-tunnus (ET)
- $\ddagger$ v - Sarjan sisäinen numerointi (T)
- $\ddagger$ 3 - Aineiston osa, jota tiedot koskevat (ET)

$\ddagger$ 3 Merkitään kentän alkuun, kun on kyse aineiston jostain osasta

Jos sarjamerkintö koskee vain esim. lisäpainosta, käytetään osakenttää $\ddagger$ 3

Esim.

490 0# $\ddagger$ 3 Lisäpainos $\ddagger$ a Bon

$\ddagger$ a Sarjan päänimeke, muu nimeke ja vastuullisuustieto :

- Kenttä 490 on kuvailutietoa ja siihen jäljennetään se sarjan nimeke, joka on aineistossa (RDA [2.12.2.3](#), RDA [2.3.1](#)).
- 8xx-kenttään tulee sarjan auktorisoitu muoto tarkastettuna sarjatietueesta.
- Myös nimekkeen alussa oleva artikkeli tallennetaan, vaikka kentässä 490 ei olekaan ohitusindikaattoria.
- Sarjan muu nimeketieto merkitään vain, jos sitä pidetään tarpeellisena sarjan tunnistamisen kannalta (RDA [2.12.4.3](#))
- Sarjan rinnakkaisnimeke merkitään, jos se esiintyy julkaisussa (esim. kääntökirjat) ja teksti on useammalla rinnakkaiskielellä.
Esim.
490 1# $\ddagger$ a Vantaan kaupunginmuseon julkaisuja = $\ddagger$ a Vanda stadsmuseums publikationer, $\ddagger$ x 0783-9162 ; $\ddagger$ v 29
490 1# $\ddagger$ a Veröffentlichungen mittelalterlicher Musikhandschriften ; $\ddagger$ v Nr. 20 = $\ddagger$ a Publications of mediaeval musical manuscripts ; $\ddagger$ v no. 20
- Alanimekkeen muuttuminen sarjassa merkitsee varianttia eikä edellytä uuden ISSN-tunnuksen hakemista.
- Sarjan vastuullisuustiedot merkitään vain, jos niitä pidetään tarpeellisena sarjan tunnistamiseksi (RDA [2.12.6.3](#))

- Kaupalliset, numeroimattomat sarjat, joilla ei ole sarjatietuetta eikä ISSN-tunnusta (esim. Logo Star wars, , Vihreä varis), merkitään vain kenttään 490.

Esim.

490 0# $\ddagger$ a Penguin Books 490 0# $\ddagger$ a Vihreä varis

$\ddagger$ x Sarjan ISSN-tunnus: Sarjan ISSN-tunnus on lisäydinelementti.

- Tiedonlähde a) sarjan nimiösiivu / julkaisun päänimekkeen tiedonlähde b) jokin muu aineistoon sisältyvä lähde (järjestys: kannet, irtopäällyys, seliteteksti, toimitustietolaatikko, kolofoni) c) jokin muu lähde.
- Kunkin manifestaation kuvailuun merkitään vain siihen kuuluva ISSN-tunnus. Muut tunnuksat merkitään vastaaviin 776-kenttiin tai huomautuskenttään 500.
- Jos sarjamerkintö on erilainen julkaisussa kuin varsinaisessa sarjatietueessa, tarkistettava, onko sarja variantti.
Esim.
490 1# Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura, julkaisuja. $\ddagger$ x 1799-9219 ; $\ddagger$ v 186
830 Julkaisuja / Nuorisotutkimusverkosto & Nuorisotutkimusseura, $\ddagger$ x 1799-9219 ; $\ddagger$ v 186
(Sarjassa on alkanut ilmestyä julkaisuja, joissa nimiösiivun kääntöpuolella sarja on jaettu kolmeen osaan: Tiede, Kenttä ja Liike. Näitä sanoja esiintyy myös julkaisun etu- ja takakannessa. Niitä ei huomioida kuvailussa, vaan ne ovat ainoastaan varianttinimekkeinä sarjatietueessa.)
- Jos 490-kentän 1. indikaattori on '1', niin sarjalle on muodostettu hakumuoto 800-, 810- tai 830-kenttään.
Esim.
490 1# $\ddagger$ a Mietintöjä ja lausuntoja = $\ddagger$ a Betänkanden och utlåtanden, $\ddagger$ x 1798-7105 ; $\ddagger$ v 2015, 6
830 #0 $\ddagger$ a Mietintöjä ja lausuntoja / Oikeusministeriö, $\ddagger$ x 1798-7105 ; $\ddagger$ v 2015, 6.

- Jos ISSN-tunnus otetaan aineiston ulkopuolelta, se merkitään hakasulkeisiin.
- ISSN L -tunnusta ei merkitä
- Jos ISSN-tunnus on virheellinen, se merkitään sellaisenaan ja tehdään oikeasta tunnuksesta huomautus Esim. 490 1# ‡a Valtiontalouden tarkastusviraston selvitykset, ‡x 1799-8093 ; ‡v 2/2017 500 ## ‡a Oikea ISSN-tunnus: 1799-8115. 830 #0 ‡a Valtiontalouden tarkastusviraston tarkastuskertomukset, ‡x 1799-8115 ; ‡v 2017, 2. (Huom! Sarjan auktorisoidussa muodossa 830-kentässä vuosiluku ja numerointi erotetaan toisistaan aina pilkulla.)
- Jos julkaisu ei kuulu mihinkään sarjaan, mutta siinä on merkitty virheellisesti jokin ISSN, tehdään siitä huomautus. Esim. 500 ## ‡a Julkaisussa virheellisesti ISSN-tunnus 1798-548X.

‡v Sarjan/alarajan numeroinnin merkitseminen

[RDA 2.12.9:](#)

- Sarjan ja alarajan numerointi ilmoitetaan tiedonlähteessä merkityssä muodossa (tiedonlähteiden järjestys: sarjan nimiösiivu, muu aineistossa oleva lähde, muu lähde).
- Jos numerointi jatkuu yli vuoden, vuosiluku merkitään niin kuin julkaisussa, Numerointitapa tarkistetaan sarja-aineiston tietueen 362-kentästä. Esim. 490 1# ‡a Pro Terra, ‡x [1457-263X] ; ‡v 71, 2017 830 #0 ‡a Pro Terra, ‡x 1457-263X ; ‡v 71. (Numerointi jatkuu yli vuoden, Sarja-aineiston kuvailussa 362 0# ‡a 1 (2000)-)
- Jos sarjan numerointitieto koostuu vuosiluvusta ja numerosta, joka sisältyy vuoteen (kuakin vuosi alkaa uudella numeroinnilla), merkitään vuosiluku ennen numeroa, vaikka tiedonlähteessä olisi toisin. Esim. 2000, nro 3 (tiedonlähteessä nro 3, 2000) 490 1# ‡a Liikenneviraston oppaita, ‡x 1798-6591 ; ‡v 2017/3 830 #0 ‡a Liikenneviraston oppaita, ‡x 1798-6591 ; ‡v 2017, 3. (Numerointi alkaa alusta vuosittain, Sarja-aineiston kuvailussa 362 0# ‡a 2012, 1-)
- Väliviiva korvataan tarvittaessa kauttaviivalla selkeyden vuoksi. Esim. 58 (1955)-72/73 (1969/1970).
- Sarjan numerointitietoon sisältyvää termiä ei kirjoiteta isolla alkukirjaimella, jollei käytetty kieli edellytä sitä liitteen A ohjeistuksen mukaisesti (esim. substantiivin kirjoittaminen isolla alkukirjaimella saksan kielessä)
- Sanoin ilmaistut luvut korvataan numeroilla. Järjestysluvat merkitään numeroina ja ne ilmaistaan noudattamalla kunkin kielen standardoituja käytäntöjä järjestysluvun merkitsemisestä.
- Sarjan numeron voi lisätä hakasulkeisiin teoksen ulkopuolisena tietona, jos tieto on varma (esim. otettu alkuteoksen tiedoista, julkaisun esittelytekstistä tai muusta luotettavasta lähteestä)
- Jos tiedonlähteessä esiintyvä numerointi tiedetään virheelliseksi, se merkitään siinä muodossa, jossa se esiintyy tiedonlähteessä. Oikeasta numeroinnista tehdään huomautus. Esim. 490 #1 ‡a Ihmisyden tunnustat, publikation, ‡x 0358-8602 ; ‡v nr 132 500 ## ‡a Oikea sarjan numero on 134. 830 #0 ‡a Ihmisyden tunnustajien julkaisuja, ‡x 0358-8602 ; ‡v no 134
- Suomalaisten kirjastojen linjaus: Rinnakkaisen sarjanimekkeen ja numeroinnin merkitseminen. Jos numerointi ja sarjanimeke esiintyvät aineistossa monella eri kielellä tai kirjoitusjärjestelmällä, numerointi merkitään samalla kielellä tai kirjoitusjärjestelmällä esiintyvän sarjanimekkeen perään. Jos numerointi esiintyy aineistossa vain yhdellä tavalla eikä numerointia voi yhdistää tiettyyn kieleen tai kirjoitusjärjestelmään, merkitään se kaikkien sarjanimekkeiden jälkeen.

5XX Huomautuskentät

500 - Yleinen huomautus (T)

Teos, Ekspressio, Manifestaatio

- Kenttään tallennetaan kaikki ne yleiset huomautukset, jotka eivät sovi muihin huomautuskenttiin.
- Kenttää toistetaan niin, että eri asioita koskevat huomautukset merkitään kukin omaan kenttäänsä.
- Huomautukset tehdään yleensä kuvailukielellä.
- Selkeät sitaattit saa merkitä suoraan aineistosta (tarvittaessa lainausmerkit + sitaatin lähde).

Lisäpainokset

[RDA 2.5.6.3](#)

- Fennicassa merkitään muuttumattomat lisäpainokset vain poikkeuksellisesti (esim. nimeke hyvin vähäisesti muuttunut tai kustantaja on sama, mutta kustantajan nimi muuttunut tai sivumäärä muuttunut, edellisestä painoksesta kulunut yli 10 vuotta). Jos lisäpainos on muuttunut paljon,

julkaisulle on annettava uusi ISBN.

Esim.

500 ## †a Lisäpainokset: Lisäpainos: 2010 (379 sivua, Aurinko Kustannus)

- Jos kirjassa lukee 9.-13. painos 2006, merkitään vain viimeinen:
Esim.
500 ## †a Lisäpainokset: 13. painos 2006.

Yleinen huomautus

- Esim.
500 ## †a Julkaisu perustuu Dear my blank -blogiin.
500 ## †a Vertaisarvioitu.
500 ## †a Hyväksytty Kanta-Hämeen yhteistyöryhmässä 17.10.2016.
500 ## †a Matkailun kansainvälistymisen askelmerkit Etelä-Pohjanmaalla -hanke.
500 ## †a Näyttely: 27.10.2017-25.2.2018, Ateneumin taidemuseo, Helsinki.

Huomautus tallenteesta

- Tallenteeseen liittyvistä erikoispiirteistä merkitään yleiseksi huomautukseksi.
Esim.
500 ## †a Kääntökirja.
500 ## †a Karttalehti laminoitu.
500 ## †a Avoselkäinen sidos.
500 ## †a Julkaisussa rengaskierteen peittävä selkä.
500 ## †a Tekstitön kirja.
- Myös tallenteeseen liittyvästä lisämateriaalista tehdään huomautus.
Esim.
500 ## †a Teokset julkaistu aiemmin erillisinä niteinä. (Jos todella kysymys teoksista, ei esim. käännöksistä!)
500 ## †a Kirja ja äänikirja julkaistu aiemmin erillisinä.

Huomautus vastuullisuustiedoista

- Julkaisun ulkopuolelta otetut tekijämerkinnöt lisätään 500-kenttään
Esim.
100 1# †a Hakala, Jari, †e kirjoittaja.
245 10 †a Sisulla ja sydämellä : †b Seinäjoen Sisu 80-vuotta.
500 ## †a Kirjoittaja: Jari Hakala.
- 245 c-kentässä virheellisesti mainitut tekijämerkinnöt korjataan 500-kenttään siinä muodossa kun ne ovat hakutiedoissa
Esim.
500 ## †a Oikea tekijän nimi: Frank Worrall.
- Julkaisun toissijaisesta tiedonlähteestä otetut roolit (funktiot) merkitään tekijöiden yhteyteen 500-kenttään, silloin kun ensisijaisessa tiedonlähteessä ei ole mainittu rooleja.
Esim.
245 10 †a Sinusta tulee isosisko / †c [David Bedford & Susie Poole] ; [suomentanut Päivi Rekiaro].
500 ## †a Kirjoittanut David Bedford ; kuvittanut Susie Poole.
- Muita huomautuksia vastuullisuudesta
Esim.
500 ## †a Kokoelmassa ilmoitetut tekijät kuvitteellisia paitsi kirjoittaja Antti Holma.

Huomautukset oikeista painoksista, julkaisutiedoista, ISSN-tunnuksista jne.

- Jos julkaisussa on virheellisiä kuvailuun jäljennettäviä tietoja painoksista, kustantajatiedoista ym., oikeista tiedoista huomautetaan,
Esim.
500 ## †a Oikea painostieto: 3. painos.
500 ## †a Oikea kustantaja: Into.
500 ## †a Oikea julkaisuvuosi: 2017.
500 ## †a Oikea ISSN-tunnus: 1459-3394.

Huomautus painetun julkaisun ilmestymisen peruuntuneesta verkkoversion ISBN:stä

- Jos painetussa julkaisussa ilmoitetaan verkkoaineiston ISBN ja myöhemmin tulee tietoon, ettei verkkoversio ilmesty, poistetaan painetun tietueesta kenttä 776 ja tehdään 500-kentän huomautus
Esim.
500 ## †a Julkaisussa virheellisesti verkkoaineiston ISBN 978-952-62-1468-9.

Huomautus julkaisuhistoriasta

- Jos julkaisussa ei ole varsinaista uuden painoksen merkintää, vaan kustantajan merkintö esim. ensimmäisestä painoksesta ja ao. tietoa pidetään informatiivisena, siitä voidaan tehdä 500-kentän huomautus.
Esim.
500 ## †a Julkaistu ensimmäisen kerran suomeksi 1910.
500 ## †a Julkaistu ensimmäisen kerran teoksessa Tompan juhla kirja (Tammi, 2013)

Huomautus varianttikappaleesta

- Jos julkaisu on varianttikappale, siitä tehdään huomautus 500-kenttään. Sulkuihin merkitään tieto, joka erottaa sen kuvailutietueen kappaleesta.
Esim.
500 ## †a Varianttikappale (kannessa: För studerande)
500 ## †a Varianttikappale (jakaja: Familia, erilaiset kannet)

Eripainoshuomautus

- Eripainoksista tehdään huomautus 500-kenttään.
Esim.
500 ## †a Tarkistettu ja uudelleen kuvitettu eripainos Suomen Sotatieteellisen Seuran vuosijulkaisusta Tiede ja Ase n:o 73.

Huomautus artikkeli- tai esseeväitöskirjasta

- Artikkeliväitöskirjasta tehdään huomautus kenttään 500.
Esim.
500 ## †a Artikkeliväitöskirjan yhteenveto-osa.
500 ## †a Artikkeliväitöskirjan yhteenveto-osa ja neljä eripainosta.
500 ## †a Esseeväitöskirjan yhteenveto-osa ja kuusi esseettä.
500 ## †a Yhteenveto-osa julkaistu myös erikseen.

Huomautus väitöskirjaan perustumisesta

- Kun teos perustuu väitöskirjaan, siitä voidaan tehdä yleisluontoinen huomautus
Esim.
500 ## †a Perustuu tekijän Helsingin yliopistossa 2013 hyväksytyyn väitöskirjaan.
500 ## †a Perustuu osin tekijän väitöskirjaan.
- Teosten välinen suhde merkitään 700-kenttään.
Esim.
700 1# †i Teoksen perustana: †a Ukkola-Vuoti, Liisa, †d 1980- †e kirjoittaja. †t Search for genetic variants underlying musical aptitude and related traits (väitöskirja).

Huomautus välikielen mukaisesta nimekkeestä

- Jos alkuperäisen kielen mukainen nimeke merkitään 240-kenttään, mutta teos on käännetty muun kielisestä nimekkeestä, siitä tehdään 500-kentän huomautus.
Esim.
041 1# †a eng †k fin †h swe
240 10 †a Världen enligt Muminmamman, †l englanti
500 ## †a Käännetty suomenkielisestä laitoksesta Muumimamman mietekirja.
- Huomautus teosten, ekspressioiden tai manifestaatioiden suhteista
- Jos tietoa ei voi viedä 240- tai linkkikenttiin 7xx, niin tehdään 500-kentän huomautus
Esim.
500 ## †a Kuvitus perustuu Mark Osbornen Pikku Prinssi -animaatioelokuvaan.
500 ## †a Suomennos perustuu tieteelliseen editioon Anders Chydenius samlade skrifter.
500 ## †a Suomennos perustuu sadun ensimmäiseen versioon.
500 ## †a Suomennos perustuu useihin tekstilaitoksiin ja käännöksiin.

502 - Huomautus väitöskirjasta (T)

Teos ; RDA 7.9

- Kenttä 502 tallennetaan vain kerran. Vain silloin kun väittelijä väittelee kahdessa yliopistossa samanaikaisesti, toistetaan kenttää.
- Kiinteään kenttään merkitään 008/24 koodi m (= opinnäyte).

Tiedonlähde

- Mikä tahansa lähde

Indikaattorit

- Molemmat määrittelemättömiä

Osakentät

†a - Huomautus väitöskirjasta (ET)

- Väitöskirjamerkintönä käytetään ilmausta 'Väitöskirja'

†b - Opinnäytteen määre - ei käytössä Suomessa

†c - Väittelypaikkakunta ja korkeakoulu (ET)

- Osakentässä käytetään ko. yliopiston virallista nimimuotoa. Myös laitostasosta käytetään virallista nimimuotoa (pienin kirjaimin). Virallisen nimen voi käydä tarkistamassa Asterista, Fennica-tietokannasta tai Fintosta: <http://finto.fi/cn/fi/>. Ulkomaisten yliopiston nimimuotoja löytyy kansallisbibliografoista, yliopistojen kotisivuilta ym.
- Oppiarvon myöntävän yhteisön paikkakunta merkitään yhteisön nimen perään vain, jos yhteisön nimi ei ole tarpeeksi erottuva. HUOM! Paikkakunnalla ei tarkoiteta paikkakuntaa, jossa väitöstilaisuus on pidetty vaan korkeakoulun/kampuksen kotipaikkaa..

‡d - Väittelyvuosi (ET) - merkitään aina.

- Merkitään aina arabialaisilla numeroilla,

Esim.

502 ## ‡a Väitöskirja : ‡c Oulun yliopisto, ‡d 1992.

502 ## ‡a Väitöskirja : ‡c Aalto-yliopisto, ‡d 2017.

502 ## ‡a Väitöskirja : ‡c Aalto-yliopiston perustieteiden korkeakoulu, ‡d 2017.

502 ## ‡a Väitöskirja : ‡c Itä-Suomen yliopisto, ‡d 2014.

502 ## ‡a Väitöskirja : ‡c University College, Lontoo, ‡c 2017.

(RDA-linjauksen mukaan paikkakunnan nimi kirjoitetaan yliopiston nimen jälkeen ja erotetaan pilkulla. Itä-Suomen yliopiston yhteyteen ei tarvita paikkakuntaa, koska ei ole useampaa ao. nimistä yliopistoa, vaikka sen kampuksia sijaitseekin eri paikkakunnilla.)

- Myös laitostaso merkitään, jos se on merkitty julkaisuun
Esim.
502 ## ‡a Väitöskirja : ‡c Helsingin yliopisto, valtiotieteellinen tiedekunta, ‡d 2016.
502 ## ‡a Väitöskirja : ‡c Oulun yliopisto, Oulun yliopiston tutkijakoulu, luonnontieteellinen tiedekunta, ekologia, eläinekologia, ‡d 2016.
- Artikkel- tai esseeväitöskirjaan merkitään huomautus 500-kenttään. Esim.
500 ## ‡a Artikkeliväitöskirjan yhteenveto-osa ja neljä eripainosta.
500 ## ‡a Yhteenveto-osa julkaistu myös erikseen.
- Jos teos perustuu väitöskirjaan, ei käytetä kenttää 502, vaan merkitään huomautus kenttään 500.
- Jos väitöskirja julkaistaan uudelleen samansisältöisenä, alkuperäisestä väitöskirjasta tehdään huomautus kenttään 534.

504 - Huomautus bibliografiasta ym. (T)

RDA 7.16 Täydentävä sisältö

- Kenttään merkitään aineistoon sisältyvät bibliografia(t).
Esim.
008/24-27 = b (bibliografiat)
504 ## ‡a Sivut 239-256: Bibliografia.
504 ## ‡a Sivut 257-263: Filmografia.
504 ## ‡a Sivut 428-429: Freud-bibliografia.
504 ## ‡a Sivut 435-446: Esko Hopun bibliografia 1962-2003.

505 - Määrämuotoinen huomautus sisällöstä (T)

RDA 25.1, Liite J

Indikaattorit

1. indikaattori - vakionäyttöindikaattori

- 0 - Sisältö (kun kenttään on merkitty koko sisältö)
1 - Puutteellinen sisältö (ei suositella käytettäväksi)
2 - Osittainen sisältö
8 - Vakionäyttöä ei muodosteta (kun sisältöä ei ole merkitty kokonaan tai sitä ei tiedetä kokonaan)

2. indikaattori - sisältöhuomautuksen taso

- # - Perustaso (Kenttä alkaa osakentällä ‡a, ei toistettava; lisäksi voidaan käyttää osakenttää ‡u)
0 - Parannettu taso (Sisältöhuomautus merkitään kentiin ‡r, ‡t ja ‡g. Osakenttää ‡a ei käytetä lainkaan.)

Osakentät

‡a - Huomautus sisällöstä (ET)

Käytössä olevat luettelointisäännöt määräävät huomautuksen muodon ja välimerkit. Osakentän alkuun voidaan tallentaa sopiva näyttöteksti, kun toisen indikaattorin arvo on #.

‡g - Muut tiedot (T)

Osakentän alkuun voidaan tallentaa sopiva näyttöteksti, kun toisen indikaattorin arvo on 0.

‡r - Vastuullisuusmerkintö (T)

‡t - Nimeke (T)

- Kenttään merkitään määrämuotoisia ja rakenteistettua kuvailua teoksen sisällöstä: nimekkeitä, vastuullisuusmerkintöjä, osan numeroita, sisällysluettelo, merkittäviä osakokonaisuuksia jne.
- Sisällysluettelot keepataan Fennicaan, jos ne ovat informatiivisia. Ne ovat yleensä Melindassa merkitty ---välimerkein.
- Kokoomateokseen sisältyvät osat (teokset, ekspressiot) merkitään 505-kenttään rakenteistettuina. Tästä voidaan poiketa kuvailijan harkinnan mukaan, jos osien mainitsemista ei pidetä tärkeänä (esim. sarjakuvakoosteen osat, useita kymmeniä runoja tai novelleja jne. sisältävät koosteet). Tällöin voidaan merkitä yleinen huomautus 500-kenttään esim. tallentamalla tekijät tai ensimmäinen tekijä ao. kenttään.

Esim.

500 ## †a Sarjakuvien tekijät: Lee Hammock ja 21 muuta.

500 ## †a Kirjoittajat: Arja Aarnio, Eija Ellinas, Jutta Evokari, Arja Konidi, Inge-Maj Lassfolk-Tsontou, Reetta Oksalampi-Kokkinakis, Minna Piriälä, Ritva Pöllänen-Psaroudaki, Mirjam Zoumpa.

500 ## †a Novellien kirjoittajat: Juha Hurme, Virpi Hämeen-Anttila, Juha Itkonen, Rosa Liksom, Enni Mustonen, Outi Pakkanen, Salla Simukka ja Pajtim Statovci.

(Tässä tapauksessa kirjoittajista tehdään myös 700-tekijäkijaukset.)

- Yksittäisistä teoksista tehdään analyttinen kirjaus kenttään 700 ja haluttaessa myös nimekekijaukset kenttään 740. Jos 700-kentissä on tarkat tekijä-nimeke-kijaukset, voidaan harkita 505-kentän lyhentämistä tai kokonaan pois jättämistä.
- Tekijöiden nimet merkitään 505-kenttään julkaisussa olevassa muodossa, hakutiedoissa auktorisoidussa muodossa.

Esimerkkejä rakenteisesta kuvailusta ja 700-kentistä

505 00 †t Isä, poika ja paha henki ; †t Tuliaiset Moskovasta ; †t Väärän maan vainaja.

700 12 †i Sisältää (teos): †a Rönkä, Matti, †e kirjoittaja. †t Isä, poika ja paha henki.

700 12 †i Sisältää (teos): †a Rönkä, Matti, †e kirjoittaja. †t Tuliaiset Moskovasta.

700 12 †i Sisältää (teos): †a Rönkä, Matti, †e kirjoittaja. †t Väärän maan vainaja.

245 00 †a American next wave.

505 00 †t Perish / †r Stella Fawn Ragsdale. †t The hour of feeling / †r Mona Mansour ; †t Bethany / †r Laura Marks. †t Neighbors / †r Brander Jacobs-Jenkins.

700 12 †i Sisältää (teos): †a Ragsdale, Stella Fawn, †e kirjoittaja. †t Perish.

700 12 †i Sisältää (teos): †a Mansour, Mona, †e kirjoittaja. †t Hour of feeling.

700 12 †i Sisältää (teos): †a Marks, Laura, †e kirjoittaja. †t Bethany.

700 12 †i Sisältää (teos): †a Jacobs-Jenkins, †e kirjoittaja, Brander. †t Neighbors.

245 00 †a Kolme amerikkalaista klassikkoa / †c [Henry Miller, O. Henry, Mark Twain].

505 00 †t Veren perintö / †r Mark Twain ; suomentanut Valfrid Hedman. †t Neljä miljoonaa / †r O. Henry ; valikoiden suomentanut Ritva Mäkelä. †t Hymy tikkaiden juurella / †r Henry Miller ; suomentanut A.K.M. Taipale.

700 12 †i Sisältää (teos): †a Twain, Mark, †e kirjoittaja. †t Pudd'nhead Wilson, †l suomi.

700 12 †i Sisältää (teos): †a Henry, O. , †e kirjoittaja. †t Four million. †k Valikoima, †l suomi.

700 12 †i Sisältää (teos): †a Miller, Henry, †e kirjoittaja. †t Smile at the foot of the ladder, †l suomi.

700 1# †a Hedman, Valfrid, †d 1872-1939, †e kääntäjä.

700 1# †a Mäkelä, Ritva, †e kääntäjä.

700 1# †a Taipale, A. K. M., †e kääntäjä.

740 02 †a Veren perintö.

740 02 †a Neljä miljoonaa.

740 02 †a Hymy tikkaiden juurella.

(Lisää esimerkkejä: <https://www.kiwi.fi/display/kumea/Teoksen+ensisijaisen+nimekkeen+merkitseminen+monografioiden+RDA-kuvailussa+MARC+21+-formaattissa%2C+versio+0.1>)

Esimerkkejä osittaisesta sisällöstä

- Käytetään kun esim. esipuhe tai artikkeli halutaan nostaa kuvailuun.
505 20 †t Salainen, mystiseksi mainittu piha / †r Marco Steiner †g (sivut 5-27)

Alephin ominaisuus ja 505-kentän pituus (kentän jako †9-osakentällä)

Alephissa MARC-kentän pituus on rajattu 2000 tavuun, eli siihen mahtuu hieman alle 2000 merkkiä. Kuitenkin esimerkiksi sisältö- tai tiivistelmäkenttiin saatetaan tarvita enemmänkin tilaa, eikä MARC-formaatti rajoita kentän pituutta mitenkään. Jos kentän pituusraja tulee vastaan, voidaan kentän sisältöä tarvittaessa jatkaa toistamalla kenttää ja merkitsemällä sisällön katkoskohdat. Katko merkitään niin, että katkaistavan kentän sisällön viimeiseksi merkiksi lisätään sirkumfleksi ^ ja jatkokenttä puolestaan aloitetaan osakentällä †9, jonka sisältönä on kaksi sirkumfleksiä ^^.

Esimerkkejä

505 †a xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx^

505 †9 ^^ †a xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx.

Kun katkos on merkitty näin, osaa Aleph yhdistää kenttien sisällöt yhteen kenttään, kun tietue otetaan ulos MARC-formaatissa.

Kahden sirkumfleksin katkomerkki löytyy myös Alephin 505 †9- ja 520 †9- kenttien automaattisista sisältövaihtoehtoista (Ctrl-F8 tai sarkain ko. kentässä).

506 - Huomautus pääsyräjoituksesta (T)

RDA 4.4

Käyttöoikeuksien metatieto

- Osakentät

†a - Pääsyräjoituksen ehdot

†b - Pääsyräjoituksen antaja

†c - Fyysisen pääsyräjoituksen vaatimat järjestelyt

†d - Oikeutetut käyttäjät

†e - Pääsyräjoituksen peruste

†f - Pääsyräjoitus standarditerminologialla

†u - URI (linkki tiedostoon, jossa pääsyräjoitusta koskevaa lisäinformaatiota)

‡2 - f-osakentässä käytetyn standarditerminologian lähde

‡3 - Aineisto, jota tiedot koskevat

‡5 - Organisaatio, johon kentän tiedot pätevät

- Formaatin käännöstä tarkistettiin keväällä 2015. Tähän kenttään merkitään aineistoon pääsyä rajoittavat ehdot. Käyttöoikeudet merkitään kenttään 540. Kentät 506 ja 540 täydentävät toisiaan.

E-monografiat sekä www-sivujen verkkokeräykset

Esim.

506 1# ‡a Aineisto on käytettävissä vapaakappalekirjastoissa. ‡f Online access with authorization. ‡2 star ‡5 FI-Vapaa

540 ## ‡a Aineisto on käytettävissä tutkimus- ja muihin tarkoituksiin; ‡b Kansalliskirjasto; ‡c Laki kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä ‡u <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20071433> ‡5 FI-Vapaa

Myös vapaasti saatavana

5061# ‡a Aineisto on vapaasti saatavissa. ‡f Unrestricted online access. ‡2star ‡9FENNI<KEEP>

506 1# ‡a Aineisto on käytettävissä vapaakappalekirjastoissa. ‡f Online access with authorization. ‡2 star ‡5 FI-Vapaa

540## ‡a Aineisto on käytettävissä tutkimus- ja muihin tarkoituksiin; ‡b Kansalliskirjasto; ‡c Laki kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä ‡u <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20071433> ‡5 FI-Vapaa

Digitoidut aineistot, jotka ovat käytettävissä vapaasti verkossa

Esim.

506 0# ‡a Aineisto on vapaasti saatavissa. ‡f Unrestricted online Access ‡2 star

540 ## ‡c Public domain ‡u <https://creativecommons.org/publicdomain/zero/1.0/deed.fi>

Digitoidut julkaisut, joiden tekijänoikeus on voimassa

Esim.

506 1# ‡a Käytettävissä vapaakappalekirjastoissa ‡f Online access with authorization ‡2 star ‡5 FI-Vapaa

542 1# ‡i 1873 ‡l Tekijänoikeuksia voimassa ‡o 20150126 ‡r FI

Salassa pidettävät julkaisut

Esim.

506 1# ‡a Aineisto on salassa pidettävä vuoden xxxx loppuun.

540 ## ‡a Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta ; ‡u <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990621>

- Kentissä käytettäviä fraaseja löytyy Metatietosanastosta kohdasta [Aineiston saatavuuden rajoitukset](#)

507 - Huomautus graafisen aineiston mittakaavasta (ET)

- Tähän kenttään merkitään esim. työpiirustusten ja teknisten piirustusten mittakaava.

509 - Suomalainen kenttä: huomautus muusta opinnäytteestä (T)

- Lisäksi merkitään kiinteään kenttään 008/24 koodi m (= väitöskirja tai muu opinnäyte).
- Kentän 509 käyttöä on laajennettu niin, että tähän merkitään myös toisen asteen oppilaitosten opinnäytetyöt. Valitaan sopiva termi sovellusohjeessa annetusta listasta.

Indikaattorit

- Määrittelemättömiä

Osakentät

‡ a - Huomautus opinnäytteestä (T)

- 'Kandidaatintyö', 'Pro gradu -tutkielma', 'Laudaturtyö', 'Lisensiaatintyö', 'Diplomityö', 'Erikoistyö', 'Lopputyö', 'AMK-opinnäytetyö', Ylempi AMK-opinnäytetyö'.
- taidekorkeakoulujen maisterin ja kandidaatin opinnäytteet: 'Opinnäyte (selvennys)'.
- toisen asteen oppilaitoksissa: 'Opinnäytetyö (selvennys)' tai sopiva termi ylläolevasta listasta
- mahdolliset omat opinnäytemääreet merkitään kenttään 500.
- Korkeakoulu tai oppilaitos merkitään aina, kun kenttää käytetään, samoin opinnäytteen julkaisuvuosi.
- Kenttää 509 voi toistaa tarvittaessa esim. silloin, kun opinnäytteen tekijät ovat eri koulutusohjelmista tai eri korkeakouluista tai jos opinnäyte on tehty kahteen eri oppiaineeseen.
- Kentässä 509 käytetään sovittuja termejä, mutta ulkomaisista voi käyttää sitä termiä, joka on julkaisussa, mikäli ei ole varma suomenkielisestä vastineesta.
- Erikoistyö -termin perään voi laittaa sulkuihin täsmennyksen.

‡c - Korkeakoulu/Oppilaitos ja tiedekunta/laitos (T)

- Osakentässä käytetään korkeakoulun virallista nimimuotoa. Virallisen nimen voi käydä tarkistamassa Asterista, Fennica-tietokannasta tai Fintosta: <http://finto.fi/cn/fi/> .

‡d - Valmistumisvuosi (T)

- Opinnäytteen hyväksymisvuosi merkitään aina.

Esim.

509 ## †a Opinnäyte (taiteen maisterin tutkinto) : † c Aalto-yliopisto, Taiteiden ja suunnittelun korkeakoulu, muotoilun laitos, Creative Sustainability, † d 2015.

509 ## † a Opinnäyte (maisterintutkinnon osio) : † c Taideyliopiston Teatterikorkeakoulu, ohjauksen koulutusohjelma, † d 2014.

509 ## †a Lisensiaatintyö : † c Teknillinen korkeakoulu, Espoo, † d 1995.

509 ## †a Opinnäytetyö (sosiaali- ja terveysalan perustutkinto) : † c Oulaisten ammattiopisto, sosiaali- ja terveysalan yksikkö, lähihoitaja, † d 2016.

515 - Huomautus numeroinnista (T)

[RDA 2.17.5](#) Huomautus sarja-aineiston numeroinnista

- Vapaamuotoinen kuvaus numeroinnin tai julkaisukaavan, raportin kattaman ajanjakson, korjattujen laitosten ja/tai osien julkistamisen epäsäännöllisyyksistä.
- Moniosaisen teoksen osien yhteinen ISBN-numero merkittiin aiemmin kenttään 515, nyt 020-kenttään.

520 - Huomautus sisällöstä, tiivistelmä tms. (T)

[RDA 7.2](#) Sisällön luonne ja [RDA 7.10](#) Sisällön yhteenvedo

Indikaattorit

1. indikaattoria käytetään vakionäytön muodostamiseksi eli näyttöluettelon otsikkoteksti määräytyy sen mukaan.

- Tiivistelmä

0 - Aihe

1 - Arvostelu

2 - Laajuus ja sisältö

3 - Abstrakti

4 - Varoitus

8 - Vakionäyttöä ei muodosteta

Osakentät

†a - Tiivistelmä, yhteenvedo tms. ja tiivistelmän nimeke (ET)

- Jos tiivistelmän tai abstraktin nimeke tai koko teksti kirjoitetaan tähän kenttään, käytetään vastaavaa 1. indikaattorin arvoa.
- Sanaa Abstrakti tai Tiivistelmä ei kirjoiteta kentän alkuun, koska indikaattorilla on jo määritelty otsikkoteksti.
- Jos tiivistelmällä tai abstraktilla ei ole nimekettä eikä tiivistelmätekstiä kirjoiteta, käytetään ykkösindikaattoria 8 ja kirjoitetaan a-osakenttään haluttu teksti (Tiivistelmä, Summary, Sammanfattning jne.).
- Julkaisun kielen mukaista tiivistelmää ei merkitä 520-kenttään.

Esim.

520 8# †a Tiivistelmä.

520 ## †a From my hunting adventures : Jaakko Ojanperä's trophy collection.

520 2# †a Kokoelma sisältää matkatoimistojen ja matkailujärjestöjen aineistoja. Ulkomaille levitettyjä Suomi-esitteitä.

520 3# †a Uusi kansalaisnaapuruus : rajat ylittävä yhteistyö ja kansalaisyhteiskunnan osallistuminen Suomen ja Venäjän rajalla.

520 3# †a Abstrakti †u <http://www.ojp.usdoj.gov/bjs/abstract/cchrie98.htm>

- Jos julkaisussa on useita tiivistelmiä esim. lukujen tai artikkelien lopussa, merkitään "Summaries"
- Tähän kenttään voidaan merkitä myös sisältöä koskevat yleiset huomautukset, joita aikaisemmin on ollut kentässä 500. Fennicassa edelleen käytetään enimmäkseen kenttää 500.
Esim.
520 ## †a Sisältää 55 interaktiivista korttia.

521 - Huomautus kohderyhmästä (T)

[RDA 7.7](#) Kohderyhmä

- Suositus millaiselle kohderyhmälle kuvailun kohteen sisältö soveltuu (vrt. kentät 049 ja 506, joissa on käyttörajoituksia.)
- Kohderyhmä myös 008/22 koodeina [008 Kontrollikenttä](#)

Indikaattorit

1. indikaattori:

- Kohderyhmä

0 - Lukutaidon taso

1 - Ikäryhmä

2 - Kiinnostusaste

3 - Erityiskohderyhmän piirteet

4 - Motivaation taso
8 - Vakionäyttöä ei muodosteta
2. indikaattori # Määrittelemätön

Osakentät

‡a - Huomautus kohderyhmästä (T)

- Kenttää käytetään, kun halutaan määritellä, millaiselle kohderyhmälle kuvailun kohteen sisältö soveltuu.
- Kentässä käytettäviä ilmaisuja löytyy Metatietosanastosta kohdasta [Kohderyhmä](#)

Esim.

521 1# ‡a Suositellaan yli 12-vuotiaille.

521 1# ‡a Opetuspaketti 3-7-vuotiaille.

521 3# ‡a Kohderyhmä: lukihäiriöiset.

521 8# ‡a Taso: CEF B1+ Intermediate.

530 - Huomautus saatavuudesta toisessa ilmiössä (T)

Osakentät

‡a - Huomautus saatavuudesta toisessa ilmiössä (ET)

- Suositeltavat fraasit löytyvät [Metatietosanastosta](#)
- Huom! Fennicassa 2/2018 alkaen ei tehdä ollenkaan 530-kenttää. Merkitään vain jos tietueeseen ei tehdä 776-kenttää tunnuksen puutteen takia

Esim.

530 ## ‡a Julkaistu myös verkkoaineistona.

530 ## ‡a Julkaistu myös verkkoaineistona ja CD-levynä.

530 ## ‡a Julkaistu myös painettuna.

530 ## Julkaistu myös CD-ROM-levynä.

530 ## ‡a Yhteenvedon osa julkaistu myös verkkoaineistona.

- .Kun tietueessa on 530- kenttä, yleensä 776-kentässä linkki toiseen ilmiöön (jos vastaavan linkki on tiedossa).
- Aikaisemmin kenttään 530 tallennettiin verkkokirjan ISBN. Nykyään toisen ilmiön tiedot merkitään kenttään 776.

533 - Huomautus jäljenteestä (T)

- Kenttään merkitään digitaalisen aineiston tuottajan tiedot.

Esim.

533 ## ‡a Digitaalinen jäljenne ‡b Mikkelin ‡c Kansalliskirjasto / digitointikeskus ‡d 20150130 ‡f (maantiede) ‡n Jälkikäsitellyt: Tekstintunnistus.
Kuvitukset ja kuvatestit tarkistettu.

534 - Huomautus alkuperäisversiosta (T)

[RDA 27.1](#) Manifestaatioon liittyvä manifestaatio

- Kenttään voidaan tallentaa tietoja alkuperäisjulkaisusta esim. silloin kun luettelotavara on näköispainos, jonka tiedot poikkeavat alkuperäisjulkaisun luettelointitiedoista. (Mahdollinen myös kenttä 775 - Linkkikenttä - Muu painos, ei käytössä vielä Fennicassa)

Osakentät

‡a - Alkuperäisen pääkirjaus (ET)

‡b - Alkuperäisen painosmerkintö (ET)

‡c - Alkuperäisen julkaisutiedot (ET)

‡e - Alkuperäisen ulkoasutiedot (ET)

‡f - Alkuperäisen sarjamerkintö (T)

‡k - Alkuperäisen avainnimeke (T)

‡l - Alkuperäisen sijainti (ET)

‡m - Aineistokohtaiset yksityiskohdat (ET)

‡n - Huomautus alkuperäisversiosta (T)

‡o - Muu tunnus (T)

‡p - Esittelevä lause (ET)

‡t - Alkuperäisen nimekemerikintö (ET)

‡x - ISSN-tunnus, International Standard Serial Number (T)

‡z - ISBN-tunnus, International Standard Book Number (T)

‡3 - Aineiston osa, jota tiedot koskevat (ET)

- Osakenttää ‡p käytetään aina. Tekstivaihtoehtoja: 'Alkuperäinen', 'Alun perin julkaistu', 'Tekijän samanniminen väitöskirja'. Loppuun merkitään kaksoispiste.
- Tekstivaihtoehtoa 'Alun perin julkaistu' käytetään aina musiikki- ja av-aineistossa. Katso Metatietosanastosta lisää fraaseja kohdasta [Manifestaatioiden väliset suhteet](#).

Esim.

534 ## ꞑ Tekijän samanniminen väitöskirja: ꞑ 2002. ꞑ 951-855-197-9.
(Uudessa muodossa julkaistu väitöskirja)

534 ## ꞑ Alkuperäinen: ꞑ "Alkuperäisen väitöskirjan nimi", ꞑ "vuosi". ꞑ "ISBN".
(Eri nimellä ilmestynyt väitöskirja.)

534 ## ꞑ Alkuperäinen: ꞑ Aalberg, A. F. ꞑ Lannistettu kotiseutu. ꞑ Kotka : Paation ympäristön kalastajainseura, 1955.

534 ## ꞑ Alkuperäinen: ꞑ Kirvu : M. Bergström & K. Virtanen, 1927, ꞑ 3. p.
(Näköispainos tietystä painoksesta)

534 ## ꞑ Alkuperäinen: ꞑ 3. uusittu painos ꞑ Helsingissä : Otava, 1954.
(Näköispainos on tehty alkuperäisen julkaisun 3. uusitusta painoksesta.)

245 10 ꞑa Karl Fredrik Eneberg 1841-1876 : ꞑ vad stenen i Moseback i Närpes har att berätta / ꞑ Håkan Gullmets.

534 ## ꞑ Alun perin julkaistu: ꞑa Eneberg, Karl Fredrik, 1841-1876. ꞑ Dikter. ꞑ Helsingfors : Sederholm, 1869.

534 ## ꞑ Alun perin julkaistu: ꞑa Eneberg, Karl Fredrik, 1841-1876. ꞑ Karin : dikter i fem sånger. ꞑ Helsingfors : Widerholm, 1865.
(Teoksessa julkaistu kaksi näköispainosta, kenttää 534 toistetaan)

538 - Huomautus järjestelmävaatimuksista (T)

- Kenttään merkitään teknisiin laitteisiin liittyvät ominaisuudet, jotka ovat välttämättömiä ko. aineiston käyttöön. Järjestelmävaatimukset saa jäljentää suoraan luetteloinnin kohteesta, eikä tekstiä tarvitse kääntää luettelointikielelle.
- Merkitään, jos vaatimukset poikkeavat tavallisesta ja ilmeisestä (ei esim. Internet-yhteys-mainintaa)
- **RD A 3.20.1.3:** Vaihtoehto: Laitteisto- tai järjestelmävaatimukset merkitään siinä muodossa kuin ne ovat aineistossa. Tämänhetkisen suomalaisen linjauksen mukaan vaihtoehto on käytössä.

- Kentässä käytettäviä termejä löytyy Metatietosanastosta kohdasta [Laitteisto- ja järjestelmävaatimukset](#)

Esim.

538 ## ꞑa Adobe Acrobat Reader 3.0.

538 ## ꞑa Tietokone, jossa on 64-bittinen suoritin, DVD-asema sekä monitori.

540 - Huomautus käytön ja kopioinnin ehdoista (T)

[RD A 4.5](#) Käyttöehdot, ks. tarkemmin [Käyttöoikeuksien metatieto](#)

- Formaatin käännöstä tarkistettiin keväällä 2015. Tähän kenttään merkitään varsinaiset käyttöoikeudet ja -ehdot. Kentässä 506 kerrotaan aineistoon pääsyn ehdoista. Kentät 506 ja 540 täydentävät toisiaan.

Esim.

540## ꞑa Aineisto on käytettävissä tutkimus- ja muihin tarkoituksiin; ꞑb Kansalliskirjasto; ꞑc Laki kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä ꞑu <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20071433> ꞑ5 FI-Vapaa

(E-monografiat sekä www-sivujen verkkokeräykset)

540## ꞑc Public domain ꞑu <https://creativecommons.org/publicdomain/zero/1.0/deed.fi>

(Digitoidut aineistot, jotka ovat vapaasti käytettävissä verkossa.)

540## ꞑa Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta ; ꞑu <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990621> ꞑ5 FI-Vapaa

(Salassa pidettävä julkaisu)

542 - Huomautus tekijänoikeudesta (T)

ks. tarkemmin [Käyttöoikeuksien metatieto](#)

- Kenttään merkitään luetteloinnin kohteen tekijänoikeudelliseen statukseen liittyvää tietoa.

Esim.

542 1# ꞑi 1873 ꞑI Tekijänoikeuksia voimassa ꞑo 20150126 ꞑr FI

(Digitoitu aineisto, jonka tekijänoikeudet ovat voimassa)

546 - Huomautus kielistä (T)

Ekspressio

Lisäydinelementti

[RD A 7.12.1.3](#) Sisällön kielen merkitseminen

- Tarkemmat tiedot aineiston sisällön ilmaisemiseen käytetystä kielestä tai kielistä merkitään, jos niitä pidetään tärkeinä tunnistamisen tai valinnan kannalta.

- Käytetään tarvittaessa täydentämään kentän 041 tietoja.

Osakentät

‡a - Huomautus kielistä (ET)

Esim.

546 ## ‡a Teksti puolaksi, sisällysluettelot venäjäksi ja englanniksi.
 546 ## ‡a Teksti pääosin ruotsiksi.
 (Julkaisun teksti pääosin muulla kuin kuvailussa ilmenevällä kielellä)
 546 ## ‡a Teksti ainoastaan ruotsiksi.
 (Nimeke suomeksi ja ruotsiksi, mutta teksti vain ruotsiksi.)

041 0# ‡a fin ‡a swe
 546 ## ‡a Teksti suomeksi ja ruotsiksi
 (Nimeke vain yhdellä kielellä, mutta teksti kokonaisuudessaan myös muulla kielellä)

- Aineiston kielisisältöä tarkentavia ilmauksia löytyy Metatietosanastosta kohdasta [Huomautus kielestä](#)

‡b – Tietoja aakkostosta, kirjoitusjärjestelmästä jne. (T)

- Osakenttään voidaan merkitä tieto esim. siitä, onko aineisto kirjoitettu kyrillisin vai latinalaisin aakkosin.

Esim.

546 ## ‡b Fraktuura.
 546 ## ‡b Viivastonuottikirjoitus.

‡3 - Aineiston osa, jota tiedot koskevat (ET)

Esim.

546 ## ‡3 Tekstillite ‡a Sanat: suomi.

563 - Huomautus sidoksesta (T)

- Jos julkaisussa ei ole ISBN-tunnusta tai vastaavaa muuta tunnusta, sidosasu voidaan merkitä tähän kenttään.
- Fennicassa aina joko ISBN- tai NBN -tunnus, joten 563-kenttää ei käytetä.

567 - Huomautus metodologiasta (T)

Indikaattorit

1. indikaattori
 # = Metodologia
 8 = Vakionäyttöä ei muodosteta
2. indikaattori:
 määrittelemätön

Osakentät

‡a - huomautus metodologiasta - ei suositella käytettäväksi
 ‡b - tutkimusmenetelmää kuvaava kontrolloidun asiasanaston termi
 ‡2 - termin lähde

- Aiemmin tutkimuksessa käytetty tutkimusmenetelmä tallennettiin asiasanaksi kenttään 650, koska metodologialle ei ollut omaa kenttää.
- Huomautus metodologiasta tehdään vain, jos metodologia käy tutkimuksesta selvästi ilmi.
- Kenttä aloitetaan pienellä kirjaimella ja termi otetaan yksikössä ysa:n mukaisena.
- Jos metodologia-huomautuksia on useita, kenttää toistetaan

Esim.

567 ## ‡b Kvalitatiivinen tutkimus ‡2 ysa
 567 ## ‡a ‡b fenomenologia ‡2 ysa

583 - Huomautus toimenpiteistä (T)

- Kenttään tallennetaan tietoa käsittely-, viittaus- ja säilyttämistoimenpiteistä, esimerkiksi tieto aineiston digitoinnista.

Esimerkkejä 583 ## ‡a Digitoitu 27.9.2008. 583 ## ‡a Osakohteita ei luetteloitu.

- Käytetään Melindassa automaattisesti yhdistetyissä tuplissa.

Esim.

583 ## ‡a MERGED FROM (FI-MELINDA)005230561 + (FI-MELINDA)000722137 ‡c 2015-06-03T16:18:35+03:00 ‡5 MELINDA

586 - Huomautus palkinnosta (T)

- Kansallisbibliografia on merkinnyt vuodesta 2009 lähtien tärkeimmät suomalaiset kirjallisuuspalkinnot tähän kenttään. Linkki [Metatietosanastoon](#)
- Huom! Pilkku ennen vuotta
Esim.
586 ## †a Finlandia-palkinto 2009

588 - Kuvailun perusta (T)

Indikaattorit

1. indikaattori - Vakionäyttöindikaattori
- Tieto puuttuu
0 - Kuvailun lähde
1 - Viimeisin tarkasteltu numero

2. indikaattori - Määrittelemätön
- Määrittelemätön

- Kentässä käytettäviä nimekettä koskevia fraaseja löytyy Metatietosanastosta kohdasta [Huomautus nimekkeen tiedonlähteestä](#)
- Jos tieto on otettu irtopääilyksestä, tehdään tiedonlähteestä aina huomautus.
- Verkkoinaiston kuvailussa käytetään vain aineiston ulkopuolelta otetusta tiedosta. (Kts. Verkkoinaiston RDA-ohje)

Esim.

588 0# †a Nimeke kannesta.
588 1# †a Versio 21.10.1999.
588 0# †a Osan numero irtopääilyksestä.
588 0# †a Tekijätiedot vyötteestä.
588 0# †a Vastuullisuustieto kustantajan kotisivulta.

59X - Paikalliset huomautukset

- Kirjasto- ja tietokantakohtaiset huomautukset ovat kentissä 590-599. Kaikille Voyager-kirjastoille yhteinen käyttötarkoitus on kentillä 591 ja 595, ks. alla. Selvästi kirjasto- ja/tai tietokantakohtaisiin huomautuksiin lisätään oman kirjaston ISIL-tunnus osakenttään †5.
- Fennicassa aiemmin huomautus pienpainatteesta 594-kenttään.
Esim.
852 8# †a FI-NL †b pienp †h Pienpainatekokoelma
- 594-kenttään puutetietoja
Esim.
594 ## †a Puuttuu kansalliskokoelmasta.
594 ## †a 1. painos puuttuu kansalliskokoelmasta.
- Ennakkotietoilmoitus 594-kentässä
Esim.
594 ## †a ENNAKKOTIETO KANSALLISKIRJASTO
594 ## †a EI VASTAANOTETTU
594 ## †a ENNAKKOTIETO / KIRJAVÄLITYS.
594 ## †a ENNAKKOTIETO CIP/KV.

6xx Asiasanakentät

- 6xx-kentät ovat Fennica-kuvailussa sisällönkuvailijoiden asiantuntijatehtäviä.
- Tässä ohjeessa on otettu esiin joitakin kohtia, mutta tarkemmat ohjeet ovat osoitteessa: <https://www.kiwi.fi/pages/viewpage.action?pageId=77366071>

600 - Henkilönnimi asiasanana (T)

- Käytetään, kun asiasanana on henkilö tai teos, jolla on henkilötekijä.
- Suomalaiset nimet tarkistetaan Asterista.
- Henkilönnimien yläraja pyritään pitämään noin kahdessakymmenessä.
- Juhlajulkaisun kohteena oleva henkilö merkitään kenttään 600, kun julkaisu käsittelee häntä aiheena. Lisäksi kohdehenkilö merkitään 700-kenttään roolilla 'teoksella kunnioitettu'. Jos juhla-julkaisun kohdehenkilö ei ole aiheena, merkitään nimi vain 700-kenttään.
- Jos kaunokirjallinen teos kertoo todellisesta henkilöstä, nimi merkitään 600-kenttään. †v-osakenttään merkitään 'fiktio'.

Indikaattorit

1. indikaattori
0 - Nimen osien järjestys suora
1 - Nimen osien järjestys käänteinen
3 - Suvun nimi

2. indikaattori

2. indikaattorin arvo on suomalaisissa nimissä 4, koska henkilönnimet eivät kuulu YSA:an eivätkä MUSA:an.

Osakentät (katso tarkemmin kohdasta [100 - Pääkirjaus - henkilönnimi \(ET\)](#))

‡a - Henkilönnimi (ET)

Sukunimi ja etunimi erotetaan toisistaan pilkulla. Jos etunimistä käytetään vain alkukirjaimia, kirjainten väliin tulee tyhjällyönti. Alkukirjainten perään tulee piste.

‡b - Numerointi (ET)

Roomalainen numerointi

‡c - Arvonimet ja muut nimeen liittyvät sanat (T)

Muut nimeen tehtävät lisäykset selventävät useimmiten suoraa yksiosaista nimeä.

‡d - Nimeen liittyvät aikamääreet (ET)

Aikamääreillä tarkoitetaan henkilön syntymä- ja kuolinvuotta.

‡e - Funktiotermin (T)

Funktiomerkin (suhteen määrite) ‡e voidaan tarvittaessa lisätä myös kenttään 600.

‡f - Teoksen julkaisuaika (ET)

‡g - Muut tiedot (T)

‡k - Muotoa kuvaava kokoava nimeke (T)

‡l - Teoksen kieli (ET)

‡n - Numerointitieto (T)

‡p - Teoksen osan nimeke (T)

‡t - Teoksen nimeke (ET)

Osakentää käytetään tekijä-nimeke -tyyppisten lisäkirjausten nimekettä varten.

- Tekijä-nimeke-kirjauksissa vain päävastuullinen tekijä voidaan liittää teoksen nimekkeeseen.
- Nimeke on tässä alkukielisessä, auktorisoidussa muodossaan.

‡0 - Auktoritietueen kontrollinumero (T)

Esim.

600 14 ‡a Oksanen, Sofi, ‡d 1977- ‡0 (FI-ASTERI-N)000115003

600 04 ‡a Katariina ‡b II, ‡c Venäjän keisarinna.

600 34 Essen von, ‡c (suku)

600 04 Silver Birch ‡c (henki)

600 04 Isis ‡c (jumalatar)

600 14 ‡a Shakespeare, William.‡t Hamlet, ‡l suomi.

600 14 ‡a Bergmann, Jörg, ‡e teoksella kunnioitettu..

600 14 ‡a Bond, James ‡c (fiktiivinen hahmo) (Fiktiivinen hahmo tietoaaineistossa.)

600 14 ‡a Ackte, Aino, ‡d 1876-1944, ‡v fiktio. (Todellinen henkilö fiktiivisessä teoksessa.)

610 - Yhteisönnimi asiasanana (T)

- Käytetään, kun asiasanana on yhteisö tai teos, jolla on yhteisötekijä.
- Kohdeyhteisö merkitään aina kun on kyseessä kansainvälinen yhteisö, valtakunnallinen yhteisö tai maakuntatason yhteisö.
- Paikallistason yhteisö merkitään tarvittaessa.
- Indikaattorit ja osakentät, katso tarkemmin [110 - Pääkirjaus - yhteisönnimi \(ET\)](#)
- 2. indikaattorin arvo on yleensä 4, koska yhteisönnimet eivät kuulu YSA:an eivätkä MUSA:an.
- Yhteisön kuvailuun liittyviä termejä löytyy Metatietosanastosta kohdasta [Yhteisön tyyppi](#)
- Osakentät ‡f - ‡t katso 600-kentän ohjeesta [600 - Henkilönnimi asiasanana \(T\)](#)

Esim.

610 24 ‡a Muumilaakso (museo) ‡0 (FI-ASTERI-N)000013285

610 24 ‡a Muumimuseo. ‡0 (FI-ASTERI-N)000172824

610 14 ‡a Suomi. ‡b Eduskunta. ‡0 (FI-ASTERI-N)000034982

610 24 ‡a Nokia (yhtiö)

611 - Kokouksen nimi asiasanana (T)

- Indikaattorit ja osakentät katso tarkemmin [111 - Pääkirjaus - kokouksen nimi](#)

Esim.

611 24 ‡a Interaktiivinen tekniikka koulutuksessa -konferenssi. ‡0 (FI-ASTERI-N)000160142

611 24 ‡a Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökonferenssi.

630 - Yhtenäistetty nimeke asiasanana (T)

- Kenttää 630 käytetään anonyymeistä ja tekijättömistä teoksista. Jos teoksella on tekijä, tehdään tekijä-nimeke-kirjaus kenttään 600/610/611.

- Kohdenimekkeeksi merkitään aina sekä yleisesti vakiintunut suomenkielinen nimi, jos teoksella on sellainen, että alkuperäisteoksen nimi, mikäli se on helposti tarkistettavissa ja haun kannalta tarpeellinen.
- Jos kohteena on aikakauslehti, lisätään lehtityyppistä riippumatta sulkutarkenne (aikakauslehti)
- Sarjakuvalehtiin lisätään tarkenne (sarjakuvalehti)
- Jos kyseessä on sanomalehti, lisätään tarkenne (sanomalehti)
- Käytetään myös tarkenteita (elokuva), (televisio-ohjelma), (radio-ohjelma)

Esim.

245 00 †a Taiteilijoiden Kalevala / †c toimittanut Ulla Piela.

630 04 †a Kalevala.

630 04 †a Raamattu. †p Matteuksen evankeliumi. †p Vuorisaarna.

630 04 †a Kirjastolehti (aikakauslehti)

630 04 †a Tuntematon sotilas (elokuva: 1955)

648 - Aikaa ilmaiseva termi asiasanana (T)

- Ensimmäinen indikaattori määrittä vuosina 2013-2014, onko kyseessä teoksen kuvaama ajanjakso vai teoksen luontiaika. Nyt indikaattori on jälleen määrittelemätön, koska formaattiin on otettu uusi RDA-kenttä teoksen luontiajalle, 388 Luomisaika.
- Käytetään vain numeerisia termejä, esim. 1800-luku, 2009.
- Jos aiheena on useita vuosisatoja kattava jakso, kukin vuosisata merkitään
- Jos aiheena on useita vuosikymmeniä kattava jakso, kukin vuosikymmen merkitään. Jos vuosikymmeniä on enemmän kuin viisi, merkitään ajanmääreeksi vuosisata- tarvittaessa myös vuosikymmenet.

Esim.

245 10 †a Rooman valtakunnan rappio ja tuho. †n 2 osa, †p Luvut XVII-XXVI / †c Edward Gibbon ; suomennut Erkki Salo.

648 #7 †a 300-luku †2 ysa

650 - Kontrolloidun asiasanaston asiasana (T)

- Suomalaisten sanastojen sanat kirjoitetaan pienellä alkukirjaimella eikä loppuun tule pistettä.
- Käytetään YSA-sanaston mukaisia ketjuttamattomia asiasanoja, jotka tarkistetaan Asterista.
- Seuraaviin ryhmiin kuuluvia erisnimiä voidaan käyttää myös auktorisoimattomina: automerkit, moottoripyörämerkit, traktorimerkit, venemerkit, tavaramerkit, lääkemerkki, tietokannat, avaruusalusukset, laivat, sukellusveneet, veneet
- 1. indikaattori tyhjä, 2. indikaattorin arvo 7

Esim.

650 #7 †a yhteiskuntaluokat †2 ysa

650 #7 †a kielelliset väestöryhmät †2 ysa

650 #7 †a EU-politiikka †2 ysa

650 #7 †a Swan (venemerkki) †2 ysa

650 #7 †a Hornet (lentokone) †2 ysa

651 - Maantieteellinen nimi asiasanana (T)

- Kuvailtavassa aineistossa kohteena oleva todellinen paikka.
- Tarpeen mukaan voidaan tallentaa kohdepaikan lisäksi hierarkkisesti laajempi maantieteellinen termi.
- Mikäli aineistossa käytetty paikannimi on historiallinen, tallennetaan sen lisäksi paikan nykyinen nimi.
- Paikan nimimuoto tarkistetaan Asterista
- Huom! Maiden ryhmänimet merkitään kenttään 650 (esim. EU-maat, arabimaat, kehitysmaat)

Esim.

651 #7 †a Nokia (kaupunki) †2 ysa

651 #7 †a Helsinki †z Lauttasaari †2 ysa

653 - Kontrollioimaton hakuterminä (T)

- Kenttää käytetään, kun hakuterminä ei ole peräisin kontrolloidusta asiasanastosta tai auktoriteettitiedostosta.
  - Valmiissa tietueissa ei käytetä kenttää 653
  - Melindan ennakkotietueissa on mukana 653-kentän kontrollioimattomia asiasanoja, jotka tarkistetaan mahdolliseksi 650-kentän YSA:n mukaiseksi asiasanoiksi
  - Fennicassa †9-osakentässä ENNAKKOTIETO
- Esim.
- 653 #0 †a matkailu †9 ENNAKKOTIETO

655 - Aineiston lajityyppi/muoto hakuterminä (T)

- Kenttään tallennetaan aineiston lajityyppiä/muotoa kuvaava kontrolloidun asiasanaston asiasana.
- Käytetään, jos genre sopii kuvaamaan koko julkaisua tai merkittävää osaa siitä (esim. bibliografiat)
- Genreä ei merkitä kenttään 655, jos se on julkaisun aihe (oikea kenttä tällöin 650)

Esim.

655 #7 †a elämäkerrat †2 ysa

655 #7 †a bibliografiat †2 ysa

70X-750 Lisäkirjauskentät

700 - Lisäkirjaus - henkilönimi (T)

RDA 9 - henkilöiden identifiointi ; RDA 19 - henkilö ; RDA 18 - suhteen määritteet ; RDA 21 - manifestaatioon liittyvät henkilöt, suvut ja yhteisöt ; Liite C artikkelit ; Liite F: lisäohjeita henkilönimien merkitsemisestä, etuliitteet ; Liite I: suhteen määritteet

- Katso myös 100, 600 ja 700 yhteistä

Tiedonlähde:

Asteri ja muut auktoriteettien tiedonlähteet, muut mahdolliset merkinnöt aineistossa, hakuteokset

Indikaattorit ja osakentät, katso tarkemmin 100 - Pääkirjaus - henkilönimi (ET)

Indikaattorit

1. indikaattori

- 0 - Nimen osien järjestys suora
- 1 - Nimen osien järjestys käänteinen
- 3 - Suvun nimi

2. indikaattori

- # - Tieto puuttuu
- 2 - Analyttinen kirjaus

Osakentät

Osakenttäjärjestys: ‡a Henkilönimi , ‡c Muut lisäykset ‡q (Henkilönimen täydellisempi muoto) , ‡d Aikamääreet , ‡e Funktiotermit .

‡0 Auktoriteettitietueen kontrollinumero.

- Toimijat, jotka otetaan hakuelementeiksi 100- tai 700-kenttiin, on oltava näkyvissä myös muussa bibliografisessa kuvailussa (245 c- tai 5xx-kentissä)
- Nimimuodot hakukenttiin tarkistettava auktoriteettitietueista tai ne on auktorisoitava (katso tarkemmin [Auktoriteettitietueet/Toimijakuvailu](#))
- Pääsääntöisesti kaikista teokseen liittyvistä henkilöistä tehdään merkintä, päävastuullinen tekijä 100-kenttään, muut 700-kenttään. Fennicassa kuitenkin on rajattu yhteen rooliin liittyvien tekijöiden määrä noin 10-11.
Esim. kirjoittajat: Riitta Antikainen [ja 61 muuta]
700 1# ‡a Antikainen, Riitta, ‡d 1952- ‡e kirjoittaja, ‡e toimittaja. ‡0 (FI-ASTERI-N)000101953 (HUOM! Roolit WEMI-järjestyksessä.)
- Ekspressioon liittyvistä tekijöistä (mm. toimittaja, kuvittaja, valokuvaaja (ekspressio), kääntäjä) voi tehdä tapauksesta riippuen vähemmän hakutietoja.
Esim. kuvittajat: Karri Flinkman [ja viisi muuta]
700 1# ‡a Flinkman, Karri, ‡e kuvittaja.
- Jos ryhmällä on oma nimi, sen jäseniä ei tarvitse merkitä tekijähakukenttiin (ei tarvitse merkitä myöskään 245 c-kenttään)

Teosten välinen suhde

[RDA J.2.2 Johdannaissuhteet](#)

‡i - Suhdetta kuvaava ilmaus (ET)

esim. mukaelma, perustana oleva teos, eri versio.

Suhdefraaseja RDA J-liitteen lisäksi Metatietosanastossa Teosten väliset suhteet <http://finto.fi/mts/fi/page/m1504>

‡l - Teoksen kieli (ET)

‡n - Numerointitieto (T)

‡p - Teoksen osan nimeke (T)

‡t - Teoksen nimeke (ET)

Osakenttää käytetään tekijä-nimeke -tyyppisten lisäkirjausten nimekettä varten. Kyseessä on aika TEOS-viittaus

HUOM! Nimekkeen alussa oleva artikkeli jätetään pois ja nimeke aloitetaan isolla alkukirjaimella.

HUOM! ‡e-osakenttää ei käytetä, jos kyseessä on toimijan ja teoksen välinen suhde (esim. 700 12 ‡i Sisältää (teos): -merkintä).

Esim.

700 1# ‡i Teoksen perustana: ‡a Kivi, Aleksis, ‡d 1834-1872. ‡t Nummisuutarit.

700 1# ‡i Parodia (teos): ‡a Carroll, Lewis, ‡d 1832-1898. ‡t Alice's adventures in Wonderland.

700 1# ‡i Lyhennelmän perustana (teos): ‡a Porvali, Seppo. ‡t Minä, Marokon Kahu.

700 1# ‡i Lyhennelmä (teos): ‡a Porvali, Seppo. ‡t Marokon Kahu.

700 1# ‡i Hakemisto teokseen: ‡a Blavatsky, Helena Petrovna. ‡t Salainen oppi.

730 0# ‡i Hakemisto (teos): ‡t Salainen oppi : hakemisto.

Perustuu toiseen teokseen

- Kun teoksen perustana on jokin toinen teos, tehdään teosten välinen suhde 700/730-kenttään
Esim.
700 1# ꞑ Teoksen perustana: ꞑa Kivi, Aleksis, ꞑd 1834-1872. ꞑt Seitsemän veljestä. ꞑ0 (FI-ASTERI-N)000068031
700 1# ꞑ Teoksen perustana: ꞑa Ukkola-Vuoti, Liisa, ꞑd 1980- ꞑt Search for genetic variants underlying musical aptitude and related traits (väitöskirja). ꞑ0 (FI-ASTERI-N)
700 1# ꞑ Sarjakuvaversioiden perustana (teos): ꞑa Hautala, Marko, ꞑd 1973- ꞑt Varpaat. ꞑ0 (FI-ASTERI-N)000112219
- **Uudistettu painos/laitos, jolloin molemmat painokset ovat teoksia.** Kumpikin julkaisu kuvaillaan omiksi tietueikseen ja niiden välille tehdään teos-viittaus
Esim.
700 1# ꞑ Teoksen perustana: ꞑa Sorila, Eero, ꞑd 1944- ꞑt Kengännauhakassalla maailman ympäri. ꞑ0 (FI-ASTERI-N)000140564
- **Suhteita mm. kts. Metatietosanasto, myös Alephin sisältövaihtoehtona kentissä 700- ja 730**
abstraktien perustana (teos), indeksoinnin perustana (teos), jäljitelmän perustana (teos), parodian perustana (teos), laajennelman perustana (teos), lyhennelmän perustana (teos), mukaelman perustana (teos), dramatisoinnin perustana (teos), elokuvaversioiden perustana (teos), koreografian perustana (teos), käsikirjoituksen perustana (teos), elokuvakäsikirjoituksen perustana (teos), televisiokäsikirjoituksen perustana (teos), videokäsikirjoituksen perustana (teos), libretton perustana (teos), musikaaliversion perustana (teos), oopperasovitusten perustana (teos), radiokäsikirjoituksen perustana (teos), radiosovitusten perustana (teos), romaanimukaelman perustana (teos), runomukaelman perustana (teos), sarjakuvaversioiden perustana (teos), televisiosovitusten perustana (teos), videopeliversion perustana (teos), videosovitusten perustana (teos)
- Jos teosten välinen suhde on löyhempi, tehdään huomautus
Esim.
500 ## ꞑa Kuvitus perustuu Mark Osbornen Pikku Prinssi -animaatioelokuvaan.
500 ## ꞑa Perustuu Agatha Christien luomaan hahmoon.

Analyttinen kirjaus - Sisältää teoksen

RDA J.2.4 Osa-kokonaisuussuhde

- Kokoomateoksen sisältämästä artikkelista voi tehdä yksittäisen tekijä-nimeke-lisäkirjauksen. Koska kyseessä on analyttinen kirjaus, tallennetaan kakkosindikaattorin arvoksi 2.
Esim.
100 1# ꞑa Shinn, Florence Scovel, ꞑe kirjoittaja.
245 10 ꞑa Salainen ovi menestykseen / ꞑc Florence Scovel Shinn ; suomentanut Jaana-Mirjam Mustavuori.
505 0# ꞑt Salainen ovi menestykseen ; ꞑt Sanojen taika.
700 12 ꞑi Sisältää (teos): ꞑa Shinn, Florence Scovel. ꞑt Secret door to success, ꞑl suomi. (Nimekkeen alussa ollut artikkeli jätetty pois.)
700 12 ꞑi Sisältää (teos): ꞑa Shinn, Florence Scovel. ꞑt Your word is your wand, ꞑl suomi.
740 02 ꞑa Salainen ovi menestykseen.
740 02 ꞑa Sanojen taika.
(Huom! Vaikka julkaisun nimeke alkaakin ensimmäisen käännöksen (ekspression) nimekkeellä, tehdään 740 kenttä myös siitä. Myöskin kaikista manifestaatioon sisällyvistä teoksista tehdään analyttinen kirjaus.)

Analyttinen kirjaus - Kokoomanimekkeelliseen julkaisuun koottu moniosaisen monografian eri osia

Esim.

- 100 1# ꞑa Väyrynen, Taru, ꞑd 1944- ꞑe kirjoittaja. ꞑ0 (FI-ASTERI-N)000063160
- 245 10 ꞑa Vuorileijonan varjo 1-3 / ꞑc Taru ja Tarmo Väyrynen.
- 505 0# ꞑt Vuorileijonan varjo. 1, Kuuman tuulen aika ; ꞑt Vuorileijonan varjo. 2, Kuningastie ; ꞑt Vuorileijonan varjo. 3, Tähtien kosketus.
- 700 12 ꞑi Sisältää (teos): ꞑa Väyrynen, Taru, ꞑd 1944- ꞑt Vuorileijonan varjo. ꞑn 1, ꞑp Kuuman tuulen aika. ꞑ0 (FI-ASTERI-N)000063160
- 700 12 ꞑi Sisältää (teos): ꞑa Väyrynen, Taru, ꞑd 1944- ꞑt Vuorileijonan varjo. ꞑn 2, ꞑp Kuningastie. ꞑ0 (FI-ASTERI-N)000063160
- 700 12 ꞑi Sisältää (teos): ꞑa Väyrynen, Taru, ꞑd 1944- ꞑt Vuorileijonan varjo. ꞑn 3, ꞑp Tähtien kosketus. ꞑ0 (FI-ASTERI-N)000063160
- 740 02 ꞑa Kuuman tuulen aika .
- 740 02 ꞑa Kuningastie.
- 740 02 ꞑa Tähtien kosketus.

- Katso tarkemmin [Analyttinen kirjaus](#)

710 - Lisäkirjaus - yhteisönnimi (T)

[RDA 19 - Yhteisö](#) ; [RDA 11 - yhteisöjen identifiointi](#) ; [RDA 18 - suhteen määrittäminen](#)

Yhteisö tekijänä, ks [RDA 19.2.1.1.1](#)

Tiedonlähde

Asteri ja muut auktoriteettien tiedonlähteet, muut mahdolliset merkinnöt aineistossa, hakuteokset

- Yhteisön kuvailuun liittyviä termejä löytyy Metatietosanastosta kohdasta [Yhteisön tyyppi](#)
- Kustantajista tehdään hakutieto, kun kyseessä on sellainen yhteisö, jonka pääasiallinen toimi ei ole kustantaminen (esim. erilaiset yhdistykset ja seurat)

- Kaupallisista kustantajista ei tehdä lisäkirjausta (esim. Otava, WSOY)
- Julkaisijasta tehdään aina lisäkirjaus, vaikka olisi projekti, hanke, työryhmä tms. ja vaikka olisi sama kuin kustantaja
- Mutta, jos julkaisijoita ja kustantajia on vain yksi ja ne ovat samat, ei tehdä merkintää 245 c-kenttään (on jo 264-kentässä)
- Vaikka 245 c-kentässä tai 264-kentässä olisikin ruotsinkielinen tai muun kielinen yhteisön nimi, tehdään 710-kenttään yleensä suomenkielinen muoto, jos se on auktorisoitu, muun kielisestä nimestä tehdään 910-viittaus

Indikaattorit ja osakentät, katso tarkemmin [110 - Pääkirjaus - yhteisön nimi \(ET\)](#)

Indikaattorit

1. indikaattori - Nimikirjauksen muoto

- 0 - Nimen osien järjestys käänteinen
- 1 - Hallintoalueen nimi
- 2 - Nimen osien järjestys suora

2. indikaattori - Lisäkirjauksen tyyppi

- # - Tieto puuttuu
- 2 - Analyttinen kirjaus, lisäkirjauksen kohde sisältyy bibliografisessa tietueessa kuvailtuun kohteeseen.

Osakentät

Osakenttäjärjestys: ‡a Yhteisön nimi. ‡b Alayksikkö ‡n (Kokouksen numero : ‡d Aika : ‡c Paikka : ‡g Muut tiedot), ‡e Funktiotermin. ‡0 Auktoriteettitietueen kontrollinumero

‡a - Yhteisön nimi (ET)

[RDA A.39](#) Yhteisöjen nimet (suomen kieli)

- Yhteisönimet on tarkistettava auktoriteettitietueesta ja jos sellaista ei vielä ole, se viedään auktorisoitavaksi kun on kyseessä suomenkielinen muoto (katso tarkemmin [Auktoriteettitietueet/Toimijakuvailu](#))
- Jos yhteisöllä on virallinen suomenkielinen muoto, valitaan se (myös kansainvälisistä ja yhteispohjoismaisista yhteisöistä)
- Yhteisön nimet kirjoitetaan kuten ko. yhteisö katsoo ne kirjoitettavaksi (nimi jolla yhteisö tunnetaan).
- Artikkelit jätetään pois (katso liite [C RDA](#)), paitsi jos nimi aakkostetaan sen mukaan (esimerkiksi yhteisön nimi, johon sisältyy artikkelilla alkava henkilön- tai paikannimi).
- Jos yhteisöstä on olemassa sekä lyhenne että auki kirjoitettu muoto eikä kumpikaan niistä ole vakiintunut, valitaan avattu muoto
- Jos yhteisön nimi on useammalla kielellä eikä suomi ole niistä yksi, valitaan virallisen kielen mukainen muoto
- Ahvenanmaalaisista nimistä käytetään ruotsinkielistä muotoa
- Englanninkielisessä yhteisön nimessä jokainen merkitsevä sana aloitetaan isolla kirjaimella.
- Tähän osakenttään kirjoitetaan myös muut nimeen tehtävät lisäykset kaarisulkuihin nimen perään. Muut nimeen tehtävät lisäykset ovat esim. yhteisön tarkoitusta kuvaava yleismääre, jos tarkoitus ei ilmene yhteisön nimestä, tai yhteisön sijaintipaikan nimi tai perustamisvuosi, joka erottaa toisistaan kaksi samankaltaista yhteisönimeä.
- Kun kysymyksessä on valtionhallinnon hierarkkinen suhde, valtio tallennetaan ‡a-osakenttään.
Esim.
710 2# ‡a Itä-Suomen yliopisto.
710 2# ‡a Keuruun lukio.
710 2# ‡a Suomen Akatemia.
710 2# ‡a Suomen Pankki.
710 2# ‡a Suomen Punainen Risti.
710 2# ‡a Åbo Akademi.
710 1# ‡a Suomi. ‡b Kansainvälisten asiain sihteeristö. ‡0 (FI-ASTERI-N)000034524
710 1# ‡a Iso-Britannia. ‡b Suurlähetystö (Suomi) ‡0 (FI-ASTERI-N)000038798

‡b - Alayksikkö (T)

- Jos hierarkia on useampitasoinen, osakenttää ‡b voidaan tarvittaessa toistaa.
- Mahdollinen välitaso jätetään pois, paitsi jos kaksi saman pääyhteisön alayhteisöä käyttää samaa nimeä
Esim.
710 2# ‡a Helsingin kaupunki. ‡b Rakennuslautakunta. ‡0 (FI-ASTERI-N)000034921
710 2# ‡a Turun yliopisto. ‡b Yleinen kirjallisuustiede. (julkaisussa: Turun yliopisto. Taiteiden tutkimuksen laitos. Yleinen kirjallisuustiede)

‡g - Muut tiedot (T)

Tiedot, jotka eivät sovellu muihin osakenttiin.

‡t - Teoksen nimeke (ET)

- Osakenttää käytetään tekijä-nimeke -tyyppisten lisäkirjausten nimekettä varten. Jos nimekkeestä halutaan erikseen lisäkirjaus tai indeksoitava nimeke, se tallennetaan myös kenttään 740. Nimekkeen alussa oleva artikkeli jätetään pois ja nimeke aloitetaan isolla alkukirjaimella. Kaikkia yhtenäistetyt nimekkeet voidaan käyttää tekijä-nimeke-kirjauksissa.

‡e - Funktiotermin (T)

- Osakenttään ‡e merkitään yhteisön nimeen liittyvä tekijyyttä osoittava funktiomerkinä. Käytettäviä funktioita löytyy [Metatietosanastosta](#).

- Fennicassa käytetään roolitermiä myös yhteisöjen yhteydessä.
Esim.
710 1# Ꞥa Suomi. Ꞥb Liikenne- ja viestintäministeriö, Ꞥe kirjoittaja, Ꞥe toimeksiantaja. Ꞥ0 (FI-ASTERI-N)000034991
710 2# Ꞥa Pohjolan voima (yhtiö), Ꞥe kirjoittaja, Ꞥe julkaisija. Ꞥ0 (FI-ASTERI-N)000003654
710 2# Ꞥa Capcom Ꞥe alkuperäisidean luoja.

Ꞥ0 - Auktoriteettitietueen kontrollinumero

Esim.

710 2# Ꞥa Nokia Missio (yhdistys) Ꞥ0 (FI-ASTERI-N)000029091
710 2# Ꞥa Nokia (yhtiö) Ꞥ0 (FI-ASTERI-N)000027114
710 1# Ꞥa Nokian kaupunki. Ꞥ0 (FI-ASTERI-N)000033093
710 1# Ꞥa Nokian kaupunki. Ꞥb Kulttuurilautakunta. Ꞥ0 (FI-ASTERI-N)000007766
710 2# Ꞥa Sotainvalidien veljesliitto. Ꞥb Nokian osasto. Ꞥ0 (FI-ASTERI-N)000014060
710 1# Ꞥa Suomi. Ꞥb Eduskunta. Ꞥ0 (FI-ASTERI-N)000034982
710 1# Ꞥa Suomi. Ꞥb Eduskunta. Ꞥb Tulevaisuusvaliokunta. Ꞥ0 (FI-ASTERI-N)000032906

711 - Lisäkirjaus - kokouksen nimi (T)

- Kenttää 711 käytetään kokousten ym. ohella myös näyttelyiden ja muiden tapahtumien tallentamiseen.

Yhteisö tekijänä, ks [RDA 19.2.1.1.1](#)

- Lisäkirjaus kokouksen nimestä tehdään ainakin seuraavissa tapauksissa:
  - päänimeke tai rinnakkaisnimeke on yleisnimeke
  - kokouksen nimi tai kokouksen nimen lyhenne sisältyy päänimekkeeseen

Indikaattorit ja osakentät, katso tarkemmin [111 - Pääkirjaus - kokouksen nimi \(ET\)](#)

Indikaattorit

1. indikaattori - Nimikirjauksen muoto
0 - Nimen osien järjestys käänteinen
1 - Hallintoalueen nimi
2 - Nimen osien järjestys suora

2. indikaattori - Lisäkirjauksen tyyppi
- Tieto puuttuu
2 - Analyytinen kirjaus, lisäkirjauksen kohde sisältyy bibliografisessa tietueessa kuvailtuun kohteeseen.

Osakentät

Ꞥa - Kokouksen tai hallintoalueen nimi (ET)

Lisäkirjaukseksi tallennetaan kokouksen virallinen nimi. Englanninkielisessä kokouksen nimessä jokainen merkitsevä sana kirjoitetaan isolla alkukirjaimella.

Ꞥn - Kokouksen numero tai muu numerointitieto (T)

Kokouksen järjestysnumero merkitään aina arabialaisin numeroin.

Ꞥd - Kokouksen aika (ET)

Kokouksen aika merkitään pelkällä vuosiluvulla.

Ꞥt - Teoksen nimeke (ET)

Osakenttää käytetään tekijä-nimeke -tyyppisten lisäkirjausten nimekettä varten. Jos nimekkeestä halutaan erikseen lisäkirjaus tai indeksoitava nimeke, se tallennetaan myös kenttään 740.

730 - Lisäkirjaus - yhtenäistetty nimeke (T)

- Kenttää 730 käytetään anonyymeistä ja tekijättömistä teoksista.
- Myös teosten välinen suhde, mukaelmat, versiot jne.
- Indikaattorit ja osakentät, katso tarkemmin [130 - Pääkirjaus - yhtenäistetty nimeke \(ET\)](#)

Indikaattorit

1. indikaattori - Ohitusindikaattori
0-9 - Ohitettavien merkkien määrä
2. indikaattori - Lisäkirjauksen tyyppi
- Tieto puuttuu
2 - Analyytinen kirjaus, lisäkirjauksen kohde sisältyy bibliografisessa tietueessa kuvailtuun kohteeseen.

Osakentät

Ꞥa - Yhtenäistetty nimeke (ET)

Ꞥf - Teoksen julkaisu-aika (ET)

‡i - Tieto suhteesta (ET)

‡l - Teoksen kieli (ET)

‡n - Numeroitietieto (T)

‡p - Teoksen osan nimeke (T)

‡t - Teoksen nimeke (ET)

- i-osakenttään merkitään ilmaus suhteesta (RDA J.2.2 Johdannaisuhteet)

Esim.

730 0# ‡i Teoksen perustana: ‡a Superfoods supereasy.

730 0# ‡i Lyhennelmän perustana (teos): ‡a Jobs : a manual for teaching people.

730 0# ‡i Lastenversio teoksesta: ‡a Raamattu

730 0# ‡i Mukaelman perustana (teos): ‡a Kalevala (1835)

730 0# ‡i Lyhennetty ja päivitetty laitos teoksesta: ‡a Finlands svenska litteraturhistoria. ‡n Andra delen, ‡p 1900-talet.

- Analyttinen kirjaus, 2. indikaattorin arvo 2

Esim.

730 02 ‡i Sisältää (teos): ‡a Kirkkokäsikirja (1693)

730 02 ‡i Sisältää (teos): ‡a Raamattu. ‡k Valikoima

730 02 ‡i Sisältää (teos): ‡a Turbomummo tukisukissa.

- Jos on kyseessä saman nimiset teokset ensisijainen erottava ominaisuus on muoto (näytelmä, novelli jne), toisena teokseen liittyvä ajankohta, kolmantena teokseen liittyvä paikka, jonka jälkeen muu erottava ominaisuus (RDA 6.27.1.9)

Esim.

740 - Lisäkirjaus - kontrolloimaton nimeke (T)

- Kenttään merkitään kuvailtuun teokseen sisältyvien osien tai teosten analyttiset nimekelisäkirjaukset, kuten 505-kentän nimekkeet ja yhteisnimekkeettömän teoksen nimekkeet.

Indikaattorit

1. indikaattori - Ohitusindikaattori

0-9 Ohitettavien merkien määrä

2. indikaattori - Lisäkirjauksen tyyppi

- Tieto puuttuu

2 - Analyttinen kirjaus

Osakentäkoodit

‡a - Nimeke (ET)

‡n - Numeroitietieto (T)

‡p - Teoksen osan nimeke (T)

- Kun 700- tai 730-kentässä on käännöskirjallisuuden alkuperäisen kielen mukainen nimeke, merkitään käännetty nimeke 740-kenttään.

Esim.

700 12 ‡i Sisältää (teos): ‡a Gavalda, Anna. ‡t Vie en mieux, ‡l suomi

740 02 ‡a Parempaa elämää.

76X-79X Linkkikentät

767 - Linkkikenttä - käännös (T)

- Kun aineisto ilmestyy myös käännettynä toiselle kielelle, käännöksen nimeke voidaan merkitä kenttään 767.
- Fennicassa ei käytetty vuoteen 2017 mennessä monografiakuvailussa
- Fennicassa käytössä sarja-aineiston RDA-kuvailussa

775 - Linkkikenttä - muu painos (T)

Indikaattorit

1. indikaattori - Näyttöindikaattori

0 - Linkkikentän tiedot näytetään

1 - Linkkikentän tietoja ei näytetä

2. indikaattori - Vakionäyttöindikaattori

- Muu painos

8 - Vakionäyttöä ei muodosteta, näytön teksti on osakentässä ‡i

- Fennicassa käytetään samaan aikaan julkaistavista kieliversioista, jotka eivät ole toistensa käännöksiä

Esim.

775 08 ‡i Julkaistu myös ruotsiksi: ‡a Kuusisto, Olli. ‡t Flyktningkatten ‡z 978-952-67141-8-9

775 08 ‡i Julkaistu myös ruotsiksi: ‡t Vasa hamnvägs MKB ‡z 978-952-314-181-0

775 08 ‡i Julkaistu myös suomeksi: ‡t Vaasan satamatien YVA ‡z 978-952-314-179-7

- Kenttään merkitään tiedot muista painoksista tai versioista, esim. aikaisemmat painokset, näköispainokset, kieliversiot. Fennicassa näköispainoksen alkuperäisteoksen tiedot merkitään kenttään 534, mutta 775-linkkiä alkuperäiseen julkaisuun ei ole lisätty

Esim.

775 08 † Näköispainos (manifestaatio): †a Olki, Mary. †t Suomalaisia sukkiä ja muita neuletöitä. †d Porvoo ; Helsinki : Werner Söderström Osakeyhtiö, [2008] †h 73 sivua : kuvitettu ; 25 cm †z 9789510349595

- **Uudistettu painos/ uusittu painos teoksesta, jolloin kyseessä on ekspressiosuhde ja sisältö ei edellytä tulkintaa uudesta teoksesta**
Esim.
775 08 †i Uudistettu painos teoksesta: †a Tomperi, Soile. †t Yrityksen taloushallinto.
- **HUOM! Uudistettu painos, jolloin molemmat painokset ovat teoksia, merkitään kenttään 700/730**
Kumpikin julkaisu kuvaillaan omiksi tietueikseen ja niiden välille tehdään teos- viittaus
Esim.
700 1# †i Teoksen perustana: †a Sorila, Eero, †d 1944- †t Kengännauhakassalla maailman ympäri. †0 (FI-ASTERI-N)000140564

776 - Linkkikenttä - toinen ilmiasu (T)

(RDA J.4.2 Vastaava manifestaatio)

- Kenttään 776 voidaan merkitä kuvailtavan kohteen muuta ilmiasua edustavat, yleensä saman nimiset rinnakkaisjulkaisut. Kenttää toistetaan, kun ilmiasuilla on eri ISBN-tunnukset.
- Fennicassa merkitään myös kenttään 530 huomautus julkaisun ilmestymisestä toisessa ilmiasussa. Katso myös kenttä 856.
- Jos julkaisussa on mainittu toisen version virheellinen ISBN, tietueeseen merkitään 776-kenttään vain oikea ISBN
- Jos tiedetään että on olemassa toisen ilmiasun julkaisu, mutta ei ole tiedossa sen tunnusta, merkitään vain 530-kentän huomautus, esim. Julkaistu myös verkkoaineistona.
- Jos tulee takautuvasti tieto esim. verkkoaineiston ilmestymisen peruuntumisesta, poistetaan toisesta ilmiasusta kentät 776 ja 856 ja lisätään 500-kenttään huomautus "Julkaisussa virheellisesti verkkoaineiston ISBN xxx-xx...". Tällöin ao.versiota ISBN-numerolla hakijalle tulee oikea tieto.

Indikaattorit

1. indikaattori

0 - Linkkikentän tiedot näytetään

1 - Linkkikentän tietoja ei näytetä

2. indikaattori

- Muu ilmiasu

8 - Vakionäyttöä ei muodosteta / Näytön teksti on osakentässä †i

Osakentät

†a - Pääkirjaus (ET)

†b - Painos (ET)

†c- Erottava lisäys (ET)

†d - Paikka, kustantaja ja julkaisu-aika (ET)

†i - Tieto suhteesta (T)

Käytetään suomenkielisiä ilmauksia Painettu ja Verkkoaineisto.

Tiedostomuodon ja muita tarkentavia ilmauksia voi merkitä sulkuihin.

†o - Muu kohteen tunniste (T)

Fennicassa tähän merkitään f-numero

Esim.

776 08 †i Painettu: †o f481186

†t- Nimeke (ET)

†z - ISBN-tunnus (T)

Fennicassa ISBN merkitään tähän väliviivoin (tällöin Muuntaja-työkalu poimii toisen version 020-kenttään oikean muotoisen ISBN:n)

Esim.

776 08 †i Verkkoaineisto (PDF): †z 978-952-61-2697-5 (Painetusta väitöskirjasta linkki elektroniseen versioon)

776 08 †i Painettu: †z 978-952-61-2696-8 (Elektronisesta väitöskirjasta linkki painettuun versioon)

776 08 †i CD-äänilevy: †z 978-952-7201-79-4

776 08 †i CD-levy (MP3): †z 978-952-93-3134-5

776 08 †i CD-ROM-levy: †z 978-952-93-8558-4

776 08 †i Verkkoaineisto (MP3): †z 978-952-93-9254-4

776 08 †i Verkkoaineisto (EPUB): †z 978-952-68774-1-9

776 08 †i Verkkoaineisto (MOBI): †z 978-952-68570-3-9

- Jos verkkoaineistosta on olemassa sekä sidottu että nidottu versio, ao. tieto merkitään 776 †i-kentän lisäykseksi. Esim.
776 08 †i Painettu (sidottu): †z 978-951-31-8577-0
776 08 †i Painettu (nidottu): †z 978-951-31-9322-5

Painos

Jos julkaisun tiedoissa on merkintö, että ao. toinen ilmiasu on muu painos, se merkitään.

Esim.

776 08 †b 2. painos †i Verkkoaineisto (PDF): †z 978-952-93-5638-6

Digitoitu versio

Esim.

776 08 †i Digitoitu painetusta: †a Forsten, T. K. †t Muutamia tulevaisuuden suunnitelmia sairaiden eläinten hoidossa vallitsevien epäkohtien

poistamiseksi. †d Hämeenlinna : Suomen eläinsuojeluyhdistys, 1922. †h 8 sivua. †k Suomen eläinsuojeluyhdistyksen julkaisuja ; n:o 55
856 40 †u <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fd2012-pp00000675> †y Linkki digitoituun aineistoon
(Linkki digitoituun versioon)

80X-830 Sarjalisäyskentät

Sarjalisäkirjauskentät ovat ydinelementtejä

Ydinelementit: Sarjan päänimeke, Sarjan numerointi, Alasarjan päänimeke, Alasarjan numerointi

Suomalaisten kirjastojen linjaamat ydinelementit: Sarjan ISSN-tunnus, Alasarjan ISSN-tunnus

[RDA 2.12.8 Sarjan ISSN-tunnus](#) ; [2.12.9 Sarjan numerointi](#) ; [2.12.16 Alasarjan ISSN-tunnus](#) ; [2.12.17 Alasarjan numerointi](#) ; [6.2.2-6.6 Teoksen nimeke, muoto jne.](#) ; [24.6 Osan numerointi](#) ; [25.1 Viittauksen kohteena oleva teos](#)

HUOM! KENTTIEN 490 JA 8XX ERO:

- Kenttä 490 on kuvailutietoa ja siihen tallennetaan se sarjan nimenmuoto, joka on julkaisussa. 8XX-kentässä on sarjatietueen kentässä 245 oleva nimekkeen muoto (= auktorisoitu muoto).

800 - Sarjalisäkirjaus - henkilönnimi (T)

- [RDA 25](#) Teosten väliset suhteet
- Tähän kenttään merkitään tekijä/nimeke-sarjalisäkirjaus, kun tekijänä on henkilö. Kirjaus perustuu yleensä 490-kenttään tai huomautuskenttiin merkittyihin tietoihin.
- Fennicassa tähän kenttään merkitään lisäkirjaus alkuperäisen teoksen sarjasta.
- Käännösteoksissa merkitään lisäkirjaus myös julkaisun kielellä olevasta sarjasta. Eli käännösteoksissa kenttä toistetaan.
- Huom! †e-osakenttää ei tallenneta 800 kentän tekijä-nimekekirjauksiin, poikkeuksena musiikkiaineistot."

Indikaattorit

1. indikaattori

- 0 - Nimien osien järjestys suora
- 1 - Nimien osien järjestys käänteinen
- 3 - Suvun nimi

2. indikaattori - # määrittelemätön

Osakentät (Useimmin käytetyt)

- †a -Henkilönnimi (ET)
- †b - Numerointi (ET)
- †c - Arvonimet ja muut lisäykset (T)
- †d - Nimeen liittyvät aikamääreet (ET)
- †e - Funktiotermi (T)
- †f - Teoksen julkaisuaika (ET)
- †g - Muut tiedot (T)
- †l - Teoksen kieli (T)
- †t - Teoksen nimeke (ET)
- †v - Sarjan sisäinen numerointi (ET)
- †x - ISSN-tunnus (ET)
- †3 - Aineiston osa, jota tiedot koskevat (ET)

Esim.

100 1# †a Guillou, Jan, †e kirjoittaja.

240 10 †a Mellan rött och svart, †l suomi

245 10 †a Punaisen ja mustan välissä / †c Jan Guillou; suomentanut Taina Rönkkö.

490 1# †a Suuri vuosisata ; †v 3

800 1# †a Guillou, Jan. †t Stora århundradet ; †v 3, †l suomi. (Huom! Sarjan ruotsinkielien artikkelia Det stora århundradet ei merkitä, koska kentässä ei ole ohitusta)

800 1# †a Guillou, Jan. †t Suuri vuosisata ; †v 3

- 800-kenttään voidaan merkitä henkilönnimi-alkuinen tekijä-nimeke-sarjalisäkirjaus myös silloin, kun aineistossa ei ole sarjamerkintää, jos julkaisun tiedetään kuuluvan johonkin sarjaan (esim. romaanisarjat).

500 ## †a Imatra-sarja.

800 1# †a Hirvisaari, Laila, †d 1938- †t Imatra-sarja.

tai

490 1# †a [Imatra-sarja]

800 1# †a Hirvisaari, Laila, †d 1938- †t Imatra-sarja.

810 - Sarjalisäkirjaus - yhteisönimi (T)

- [RDA 25](#) Teosten väliset suhteet

Indikaattorit

1. indikaattori

- 0 - Nimien osien järjestys käänteinen

- 1 - Valtion tai hallintoalueen nimi
  - 2 - Muu yhteisö, nimien osien järjestys suora
2. indikaattori - # määrittelemätön

Osakentät (Useimmin käytetyt)

- ‡a - Yhteisön nimi (ET)
- ‡b - Alayksikkö (T)
- ‡x - ISSN-tunnus (ET)
- ‡v - Sarjan sisäinen numerointi (T)
- ‡3 - Aineiston osa, jota tiedot koskevat (ET)

- Tähän kenttään merkitään sarjan nimi, joka on sama kuin yhteisön nimi. Yhteisön nimen sisältävä sarja merkitään 830-kenttään.
Esim.
810 1# ‡a Valtionhallinnon tieto- ja kyberturvallisuuden johtoryhmä, ‡x 2343-3744 ; ‡v 2014, 2.

830 - Sarjaisäkirjaus - yhtenäistetty nimeke (T)

- [RDA 25](#) Teosten väliset suhteet
- Tähän kenttään merkitään sen sarjan auktorisoitu nimi, johon kuvailtava julkaisu kuuluu.
- Vanhempaa sarja-aineistoa on auktorisoitu myös on ilman ISSN-tunnusta tekotunnuksella fk.

Esim.

015 ## ‡a fk20080309 ‡2 skl

Indikaattorit

- 1. indikaattori - # määrittelemätön
- 2. indikaattori - Ohitusindikaattori - 0-9 ohitettavien merkkien määrä

Osakentät (Useimmin käytetyt)

- ‡a - Yhtenäistetty nimeke (ET)
- ‡n - Numerointitieto (T)
- ‡p - Teoksen osan nimeke (T)
- ‡x - ISSN-tunnus (ET)
- ‡v - Sarjan sisäinen numerointi (T)
- ‡3 - Aineiston osa, jota tiedot koskevat (ET)

- Sarjamerkinnot 830-kenttään on tarkistettava aina sarjatiетueesta: Sarjatiетueen 245-kentästä 830 a-kenttään sarjan nimeke, sarjatiетueen 362-kentästä numeroinnin malli (esim. no., nro., vol.)
- Sarjatiетueen alanimeke otetaan mukaan, jos se on tärkeä haun kannalta
- Alanimekkeen vaihtuminen ei aiheuta kustantajalta uuden ISSN-tunnuksen hakemista
- 830-kentässä on mahdollisuus ohittaa artikkeli, toisin kun 490-kentässä (490-kentässä myös artikkeli otetaan silti kuvailuun)
- 830-kentässä ei käytetä hakasulkeita.
- Jos kustantajan sarjalla ei ole ISSN-numeroa, ei siitä tehdä sarja- aineiston tietuetta, eikä siten 830-kenttää, 490-kentän 1. indikaattori on tällöin 0. Vanhoissa konvertoiduissa tietueissa voi Fennicassa tällöinkin olla konvertoituneena kenttä 830.
Esim
490 0# ‡a Keltainen kirjasto
- 490-kenttään merkitään tiedot siinä muodossa kuin ne ovat kuvailtavassa julkaisussa (eli tiedot saattavat vaihdella sarjan eri osien välillä), mutta 830-kenttään tulevat tiedot sarjan kaikkien osien kesken yhtenäisellä tavalla.
- Sarjatiетueissa on myös varianttinamekkeitä, joten sarja-aineiston auktoriteeteille on ilmoitettava eri 490-kenttien variantit

Esim.

490 1# ‡a Suomen musiikkikirjastoyhdistyksen julkaisusarja, ‡x 0784-0322 ; ‡v 45

830 #0 ‡a Suomen musiikkikirjastoyhdistyksen julkaisusarja, ‡x 0784-0322 ; ‡v 45. (Sarjan nimi ja ISSN-tunnus julkaisussa ohjeellisessa muodossa)

490 1# ‡a Suomen musiikkikirjastoyhdistyksen julkaisuja, ‡x 0784-0322 ; ‡v 44

830 #0 ‡a Suomen musiikkikirjastoyhdistyksen julkaisusarja, ‡x 0784-0322 ; ‡v 44. (Sarjan nimi julkaisussa poikkeaa ohjeellisesta muodosta)

490 1# ‡a Publications of the Dept. of Church Music / Sibelius Academy, ‡x [0787-7838] ; ‡v 26

830 #0 ‡a Kirkkomusiikin osaston julkaisuja, ‡x 0787-7838 ; ‡v 26. (Sarjan nimi kirjoitettu eri kielellä julkaisuun kuin millä sarjan nimi tavallisesti kirjoitetaan, eikä ISSN-tunnusta ole luettelotavassa julkaisussa:)

490 1# ‡a Ihmisyyden tunnustat, publikation, ‡x 0358-8602 ; ‡v nr 132

500 ## ‡a Oikea sarjan numero on 134.

830 #0 ‡a Ihmisyyden tunnustajien julkaisuja, ‡x 0358-8602 ; ‡v no 134. (490-kenttään otetaan tiedot juuri niin kuin julkaisussa, esim. oikeasta numeroinnista tehdään huomautus.)

490 1# ‡a Valtiontalouden tarkastusviraston selvitykset, ‡x 1799-8093 ; ‡v 2/2017

500 ## ‡a Oikea ISSN-tunnus: 1799-8115.

830 #0 ‡a Valtiontalouden tarkastusviraston tarkastuskertomukset, ‡x 1799-8115 ; ‡v 2017, 2. (490-kenttään otetaan tiedot juuri niin kuin julkaisussa, esim. oikeasta ISSN-tunnuksesta tehdään huomautus.)

841-88X Varasto- ja sijainti- ym. tietojen kentät

856 - Elektronisen aineiston sijainti ja käyttö (T)

- Kenttää 856 käytetään elektronisen aineiston osoitteen merkitsemiseen ja linkin luomiseen aineistoon.
- Käytetään, kun julkaisulla on verkkoversio tai julkaisuun liittyy verkkomateriaalia
- Merkitään, kun bibliografisessa tietueessa kuvailtu aineisto tai sen osa on saatavana verkossa
- Jos elektronisen aineiston käyttöä on sopimuksellisesti ja teknisesti rajoitettu, on syytä merkitä rajoitus kenttään 506.
- 856-kenttiä voi olla useampia, jos on esim. URI e-kirjasta ja Varian oma tunnus
- Elektronisen aineiston osoitteen voi merkitä kenttään 500, ellei suoraa linkkiä haluta tekijänoikeudellisista syistä merkitä kenttään 856.

Indikaattorit

1. indikaattori

- Tieto puuttuu. Jos 1. indikaattorin arvoa ei tunneta, voi indikaattorin jättää tyhjäksi.

0 - sähköposti

1 - FTP

2 - Etäpalvelin

3 - Modeemiyhteys

4 - HTTP (Fennica-tietueissa yleensä tämä)

7 - Yhteys- tai käyttötapa merkitään kenttään ‡2

2. indikaattori (Indikaattorin arvo ilmaisee, mikä suhde kenttään 856 merkityllä elektronisella aineistolla on tietueessa kuvailtuun kohteeseen.)

- Tieto puuttuu

0 - Vastaa kuvailun kohdetta

Bibliografinen tietue kuvailee samaa elektronista aineistoa, jonka sijainti merkitään kenttään 856)

1 - Kuvailun kohteen (tai sen osan) toinen versio

Kuvailtu kohde ei ole elektroninen, mutta elektroninen versio on saatavana ja sen sijainti merkitään kenttään 856.

2 - Kuvailun kohteeseen liittyvä aineisto

Elektroninen aineisto ei ole sama kuin bibliografisessa tietueessa kuvailtu kohde, vaan esim. erillinen hakemisto tai käyttöohje.

8 - Vakionäyttöä ei muodosteta

Osakentät

‡u - URI (T)

Fennicassa merkitään vain pysyvät linkit urn, doi, handle.

‡y - Linkin teksti (T)

Teksti, joka näkyy asiakkaille ja toimii linkkinä osakentässä ‡u esitetyn URI:n sijasta

‡z - Julkinen huomautus (T)

‡3 Aineiston osa, jota tiedot koskevat (T)

- Fennica-tietueessa voi olla samanaikaisesti kaksi linkkikenttää, toinen toimii vapaakappaleiden arkistossa ja toinen vie vapaaseen verkkoon.

Esim.

856 40 ‡u<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-314-560-3> ‡z Käytettävissä vapaakappalekirjastoissa ‡5 FI-Vapaa

(kenttä merkitään kaikkiin e-vapaakappaleiden monografiatietueisiin)

856 40 ‡u<http://www.doria.fi/handle/10024/134483> ‡y Linkki verkkoaineistoon

(merkitään ainoastaan pysyvät linkit, handle-linkki katsotaan psyväksi)

- 856-kenttä digitoiduissa lehdissä

Esim.

856 41 ‡3 Vuosien 1926-1927, 1929 digitoidut numerot vapaasti ‡u <https://digi.kansalliskirjasto.fi/aikakausi/titles/fk20110230> ‡y Linkki digitoituun aineistoon

856 41 ‡3 Vuosien 1931, 1936, 1939 digitoidut numerot käytettävissä vapaakappalekirjastoissa ‡u <https://digi.kansalliskirjasto.fi/aikakausi/titles/fk20110230> ‡5 FI-Vapaa

- Osakentässä ‡3 voidaan tarkemmin kertoa osa, josta elektroninen versio on olemassa, esim. esim. painettuun teokseen sisältyvän sisällysluettelon vapaasti saatavilla oleva elektroninen sisällysluettelo,

Esim.

856 41 ‡3 Sisällysluettelo ‡u <http://www.loc.gov/catdir/toc/93-3471.html> ‡y Linkki verkkoaineistoon

880 - Tiedot vaihtoehtoisella kirjaimistolla (T)

Kenttien 066 ja 880 merkistökoodit ovat Unicode-aikana tarpeettomia (sekä Aleph- että Voyager-järjestelmien merkistö on Unicode). Tietokannoissa jo olevista koodeista ei ole haittaa, joten niitä ei tarvitse poistaa.

884 - Konversion tiedot (T)

- E-vapaakappaleaineistojen luovutettuihin kuvailutietoihin voidaan tarvittaessa merkitä tieto siitä, kuka kustantaja/välittäjä on metatiedot alun perin luovuttanut.
Esim.

9xx suomalaiset kentät

900 - Viittaus - henkilön nimi - suomalainen kenttä (T)

Indikaattorit

1. indikaattori (samat kuin 100, 600 ja 700 -kentissä)

2. indikaattori

- Katso-viittaus

1 - Katso myös -viittaus

Osakentät

‡a, ‡c, ‡d, ‡t - samat kuin 100, 600 ja 700 -kentissä

‡y - Viittauksen kohde kirjoitettuna (ET)

- Käytetään silloin, kun 245 c-kentässä on eri muoto kuin 100- tai 700- kentissä
- Ei tehdä varianttiniimistä esim. eri kirjoitusjärjestelmillä tai henkilön nimimerkeistä (esim. kyrilliset tms. muodot esim. Jansson, Tove, >< , ; Jansson, Tove >< Janssonova, Tove)
- Ei tehdä moniosaisista nimistä tai von tms. yhdistelmistä
- ‡y-kentässä viitataan auktorisoituun muotoon
Esim.
100 1# ‡a Aho, Tuulia, ‡d 1952- ‡e kirjoittaja. ‡0 (FI-ASTERI-N)000039966
245 10 ‡a Norsu ja norsu / ‡c Tuulia Almila ; kuv. Anneli Qveflander.
500 ## ‡a Tekijän myöhempi nimi Tuulia Aho.
700 1# ‡a ‡a Qveflander, Anneli, ‡e kuvittaja.
900 1# ‡a Almila, Tuulia ‡y Aho, Tuulia

901 - Kirjastokohtainen kenttä (T)

- Fennicassa käytetään MU-, MM- jne. koodeilla varustettujen kuvailupäivämäärien merkitsemiseen
- Yksittäisten kenttien replikointiin, Alephista voi siirtää vain haluamansa kentät , ilman että koko tietue päivittyy
- Myös poistettujen kenttien numero on merkittävä
- Toimii parhaiten MacroExpress-komennon avulla (katso [MacroExpress-malleja Alephiin](#))

Osakentät

‡a MM-, MU- jne päivämäärä (MUvvvvkkpp)

‡b kenttänumerot

‡5 FENNI

‡c X (huom! iso X)

Esim.

901 ## ‡a MU20170330

901 ‡b 500 ‡5 FENNI ‡c X

901 ‡b LDR, 008 ‡5 FENNI ‡c X

901 ## ‡a MM20180115 ‡b 700 ‡5 FENNI ‡c X

902 - Painoskoodi (T)

Indikaattorit

1, indikaattori = määrittelemätön, 2. indikaattori = määrittelemätön

Osakentät

‡a

Fennicassa koodi 'b' = ensimmäiset tai muutetut painokset (vuosi- ja UNESCO:n tilasto).

903 - Kirjastokohtainen koodi (T)

Indikaattorit

1. indikaattori = määrittelemätön, 2. indikaattori = määrittelemätön

Osakentät

‡a

Fennicassa käytössä koodit:

a = vuosiluetteloon, näkyvissä vanhemmissa tietueissa, EI KÄYTETÄ ENÄÄ

b = Fennica-kortilla, (mm. alle 16-sivuiset, tekstittömät, eripainokset ym.), näkyvissä vanhemmissa tietueissa, EI KÄYTETÄ ENÄÄ

c = Ulko-Fennica: suomenkielinen, suomalaisen kirjoittama tai toimittama julkaisu

d = Ulko-Fennica: Suomea koskeva

904 - Pienpainatekoodi (T)

Indikaattorit

1. indikaattori = määrittelemätön 2. indikaattori = määrittelemätön

Osakentät: ‡a

Fennicassa käytössä koodi: p = pienpainate (48 sivua tai vähemmän)

- Ei käytetä enää vuodesta 2016 alkaen t = pienpainate (alle 17 sivua)

910 - Viittaus - yhteisönnimi - suomalainen kenttä (T)

Indikaattorit

1. indikaattori

- Määrittelemätön

1 - Valtion tai hallintoalueen nimi

2 - Muu yhteisö

2. indikaattori

- Katso-viittaus

1 - Katso myös -viittaus

Osakentät ‡a, ‡c, ‡d, ‡t - samat kuin 110, 610 ja 710 -kentissä

‡y - Viittauksen kohde kirjoitettuna (ET)

- Tehdään kun 110- tai 710- kentässä on eri muoto kuin 245 c-kentässä
Esim.

710 2# ‡a Suomen ekumeeninen neuvosto. ‡0 (FI-ASTERI-N)000004458

710 2# ‡a Kirkon ulkomaanapu (yhteisö) ‡0 (FI-ASTERI-N)000037416

710 2# ‡a Finlands evangelisk-lutherska kyrka. ‡b Borgå stift. ‡b Stiftsrådet. ‡0 (FI-ASTERI-N)000036038

910 2# ‡a Ekumeniska rådet i Finland ‡y Suomen ekumeeninen neuvosto

910 2# ‡a Kyrkans utlandshjälp ‡y Kirkon ulkomaanapu, yhteisö

910 2# ‡a Stiftsrådet i Borgå stift ‡y Borgå stift. Stiftsrådet

911 - Viittaus kokouksen nimestä (T)

Indikaattorit

1. indikaattori

- Määrittelemätön

2. indikaattori

- Katso-viittaus

1 - Katso myös -viittaus

Osakentät ‡a, ‡c, ‡d, ‡t - samat kuin 111, 611 ja 711 -kentissä

‡y - Viittauksen kohde kirjoitettuna (ET)

960 - Saamelaisbibliografia

- Saamenkieliset (pohjoissaame, Inarin saame, koltansaame) Suomessa julkaistut
- Suomessa julkaistut saamelaista kulttuuria, yhteiskunnallisia asioita jne. käsittelevät julkaisut
- Koskee sekä kauno- että tietokirjoja
- Julkaisut, joissa on saamenkielinen rinnakkaisteksti - pelkkä saamankielinen tiivistelmä ei riitä
Esim.

960 ## ‡a Saamelaisbibliografia

